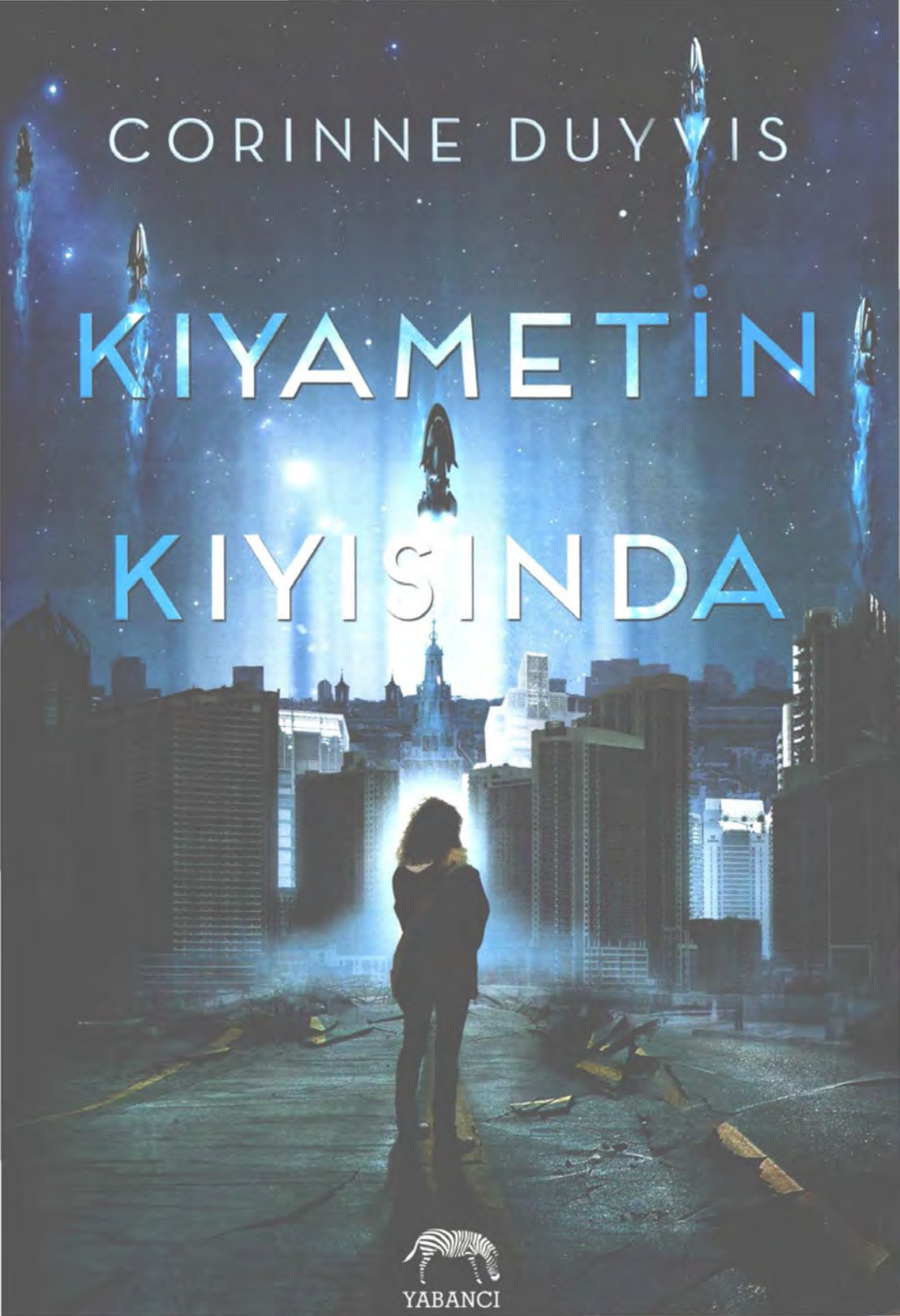
CORINNE DUYVIS

KIYAMETİN KIYISINDA

YABANCI

İNSANLIĞIN SONU GELDİĞİNDE, HANGİ HAYAT KURTARILMAYA DEĞER?

29 Ocak 2035

Kuyrukluyıldızın Dünya'ya çarpacağı gün. Denise, annesi ve ablası Iris'le birlikte Amsterdam'daki evlerinin yakınında geçici bir sığınağa gidip kıyametten kurtulmayı bekleyecekti. Fakat Iris ortalarda yoktu ve annesi de uyuşturucudan tamamen uçmuş durumdaydı. Sığınağa asla vaktinde ulaşamayacaklardı.

Son anda karşılarına çıkan bir fırsat sayesinde, geçici bir sığınaktan çok daha iyi bir seçenekleri olduğu ortaya çıktı: Dünya küle döndüğünde yeni bir gezegende koloni kurma hazırlıkları yapan bir nesil gemisi. Her yolcunun yararlı yetenekleri olması gereken bir gemide, otizmli Denise hem kendisine hem de ailesine nasıl yer bulacaktı?

• • •

★ "Gerçek hayattan karakterler, kıyametin ortasında bile umut dolu bir macera ve hayata sımsıkı tutunan bir bilimkurgu."
—*KIRKUS REVIEWS*, STARRED REVIEW

★ "Gerilim dolu, sarsıcı ve güçlü bir kalemin eseri. Kitabı kapattığınızda bile etkisinden uzun süre çıkamayacaksınız."
—*SCHOOL LIBRARY JOURNAL*, STARRED REVIEW

Çeviren: Melda Dinçel
www.yabanciyayinlari.com
YABANCI
9 786052 177662
/yabanciyayinlari

Kıyametin Kıyısında
Özgün Adı | *On the Edge of Gone*
Corinne Duyvis

Yabancı Yayınları | 265

Editör | Ece Çavuşlu
Redaksiyon | Merve Özcan
Kapak Uygulama ve Sayfa Düzeni | Aslıhan Kopuz

1. Baskı, Nisan 2019, İstanbul
ISBN: 978-605-2177-66-2

Türkçe Çeviri © Melda Dinçel, 2017
© Yabancı Yayınları, 2019
© Corinne Duyvis, 2016

Sertifika No: 11407

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Yabancı™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
www.yabanciyayinlari.com – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6 Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 40200

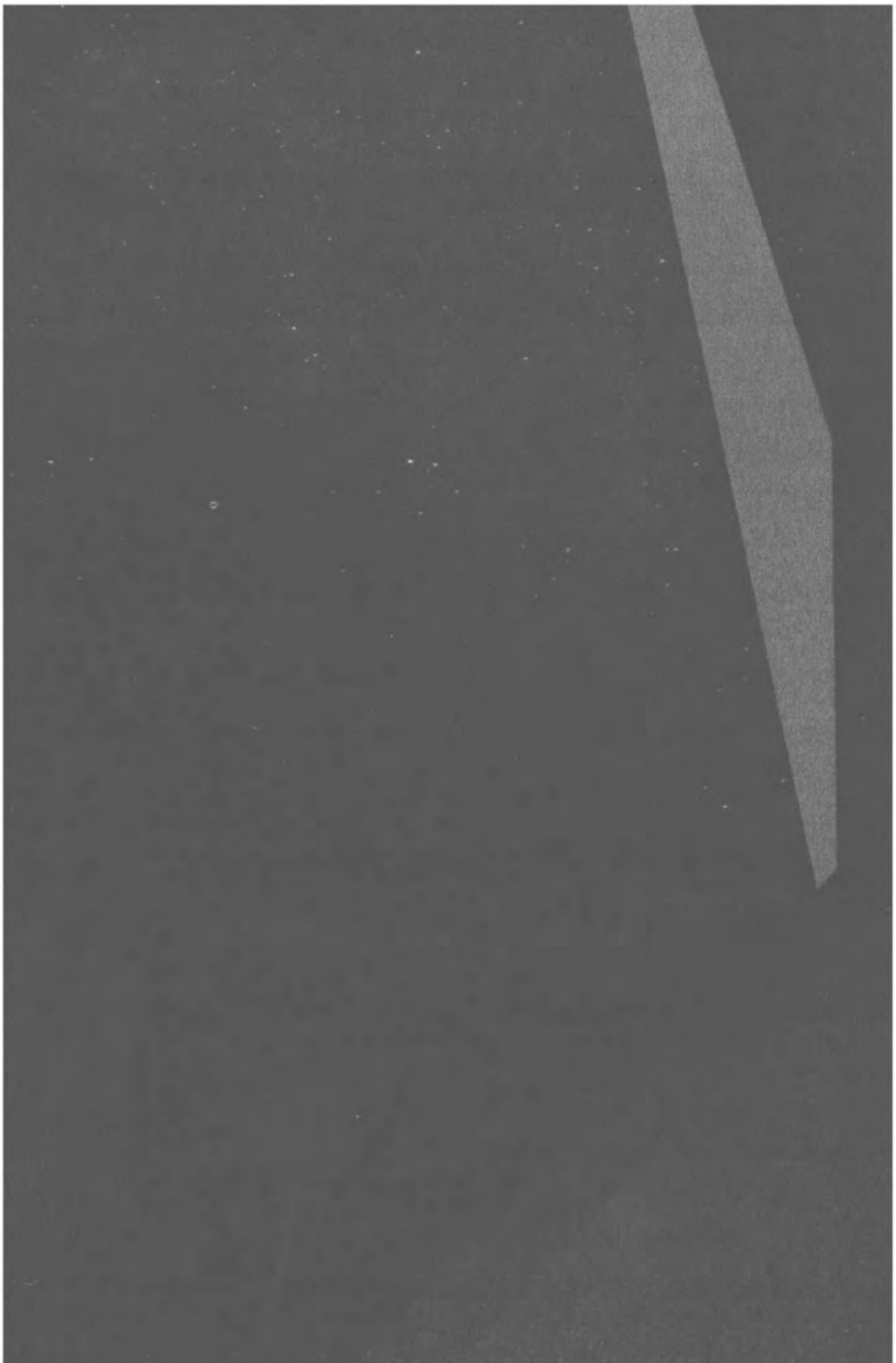
CORINNE DUYVIS

KIYAMETİN KIYISINDA

Çeviren
Melda Dinçel

CORINNE DUYVIS

KIYAMETİN
KIYISINDA

ANNEME:
SANA TEŞEKKÜR ETMEM
GEREKEN ŞEYLERLE DOLU
BİR KİTAP YAZABİLİRİM.
ASLINDA, SANIRIM
TAM DA BUNU YAPTIM.
SENİ SEVİYORUM.

BÖLÜM
1

GELECEĞİM, İLK KEZ 19 TEMMUZ 2034'TE ELLERİMİN arasından kayıp gitti.

Çıkmaya karar vermemin üzerinden otuz dakika geçmesine rağmen hâlâ Way Station hayvan barınağındaydım. Bir ay önce getirilen erkek kedi, sonunda kucağıma yaklaşmaya cesaret etmişti ve ben de onu korkutmak istememiştim. Zaten annemin akşam yemeğini yapmadığını ve Iris'in de eve dönmediğini tahmin ediyordum, bu yüzden buradan saat kaçta çıktığımın bir önemi yoktu.

Nazik hareketlerle kedinin tüylerini okşadım. Avcumun altından yükselen tedirgin bir mırıltı duydum.

"Güzel," diye fısıldadım. "Merhaba. Görüyorsun ya, her şey yolunda. İnsanlar o kadar da korkutucu değil." Ben fısıldamaya devam ederken arkamdaki kapı gıcırdayarak açıldı. Daha başımı çevirmeye fırsat bulamadan kedi kucağımdan fırlamıştı.

John şaşkınlıkla, "Denise!" dedi. "Hâlâ gitmedin mi?"

Kedinin kafesini işaret ettim. Görünürlerde yoktu ama kafesin köşesindeki kutunun içine sindiğinden ve gözlerden uzakta olduğundan emindim. "Kucağımdaydı. İlerleme kaydediyoruz." John benim yaşlarımdaydı. Patronum değildi, benim gibi gönüllü çalışıyordu. Yine de tereddütle, "Burada olmamalı mıydım?" diye sordum.

"Duyuruyu dinlemek için evine gittiğini düşünüyordum."

"Duyuru." Gözlerimi kırptım. "Doğru. Duyuru bugün yapılacaktı."

Haberleri gerektiği kadar takip ettiğim söylenemezdi ama duyurunun yapılacağı tarih günlerdir reklam panolarında ve internetin her yerinde öyle fazla karşınıza çıkıyordu ki ben bile bunu fark etmiştim.

Öğle yemeğinde aklıma gelmişti. Sonrasında kafesleri temizlemem gerekmişti.

"Evet, evet, biraz önce bitti. Gerçi konuşmalar hâlâ sürüyor. Ancak duyuru... Gerçekten izlemedin mi? Bilekliğindeki hatırlatıcıya da mı düşmedi?" John normalde bu kadar telaşlı biri değildi.

"Çıkarmıştım. Kedileri korkutuyordu." Sandalyeden kalktım ve masanın köşesine bıraktığım bilekliği işaret ettim. "Evde izleyebilirim."

Uzun süredir oturduğum için belim ağrımıştı. Kediyi korkuturum diye tek bir kasımı bile hareket ettirmemiştim. Kedi de kucağımda durduğu süre boyunca gergindi, arka bacakları her an atlamaya hazır bir tedirginlikle bacaklarıma batıyordu. Acaba yarın onu yeniden kucağıma gelmesi için kandırabilir miydim?

"Bu..." John bana doğru uzandı ama sonra vazgeçerek ellerini iki yanına indirdi.

"Bu önemli," dedim, biraz endişesini özetleyerek biraz da soru sorarak.

Hiçbir şey söylemedi.

"Bu önemli," diye tekrar ettim. John'u daha önce hiç böyle görmemiştim. Şimdi kedinin nasıl hissettiğini anlamıştım: gergin ve beklentili.

"Bir kuyrukluyıldız var," dedi John.

Uzaktan köpeklerin havladığını duyuyordum. Bir şey söylemem gerektiğini hissediyordum ve bu yüzden de, "Öyle mi?" dedim.

Henüz anlamamıştım.

Ancak otuz dakika sonra annemle birlikte koltukta oturup duyuruyu dinledim ve sonra internete girip okudum, okudum ve

okudum. İşte her şeyi o zaman anladım ve her kelimeyle biraz daha küçüldüğümü hissettim.

Bu, geleceğimin ellerimin arasından kayıp gittiği ikinci tarihti: 29 Ocak 2035. Pes ettim.

Altı ay önce duyuruyu dinlediğim koltuğun yanında duruyordum. Gözlerim odaların arasında dolaşan önce çekmeceyi açıp sonra dolaba bir şeyler sokuşturan annemi takip ediyordu.

"Geç kaldık," dedim.

Annem mutfaktan, "Bir saatimiz var!" diye seslendi.

"Kırk dakika."

Kırk bir, demek istedim. Her türlü geç kalmıştık. İlk çarpışmanın gerçekleşmesine kırk bir dakika olabilirdi ama atandığımız sığınak Amsterdam'ın epey dışında, kırk beş dakikalık mesafedeydi. Ayrıca annem bizi götürmek için gönderilen bütün otobüsleri kaçırmamızı sağlamıştı.

Hiç trafik olmasa ve arabamız yolda arızalanmasa bile geç kalmıştık.

Panik atak krizinden sonra yanaklarımın yanması geçmişti. Kalp atışlarım yavaşlamıştı; anneme, *Gitmeliyiz* ve *şimdi* gitmeliyiz ve dünyanın *sonu geliyor* ve hepimiz *öleceğiz* ve nasıl böyle *sakin* kalabiliyorsun, diye bağırdığım için hissettiğim boğaz ağrısı da geçmişti.

Ve artık geç kalmıştık.

"Sorun *olmaz*," dedi annem. "Bizi dışarıda bırakmazlar. Ve kuyrukluyıldız da daha geç gelebilir. Varış saatini bize erken söylemiş olabilirler, tatlım. On dakika içinde çıkıyoruz."

Yarım saat önce de aynı şeyi söylemişti.

"On dakika," dedi yeniden. "Iris'i biraz daha beklemek istiyorum."

Kilere yöneldi. İçini çoktan boşaltmıştık. Annemin orada ne yaptığını merak ediyordum. Son kullanma tarihi yaklaşan her şeyi değiş tokuş etmiş ya da yemiştik. Son krakerleri bitirmiş ve

son çakma Nutella'yı tüketmiştik ki aroması o kadar azdı ki sadece fındık yağı olduğunu söyleyebilirdik. Kalanları ise ya sırt çantamıza doldurmuş ya da annemin dolabındaki kasaya kilitlemiştik. Geçici sığınağa yalnızca bir sırt çantası götürebiliyorduk.

Sığınak kapandıktan sonra kasanın yaklaşan şeyin etkisinden hasar görmeden kurtulduğunu umarak buraya dönecektik. Yoksa hayatta kalamazdık. Aslında dönünce hayatta bulabileceğimizi düşünmüyordum. Büyük bir kasa değildi. İçinde çok az şey vardı.

Bu belirsiz *sonra* yalnızca birkaç gün ilerideydi ve hâlâ "kötü" dışında nasıl bir şeyle karşılaşacağımızı bilmiyordum. Kimse bilmiyordu. Hükümet olasılıkları sıralayabilir, Iris ile olacaklar konusunda fikir yürütebilirdik ama her şey olup bitmeden emin olamazdık.

Ve bilmemek içimi yakıyordu.

Ancak şunu biliyordum: Hükümet bizi geçici bir sığınağa yönlendirmişti, çoktan oraya varmış olmalıydık ve ilk çarpışmadan sağ kurtulmamız gerekiyordu. Düşüncelerimi buna odaklamalıydım.

Koltuğa oturdum. Bir süredir annemin çabuk hareket etmesine yardımcı olacağını düşündüğüm için ayaklarımın dibindeki kocaman çantanın yanında dikiliyordum. Üzerimde beni sarıp sarmalayan kışlık montum vardı. Eğer otursaydım onu beklemediğimi sanarak her zamanki gibi yavaş hareket edecekti. Bu numarayı Iris'ten öğrenmiştim.

Fakat geç kalmıştık. Artık annemin hızlı davranmasının bir anlamı yoktu.

Öne eğilip dirseklerimi dizlerime dayadım. Keşke Iris burada olsaydı. Ne zaman annemi beklesek, ya hızlanması için anneme bağırır ya da bana bakarak gözlerini devirir ve espri yapardı. Bilekliğime şarkılar gönderip bilet aldığı festivalde sahneye çıkacak Suripunk müzisyenler hakkındaki fikrimi sorardı.

Gözlerimi ayaklarıma diktim. Bu botları tanıyordum ama etrafımdaki oda artık bir yabancıydı. Çok fazla eksik vardı. Elimizde olanları takas etmiştik. Duvardaki saatin sesi çıkmıyordu çünkü pilleri sonraya saklamamız gerekiyordu. Isıtıcı da çalışmıyordu. Elimizde kalan birkaç elektronik aletin ışıkları kapalıydı çünkü

elektrikler bu sabah kesilmişti. Elektrik santralleri de diğer her şey gibi kapatılmıştı. Zaten onları çalıştıracak kimse kalmamıştı. Tüm çalışanlar şimdiye kadar kaçmış olmalıydı. Kıtadan ve yeryüzünden botlarla yeraltı sığınaklarına kaçmışlardı, hatta lotoyu kazanacak kadar şanslılarsa ya da gerekli becerilere sahiplerse yıldızlararası seyahat gemileriyle gezegenden kaçmışlardı.

Parmaklarım koltuğun kenarıyla oynuyordu. Soğuktu. İpliğin sökülüşü neredeyse tatmin ediciydi. Günlerdir içimde olan şeyi söyledim: "Anne. Iris gelmeyecek."

Annem iki saniye boyunca sustu. "Boşaltma emrinden haberi var, tatlım. Zamanında eve gelmek için elinden geleni yapacaktır."

Annemle tartışmak manasızdı. Uğraştığım için bile kendimi aptal hissettiren o gülümsemesini takınıyordu. Gülüşüyle, *Anneciğin en iyisini bilir*, diyordu ve devam ediyordu, *Sana anlatayım, tatlım. Hayır, önemli değil. Sabırlıyım. Sana bunları anlatabildiğim için çok mutluyum. Anlamamak bir suç değil.*

Gözlerimi botlarımdan ayırmadan kelimelerimi topladım ve içimdekileri döktüm. "Iris iki gün önce eve dönmüş olmalıydı. Sense bana evden ayrılmadan önce geleceğini söyleyip duruyorsun ama gelmedi. Eğer iyi olsaydı, gelmiş olurdu. Zamanımız varken..." Anneme arabayla Belçika'ya gidip Iris'i almak için yalvarmıştım. Annem reddetmişti. Iris'e güvendiğini söylemişti; Iris'in iyi olduğunu söylemişti; arabada yeterli yakıtımızın olmadığını söylemişti. Durmadan tartışmıştık ve ben hep kaybetmiştim. Tartışmanın tekrarlanmasını istemiyordum. "Başına bir şey geldi," diye mırıldandım. "Zamanında gelemeyecek. Belçika'da başka bir sığınağa gitmiş olabilir. Gelmeyecek."

Ölmüş olabileceğini ima edecek kadar aptal değildim, annem sadece bana her zamanki *yanılıyorsun bakışını* atardı ve bu da beni sinirlendirmekten başka bir işe yaramazdı çünkü yanılmıyordum, *yanılmıyordum*. Dünyanın her yerinde ayaklanmalar, taşkınlıklar ve yağmalamalar olmuştu. Bütün bunlar Iris'in neden gelmediğinin yanıtı olabilirdi. Annemin bunu düşünememesini anlamıyordum. Eğer düşünmüş olsaydı bu kadar sakin kalamazdı.

Ben düşünüyordum ve *ben* sakin kalamıyordum. Her seferinde panikliyordum.

Geç kalmıştık ve Iris ölmüş olabilirdi.

Koltuğun iplerini sökmekten yırtılmış kumaşı deşmeye geçmiştim, tırnaklarım kaçak ipçiklere takılıyordu. Paniklemek istemiyordum. O zaman annem yanıma oturuyor ve hiçbir yardımı olmayan yatıştırıcı kelimeler fısıldamaya başlıyordu. Buradan çıkmamıza odaklanmasını istiyordum. Geç kalmış olsak da sığınak tek çaremizdi.

Kilerin kapısı gıcırdadı. Annem kapının hemen arkasında dikiliyordu. Elektrik olmadığı için içerisi aydınlık değildi ve pencerelerden de içeriye ışık girmiyordu. Öğle vakti olsa da kışın ortasındaydık. Bulutlar güneşin önünü kapatıyordu. Pencereden giren loş ışık annemin solgun yüzünü bile aydınlatamıyordu. Elindeki plastikten çıkan sesi duydum. Konuşarak sesi bastırmaya çalıştı. "Ya şimdi çıkarsak ve Iris iki dakika sonra gelirse? Ya?.."

Başını iki yana salladığında saçları omuzlarının üstünde dans etti.

Iris sığınağın yerini biliyor, demek istedim. *Oraya geçer. Bizi orada bekleyebilir. Eve gelmekten daha mantıklı olur.*

Annem ayakları üzerinde kıpırdandığından sallanıyor gibi görünüyordu. Alışkanlıktan gözlerine baktım ama temiz görünüyorlardı. Ne kırmızılık ne de odama gidip geçmesini beklememe neden olan acı verici parlaklık vardı. Kafası yerindeydi. Sadece kendisi gibi davranıyordu.

Ona baktığımı anlamasına fırsat vermeden gözlerimi başka yöne çevirdim.

"On dakika," dedi boğuk bir sesle.

Başımla onayladım çünkü artık bir önemi yoktu.

Annem çantasının yanına çöktü, elindekini çantasına sokuştururken plastik yeniden hışırdadı. Sinsi davrandığını sanıyordu. Fark etmediğimi düşünüyordu.

Öyleymiş gibi davrandım.

BÖLÜM 2

ON DAKİKA SONRA, IRIS İÇİN KAPININ ÜZERİNE BIRAKtığımız nota bakıyor ve annemin çıkmasını bekliyordum.

Etraf sessizdi. Komşu çocuklarının bağırışlarına, asansörün homurtusuna ve merdivende yankılanan ayak seslerine alışkındım. Binadaki son insanlar biz olabilirdik. Başka bir zaman olsa bu sessizliğin keyfini çıkarabilirdim ama şu anda bir iğne gibi etime batıyor, beni huylandırıyor ve rahatsız ediyor, geç kaldığımızı ve olmamız gereken yerde olmadığımızı hatırlatıyordu.

Annem kapıyı kilitledi. Parmakları anahtarın üzerinde kıvrandı. Onun geç kaldığını ve dalgın olduğunu görmüştüm ama hiç bu kadar kötü olmamıştı. Sonunda kapıdan dışarı çıkmıştık ve o hâlâ bizi yavaşlatmaya mı çalışıyordu?

En nefret ettiğim şey, nasıl davranmam gerektiğini bilmememdi. Yapmam gerekeni yaptım: Hazırlandım, düşündüm, panikledim ama annem senaryoya uymuyordu. Sinir bozacak kadar sakin kaldığı her an bariz bir şeyi, örneğin herkese dağıtılan talimatları kaçırdığımı hissediyordum.

Iris'in kulağıma, *Annem her zamanki gibi davranıyor*, diye fısıldadığını duyar gibi oldum. *Seninle bir alakası yok. Onunla var.*

Ancak bu, ne yapmam gerektiğini söylemiyordu.

Bir işe yaramayacağını bile bile, "Geç kaldık," dedim.

"Ben sadece..." Annem anahtarları cebine koydu. "Kısa süre sonra döneceğiz."

Merdivenlerden inmeye başlayana kadar vedalaştığını anlamadım.

Dışarısı da tıpkı salon gibiydi: Hatalı. Kalıcı sığınağa yerleşmeyen ya da nesil gemilerine binemeyenler, ya geçici sığınaktalardı ya da boşaltma emrini yok sayarak evlerine kapanmışlardı. İki şekilde de dışarıda in cin top oynuyordu.

Arabalar aylar öncesinden yollardan eksilmeye başlamıştı. Otoparklar tenhalaşmıştı. Park yeri bulmak kolaylaşmıştı. Kimse işe gitmekle uğraşmadığı için trafik azalmış ama sonrasında insanlar kaçmaya başlayınca tekrar yoğunlaşmıştı. Ve işte çarpışmaya az bir zaman kala manzara buydu: boş bir sokak, yolun karşısına park edilmiş tek bir araba ve yukarıdan getirdiği benzin bidonunu deponun üstüne dayamış, açtığı benzin kapağından içeri döken annem.

Deponun içinde kullanacağımızdan fazla benzin bulundurmak güvenli değildi. Şu durumda dolu bir depo, arabadan daha değerliydi.

Karşıya geçmeden önce alışkanlıkla sola, sağa ve sola baktım. Dünya gri görünüyordu. Bulut kümesi zayıf kış güneşinin önünü kapatıyordu. Gözlerimin yanmasından korkmadan yukarı bakabiliyordum. Geçen birkaç hafta boyunca bazen uzay gemilerinin yükselmelerini, uzakta birer siluet ve çok yukarıda birer nokta olmalarını izleyebilmiştik. Ancak gökyüzü birkaç gündür boştu. Bütün gemiler gitmişti ve kalıcı sığınaklar doluydu.

Annem arabanın kilidini çoktan açmıştı, ben de sırt çantalarımızı içeriye koydum. İçleri yemekler, kıyafetler, maskeler, ilaçlar ve pillerle doluydu. *Yeterli değil*, dedi beynimdeki bir ses. *Öleceğiz.*

Sese katılıyordum. Yine de onu susturdum.

Annem birden, "Her şey yoluna girecek," dedi. Dolu bidonu bagaja koydu ve boş olanı da yolda doldurma şansımız olmasa da yanına yerleştirdi. Çabucak yeni alışkanlıklar edilebilmek çok tuhaftı. Bu arabayı, iki ay önce eski arabamız çalındıktan hemen son-

ra almıştık ve paramız anca bu eski, benzinli arabaya yetmişti. Yine de iki ay, ellerimle emniyet kemerini bulup bakmadan takabilmeyi öğrenecek kadar uzun bir zamandı. Neredeyse rahat bir arabaydı.

Parmaklarımla bileğimde sağlam biçimde duran bilekliğime dokundum. Saat, cihazın hemen üstünü aydınlattı. Yirmi sekiz dakikamız kalmıştı. Pili harcamamalı ve bilekliğime bu kadar sık bakmamalıydım. Hükümet bileklikleri tamamen kapatmamızı ve sadece içinde yüklü bilgilere erişmemiz ya da hava veya suyu kontrol etmemiz için açmamızı tavsiye ediyordu ama ben bir türlü kapatamıyordum. Iris hâlâ arayabilirdi.

Büyük telefon şirketleri aylar önce kapanmıştı. Bir gündür kimse internete giremiyordu. Yine de şartlar değişebilirdi. Iris arayabilirdi.

Dün sabah babam dünyanın öbür ucundaki sığınağına girmeden önce, bileklikleri mizden yaptığımız uzun ve son konuşmamızda onunla bunu tartıştık. Eğer Iris hâlâ yaşıyorsa, ya Belçika'daki ya da annemle gitmek üzere yola çıktığımız sığınakta olmalıydı. Kendine güvenli bir yer bulabilirdi. Çok kolay arkadaşlık kurardı. Zaten Luik'e gitmesinin başlıca sebeplerinden biri de buydu. Dünyanın sonu gelmeden son kez eğlenmek.

Annem sürücü koltuğuna geçti. Motor devirli çalışmaya başladığında uzaktan hız limitinin iki katı hızla ilerleyen bir araba geçti. Saatlerdir gördüğüm ilk araba buydu. Biz de aynısını yapıp arabanın sınırlarını zorlamalıydık. Dünyanın sonu geliyordu; biz neden *hareket* etmiyorduk?

Annem elimi sıktı. Tüm vücudum gerildi ama çekilip ikimizden birini özür dilemek zorunda bırakarak daha fazla vakit kaybetmek istemedim.

Araba yolda ilerlemeye başladı. Annemin sürüş kabiliyeti gelişmişti. Elektrik tasarrufu için ilk defa otomatik pilotu devre dışı bıraktığında savrularak ilerlemiştik ama şimdi motorun rölantideki sesi bana Way Station'daki mırıldayan kediyi hatırlatıyordu.

Artık beklemekten başka çarem kalmamıştı. Tırnaklarımı emniyet kemerimin sağlam dikişlerinde gezdirdim, evdeki koltuğun

iplikleri gibi yenmiş tırnaklarımın arasına girmiyordu. Dünya öylesine sessizdi ki tırnaklarımın çıkardığı sesi duyabiliyordum: fış, fış. Kot pantolonumu ya da okul çantamı tırnağımla eşelerken yaptığım gibi ileri ve geri... Çıkan sesle nefesimi dengeledim. Yalnızca motordan ve tırnaklarımdan çıkan sesleri dinleyerek birkaç dakika geçirdik.

29 Ocak gününün bu kadar *sıradan* olabileceğini düşünmemiştim.

Sonra köşeyi döndük ve bir kadın çığlık attı.

Başımı hemen sağa çevirdim. Orada... belki yolun on metre kadar aşağısında. Koyu renkli kış paltosuna sarınmıştı ve şaşırtıcı beyaz saçları yıpranmış mum fitili gibi dikilmişti. Motosikletin üzerine çıkmış, hırsla gidonu bir sağa bir sola savuruyordu. Bir çığlık daha attı.

Annem arabayı yavaşlattı. Emniyet kemerini tırmalamayı kestim. Bu saatte dışarıda kimse olmamalıydı. Bağıran kadın binanın içinde sinmiş oturan başka birine doğru döndü. Birden saçlarının ve paltosunun kapattığı yüzü tanıdım.

"Anne, bu Bayan Maasland. Coğrafya öğretmenim." Parmağımı soğuk cama dayadım.

"Benim durmamı?.." Ancak ben yanıt veremeden annem arabayı durdurdu.

Zaten geç kalmıştık. Yeteri kadar hızlı da ilerlemiyorduk. Eğer annem cevap vermeme izin vermiş olsaydı, hayır diyeceğimi fark ettim. Benim yerime karar verdiği için neredeyse memnundum.

Söylemediğim kelimeyi yuttum ve içimde kaybolmasına izin verdim.

Bayan Maasland bizi gördü. Kapüşonunu diken diken olmuş beyaz saçlarının üzerine geçirdi ve bize doğru koştu.

Camı açmak için kolu çevirdim. Soğuk esen rüzgâr yüzünden gözlerimi kıstım. Bayan Maasland, kıpkırmızı olmuş yüzüyle cama eğildi. "Teşekkür ederim," dedi kesik kesik soluyarak, "durduğunuz için teşekkür ederim. Bir dakika... Denise? Denise Lichtveld?"

Geç kaldık!

"Merhaba, Bayan Maasland," dedim. Onu aylardır görmemiştim. İnternette okuduğuma göre, kuyrukluyıldız açıklamasından sonra okula gitmemişti, tıpkı benim gibi. Şimdi ne dememi bekliyordu? Özellikle şu anda, *burada*? Öğretmenlerin dünyanın sonunda bir yeri yoktu. Onların yeri okuldu ve okul bitmişti.

"Ne oldu? Yardım edebileceğimiz bir şey var mı?" diye sordu annem.

Bayan Maasland hızla başıyla onayladı. "Sığınağa gitmemiz gerekiyor. Motosiklet karımın parmak izini tanıyor ama o da merdivenlerden inerken bacağını kırdı. Motosikleti kullanamaz."

Duvara dayanmış olan diğer siluete baktım. Zayıftı ve öne doğru eğilmişti.

Etrafta yardım edecek kimse yoktu. Sadece dördümüz vardık: Birkaç günlüğüne sığınacak bir yer bulacak kadar şanslı ama oraya bile geç kalacak kadar aptal olanlar.

"Parmak izini nasıl sıfırlayacağımı bilmiyorum," diye devam etti Bayan Maasland. "Bu tip motosikletlerden hiç kullandın mı? Biz yapamıyoruz. Normalde internetten bakardık ama..." Sesi kalınlaştı. "Sığınağımızdan çıkmamalıydık ama Leyla, komşumuzun otobüs durağına sağ salim gittiğinden emin olmak istedi. Komşumuzun kafası arada gidip gelirdi de. Yolumuzun üstünde sokakta dolaşan göçmen bir Rus çocuğu bulduk... Zamanında dönebilirdik ama Leyla aceleyle hareket ederken kaydı... Sizin de acelenizin olduğunu biliyorum. Ancak nasıl geri döneceğimizi bilmiyorum."

"Hayır, hayır, önemli değil," dedi annem.

"Geç kaldık," dedim.

"Bakıp gelebiliriz. Bir dakika sürer."

Yalvarırcasına, "*Geç* kaldık," dedim yeniden.

"Denise, tatlım..." Annemin, Bayan Maasland'a özür dileyen bir bakış attığını gördüm. Bunu daha önce de görmüştüm. "Bayan Maasland? Sığınağınız nerede? Sizi oraya bırakmak, motosikleti çalıştırmaktan daha hızlı bir çözüm olabilir."

"Schiphol." Havalimanı buranın güneybatısında, Amsterdam'ın hemen aşağısındaydı. Bizim sığınağımız ise güneydoğuda ve çok daha uzaktaydı. "Bizi oraya kadar götürmenize gerek yok. Yakınlarda bıraksanız da olur. Oradan bize yardım edecek birilerini bulabilirim..."

İkisini de yapmamalıydık. Son aylarımızı duygularımızdan arınmak ve hayatta kalmak için ne gerekiyorsa onu yapmak için harcamıştık ve şimdi annem, onları gidecekleri yere bırakmayı ya da motosikletlerini çalıştırmayı öneriyordu. Ayık olduğunda kendini eskisi gibi değerli hissetmek istiyordu. Bu, Iris'in bana öğrettiği başka bir şeydi. Annem deneyecek, denemeye devam edecekti.

Yirmi dört dakika.

"Schiphol'de bir sığınak mı var?" diye sordu annem. "Hiç bilmiyordum."

İkinci kez Bayan Maasland'ın arkasına baktım. Karısı Leyla, biraz daha dik oturmuş, iki eliyle bacağını tutuyordu.

Onları terk etmememiz gerektiğini biliyordum. İnsanların yardıma ihtiyaçları olduğunda, onlara hayır dememem gerektiğini biliyordum. Ancak *şimdi* ne yapmamız gerektiğini bilmiyordum.

"Bilmiyordum," dedim. Annemin kullandığı bu kelime aklıma takılmıştı ve dışarı çıkmaya çalışıyordu. "Bilmiyordum." Annem ve Bayan Maasland beni duymasın ve yarattığı hasarı anlamasın diye fısıldayarak söyledim. Kırılgan Denise olmak istemiyordum. Acil durumlara yetişen Denise olmak istiyordum, görevi olan Denise, anneme bu konuda güvenemeyeceğimiz için çarpışma öncesi bizi sığınağa götürecek Denise olmak istiyordum. Aynı kelime üçüncü sefer dudaklarımdan döküldü: "Bilmiyordum."

Annem bana gülümsedi. "Denise. Tatlım. Öğretmenini bu hâldeyken bırakamayız. Belki onu da bizim sığınağa götürebiliriz."

"Ama listede isimleri yok." Bizim sığınağımız, başkalarını geçtim, geç kaldığımız için *bizi* bile kabul etmeyebilirdi.

"Gidecek yerleri olmayan insanları geri çevirmezler."

"Tabii ki çevirirler!" Liste tutmalarının bir nedeni var.

Kalan tek seçenek onları kendi sığınaklarına bırakmaktı.

Schiphol çok yakındı. Fakat annem ve bana ne olacaktı?

Aklıma bir fikir geldi. "Bayan Maasland, sizin Schiphol'deki sığınağınız resmî bir yer mi? Ya da bizi kabul ederler mi?"

Hükümetin ayarladığı geçici sığınakların kuralları vardı. Ancak zengin insanların ve şirketlerin kendi kaynaklarını kullanarak ayarladığı diğer sığınaklarla ilgili bir şeyler okumuştum. Bazıları düşkünlere yardım etmek istediklerini söylüyorlardı ama bana kalırsa, daha sonra ihtiyaç duyacakları yeteneklere sahip insanlara yardım etmeyi hedefliyorlardı. Çünkü bir geleceğimiz *olacağını* düşünecek kadar hayalperestlerdi.

Bayan Maasland duraksadı. Rüzgârla savrulan kırılgan beyaz teller yüzünü dövüyordu. "Başkasını getirmememiz gerekiyordu. Ama ben... Kahretsin!"

İrkilerek çekildim. Bayan Maasland'ın küfrettiğini bırak, sinirlendiğini bile görmemiştim.

"Özür dilerim. Bu... önemli değil. Sizi içeri sokmaya çalışacağım. Size kefil olacağım."

Neden böyle davrandığını yüzünden okuyabilecekmişim gibi gözlerimi kıstım. Neden bizi yanında getirdiği için sorun yaşayacaktı? Ve *çalışacağım* kelimesi dikkatimi çekmişti. Soruma cevap vermemişti. Tekrarladım, "Resmî bir sığınak mı?"

"Hayır, değil." Bayan Maasland gözlerini bana çevirdi. Yanağına yapışmış saç tutamına baktım. "Eğer bizi oraya götürürseniz, hayatımızı kurtarırsınız. Sizi içeriye sokmalarını sağlayacağım. Söz veriyorum."

Sığınağımızı, listesinde isimlerimizin yazdığı ve bir ihtimal Iris'in içeride bizi beklediği *sığınağımızı* terk etme düşüncesinden hoşlanmadım ama Schiphol daha yakındı ve saat bize yirmi dakikamızın kaldığını söylüyordu.

Iris'i sonra bulabilirdik. Önce hayatta kalmalıydık.

Yapmamam gerektiğini hissetsem de, "Anne?" dedim.

Ve o da Bayan Maasland'a "Eşini arabaya taşıyalım," dedi.

• • •

Annem, bizi havalimanına giden yola soktu. Ben emniyet kemerimi tırmalayıp yaklaşan kuyrukluyıldızı görebilecekmişim gibi boynumu uzatarak pencerenden dışarı bakıyordum. Geldiğini görsem de zaten bir şey yapamazdım.

Bunu düşünmek içimi rahatlatmadı.

"Sola," dedi Bayan Maasland arka koltuktan. "Yine sol. Evet, kapıdan geç."

Kapı açıktı. Kalın bir zincir yerde duruyordu.

Annem düşünceli bir tavırla, "Her zaman çalışan kapısından girmek istemişimdir," dedi ve otopark alanından geçtik. Kendi kendime, saate bakmamam gerektiğini çünkü bu noktadan sonra hiçbir öneminin kalmadığını söyledim. Sonra saate baktım.

"Anne." Havalimanına doğru yola koyulduğumuzdan beri ağzımdan çıkan ilk şey buydu. Sesim neredeyse fısıltı gibi çıkmıştı. Üç dakikamız kalmıştı. Arabayla geçtiğimiz sokakların yok olmasına üç dakika kalmıştı. Dünyanın bir yıl ya da daha uzun süreliğine karanlığa gömülmesine üç dakika kalmıştı.

"Neredeyse geldik, Denise," dedi Bayan Maasland. "Sizi uyarmam gereken bir şey var... Bizim sığınağımız... sıradan bir sığınak değil."

Daha önceden söylenen uyarıları hatırlayarak, "Sağlam olan herhangi bir bina, bizim evimizden daha güvenlidir," dedim. Evimizin olduğu apartman doğal felaketlere dayanıklı yapılmamıştı ki zaten çok az ev öyleydi. Hollanda'da kasırga olmazdı, volkan patlamazdı. Doğalgaz çıkarmayı kestiğimiz için artık deprem bile olmuyordu ve yoğun yağış ya da hasarlı nehir hattı yüzünden yaşanan seller de kolaylıkla kontrol altına alınıyordu.

Kuyrukluyıldızın nereye düşeceğini bilmiyorduk. Elimizdeki tüm teknoloji ve aramızdaki en zeki insanlar sadece alanı daraltabilmişti. Bildiğimiz şuydu: Kuyrukluyıldız Kuzey Yarımküre'ye düşecekti. Batı Rusya, Doğu Avrupa. Belki güneydeki Akdeniz bölgesine ya da belki de kuzeyde İskandinavya'ya doğru.

Hızlıydı.

Büyüktü.

Ve yakına düşecek olursa, kimsenin yuvası kalmayacaktı.

"Sağlam olan herhangi bir bina," diye tekrarladım. Ve etrafımızda birçok bina vardı: ofisler, hangarlar ve havalimanı binası, uçağa biniş kapılarına uzanan cam koridorlar. Bayan Maasland'ın bahsettiği binayı görmeye çalıştım. Penceresiz ve yalnızca birkaç kapılı, yere yakın bir bina olmalıydı. Belki de tamamen yeraltındaydı.

"O konuya gelecek olursak," dedi Bayan Maasland. "Tam olan bina sayılmaz. Ancak sağlam. Şu köşeden dönelim."

Annem arabayı boş bir alana doğru döndürdü. Filmlerdeki gibi bir yeraltı hangarı olmalıydı. Havalimanındaydık, hangar mantıklı geliyordu.

"Perde birazdan kalkar... İşte," dedi Bayan Maasland.

Boş alanın üzerindeki hava parıldadı. Sonra... artık boş değildi. Perde, parçalı bulutlar gibi dağıldı ve arkasında kocaman bir şey belirdi. Öylesine büyüktü ki tamamını görebilmek için başımı çevirmek zorunda kaldım.

Aklıma gelen ilk aptalca şey, *Sığınağımızın önünü kapatıyor*, oldu.

"Sürpriz," diye fısıldadı Leyla.

Parmaklarım, emniyet kemerinin sıkıca örülmüş iplerinin üzerinde durdu. Önüme baktım. Tüm gün boyunca ilk defa kuyrukluyıldızı, Iris'i ya da ne kadar vaktimizin kaldığını düşünmedim.

Sığınağımız bir nesil gemisiydi.

BÖLÜM 3

"TÜM GEMİLER GEZEGENDEN AYRILDI," DEDİM. "BAyan Maasland, internette okudum. Tüm gemiler..."

"*Nassau* birtakım teknik sorunlar yaşadı. Zamanında kalkamadık."

"Kalkamadık," diye tekrarladım. "*Gemiye* biniş biletiniz mi var?"

"Loto mu?" diye sordu annem.

"Hayır. Yetenek. Özür dilerim ama gemi dolu. Kalmanıza izin veremezler. Ancak çarpışma süresince, geçici bir sığınak gibi barınmanıza izin vereceklerinden eminim."

Sustum. Gemiyi incelemekle meşguldüm, *Nassau*'yu. Diğer nesil gemilerinin çizimlerini görmüştüm. Bu daha küçük gibiydi fakat karşılaştırmak da imkânsızdı. Geminin park edildiği alana baktığımda, ki park etmek böyle bir gemi için yanlış bir kelime gibi geliyordu, birden babamın aylar önce gönderdiği bir fotoğrafı hatırladım. Schiphol'de ticari hava yolu turizmi sıfırı gördükten sonra kullanımdan kaldırılan, peş peşe sıralanmış, varış noktalarına doğru yola çıkmaya hazır düzinelerce uçağı gösteriyordu. İnşa edilen gemiler ile sığınakların uçakların demirlerine ihtiyaçları vardı.

Burası fotoğraftaki alan olabilirdi. Şimdi ise *Nassau* hepsini ve biraz fazlasını kaplıyordu. Başımı ileriye doğru çevirdiğimde ge-

minin çimenliğin yolların ve hatta bir pistin tümüne yayıldığını görebiliyordum.

Geminin tabanı, ayaklar ya da iskele sayesinde bir iki metre havada duruyordu. Kenarlara bakılırsa ve yirmi ya da yirmi beş metre yükseklikteydi. Geminin zirvesinin ne kadar yukarı çıktığını bilmiyordum.

Bayan Maasland'ın karısı kesik kesik nefeslerle, "Hâlâ açık bir kapı var," dedi.

Arabayla gemiye, tam olarak altına doğru ilerledik. Gözlerimi beyaz metalde tutmak için öne doğru eğildim. Görebildiğim kadarıyla gemi yuvarlaktı, tabanı sığ bir kâseye benziyordu.

Sağ üst taraftaki pencerelerden ışık yansıdı. İçerideki insanları görebildiğime yemin ederdim.

Geminin büyük olduğunu söylediğimde şunu kastetmiştim: Direksiyonun oradaki göstergeye baktım ve Leyla'nın söylediği yükleme kapısına vardığımızda altı yüz metreden fazla yol gittiğimizi gördüm. Gemi uçtan uca bir bu kadar daha büyük olmalıydı, belki daha da büyüktü.

Diğer nesil gemileriyle karşılaştırıldığında küçük olabilirdi. Ancak benim gibi iki katlı bir uçak ya da Rotterdam limanındaki yolcu gemisinden büyük bir şey görmemiş biri için baş döndürücüydü.

Rampaya vardığımızda Bayan Massland heyecanla, "Devam et," dedi anneme. "Gemiyi kapatıyorlar. Bizi görmüş olmalılar, yoksa çoktan kapatmışlardı."

Annem arabayı rampanın üstüne doğru sürdü. Pürüzsüz asfalt olan zemin girintili çıkıntılı bir hâl aldı. Arabanın mırıltısı gürlemeye dönüştü.

Emniyet kemerini tırmalamayı bıraktım. Onun yerine sıkı sıkı tutundum. Kemerin yanları avuçlarımı kesti.

Rampa titredi. Sonra hareket etmeye başladı. Kendimi koltuğuma yapıştırdım. Neler olduğunu anlamam biraz zaman aldı: rampayı kaldırıyorlardı. Biz üzerindeyken. Etrafım bükülmeye başladığında gözlerimi sımsıkı kapadım.

Artık yatay duruyorduk. Öne doğru kaymaya başladık. Annem şaşkın bir nida kopardı. Dakikalar sonra altımızdaki zemin düzleşti ve birden durduk.

Annem gergin bir kahkaha attı. "Neredeyse eğlenceliydi. Denise? İyi misin?"

Henüz konuşacak kadar kendime gelemediğim için, "Hı-hı," dedim.

Rampa, yüksek ve düzenli tık sesiyle kapandı ve sonunda tıslad ı.

"Başardık." Arka koltuktaki Leyla'nın kıpırdandığını duydum. İnledi. "Els... Benim sahiden..."

"Yardım çağırıyorum," dedi Bayan Maasland (Els?). Kapının açıldığını ve ardından atılan sert adımların sesini duydum. Annem onu takip etti.

Artık hareket etmiyorduk ama gözlerim hâlâ sımsıkı kapalıydı.

"Denise?" dedi Leyla. "İyi misin?"

"Hı-hı."

Parmaklarını omzuma koydu. Ondan uzaklaştım. Sonunda diyecek bir şey bulmuştum: "Özür dilerim."

Leyla kolunu çektiğinde koltuğuma geri yaslandım ve emniyet kemerini tuttuğum elimi gevşettim. Başparmağım iplere sürtünmeye başladı ve değişen bir şey yokmuşçasına aynı sesi çıkarmaya başladı. Gözlerimi açtım. Artık hareket etmediğimizi biliyordum ancak bunu onaylamak gerginliğimin biraz gitmesine yardım etti.

"Tamam," dedim, kime söylediğimden emin olamadan. Parmaklarım emniyet kemeri tokasını aradı ve ardından ilk defa arkaya doğru döndüm. Uzun süre başımı koltuğa bastırarak düzleştirdiğim buklelerimi kabarttım.

Leyla arka koltuğa yatmıştı. Kan damlaları kotunu lekeliyordu. Yüzü acıdan buruşmuş olsa da yaşlı kadın güzelliği vardı. Türk'tü sanırım. Koyu renkli saçları gümüş telli buklelerle yüzüne düşüyordu. "Terliyorsun," dedim. Alnı parlıyordu. Yüzü yapış yapış ve sarımsıydı. "Sana bakmak bile can yakıcı."

Kabalık ettiğimi fark ettim. İnsanların hakkımda verdikleri kararı yüzlerine yansıttıkları, o azarlayan ifadeyi göreceğimi bildiğim için neredeyse önüme dönecektim. Ancak ya Leyla'nın umurunda değildim ya da düşüncelerini çok iyi gizliyordu. Kahkaha attı. "Ben *olmak* da can yakıcı."

Başımla onayladım. Sonra, "Vakit geldi," dedim.

Leyla'nın açıklamaya ihtiyacı yoktu. "Her an olabilir. Burada çarpışmayı hissetmeyeceğiz. Sadece sarsıntı olacak." Arka camdan dışarı baktı. Arkamızda önceden rampa olan şeyin artık pürüzlü bir duvar olduğunu görebiliyordum.

Yavaşça etrafa göz gezdirdim. Şu anda yükleme alanındaydık: Kocaman sandıklar Lego küpleri gibi köşeye kümelenmişti ve yanlarında kalın iplerle sabitlenmiş variller vardı. İki, hayır üç küçük vinç, okumuzdaki spor salonun iki katı büyüklüğündeki alana dağılmıştı. Bizim spor salonumuz her zaman aydınlıktı fakat burada, tavanda asılı bir avuç loş sarı ışık vardı. Vinçlerin boş kancaları yerde tuhaf gölgeler oluşturuyordu.

Annem ve Bayan Maasland geniş ve kavisli bir kapının yanındaki köşede duruyorlardı. Arkaları dönüktü. Kapının arkasında kalan üçüncü bir kişiyle konuşuyorlardı.

Arabadan inip onlara doğru yürüdüm.

Bayan Maasland geldiğimi duyunca döndü. "Denise, Driss van Zand'la tanış. *Nassau*'nın kaptanı." Üçüncü kişiyi işaret etti. Kısa boylu, geniş omuzlu, göbekli, yanık tenli ve pis yanaklı biriydi. Sanırım ellili yaşlarındaydı. Bana komşularımızdan birini hatırlatıyordu ama komşumuz bu kadar sinirli görünmezdi.

"Bu benim kızım, Denise," dedi annem.

Kaptan van Zand alışık olduğum ikinci bakışı attı; anneme döndükten sonra tekrar bana bakmıştı. Annem bembeyaz tenliydi, yeşil gözleri ve soluk hatları vardı, saçları ince telliydi ama dümdüzdü. Bense bu özelliklerin hiçbirini taşımıyordum. Tenim altın kahve rengindeydi, omzuma dökülen saçlarım kalın ve bukleliydi. Annemle benzer tek yanımız açık alınlarımızdı.

Iris de aynı bakışlara maruz kalıyordu. O, insanlara iki saniyeliğine beyinlerini kullanmak yerine sormalarını ister gibi çenesi yukarıda beklerdi. Dimdik durur ve gözlerinin içlerine bakardı. Ben de şimdi aynısını yapmaya çalışıyordum. Gözlerimiz bir anlığına buluştuktan sonra bakışlarımı kaçırdım. "Tanıştığıma memnun oldum, efendim." Biraz durduktan sonra "Babam Surinamlı," dedim.

Ben, Iris değildim.

Kaptan van Zand'ın arkasındaki koridordan yeri döven ayak sesleri duyuldu. Bir kadın yanımızdan hızla geçti. Bir omzunda çanta asılıydı ve diğer koluyla arkasındaki taşınabilir sedyeyi çekiyordu.

"Şükürler olsun ki geldiniz," dedi Bayan Maasland. Doktoru arabaya doğru yönlendirdi. "Leyla'nın ayağı..."

Kaptan van Zand bakışlarını annemden çekerek bana doğrulttu. "Bu kadar az zamanımız kalmışken gemiye öylece birilerini alamayız," dedi. "Aslında Els bunu yaparak atılmayı göze aldı. Diğer bir deyişle... şansınız yaver gitti."

"Yani biz..." diyerek cümleye başladı annem.

"Gemideyken kendi yemeğinizi yiyecek, kendi suyunuzu içeceksiniz. İndikten sonra da burada bir gemi olduğunu *kimseye* söylemeyeceksiniz. Ailenize, arkadaşlarınıza veya erkek arkadaşlarınıza." Gözlerini bana dikti.

Erkek arkadaşlarınıza. Keşke. Beni tanısaydı, söylediğinin ne kadar komik olduğunu fark ederdi. Gergin bir kahkaha atmamak için kendimi tuttum. Söylediği başka bir şey için endişelenmeliydim. Su içmemize bile izin yok muydu? "Tuvaletleri kullanabilir miyiz?"

"Tuvaleti. Duşları değil."

Su içemiyor ama tuvaletin sifonunu çekebiliyor muyduk? Ellerimizi yıkayabiliyor muyduk? Peki içerideyken ellerimizi birleştirip... Son anda dilime hâkim oldum. Detayları duymak istediğim zaman herkesi sinir ediyordum.

Sorular, bacağıma saldıran aç bir kedi gibi içimi kemiriyordu. *Peki ya, Nasıl* ve *Ya* ile başlayan cümlelerin ağzımdan çıkmasını engelleyerek, dudaklarımın bir gülümsemeyle kıvrılmasını sağlamayı becerdim. "Peki efendim."

"İki gün kalabilirsiniz," dedi. "Sonra ineceksiniz."

BÖLÜM 4

IRIS, DUYURUDAN BİRKAÇ HAFTA SONRA, AĞUSTOS ayında ya da eylülün başında, odamın kapısını çaldığında saat gece biri gösteriyordu ve ben başımı bilekliğime gömmüş, karmaşık bir paragrafı okuyordum. Her bir cümleyi sindirebilmek için baştan sona bir kez daha okudum.

Kapı bir kez daha çalındı. Doğrularak oturdum. Gözlerim masamın üstünde uzanan, yansıttığım metne takılmıştı.

"Iris?" diye sordum. Kapıyı çalışı anneminkinden farklıydı.

"Merhaba." Kapıyı açtı. Yüzünde hâlâ makyaj, üzerinde sevdiği bol gömleği ve normalde partiden döndükten iki saniye sonra çıkardığı taytı vardı. Saçlarını gevşek ve kıvrımlı bir topuz yapmıştı. "Geç oldu. Ne yapıyorsun?"

"Belirtilere bakıyorum. Quasi hasta. Hiçbir şey yemıyor. Ve bugün inlemeye başladı."

"Quasi mi?"

"Evet. Sana ondan bahsetmiştim. Way Station'daki tekir kedi hani? Araba çarptığı için iki ay önce barınağa getirildi. Gözleri mavi ki sana bunu kesinlikle söylemiştim ve yüzünü her an sinirliymiş gibi gösteren, kazadan kalan bir yara izi var."

"Hatırlıyorum. Tatlı bir şeye benziyor." Iris teslim olur gibi ellerini kaldırdı. Güldü. "Barınakta çalışmadığın günlerde bile

barınakta çalışıyorsun, değil mi? Böyle durumlar için bir veteriner yok mu?"

"Veteriner gitti." Sözlerimi hiç kesmeden konuşmaya devam ettim. Veterinerin neden gittiği ve neden son zamanlarda bu kadar çok kedi getirildiği hakkında konuşmak istemiyordum. "Gönüllüler ve çalışanlar olarak işleri kendi başımıza halledebiliyoruz ve ameliyatlar için de dışarıdan birini getirtiyoruz. Ancak Quasi'nin durumunda..."

"Denise, yuh! Çok hızlı konuşuyorsun. Quasi için endişelendiğini biliyorum. Fakat bugün başka bir şey yaptın mı?"

Kimden bahsettiğimi bildiğinden emin değildim. Her zaman Way Station'daki kedilerden bahsederdim ama Quasi'yi seviyordum. Iris onu hatırlamalıydı. Onu hatırlatma isteğimi bastırdım. "Hım. İnternetten arkadaşlarımla konuştum. Ve büyükannem babamın doğum günü hakkında konuşmak için aradı. Sanırım Paramaribo'nun yarısını davet etmek istiyor."

"Akşam yemeği nasıldı?"

Dudağımı ısırarak günün kalanını düşündüm.

"Akşam yemeğini yemedin mi?"

"Sanırım unuttum. Kendimi kaptırmışım. Quasi için çok endişeleniyorum." Hatırlaması için fırsattan istifade edip durumu anlatmaya başladım. "Sanırım acı çekiyor. İnlemesi beni tedirgin ediyor ve yemek yemeye başlamazsa..."

Iris, öğleden sonra onu muayene ettiğimizde ağız kısmında gözümüzden kaçan bir yara ya da gayet rahat yürümesine rağmen idrar kesesinde bir tıkanıklık olma ihtimallerini saymama izin verdi. Ancak beni dinlediğinden emin olamıyordum. Ben sözlerimi bitirdikten sonra, "Yemeği unutman senin hatan değil," dedi. "Dolaplarda canının çektiği bir şey var mı diye bak. Ben sana istediğini hazırlarım. Bir dakikalığına annemle konuşacağım."

Sandalyemde rahatsızca kıpırdandım. "Biraz önce tuvalete gittiğimde annem..." Yatak odamın kapısı açık olduğu için salondan gelen televizyon sesini duyabiliyorduk. Annem arka planda

ses olmasını severdi. Çoğunlukla yemek programları açık olurdu. Şimdi ise sesleri duyduğundan bile emin olamıyordum. Onu en son gördüğümde boş bakan gözlerle koltuğa yayılmıştı. Ağzı, benim göremediğim bir şeye şaşkınlıkla bakar gibi yarım açıktı. "Şu anda onunla konuşabileceğinden emin değilim."

"Sanmıştım ki... Neyse. Sana yiyecek bir şeyler hazırlayalım, 'Nise!"

Kaptan van Zand'ın kamaramızı göstermesi için çağırdığı kadın, Anke, gergindi. Klasik gerginlik belirtileri gösteriyordu. Yüksek sesle yutkunuyor ve sırt çantalarımızı almak için arabaya dönerken tırnaklarını yiyordu: *tık, tık, tık.* Ardından tıslayıp elini yumruk yaptı. Elini açtığında ise kan damlaları vardı.

Neden gergin olduğunu biliyordum.

İlk olası çarpışma zamanının üzerinden birkaç dakika geçmişti ve hâlâ hiçbir değişiklik olmamıştı.

Sırt çantalarımızı almamıza yardımcı oldu. Gerçekliğinden emin olamadığım parlak bir gülümseme takındı ama o da hızla kayboldu. Benim gülümsemelerimin de öyle olduğu söylenirdi. "Size daha sonra etrafı gezdiririm," dedi. "Önce kamaranıza gidelim."

Annem şevkle peşine takıldı. Sırt çantalarının ağırlığıyla ayakları her adımda yere çarpıyordu. Anke'nin hemen arkasından ilerlerken, "Bu gemilerin içinin nasıl olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu," dedi. "Kocamanmış!"

Sırt çantamın kayışlarını omuzlarımı kesmeyecekleri biçimde düzelttim.

"İnanır mısın bilmem ama bu küçük bir gemi," dedi Anke.

Anke'nin yürürken sallanan başına baktım. Bunu yapmak için başımı yukarı kaldırmak zorunda kaldım çünkü benden bir karış daha uzundu ki ben de ortalamanın üzerindeydim. Omuzlarına kadar uzanan dümdüz, turuncu saçları vardı. Belki boyalıydı. Ondan hoşlanıp hoşlanmadığıma henüz karar veremedim. Kendini olabildiğince kibar tanıtmıştı ve o zamandan beri beni

çoğunlukla görmezden gelmişti. Ancak Iris, insanları bunu yapmaya iten şeyin benim davranışlarım olduğunu söylemişti. *Bana bakma, benimle konuşma, bana dokunma.*

Anke, yeniden tırnaklarını yemeye başladı. Köşeden döndü ve düşündüğümden daha yüksek, daha büyük ve biraz önce gördüğüm sandıkların rahatça geçirilebileceği genişlikte bir koridora girdi.

"Burada yalnızca iki gün kalacaksınız ve şu anda herkes çok meşgul. Bu yüzden sizi uzun süre tutmayacağım. Bu alt katların çoğu depo ya da araştırma alanı olarak kullanılıyor. Bazıları yönetime ait. Sınırlar dahilinde istediğiniz yere gidebilirsiniz. Sanırım bu tabelalar..." Sağ tarafta üzerinde SADECE YETKİLİ PERSONEL yazan bir kapıyı işaret etti, "kendini anlatıyordur." Sonra ilk kez bana baktı.

Cevap vermemi beklediğini fark ettiğim anda, "Evet," dedim.

"Şimdi konaklama katlarına çıkalım." Başka bir köşeden dönünce karşımıza geniş bir merdiven çıktı. "Basamakları tırmanabilir misiniz, yoksa asansörü kullanmanız gerekir mi? Güç tasarrufu için asansör kullanımını en aza indirdik. Yukarı çıktığımızda kendi enerjimizi üretebileceğiz ancak şimdilik depoladıklarımızla idare etmek zorundayız."

Asansör kullanım koşullarını açıklama gereksinimi duyduğuna göre Anke epey zengin olmalıydı. Benim mahallemdeki apartmanlar, seneler önce "öde ya da yürü" planına geçmişlerdi. Bazen baston kullanan komşumuz, onunla birlikte asansöre binmeme izin verirdi ama o da duyurudan kısa süre önce bakım evine taşınmıştı. Aylardır asansör kullanmamıştım. Kullanmak da istememiştim zaten. Merdivenleri çeviklik idmanı olarak görüyordum: yukarı, aşağı, yukarı, aşağı. Dünyanın sonunda zayıflara yer yoktu.

Bugünün geldiğine inanamıyordum. 29 Ocak. Bu tarih hâlâ tüylerimi diken diken ediyordu.

Anke'nin peşinden koşturarak birkaç kat yukarı çıktık. Hızla başka bir koridora girip geniş bir açıklıktan geçti. "İşte," dedi yumuşak bir sesle.

Bir kubbe.

Birkaç saniye sonra, Anke ve annemin peşinden açıklığın içinden ilerleyip ardındaki yürüyüş yoluna çıktım. Tavan üzerime çökecekmişçesine öne doğru eğildim. Ancak bu aptalcaydı: Yukarıya doğru bir taş atsam bile tavana değdiremezdim. Kubbe o kadar yüksekti ki içine kocaman bir apartman sığabilirdi. Çoğunluğu metalden yapılmıştı, genişleyen bölümlerdeki büyük yuvarlak cam plakalardan bulutlu gökyüzü görünüyordu. Etraftaki havalimanına ait binaları göremeyecek kadar yüksekteydik. Şimdiden uçuyor gibiydik.

Önümüzdeki manzaraya bakmak için bakışlarımı indirdim ve birkaç metre ilerideki parmaklıklara dolanan yemyeşil yaprakları gördüm. Onların ardında daha fazla yeşillik, çalılıklar, hayır ağaç dalları vardı. Üzerinde durduğumuz balkon, geminin etrafını dolaşıyordu. Üst katlarda aynı yürüyüş yolundan birkaç tane daha vardı ve altımızda en az iki katta asma yapraklı parmaklıklardan bulunuyordu. Ve tüm bu alanın ortasında birkaç halı sahayı rahatlıkla sığdırabileceğim bir boşluk vardı. Gördüğüm kadarıyla, kubbe geminin en azından yarısını kaplıyordu.

Ellerim sırt çantamın kemerlerini daha sıkı kavradı. Yukarı aşağı, yukarı aşağı kayıyorlardı. Öne doğru bir adım daha attım.

Kubbenin birkaç kat aşağıdaki en alt bölümü, bana parkı hatırlattı. Çim, burgu ağaçlar, dar bir dere. Banklar. Renkli çiçekler. Öylesine temiz ve düzenliydi ki filmlerden fırlamış gibi duruyordu. Amsterdam'da gördüğüm parkların hepsinden daha güzeldi.

Anke, "İnsanların nefes alabilecekleri yerlere ihtiyaçları var," dedi. İlk defa Amsterdam aksanına ait bir şeyler duydum: tiz ve burundan gelen ses, kelimelerin sonundaki *n* harfini yutmak. "Şimdilik karanlık görünüyor ama kısa süre sonra yapay güneş ışığını açacağız." Sanki bize bir yapay güneş ışığına *ihtiyaç* duyacağımızı hatırlatmak kontrolünü yitirmesini sağlamışçasına tekrar tırnaklarını yemeğe başladı: *tık, tık, tık.*

"Hollandalı mıyız yoksa Hollandalı mıyız?" Annem güldü ve camın ardındaki koyu bulutları gösterdi. Annemin sesi yüksel-

dikçe, ben sessizleşiyordum. Gevezelik etmeye devam etti, "Havaya baksanıza. Yapay güneş ışığı bir gelişme sayılabilir."

"Burası geminin merkezi. Kubbenin dışını çevreleyen birkaç bölüm bitkilere ayrıldı. Bu arada, gördüğünüz tüm bitkiler canlı." Anke, balkon parmaklarına dolanmış asma yaprağını okşadı. "Kendi biyosferimizi inşa ediyoruz ve oksijen üretmek için bitkilere ihtiyacımız var. Bu bitkilerin çoğu ikincil olarak yemek, ilaç, yakıt ve dahası için kullanılacak. Gemideki her şeyin kendine has bir kullanım alanı var.

"Neyse, su filtreleme sistemimiz ve güç denetimi, depo ve araştırma alanlarının altında... Ve... Şu anda standart açıklama konuşmasını yapıyorum. Size kamaranızı göstersem daha iyi olur. Turun kalanını... sonra yapabiliriz." *Tık, tık, tık.*

"Devamını da dinlemek isteriz!" diyerek onu rahatlatmaya çalıştı annem. "Özellikle Denise. Aylardır bunun hakkında bir şeyler okuyor."

"Sonra," diye tekrarladım. Her an olabilirdi. Önce depremi hissedecektik ve sonra ani rüzgâr esintisini ve... "Bayan Maasland geminin sağlam olduğunu söyledi. Yeterince sağlam mı?"

"Tabii." Anke ikna olmuş gibi gözükmüyordu. Hâlâ tırnaklarını yiyordu. "*Nassau* uzay boşluğunda yüzyıllarca kalacak şekilde tasarlandı. Meteorlara ve birçok çeşit radyasyona dayanıklı. Hafif bir sallantıyı da kaldırır."

Çarpışmanın etkisi "hafif bir sallantı"dan fazlası olacaktı ama dilime hâkim oldum. Onun yerine parka baktım.

El ele tutuşmuş iki kişi çimlere uzanmış gökyüzüne bakıyordu. Sanki son anların tadını çıkarıyor ya da bekliyor gibilerdi. Ya da ikisi de. (Her an olabilirdi.) Onların dışında parkta kimse yoktu. Herkes odalarına kapanmış olmalıydı.

Anke ileriyi gösterdi. "Bu kamaralardan birini seçebilirsiniz."

Onun peşinden balkonun kıvrımda ilerlemeye devam ettik ve sonunda annem bir kapı seçti. Anke bizi içeriye soktu ve annem hemen çantasını yere bırakıp abartılı bir rahatlama hareketiyle omuzlarını esnetmeye başladı. Ben çantamı daha yavaş çıkardım.

Birden, oynadığım askıları özledim. Ellerimi iki yana indirdim ama onların yerini tutmuyordu. Aniden ellerimin ve tüm bedenimin huzursuz bir şekilde odanın ortasında durduğunun farkına vardım. İçerisi salonumuz kadar büyüktü: İki tarafta tek kişilik birer yatak, iki masa, iki sandalye ve şimdiden üzerinde kıvrılıp oturmak istediğim yumuşacık bir koltuk bulunuyordu. Başlığının iki yanında kanatlar vardı. Kolayca içine gömülebilir ve tüm dünyayla olan bağlantımı koparabilirdim.

Fakat annemin söylediği doğruydu: Nesil gemileri hakkında bir şeyler okuyordum. Anke'yi soru yağmuruna tutmak istiyordum. Kalkan, biyosfer, motor ve geminin içinde kaç yolcunun barınabileceğiyle ilgili sorulara.

Özellikle de son soru.

"Eşyalar yere sabitlendi. Burası iyi mi?" diye sordu. "Başka bir şeye ihtiyacınız var mı?"

"Bence iyi," diye onayladı annem. "Denise?"

"Ben..."

Yer sarsıldı.

BÖLÜM 5

İÇGÜDÜSEL OLARAK BACAKLARIMI AÇTIM VE...

Bir sarsıntı daha.

Koltuğa tutundum. Çantam devrildi ve çalışan çamaşır makinesinin içinde bir şey unutulmuş gibi bir ses çıkararak yatağın altına doğru kaydı.

Sanki annem ve Anke, olan bitenin farkına varamamış gibi, "Çarpışma!" dedim.

Açık kapıdan insanların bağrıştığını duydum. Panik içinde değil, tedirgindiler. Bir şey düştü. Onun dışında, beklediğimden sessizdi.

Geçmesini bekledik.

Sarsıntılar birkaç dakika boyunca devam etti. Otuz saniye boyunca hiçbir şey olmadığı için koltuğu bıraktım. Ellerim iki yana düştü. Onları öne ve arkaya doğru hareket ettirdim, parmak uçlarım her seferinde bacaklarıma değiyordu.

"Bu... çok kötü değildi." Annem boğazını temizledi. "İlk depremim."

"Dışarıdaki hasarı bilmiyoruz," dedim. Dışarısını. Evimizi. Iris'i. "Ve bu yalnızca başlangıç."

Bacaklarıma değen parmaklarıma odaklandım, her seferinde küçük bir dokunuş. Ve bileklerimin yaptığı ufak hareketleri.

Dışarıyı düşünmek istemiyordum. Nesil gemileri hakkında araştırma yaptığım gibi, kuyrukluyıldız çarpışmaları hakkında da araştırma yapmıştım ve neler olacağını biliyordum. Bu sarsıntılar ilk adımdı.

Dur.

Parmaklarımın bacaklarıma dokunuşu hızlandıkça hızlandı, kendimi neredeyse bu ritimde kaybedebilirdim. Bileklerim ısınmıştı. Güzel bir sıcaklıktı.

"Denise?"

Annem hemen önümde duruyordu. Derin nefes aldım. "Efendim."

Konuştuklarını fark ettim. Sanırım hasardan bahsediyorlardı.

"Özür dilerim. Efendim?" diye tekrarladım.

Anke kapının önünde duruyordu. "En azından muhtemel çarpışma noktaları hakkında haklı olduklarını söylüyordum. Doğu Avrupa tarafı. Daha yakın olsaydı... neler olacağını biliyorsun. Daha kötü şekilde hissederdik." Kesik bir nefes aldı. Rahatlamış mıydı yoksa hâlâ gergin miydi emin olamadım.

Kelimelerini anlamam birkaç saniyemi aldı.

"İyi misin?" Yüzümü inceliyordu.

"İyiyim," dedim ve ağzımdan mantıklı bir şeyler çıkmadığı için dilimi ısırmak istedim. Ancak bunu davranışlarımla ona gösterebilirdim. Çarpışma bitmişti. İstediğim soruları sorabilirdim. Hatta gemiyi bile gezebilirdik. Kapıya doğru bir adım attım ama durdum; dışarı çıktığımı, yüksek tavanlı geminin kalınını konuştukça konuşan Anke'nin peşinden giderek gezdiğimi düşündüm.

Tereddüt ettim.

"Önemli değil, hayatım." Annem bana yaklaştı. Onun adımını taklit ederek geriye doğru gittim. Yere baktım. Göz ucuyla annemin Anke'ye, Bayan Maasland'a attığı bakışın aynısını attığını gördüm.

Yanaklarım alev aldı ve bunun nedeni dondurucu soğuk değildi.

"Denise otizmli." Son kelimeyi bastırarak söyledi. Sanki bundan zevk alır gibi. Açıklama yapmaktan ve itiraf etmekten. "Sanırım her şey ona fazla geldi. Planımız son dakikada değişti ve bu yeni ortam... bir de çarpışma..."

Haklı olabilirdi. Her şey *çok* fazlaydı. Keşke bunu evimizde oyalanıp, *On dakika daha tatlım,* derken fark etmiş olsaydı.

"Dünyanın sonu geliyor." Sesimdeki nefret beni şaşırtmıştı. Bir şeyler söylemiş olmam da öyle. "Bence gayet iyi gidiyorum."

Annem, "Doğru söylüyorsun, tatlım," dedi. "Seni bir süre yalnız bırakmamızı ister misin? Dinlenmek için?"

Tüm benliğimle itiraz etmeyi ya da onu küçük düşürecek bir şeyler söylemeyi istedim. Onun yerine her zamanki gibi alttan alarak başımla onayladım. Her şeyin bitmesini istiyordum.

"Anke? Benim gelmemde bir sakınca var mı?.."

Giderlerken annem olası sinir krizi belirtilerini gördüğünü açıklıyordu, bunun zor olduğundan ama...

Kapı, sesini kesince memnun oldum.

Odanın ortasında durup gözlerimi kapattım. Ellerimi sallamadım, kıpırdamadım bile. Yalnızca nefes aldım. Gerginliğin vücudumdan uzaklaştığını hayal ettim. Hiçbir şey olmamıştı. Kuyrukluyıldız yoktu. Iris kayıp değildi. Babam kalıcı bir sığınağa girmemiş, iletişimimiz sonsuza kadar kopmamıştı. Bu odanın içinde yalnızdım ve buranın ötesinde hiçbir şey yoktu.

Orada ne kadar durduğumu bilmiyorum.

Sonra çantamı yatağın altından çektim, bağdaş kurup yere oturdum ve eşyalarımı çıkarmaya başladım.

Iris, eylül ayının sonlarına doğru bir sabah, "Denise, Way Station'a gidecek misin?" diye sordu.

"Tabii. Dokuzda orada olmalıyım." Ayakkabılarımı giymek için kanepeye oturdum.

"Sence..." Yanaklarını ısırmaya başladı. "Son günlerde barınak farklı değil mi?"

"Daha yoğun. Daha çok insan hayvanlarını terk ediyor."

"Zor aylar geçiriyoruz."

"Hadi ya." İnternetteki yazışmalar ve hükümetin bitmek bilmeyen bilgilendirme mesajları olmasaydı da sokaklardaki değişiklikleri fark etmemek imkânsızdı. Dükkânlar ve işyerleri terk edilmişti, evler kilit altına alınmıştı ve polis sayısı üçe katlanmıştı. Toplu taşıma yarıdan aza düşmüştü. Çöken ekonomi yüzünden bankadaki param pula dönmüştü.

Ayağa kalkıp paltomu giydim. Ardından havanın gidişatı yüzünden ihtiyacım olmadığını fark edip çıkardım. Ben hazırlanırken Iris hiç araya girmezdi. Sinirle paltomu askıya astım. Ondan çok kendime.

"Çalışmaya devam etmek istiyor musun?"

"Yardıma ihtiyaçları var. Gönüllülerin çoğu ayrıldı."

Iris dikkatlice bornozunun kuşağını bağladı. "Bu gece, yemekten sonra birlikte kuyrukluyıldız çarpışmasını araştırmaya ne dersin?"

"Ben araştırma yaptım," dedim hiç düşünmeden.

"Hemfikir olduğumuzdan emin olmak istiyorum. Sadece çarpışma konusunda değil. Ondan sonra olacaklar hakkında da."

"Geç kalacağım," dedim ve Iris beni bıraktı.

Bir şey beni uykumdan uyandırdı.

Dehşet içinde gözlerimi açtım. Örtülerin arasında çırpınırken kendime geldim ve nefes nefese kalkıp oturdum. İçerisi karanlıktı. Yastık evim gibi kokuyordu, tanıdık bir dokusu vardı ve bir anlığına kendi odamda olduğumu düşündüm. Sonra tenime değen çarşafın sertliğini hissettim. Kokusu da güzel değildi.

Nassau'daydım. Kendi yastık kılıfımı getirmiştim. Hepsi bundan ibaretti.

Rahatsız bir hâlde ışıkları açmak için ellerimi çırptım. Oda bıraktığım gibiydi. Tek fark çantaların yeniden yere düşmüş olmasıydı. Başka bir deprem daha olmuştu.

Bilekliğimden saate baktım. Bir saattir uyuyordum. Biraz kestirmek buraya kadarmış. Ve... bir dakika... Uyku sersemi zihnimde taşlar yerine yeni yeni oturuyordu. Beni uyandıran şey deprem değildi.

Hava patlamasıydı.

Bu konuda araştırma yapmıştım. Gerekli süre geçmişti. Rüzgârın depremden daha kuvvetli olması bekleniyordu. Ağaçları uçuracak, camları kıracaktı. Hatta binaları yıkacaktı.

Elimi ağzıma bastırdım. Evimizin olduğu apartmanın yıkılmış hâlini gözümün önünden uzaklaştırdım. Barınaktaki ürkek bir kediyle konuşur gibi, "İyiyim," diye fısıldadım. "İyiyim. İyiyim. Güvendeyim."

Bunun bir önemi yoktu.

İki gün sonra ne iyi ne de güvende olacaktım.

İlerleyen saatlerde annem geri döndü ve akşam yemeği olarak çantamızdaki kurabiyelerden ve kurutulmuş meyvelerden yedik.

"Anke bana bazı yemek salonlarını gösterdi," dedi ağzındakileri çiğnerken. "Yemeklerinden yiyemiyor olsak da onlarla oturabiliriz."

Bana bir paket kuru üzüm attı ve heyecanla paketi açtım. Şu anda... harika hissetmiyordum ama daha iyiydim. Soğuktan donduğumu ya da yatakta gözlerim kızarana kadar ağladığımı düşününce utanıyordum.

Hayattaydık. Sığınacak bir yerimiz vardı. Gideceğimiz sığınaktan daha güzeldi. Orada sıkışmak yerine burada bir parkımız ve sadece kendimize ait bir odamız vardı. Ve tüm bunlar beni düşündürüyordu.

"Çok insan gördün mü?" diye sordum.

"Birkaç kişi gördüm. Onlar da korkudan çıldırmışlardı."

Sadece birkaç kişi mi? diye düşündüm.

"Bayan Maasland ya da Leyla ile konuştun mu?" Onlara tutarsız hitap etmek hoşuma gitmemişti ama Leyla'nın soyadını bil-

miyordum ve Bayan Maasland'a ilk adıyla hitap etmenin uygun olup olmayacağından emin değildim. Benden üç kat daha yaşlıydı ve senelerce öğretmenim olmuştu.

Annem başını salladı. "Fakat Anke'ye Leyla'nın nasıl olduğunu sordum. Bacağını alçıya almışlar. Bir süreliğine tekerlekli sandalye kullanacakmış ama durumu iyi."

Bir parça suçluluk hissettim. Yükleme alanında ayrıldığımızdan beri bir kez bile Leyla'nın bacağını düşünmemiştim.

"Yeniden dışarı çıktığımızda ne yapmak istersin?" Yemeğimi yerken gözlerimin ucuyla anneme baktım.

"Daha çıkmamıza günler var. Önce etrafı gezeriz. Belki saklanacak bir yer buluruz. Eğer insanlar kaçak olarak Atlantik'ten geçebiliyorlarsa..."

"Rüşvet kabul edecek yolcular bulmalıyız ve rüşvet olarak verebileceğimiz bir şeyler. Sence kuru üzüm hoşlarına gider mi?" Paketi salladım.

Annem gülümsedi. Normal bir gülümsemeydi bu, herhangi bir annenin kızına gülümsemesi gibi. O anda bana bakarken içinin sevgi dolduğunu ve beni çok uzun süredir yalnız bıraktığını fark ettiğini düşündüm. Uyuşturucu kullanmayı bırakacaktı. Geleceğimizi düşünecekti. Yeniden bir anne olacaktı. Ve bunun gerçekleşmesi için dünyanın sonunun gelmesi yeterli olmuştu.

Bir üzüm daha aldım. İlk duyurudan sonra da aynı şeyi düşünmüştüm. Ve uzay gemisine binmek ya da kalıcı bir sığınağa gitmek üzere lotoyu kazanmadığımızı öğrendiğimizde de. Iris'in eve dönmesi gerektiği gün de ayık kalır diye düşünmüştüm ancak annem gecenin yarısı boş bakan gözler ve yayvan bir konuşma ile eve dönmüştü.

"Iris'i bulacağız," dedi. "Sonra bir şeyler düşünürüz."

Hâlâ buradan çıktıktan sonra ne yapacağımızı anlatıyordu. Kendimi zorlayarak gülümsedim. Tıpkı Anke gibi, gülümsem göründü ve kayboldu.

"Evet," dedim. "Öyle yapacağız."

Ancak biz öyle yapmayacaktık.
Ben yapacaktım.
Ve nereden başlayacağımı biliyordum.

BÖLÜM 6

ERTESİ SABAH, ERKEN SAATLERDE ORTAK TUVALETlerden birine giderken düzinelerce metre yüksekten gelen yağmur damlalarının seslerini duydum.

Alışkanlıktan yukarı baktım. Gözlerimin odaklanması için biraz bekledim. Gökyüzü o kadar karanlıktı ki seslerini duyduğum damlaları görmem olanaksızdı.

Ağzım kurudu.

Yağan, yağmur değildi. Enkaz parçalarıydı.

Yavaş yavaş gözlerim içerideki ışıkla dışarıdaki karanlığın zıtlığına uyum sağladı ve kubbenin zirvesinden aşağıya süzülen çakılları, taşları ve çamur damlalarını gördüm. Bazı parçalar yumruğum kadardı, bazıları bu mesafeden yalnızca hareketlilik olarak görünebilecek kadar küçüktü. Çamur camlardan aşağıya süzülüyordu. Taşlar cama çarparak takırtı çıkarıyor ve zarar vermeden aşağıya düşüyordu. Bir avuç dolusu, kırmızı renkte parlıyordu. O kadar hızlı yaklaşıyorlardı ki içlerinden herhangi birini takip etmek zordu ama gözlerim kendiliğinden bu işe kalkıştı. Bu sebepten birden başıma ağrı saplandı.

Bakışlarımı aşağıya indirdim. Birkaç metre ileride asma yapraklı balkon vardı. Hemen ötesinde de ağaç tepeleri yukarı uzanıyordu.

Bu manzara karşısında yeniden yağmur damlalarını dinlediğimi hissettim. Dolgun damlalar pencereleri dövüyordu.

Tuvaleti kullandım ve kararsız bir şekilde lavabonun önünde durdum. Ellerimi yıkamak istiyordum. Kahretsin, yüzümü yıkamak istiyordum. Kaptan van Zand'a aklımdan geçenleri sormalıydım. Ellerimi, eğer musluğu uzun süre açık tutarsam biri tuvalete dalıp beni dışarı atacakmış gibi hızla yıkadım ve fikrimi değiştirmeden kamaramıza döndüm. Sonrasında duş alamayacağım için Way Station'dan ayrıldığım günden beri rutin hâline getirdiğim, *dünyanın sonunda zayıfların yeri yok*, sabah sporumu yapmadım ve uzun zaman yıkanmadıktan sonra saçımın ne kadar kötü görüneceğini düşünmemeye çalıştım. Zaten bunun böyle bir zamanda hiçbir önemi yoktu. Kahvaltı olarak yarım konserve mantar yedim ve annemi uyumaya bırakıp dışarı çıktım.

Kubbenin içinde kıvrılan yürüyüş yollarına baktım. Kapılar, koridorlar, diğer balkonlara giden merdivenler. Bir çift çoktan dışarı çıkmış dolaşıyordu. Bir baston yere *tak, tak, tak* diye vuruldu. Mırıltılar yükseldi. Çoğunlukla Felemenkçe konuşuluyordu ama Fince, Bulgarca ve Arapça aksanıyla sohbetler de duyuluyordu. *Nassau*, kuyrukluyıldız göçmenlerini de barındırıyor olmalıydı.

Gözlerimi önümden ayırmadan en yakın kişiye doğru ilerledim. Benden pek büyük olmayan, tuvaletten çıkan bir gençti. Yağmurun sesine tepki vermedim.

"Yemek salonuna mı gidiyorsun?" diye sordum.

Çocuk esnedi. Kızıla çalan sarı saçları, sağlıklı ve soluk bir teni vardı. Üzerinde yazılımcılıkla ilgili esprili uzun kollu bluzuyla ortaokul sınıfından çıkmışa benziyordu. Oldukça iriydi; geniş yapılıydı ve kalın bir bedeni vardı. Ancak vücudunun kaslı mı yoksa yağlı mı olduğunu kestiremiyordum.

Uykulu gözlerle bana baktı. Buraya yeni geldiğimi anlamış mıydı? İnsanların ne zamandan beri bu gemide birlikte olduklarını bilmiyordum. "Evet," dedi sonunda. "Neden?"

"Ben yemek salonunun nerede olduğunu bilmiyorum. Hiçbirinin yerini bilmiyorum. Seni takip edebilir miyim?"

Sorumu anlamamış gibi bana baktı ve sonra başıyla onayladı. Bana cevap vermek yerine kendini ikna etmeye çalışıyor gibiydi. "Tabii, tabii, kesinlikle. Ben..." Esnedi. "Max, bu arada."

Max'in peşinden iki kat aşağıya indim, geniş bir koridordan geçtim ve sonunda üzerinde YEMEK SALONU D yazan bir kapıdan girdim. İçerisi şaşırtıcı derecede rahattı. Beklediğimin aksine, Amerikan tipi geniş kafeteryalardan çok aile işletmesi restoranlara benziyordu. İnsanlar yuvarlak masalara oturmuşlardı ve etrafa saksıda yeşillikler yerleştirilmişti. Odanın bir tarafında, üzerinde temel kahvaltı malzemeleri olan bir masa vardı: dilimlenmiş ekmek, reçeller, şekerlemeler, mısır gevrekleri, soya sütü paketleri.

O tarafa pek bakmadım. Kendi suyumuzu içecek, kendi yemeğimizi yiyecektik. Ayrıca odanın sakinlerini incelemekle meşguldüm. Arkadan görebildiğim kadarıyla çoğunluk beyaz yüzlerden oluşuyordu, açık büfenin orada daha koyu renkli bir aile ve kel, kahverengi tenli birisini gördüm. İçim rahatladı. En azından gemide yalnız değildim. Max'e diğer yemek salonlarını soracaktım ki köşedeki masalardan birinde Bayan Maasland'ın gördüm. Öne eğilmiş bilekliğiyle uğraşıyor ve karşısında oturan kadınla dalgın dalgın sohbet ediyordu.

Max'e teşekkür etmem gerektiğini hatırladım. Esneyerek rica etti ve tuhaf bir yürüyüşle masaların arasından uzaklaştı. Masadaki diğer kadın sustu. Bayan Maasland'ın gözleri hâlâ bilekliğindeydi. Ona yaklaşmak okuldaki kadar rahatsızlık vericiydi. Sürekli öğretmenlerin yanına giden biri değildim. Genellikle gerilerde kalmayı tercih ederdim. Sınıfa son giren, ilk çıkan, tek kelimelik cevaplar veren ve dünyadan kaçınmak için saçlarımla yüzümü saklayan biriydim.

Artık okul bitmişti. Oraya dönmeme gerek yoktu.

"Bayan Maasland?"

"Efendim?" Bileğini sallayınca görüntü titreyerek yok oldu. "Ah. Denise."

Küçük masanın etrafındaki boş sandalyeye baktım. Doğrudan

oturmak kabalık olur muydu, yoksa sormalı mıydım? Kollarımı iki yanıma sallandırıp ayakta durmaya karar verdim. Ortaparmaklarım aynı ritimle bacaklarıma vuruyordu. Bunu durdurmadım. Onların görebileceği bir harekettense böylesi daha iyiydi. Bayan Maasland'a "Ablamı bulmalıyım," dedim.

"Gemiye binmedi, değil mi?"

Güldüm. "Tabii ki binmedi."

Bayan Maasland anlamlandıramadığım bir bakışla beni izledi. Diğer kadın yüzünü astı.

Doğru. Düzgün bir açıklama yapmamıştım. "Özür dilerim. Demek istediğim şu: Ablamı bulmalıyım. Günlerdir kayıp. Bana kalırsa annemle gitmemiz gereken Gorinchem'daki sığınakta." *Annemle gitmemiz gereken.* Sanki on altı değil de altı yaşındaydım. "Henüz buradan ayrılamayız, değil mi?"

"Kesinlikle olmaz. Dışarıyı görmedin mi?" diye sordu Bayan Maasland.

Taşlardan birinin kafama isabet edeceğini hayal ettim. Haklıydı. "O hâlde gemi hâlâ kilit altında?"

"Evet. Bu havada dışarı çıkmak kimse için güvenli değil."

Önemli bir konu hakkında konuşurken yapılması gerektiği gibi göz teması kurdum. Çok fazla geldi. Korkuyla geri çekilmek istedim. Gözlerim hemen Bayan Maasland'ın gümüş saçlarına kaydı. Dağınık topuz olarak toplandığı saçlarının bazı tutamları kulaklarının üzerine düşmüştü.

"Arabayla çıksak olur mu?" diye sordum. "O zaman korumamız olur."

"Arabanızı gördüm."

Tabii ki görmüştü. Daha dün içindeydi. Keşke onu daha iyi tanısaydım da bana bakışlarını anlamlandırabilseydim. İnsanların yüz ifadelerinin ne anlattığını onların düşündüğünden daha kolay anlıyordum. Bazen annemle televizyon izlerken bana oyuncuların yüz ifadelerini anlatma ihtiyacı duyuyordu ama böyle anlarda şüphe duyuyordum.

Bayan Maasland, "O taşlardan biri sizinki gibi bir arabayı mahveder," diye devam etti. "Gerçi bunun bir önemi yok. Kilit altında demek, kaptanın izni olmadan dışarı çıkmamız *yasak* anlamına geliyor. Tüm bireysel kapılar iptal edildi. Dışarı tek çıkış yolu acil durum kapsülleri. Dışarısı annenle beraber ayrılmanız için güvenli olduğunda ablanı bulacağınızdan eminim."

"Ve o zaman," dedi diğer kadın, "ona bu gemiden bahsedemezsin. Bunu biliyorsun. Değil mi?" Siyah saçının buklesini kulağının arkasına sıkıştırdı.

"Evet," dedim bir adım çekilerek. Kaptanın dün söyledikleri aklıma geldi. "Bizi buraya getirdiğiniz için başınız belaya girdi mi, Bayan Maasland?"

"Girebilirdi. Ancak durumu anlayışla karşıladı," dedi. "Bu arada bana Els diyebilirsin. Artık senin öğretmenin değilim. Şimdi Michelle ile benim..."

"Bir şey daha var." Artık ona Els diyebileceğim için, *Bayan Maasland ile Leyla* uyumsuzluğunu dile getirmek zorunda kalmayacağıma sevinmiştim ama bunu bir kenara bıraktım. Kilit altında olduğumuzla ilgili konuşmamalıydım. Nasıl bir cevap alacağımı biliyordum. Iris konusunda da hiçbir şey yapamazdım henüz ve o zamana kadar önümdeki fırsatı değerlendirmeliydim. "Burada çok fazla insan göremedim."

"*Nassau* küçük bir gemi. Altı yüz on yedi yolcumuz var."

"Ama daha fazla insanı barındırabilir, değil mi? Anke bize boş kamaraları gösterdi."

Els bilekliğine baktı ve ardından iç çekti. "En kısa biçimde açıklayayım; bu bir nesil gemisi." Altı ay geçse de öğretmen tonunu tanımıştım. "Yolcularımızı gelecek nesiller boyunca beslemeliyiz. Tam bağımsız, kendine yeten bir tarım sistemi kurmalıyız. Ondan sonra daha fazla sayıya ulaşabiliriz. Bu da yıllarımızı alacak. O zamana kadar kısıtlı kaynakla geçinmek zorundayız."

Sözleri gemiler hakkında söylediklerimle örtüşüyordu. Keşke karşı çıkabilseydim. *Fazladan üç boğaz!* derdim bir film karakteri gibi öfkeyle. *Ne fark eder ki?*

"Ve perşembe günü olacak," –iki gün sonra– "fırlatmaya kadar o tarlaları kurmaya başlayamıyoruz. Uzay boşluğu da elektrik üretmemize yardımcı olacak. *Bu yüzden* kaptan, senin ve annenin geminin kaynaklarını yemenizi istemiyor," diye açıkladı Els. "Ve *bu yüzden* kalmanızı söyleyemiyorum."

"Kalmak istediğimi söylemedim."

"Ama istiyorsun. Herkes ister."

"Sen ve Leyla gemiye binmek için ne yaptınız?"

"Bunun bir önemi yok. Haftalardır gemideyiz. Gemiye yeni yolcu kabul edilmiyor. Özür dilerim."

Bakışlarından kaçınmaya çalıştım. "Tamam."

Omuzlarımı düşürmüş bir hâlde salonun diğer tarafına ilerledim. Kolay olmayacağını biliyordum. Dünya ölüm demekti. Yeryüzünde kalan herkes bu gemiye binebilmek için birbirini öldürebilirdi. Bu salonlarda yürümek ve yarın yeniden dışarı çıktığımı düşünmek çılgıncaydı. Yürürken ekmek kokusunu duymazdan geldim. Els ve Michelle sohbetlerine devam ettiler ama diğer konuşmalara kulak misafiri olmadan edemedim.

"... *kafatasım* kadar büyük!"

"Aşağı katlara indin mi? Camlardan asfaltı görebiliyorsun. Taşlar kraterler oluşturuyor. Zemin örümcek ağı gibi görünüyor." Adam ellerini iki yanında genişçe açtı.

"Evim ne durumda acaba?" dedi başkası.

"Ah, evet." Örümcek ağı adam biraz sakinleşmişti. "Son kez evime gitmek isterdim. Vedalaşmak için yani, anlıyorsun ya? Badhoevedorp'ta oturuyordum. Öyle yakın ki *yürüyerek* gidebilirim. Ama kaldırabilir miyim, bilmiyorum. Alt katlardan... tüm direklerin yıkıldığı görünüyor."

"Ben de evimi görmek istemezdim," diye yanıt verdi diğeri. "Uzun zaman önce havalanmış olmamız gerekiyordu."

Bacaklarıma dokunmayı bıraktım ve ellerimi yumruk yaptım. Neyle karşılaşacağımı biliyordum. Aylar öncesinden neler olacağını kafamda canlandırmıştım. Ancak artık bunlar kafamdaki

görüntülerden ibaret değildi. Sadece sarsıntı ve yağmur benzeri bir şeyin sesi değildi.

Yarın, yaşananların ne kadar gerçek olduğunu görecektim.

Döndüm ve Els ile Michelle'in masasına yürüdüm.

BÖLÜM 7

"LÜTFEN."

"Denise..." diye açıklamaya çalıştı Els.

"Önemli değil," dedi Michelle. "Otursana."

Biraz önce Michelle'e iyice bakmamıştım: Iris'inkilerden daha uzun dalgalı saçları, doğuştan ya da güneşten kararmış uzun ve gergin bir yüzü vardı. Boş sandalyeyi çektim. Yere sürttüğünde çıkan sesle yüzünü buruşturdum. Küçük bir bar taburesi gibiydi ve üzerine oturduğumda kendimi olduğumdan iki kat daha büyük hissettim. O kadar geniş bir vücudum yoktu. Geçen aylardaki güç ve dayanıklılık antrenmanlarım ve yetersiz beslenme nedeniyle zayıflamıştım ancak geniş bir kalçam vardı ve bu sandalye bana uygun değildi. Masa da sandalyeyle uyumluydu: iki kahve fincanı, bir kurabiye tabağı ve ufak bir şeyin sığabileceği kadar küçüktü.

"Biliyorum," dedi Michelle baktığımı görünce. "Bütün yemek salonlarının bir teması var. Burası ikinci sınıf öğrencilerine göre." Tabağını bana doğru itti. Sandviçlerini restoranlardaki gibi üçgen olarak kesmişti. Evde yaptığım gibi onları üst üste koymamıştı. "Alsana."

"Almam yasak."

"Biliyorum. Kendiminkini veriyorum."

İki dilim ekmeğin arasındaki kahverengi şekerleri fark ettim. "Şekerli çubuk mu onlar?" diye sordum.

"Fazla Hollandalı işi mi?"

Irkçı mı davranıyor yoksa kendisiyle alay mı ediyordu, emin olamadım. "Hayır," dedim. "Şekerli çubuk sevmiyorum." Ağzımın içinde ezilen ve dişlerimin arasında sıkışan tane tane şekerlemeler... Düşüncesi bile içimi ürpertti.

Babam *gerçekten* de çubuk şekerlemelerin fazla Hollanda işi olduğunu düşünürdü. Ülkenin yarısı gibi kahvaltıda şekerleme yiyerek büyümüştü ama yine de annemin her zaman dolapta bulundurduğu dört farklı çeşitle dalga geçerdi.

Sonra dalga geçmeyi bıraktı, bizi alnımızdan öptü ve döneceğine söz verdi.

"Sen bilirsin." Michelle tabağına doğru eğilerek bir ısırık aldı, tabii yine de şekerlemelerin hepsi etrafa sıçradı. "Ben beyanlardan sorumlu takımdayım. Geminin boş göründüğünü biliyorum. Els bunun bir kısmını açıkladı ama bunun bir de psikolojik kısmı var. Boş alana ihtiyacımız var." Parmağıyla bir daire çizdi. "Hepimiz açık gökyüzüne ve düz çizgilere alışığız. Eğer gemi çok dolu olsaydı, birkaç hafta içinde herkes kendini klostrofobik hissederdi. Ancak çocuklarımız bundan başka bir yaşamı tanımayacaklar. Japonbalığı, alan, kâse vb."

"Biz sadece bir aileyiz. Küçük bir aile." Neredeyse, *İki kişiyiz*, diyecek ve ardından pişman olacaktım. Iris hâlâ dışarıdaydı. Onu terk etmiyordum. Tek istediğim, kilit kalktığında onu bulmaya gitmek ve sonra da üçümüzün dönebileceği bir yerimizin olmasıydı. Oturuşumu değiştirdim ve sandalye yere sürterek ses çıkardığı için olduğum yerde dondum.

"Burada birçok küçük aile var," dedi Michelle. "Akrabalarını gemiye getirmek isteyen birçok kişi var. Aslında insanların yeteneklerine ya da var olan yolcuların kardeşleri ya da dostları gibi yakınlıklarına göre tuttuğumuz bir bekleme listemiz var. Sen ve annen o listede değilsiniz."

"Bizi dışarı atacaksınız."

"Lütfen kendimi suçlu hissettirmeye çalışma."

"Kaptan sizin gemide geçici bir süre kalmanıza izin vererek zaten kuralları esnetti," diye ekledi Els.

"Sadece durumu belirtmiştim."

Michelle elini uzun saçlarının arasından geçirdi. "Bu yüzden gemi hakkında hiçbir şey söylemiyoruz. Bu yüzden kilometrelerce öteden ışığımız görünmesin diye enerji tüketen perdeleme sistemine kaynak harcıyoruz. İnsanlar burada olduğumuzu anlarsa, sadece umutlarını kırmış oluruz."

Bir fark yaratacağından emin olmasam da, "Kimseye anlatmayacağız," dedim. "Kaptan van Zand 'herhangi birini' gemiye kabul edemeyeceğini söyledi. Sıradan birinin yani. Bu da *bazı insanların* gelebileceği anlamına geliyor. Yanılıyor muyum?"

Michelle'in yüzündeki cevabı okuyamıyordum. Parmaklarını esnetti. "Annen ne iş yapıyor?"

Son yıllarda çalışıp kovulduğu yarı zamanlı işlerden bahsetmedim. "On dört yıl boyunca büyük bir hukuk firmasında müdürdü. Janssen & Der Duin."

"Müdürdü?"

"Ayrıldı." Yalan söylemiyordum, ayrılmıştı. Sadece ayrılmak istememişti.

"Neden?" Michelle'in bakışları beni olduğum yere çiviledi. Tüm bu detaylı sorular sinirlerimi germeye başlamıştı. Kalçam bu sandalyeye sığmadığı için bacaklarımı birbirine bastırdım ve ellerimi kucağımda birleştirip sıktım.

Sözlerimi dikkatle seçtim, dürüst davrandım ama gerçeğin etrafında sirk gösterisindeymişçesine takla atıp durdum. "Dokuz yaşımdayken babamın ailesi hastalandı ve o da onlara bakmak için Surinam'a gitti. Geri dönmedi. Annem zor zamanlar geçirdi. İşten ayrıldı. Ama son zamanlarda daha iyi."

Ne kadar kötü durumda olduğunu düşündüğümde, "daha iyinin" biraz anlamına geldiğini açıklamadım. Annemin, babam Paramaribo'ya gitmeden önce de zor zamanlar geçirdiğini ya da babamın sözünü bozma nedeninin o olduğunu söylemedim.

Kokain, hap veya *ketamin* kelimelerini ağzıma almadım.

"Peki ya sen? Okula gidiyor musun?"

"Duyuruya kadar gidiyordum."

"Makul. Ama anlıyorsun..."

"Bak, ben... ben zekiyim," diye çıkıştım. Ki bu ilk yalanım olmuştu. Els gülmemek için kendini zor tutuyor olmalıydı. Eğer benim zihinsel engelli olduğumu teşhis eden doktorlar söylediğimi duymuş olsalardı, onlar da kendilerini zor tutalardı. "Kuvvetli bir hafızam var. Belki... belki veteriner olabilirim diye düşünüyordum. Bir hayvan barınağında gönüllü çalışıyordum."

"Gemide sadece böcekler ve balıklar var."

"Biliyorum! Aptal değilim." Yumruklarımı bacaklarıma yapıştırdım. "Veteriner olmak kolay değil, ama olmak istiyordum. Başarılı olur muydum bilemiyorum..." Lanet olsun! Bunu söylememem gerekiyordu! "Ancak denemek istiyordum. Bunun bir önemi yok mu?"

Michelle iç çekti. "Sayılara bakacağım ama zaten maksimum düzeydeyiz..."

"Dışarıya çıkmak istemiyorum!" Ne zaman bağırmaya başlamıştım? Yumruklarımı bacaklarıma o kadar sert bastırıyordum ki omuzlarım kalkıyordu. "Çıkamam! Çıkamam!"

"Sayılara bakacağımı söyledim."

"İstediğiniz her işi yaparız. Tarlada çalışacak insana ihtiyacınız olacak, değil mi? Ya da ekim aşamasında? Eğer olay kaynaklarla alakalıysa elimizdeki her şeyi alabilirsiniz. Çok şeyimiz yok ama karşılığını verebiliriz. Evimizdeki her şeyi, yemekleri ya da uyuşturucuları..."

"Ne dedin?"

"Her şeyi! Çalışırız, yemin ederim biz..."

Başkasının parmakları koluma dolandı. "Denise!"

Kolumu çektim. O hızla ufak sandalyem yana savruldu ve birlikte yere düştük. Omzumdan parmaklarıma doğru bir acı yayıldı.

Els bir elini ağzına götürerek ayağa kalktı. Bana dokunan o olmalıydı. Ayağa kalktığını görmemiştim bile.

"İyi misin?" diye sordu Michelle.

Kimin umurunda ki? Başımla onayladım. Kesik kesik nefes alıyordum ve aklım doğru kelimeleri toparlayamayacak kadar dağınıktı.

"İyi. Konuşmamız burada bitti."

BÖLÜM 8

AYAĞA KALKMAK İÇİN ÇABALARKEN YÜZÜM ALEVLER içinde yanıyordu. İnsanlar, biraz önce sandalyeyi düşürdüğümde bana bakmadılarsa bile, şimdi kesinlikle bakıyordular.

"Benimle gel." Els bir elini omzuma attı. Bana dokunduğu anda omuzlarımı düşürdüm. Beni Michelle'den uzaklaştırıp kapıya doğru götürdü ve Max'in beni sadece birkaç dakika önce geçirdiği koridorlara çıkardı.

Yürürken acımayan elim bacağıma dokunuyordu. Tüm yol boyunca önüme hiç bakmadım. Sanki ben kimseyi görmezsem kimse de beni görmeyecekti. Ancak bu Els'in beni nereye götürdüğünü de bilmediğim anlamına geliyordu. Birkaç kat aşağı indikten sonra SADECE YETKİLİ PERSONEL yazılı tabelayı gördüğüme hiç şaşırmadım.

"Ben burada çalışıyorum." Els elini kapıya bastırınca kapı yüksek sesli bir gıcırtıyla açıldı.

"Özür dilerim. Kamarama gideceğim." Kendimi Els'ten kurtardım.

"Ne oldu böyle?" Sakin bir ses tonuyla konuşuyordu.

"Panikledim... Kendimi kaybettim. Özür dilerim," dedim yeniden.

"Size kefil oldum. Bu gemide yaptığınız her şey bana yansı-

yacak. Ve sen, size seçenekler dahilinde olmadığını *söylediğimiz* bir şey için çalışanlardan birine saldırıyorsun, Michelle'e bağırıp rüşvet olarak uyuşturucu teklif ediyorsun. *Uyuşturucu* ne demek oluyor, Denise?"

Nasıl bir cevap beklediğini bilmiyordum. Dişlerimi sıktım.

"Sana bir şey sordum!"

Başımı salladım. Kendimi korumak için yapabileceğim tek şey buydu.

"Söyle!"

"*Ne* söyleyeyim?"

Sanki kendini toparlamaya çalışıyor gibi derin bir nefes aldı. "Bunu özellikle mi yapıyorsun?"

"Hiçbir şey yapmıyorum. Bana... bir... *soru*... sormadın... ki!" Gözlerim yaşardı. Herkes eninde sonunda böyle davranırdı. Önce beni zorlamaya başlarlardı ama beni ne için zorladıklarını anlayamıyordum ya da bana bir şey için söz verir ve sonunda tam tersini yaparlardı. Artık ne yapacağımı bilemiyordum. İki türlü de birilerinin canı yanıyordu. Çoğunlukla da benim.

Bu şartlar altında *Nassau*'yu terk etmem gerekecekti. Neden şu anda bununla uğraştığımı da anlayamıyordum. Arkamı döndüm. Yürümek, kamarama dönmek, burada bana tanıdık gelen tek şey olan yastığıma sarılmak istiyordum ancak bacaklarım hareket etmedi. Titriyorlardı. Els'in üzerime gelmesini engellemek için üçüncü kez, *Özür dilerim*, demek istedim.

"Michelle'e uyuşturucu teklif ettin," dedi Els. "Bunu öylesine mi söyledin, yoksa gerçekten gemiye uyuşturucu mu getirdin?"

Kibirli bir sessizliğe bürünmüştüm.

"On altı yaşındasın!"

"Beni ölüme yolluyorsunuz," diye mırıldandım. "Ama sağlığımı mı düşünüyorsunuz?"

"Haksızlık ediyorsun!"

"Gemiye uyuşturucu getirmedim." Doğrusu buydu: Ben getirmemiştim. Annem getirmişti. "Öylesine söyledim. Senin dediğin gibi. Hepsi bu."

Els bana bir bakış attı. "Sana inanıyorum."

Hızla, "Güzel," dedim.

Yeniden bana uzandı.

Omzumu çektim. "Bana dokunmayı kes."

"Ben sadece..."

"Ben otistiğim. Dokunma bana." Kelimeler birden ağzımdan dökülüvermişti. O anda hepsini geri almak istedim. Annem gibi durumumu insanların yüzüne haykırmak ve sempati kazanmaya çalışmak istemiyordum. *Onların* da annemin yaptığı gibi her şeyin yolunda olduğunu söylemelerini ve benim için ne kadar üzüldüklerini belirtmelerini istemiyordum.

"Ah." Els bir adım geri çekildi. "Kahretsin. Tabii öylesin. Bunu önceden görmeliydim."

Yere baktım. "Özür dilerim," dedim bir kez daha.

"Bunu hiç düşünmemiştim. Senin sadece..."

Daha önceki bir düzine öğretmenim ve psikoloğum gibi *farklı* olduğumu düşünüyordu. İnatçı. İçine kapanık. Saygısız. *Bijlmer'den gelen diğer uyumsuz siyahi kızlardan biri.*

"Annen neden okulu bu konuda bilgilendirmedi?" diye sordu.

Buna cevap vermek istemiyordum. Bir önemi yoktu artık. "Gidebilir miyim?"

Bir dakikalığına sessiz kaldı. "Keşke gemide kalabilmenizin bir yolu olsaydı."

"Evet," dedim. "Keşke."

BÖLÜM 9

BEN BAŞIMI KAMARADAN İÇERİYE SOKTUĞUMDA annem çoktan çıkmıştı. Topuklarımın üzerinde döndüm. Bu sefer balkondan fazlasını gezdim. Birbirinin aynısı olan diğer yürüyüş yollarına çıktım, sonra da park olarak adlandırılan yere indim. Burası güzeldi. Hiç çöp yoktu. Sosisli ya da dondurma tezgâhları yoktu. Tüm yeşillikler, sonbahar ve kış ayındaki kahverengi ve gri renklerin aksine *yeşildi*. Ve parkın içindeki dar dere yolundan akan su, gezi broşüründen fırlamışçasına berrak ve tertemizdi.

Önce yeni boyandığını düşündüğüm ama sonra *yeni* olduğunu anladığım banklardan birine oturdum ve gözlerimi kapattım. Bir ağaç üzerimi kapatıyor ve kubbenin yarattığı yapay güneş ışığını kesiyordu. Tek duyduğum uzaktan gelen konuşmalar, dereden akan suyun şırıltısı ve yağmur olmayan şeyin tıkırtısıydı.

Sakinlik, kucağımda kıvrılıp yatan bir kedi gibi üzerime çöktü. Bükülmüş parmaklarımla sıcak bir tüy yumağına dokunur gibi bacağımı okşadım. "İyiyim," diye mırıldandım. "Ben..."

"Hey. Sen sabahki kızsın."

Gözlerimi açtım, parmaklarım donmuş bir pati gibi kotuma takıldı. İki metre uzağımda duran genci hatırladım. Max. Kaşlarını çatmıştı. Tabii ki çatacaktı. Biraz önce kahvaltıda ortalığı birbirine kattığımı görmüştü.

"Hey," diye tekrarladı. Kaşları iyice birbirine yaklaştı. "Neden yemek salonunun nerede olduğunu bilmiyorsun? Toplu bilgi ağına bakabilirdin."

"Bağlı değilim."

"Ne? Yeni misin? Son dakikada yetişmiş olmalısın." Yarın gideceğimi ama bunu hiç istemediğimi söylemekten başka bir çarem olmadığı için konuşmadım ancak o devam etti: "Adını duymadım."

"Denise."

"Ben Max."

Sırtımı banka yapıştırdım. Max geri çekilecek gibi durmuyordu. Benden ne istediğini bilmiyordum ama benimle aynı yaşlardaydı ki bu da sınıf arkadaşı olabileceğimiz anlamına geliyordu. Sınıf arkadaşlarımla kurduğum ilişkilerin sonu hiç iyi bitmezdi.

"Evet," dedim sonunda. "Söyledin."

"Söyledim mi? Hadi ya. Sabah insanı değilimdir." Bunu söylerken bile esnemesini bastırdığına yemin edebilirdim. "İyi misin? Düştüğünü gördüm."

Eğer düştüğümü gördüyse nedenini de duymuş olmalıydı. *Neden hâlâ karşımda durduğunu* sormak gibi kaba düşünceleri bastırdım ve bunun yerine onu baştan ayağa inceledim. Endişesi samimi olabilirdi. İnsanların yüz ifadelerini onların düşündüğünden daha iyi anlayabiliyor olsam da, sahte ifadeleri tanıma konusunda pek iyi sayılmazdım. Özellikle de yabancıların ve ikna edici gülümsemeler takınıp rahatsız edici tavırlar sergilediğimde beni yarı yolda bırakan sınıf arkadaşlarımın ifadelerini. Max ya merakını gidermek için yanıma gelmişti ya da elimdeki uyuşturucuların ne olduğunu öğrenmek için. İki türlü de yanlış kızın yanındaydı.

"Hey, konuşmak istemiyorsan... Ne zaman istersen o zaman konuşuruz." İki elini de teslim olur gibi havaya kaldırdı.

"Yemek salonunda konuştuklarımızı duydun mu?"

"Dalga mı geçiyorsun?" Güçlü ve kısa bir kahkaha attı. "Yarı uyur hâldeydim."

"Sabah insanı sayılmazsın," diye tekrarladım.

"Eğer yemek salonlarının nerede olduğunu bilmiyorsan, gemiyi gezmemişsin demektir. Bu işi annemin yapması gerekiyordu. Benim seni?.." Başını, hayvan barınağındaki kafeslerinin yanından geçtiğim köpekler hafifçe yukarı kaldırdı. "Hayatlarımızın sonuna kadar bu gemide olacağız. Birbirimizi tanımalıyız."

Temkinli olmayı bir kenara bıraktım. *Kibar ol*, dedim kendi kendime. *Kibar ol.*

"Buna mecbur değilsin." Max tek omzunun silkti.

Gemiyi gezmek sadece burada kalamayacağımı yüzüme vuracaktı ama yapacak daha iyi bir işim yoktu. Ayağa kalktım. "Teşekkür ederim."

"Ne demek." Bir nezaket kelimesinden çok uzatılmış bir neşe nidası duydum. Yüzünde bir gülümseme belirdi. "Henüz nereleri görmedin?"

Max beni geminin içinde gezdirdi. İki yemek salonu daha vardı, gördüğümden dekorasyon ve eşya yönünden daha farklı ve büyüktüler, aynı gemide olduklarına inanması güçtü. İçlerinde spor aletlerinin, sanal gerçekçilik koltuklarının ve film izlemek için büyük ekranların bulunduğu birkaç dinlenme alanını gezdik. Belirli aralıklarla bir şeyi işaret edip darmadağın bir açıklama yapıyor ve sonrasında gösterdiği şeyin yanına gidip yüksek sesli bir kahkaha patlatıyordu. Her seferinde yerimden sıçrıyordum. Birkaç kahkaha sonra nedenini anladım: Çıkan ses görüntüsüne uymuyordu. Lazer operasyonuna ya da gözlük takviyesine ihtiyacı varmış gibi gözlerini kısmasının dışında tüm kasları gevşekti. Sanki yere uzansa iki saniye içinde uykuya dalabilirdi.

Sonra bir kahkaha daha attı ve böyle bir ses çıkarabilmesine şaşırmış gibi yerimden sıçradım.

"Kıvrımları seviyorum." Merdivenlerden inerken elimle işaret ettim. "Koridorlardaki ve duvarların toprak ya da zeminle birleştiği yerlerdeki kıvrımları. Gelecek çağlara uygun görünüyorlar."

"Bence de! *Star Trek*'ten fırlamış gibi. Ekilen bitkiler büyümeye başlayınca görüntü de değişecek. Balkon kenarlarındaki asmaları gördün mü? Geminin kalanını öyle yapmayı istiyorlar."

"Uzay gemisi ormanı." Başımla onayladım. Gemiyi olduğu gibi sevmiştim: yumuşak kıvrımlar, düz yollar, güzel ışıklar... Her şey yeniydi ve çok güvenliydi ama canlı yaprakların sarktığı bir tavanın da ayrı bir havası vardı tabii.

"Bitkilerin hayranı değilim... yeşilin... doğanın..." Ellerini dalgın bir edayla salladı. "Ama güzel olacak. Farklı olacak. Gemi ayrılmadı bile ama şimdiden klostrofobik hissediyorum."

"Bence burası güzel... Burası..." Doğru kelimeyi bulmak için sustum. Dün, atandığımız Gorinchem sığınağından başka bir yere gitme fikrinden nefret ediyordum. Sığınağın haritalarını görmüştüm, uyarıları okumuştum ve neyle karşılaşacağımı biliyordum.

Fakat burası daha güzeldi. Sırt çantamı kollamam, kişi başı dağıtılan yemekler için diğerleriyle kavga etmeme gerek yoktu. Kendilerini sona hazırlayan insanlarla yeraltındaki havasız bir mekâna kapatılmamıştım. Burada kendisini koruması gereken sadece annemle ikimizdik.

Gülümsemem yavaşça kayboldu. "Burası temiz," diye devam ettim.

Max güldü. "Temiz mi? Merdivenlerdeki yaprakları temizlemeye başlayana kadar bekle."

Onun gibi gülmek yerine yutkundum. "Seve seve temizlerdim."

"O hâlde bu işi sana bırakıyorum. Ben bilgisayarlarımla mutluyum."

"Bence..." *Bence söylenmemelisin,* demek istedim, *özellikle de benim aksime burada kalma imkânına sahipken...* Ancak böyle söylersem cevaplamak istemediğim sorulara maruz kalacaktım. Bu yüzden, "Bilgisayarlar mı?" diyerek lafı çevirdim. "Buradaki görevin bu mu? Yoksa ailen sayesinde mi gemiye bindin?"

"Hayır, *onları* ben yanımda getirdim." Gözleri parladı.

Aile. Sonunda söyledikleri anlam kazanmıştı. "Bir dakika. Gemiyi gezdirme işini annenin halletmesi gerektiğini söylemiştin. Anke mi?"

"O, hostes oldu," dedi parmaklarıyla hostes kelimesini tırnak

işareti içine alarak. "Gemiyi gezdiriyor, sorunu olan insanlarla ilgileniyor, sorulara cevap veriyor. Babam ve kız kardeşim ise mutfakta görevli. Kaptan herkese bir görev veriyor."

Michelle'in sorgusu aklıma geldi. "Ve sen de bilgisayarlardan anlıyorsun."

"Yazılımlarla ilgileniyorum. Çoğunlukla yardım ediyorum. Ah! Şurada çok güzel bir manzara var. Dışarıyı gördün mü? *Görünecek* çok şey yok aslında, öyle karanlık ki..." Köşeden döndü, yol gösterirken sanki el ele tutuşuyormuşuz gibi bir eli arkasına uzatmıştı.

Biz çok uzaklaşamadan biri, "Max! Bir saat önce motor dairesinde olman gerekiyordu!" diye bağırdı.

"Ne?" Yavaşladı. "Öyle mi?"

Sesin sahibi Max'in sağ tarafındaki koridordan ayaklarını yere vura vura yaklaştı. Siyah saçlı ve kısa boylu bir adamdı. Oldukça kısaydı ve birkaç saniye sonra küçük bir adam olduğunu fark ettim. Ve hayatımda gördüğüm en yorgun kişiydi. "Bu soruya cevap bile vermeyeceğim. Hadi." Max'in kolunu tuttu.

"Vay be. Şimdi gitmem gerektiğini anlamamıştım." Max bir baykuş edasıyla gözlerini kırptı ve adamın peşine takıldı. Arkasına doğru dalgın dalgın, "Özür dilerim, Denise!" diye bağırdı.

Onlar koridorda gözden kaybolurken, "Önemli değil," diye seslendim. Etrafa atılan bir bakışla yalnızlığım onaylandı.

Bununla birlikte elimde... ne kalmıştı? Boşa harcanacak daha fazla vakit mi?

Max ile Motor Dairesi Adam'ın döndüğü köşeye baktım. Max'in söyledikleri şimdi dank etmişti. Ailesini gemiye sadece yazılım yeteneği sayesinde kabul ettirmişti. Hatta motor dairesi için o kadar mühim olmalıydı ki şahsen gelip onu almışlardı. Böyle bir gemide yazılımın ne kadar karışık olduğunu hayal bile edemezdim. Peki Max kaç yaşındaydı? On yedi, on sekiz mi?

Michelle'in çaresizce sarf ettiğim, *Belki veteriner olurum, bilmiyorum,* sözlerimden neden etkilenmediğine şaşmamak gerekti.

Bunu düşündükçe ağlamak ya da gülmek istiyordum. İkincisini seçtim ve Max'inki gibi yükselen bir kahkaha patlattım. Belki

veteriner olamayacaktım. Belki Max gibi roket bilimiyle ilgilenmiyordum. Fakat hâlâ bu gemiye ihtiyacım vardı ve bana ihtiyaç duymaları ufak bir şansa bağlı olsa da, bu şansa iki kolla sarılacaktım.

Max ve Motor Dairesi Adam'ın peşinden koştum.

"Hey!" diye bağırdım. "Yardıma ihtiyacınız var mı?"

BÖLÜM 10

ASLINDA YARDIMA İHTİYAÇLARI YOKTU: MOTOR DAİresi Adam doğrudan, "Tanışıyor muyuz?" dedi ve Max özür dileyen bir edayla omuz silkti.

Bu fikir aklıma takılmıştı bir kere ve vazgeçmek istemiyordum. Kapılar açılana kadar Iris için hiçbir şey yapamayacaktım. Bu süreçte de yerimizi sağlamlaştırmak için çalışabilirdim. Tüm koridorları gezerek gördüğüm herkese kendimi tanıtabilir ve yardıma ihtiyaçları olup olmadığını sorabilirdim. Gülümseyebilir, ellerimi sabit tutmaya çalışabilir ve yarım saniye kadar göz teması kurabilirdim. Kendim gibi davranmazdım belki ama bir şeyler başardığım için içtenlikle gülümserdim.

Bir keresinde yüzen bir taşıtı sabitlemek için peşlerinden koştum. Başka bir sefer de çapraz yerleştirilmiş tüplerin ve bıçağın yemek tabağına sürttüğünde çıkardığı sese eş bir gürültü çıkaran büyük metal kutuların olduğu bir üretim alanına götürüldüm. Elime bir paspas verdiler ve yere dökülen, ışık altında mavi renkte parlayan sızıntı birikintisini işaret ettiler.

İki saat sonra sırtımdaki ter çoktan kurumuştu ama başım hâlâ zonkluyordu. Koridorda yürürken bu sefer bir kız beni durdurdu. Gür sarı saçları, sert bakışlı kısık gözleri vardı. "Denise?"

"Evet?"

"Herkese yardım ediyorsun. Değil mi?"

"Evet?"

Beni süzer gibi gözlerini iyice kısarak baktı. Benden uzun sayılmazdı ama aramızdaki bir ya da iki santimetrelik farkı kullanıyordu. "Ben Mirjam," dedi sonunda. "Kardeşim Max senden bahsetti. Benimle gel, bana yardım edebileceğin bir şey var."

Peşinden gittim. Daha önce benzerliklerini görememiştim ama şimdi oldukça açıktı. İkisinin de omuzları genişti, saçları aynıydı fakat Mirjam'ın turuncu ışıltısı yoktu. Ayrıca aynı soluk, lekeli cilde sahiplerdi.

"Futbol oynuyor musun?" diye sordu Mirjam. Hemen cevap vermeyince bana dönüp koridorda geri geri yürümeye başladı. "Fırlatmadan sonra arkadaşımla bir kadın takımı kurmayı düşünüyoruz. Astronotlar ya da başka bir ad koyacağız. Oynuyor musun?"

"Oynamıyorum."

İç geçirdi. Hayal kırıklığına uğramıştı sanırım, yani umarım. Diğer seçenek rahatsız olmasıydı. "Denemek ister misin?"

Hayır, diyecektim neredeyse ama o zaman sadece kendimi küçük düşürmüş olurdum. Hem o zaman gemide bile olmayacaktım. "Kulağa hoş geliyor."

"Güzel."

Beni mutfağa soktu ve akşam yemeğini hazırlamak için telaşla koşturan insanların arasından sıyrılıp bana, endüstriyel boy bir bulaşık makinesi ve boş bir el arabası gösterdi. "İçini boşalt, temiz tabakları el arabasına diz, bardakları da. Dört kattan fazla olmasın. Gümüş takımları da şu kutulara yerleştir. Çatallar, kaşıklar, bıçaklar." Her kutuyu tek tek eliyle gösterdi. "Önce ellerini yıka. Anladın mı?"

Yemekle uğraşmak zorunda olmadığım için rahatlayarak, "Anladım," dedim. Mutfak çok güzel kokuyordu; o kadar çok koku vardı ki her birini ayrıştırmaya çalışırken kafam karıştı. Zaten yemek yapma konusundaki yeteneğim sandviç düzeyinde başlayıp bitiyordu.

Mirjam geri çekildi. Bir anlığına işini üstüme yıktığını ve buradan sıvışacağını düşündüm ama o yakındaki bir bulaşık makinesinin kapağını açıp içindeki tabakları üçer dörder çıkarmaya başladı.

Tabakları büyük bir gürültüyle yanındaki el arabasına bırakarak, "Normalde bunu babamla yapıyorduk," dedi, "ama o, çarpışma yüzünden oluşan hasarı kontrol etmekle görevlendirildi."

Tabakları dikkatle çıkardım. Birbirlerine çarptıklarında çıkardıkları sesten nefret ediyordum. Mutfağın arkamızda kalan tarafı yeterince gürültülüydü. Ayrıca bir şeyler kırmak istemiyordum.

"Özür dilerim, konuşmam seni rahatsız ediyor mu? Çenem düşüktür."

"Efendim? Hayır."

"Güzel." Dizdiği tabaklar şimdiden benimkilerin iki katına ulaşmıştı. "Neden gemiye bu kadar geç bindiniz? Seçimlerin bittiğini sanıyordum."

"Şey..." Küçük bir tabak, büyük tabakların arasına karıştı. Onu bulaşık makinesine, kendi boyutundaki tabakların arasına geri koymak istedim ama bu... sanırım bu biraz tuhaf olabilirdi ve Mirjam bana bakıyordu. Bu yüzden tabağı kenara bıraktım. "Önceden seçilmiştik. Ancak daha erken gelemedik."

Bu yalanımın inandırıcı olup olmadığını bilemiyordum ama Mirjam başıyla onayladı. "Anladım. Kendi adıma konuşacak olursam, buraya geldiğime sevindim. Geçen ay biri evimize girdi. Yemek falan arıyordu sanırım ama ondan sonra evin güvenli olmadığını düşünmeye başladım. Ayrıca soğuktu da. Kırdıkları camı tamir ettirecek birini bulamadığımız için kartonla önünü kapattık."

"Çok kötü," dedim. En güvenli cevap buydu.

"Bir de bana sor."

Artık tabakları güzelce yerleştirmiştim. Ellerimle kenarlarına bastırarak kuleyi kuvvetlendirdikten sonra küçük tabakları dizmeye başladım. Kenara ayırdığım küçük tabağın üstüne diğerlerini koymaya başladığımda içim rahatladı. "Max bilgisayar konusundaki başarısı sayesinde sizi gemiye aldırdığını söyledi."

"Bu konuda hava atmayı seviyor."

"Şey... Özür dilerim, tüm bunları annem ayarladı. Ben hiç uğraşmadım. Her şey nasıl ayarlanıyor? Hükümetin gemiye binecek insanları yeteneklerine göre ayırıp kalanlar için de kura çektiğini biliyorum. Ama bu hükümet gemisi değil. Aralarındaki fark ne?" Bunu Michelle'e ya da Els'e sormak istemedim çünkü yanlarında kendimi yeterince aşağılanmış hissediyordum. Resmî yolcu olmadığımı anlamaması için Max'e de sormaktan kaçınmıştım. Yine de *birine* sormalıydım. Ne kadar çok şey bilirsem, planımı o kadar sağlamlaştırabilirdim.

"Aynı şey olduklarını söyleyebilirim. Yetenek ve şans. Önce babam başvurdu ama yeterince öğretmenleri vardı." Mirjam çatal bıçak takımına geçti. Hepsini avuçlayarak alıyor ve neredeyse hiç bakmadan uygun kutulara bırakıyordu. "Neden bunları annen anlatmıyor?"

"Eee... Her şeyi geride bırakmak istiyor."

"Evet, bu hissi bilirim. Uzun hikâyeyi dinlemek ister misin?" Heyecanla başımı evet anlamında sallamamla beraber saçını omuzlarının arkasında attı ve aramızda birkaç metre mesafe olmasına rağmen bana doğru eğildi. "Kaptan van Zand'ın, o zamanlarda Driss van Zand'mış, yarım düzine fabrika ve arıtma evinin yanı sıra, kocaman bir arazideki depolarda daha sonra işlenmek üzere saklanan malları varmış. Çok da parası varmış ama paranın artık kimseye bir faydası yok, değil mi?"

Hükümet ekonomiyi sabit tutmaya çalıştı ama kuyrukluyıldız dünyaya çarptıktan sonra para kimsenin karnını doyurmayacaktı. Bu yüzden konserve yiyecekler kredi kartlarının yerini aldı.

"Hükümet, kalıcı sığınakları yapmak için Van Zand'ın mallarına ihtiyaç duymuş ama detayları tam bilmiyorum. O da hükümetin işe yaramaz diye kenara ayırdığı küçükçe bir gemi karşılığında onlara tam yetki vermiş. Van Zand gemiyi çoğunlukla kendi başına onarmış ve tamir sürecine yardım eden ya da kaynak bağışlayan herkesi gemiye almış. Fakat onarım süreci düşündüğünden daha yavaş ilerlemiş. İşte bu yüzden diğer gemilerin

çoktan gitmiş olmasına rağmen *Nassau* hâlâ burada. Sanırım iki gün içinde kalkacak?"

Söylediklerine ekleyecek bir şeyim olduğuna sevinerek, "Perşembe," diye onayladım. İki gün Iris'i bulmak, buraya getirmek, hepimize gemide bir yer ayarlamak için yeterli değildi ama şu anda Mirjam'ın açıklamasına odaklanmalıydım.

"Aslında *tam da* bugün dünyadan ayrılacaktık ama... Çarpışma ve enkaz yüzünden onarımlara ara verildi."

Enkazın nasıl göründüğünü düşününce kanım dondu ama Mirjam o kadar rahat konuşuyordu ki kurmak istedikleri futbol takımından bahsediyordu sanki.

"Yani, van Zand'ın elinde gemi, temel malzemeler, birkaç çalışan ile yolcular varmış ama yine de belirli görevleri yerine getirecek birilerine ihtiyacı olmuş. Öğretmenler, aşçılar, çiftçiler, doktorlar, biyogenetik uzmanları, marangozlar, kimyagerler, astrofizik uzmanları, falan filan... doğru çevrelere laf salıp geminin yerini gizli tutmuş. İnsanlara bir gemi olduğunu söylediğini bile sanmıyorum, sadece bir çıkış yolu olduğunu ima etmiştir. Bu dar zamanda insanların eline bir fırsat geçmiş ve iş için başvurmuşlar. Van Zand ve ekibi elemeler için..."

"Michelle mi?" İçinde kazan bulunan bir el arabasını iterek yanımızdan birisi geçti.

"Kim o? Tanımıyorum." Mirjam bardakları yerleştirmeye geçmişti. Bardaklardan çıkan *çın, çın* neredeyse sesini bastırıyordu. "Elemeler için başvuranların yetenekleri, yaşı, sağlık durumu, kaç kişiye bakmak zorunda olduğu gibi seçenekleri değerlendirip karar vermişler. Seçilenler evlerinden alınmış ve gruplar halinde gemiye getirilmiş. Bazıları arkadaşlarını da getirmeye çalışmış sanırım ve başvuruları reddedilmiş. Puf! Bir sürü bavulla yolun kenarına atılmışlar."

"Acımasız."

"Eh... Gerekli," dedi Mirjam. "Yolcuların hükümet gemilerine bineceği zaman çıkan ayaklanmaları gördün, değil mi? İçlerinin rahatlaması için sadece yakın akrabalarımıza bir gemiye binece-

ğimizi söyledik. Hiç detaya girmedik. Ve kesinlikle *yerini* söylemedik."

"Demek istediğim..." Dudağımı ısırdım. "Benim bir ablam var." *Ve bir annem. Ve kendim.*

Mirjam'ın sert ifadesi yumuşadı. "Hadi ya! Annenin bakmakla yükümlü olmayacağı kadar büyük mü? Van Zand'ın bazı istisnalara izin verdiğini ve bazı kuralların çiğnenmesine göz yumduğunu biliyorum. Ayrıca bekleme listesinde adı olup gemiye gelemeyenler de var. Onların arasında aile bireyleri ve arkadaşlar da yer alıyor. O da bekleme listesinde mi? Annen ne iş yapıyor? Eğer önemli bir görevi varsa ablanın bir şansı olabilir."

Michelle'le konuşurken yaptığım gibi annemin işini laf kalabalığıyla anlattım. "Ben de hayvan barınağında çalışıyorum. Çalışıyordum. Kedilerle aram iyidir ama bunun bir faydası yok."

"Haha." Mirjam kendi bulaşık makinesinin kapağını kapadı ve yardım etmek için benim yanıma geldi. Oldukça yavaş çalışıyordum ama Mirjam yavaşlığımla ilgili hiçbir şey söylemedi. "Kedileri severim. Eskiden planımı yapmıştım. Kendi evime geçtiğimde ilk önce hayvan barınağını gezmeye gidecektim. Tatlı bir kedi yavrusu için değil ama. İnsanların sahiplenmeyi tercih etmediği türden bir kedi için, anlarsın ya. Siyah ya da..."

"Aslında en zoru engelli olanları sahiplendirmek," dedim onu düzeltmek için ama bekleme listesi konusuna odaklanmam gerektiğini biliyordum. "İnsanlar, sahiplenebilecekleri sağlıklı kediler varken onları büyük bir zahmet gibi değerlendiriyorlar. Hem fiziksel engeli hem de davranış bozuklukları olan kediler için ayrı zor."

"Ne demeye çalıştığını anlıyorum sanırım." Mirjam bir avuç dolusu yemek takımıyla etrafımdan dolandı. "Belki ben öyle bir kedi alırdım. Bunu daha önce hiç düşünmemiştim."

"Barınaktakiler sana söylerdi."

"Evet." Mirjam bıçakları bir kutuya bırakıp iç çekti. "Bence de söylerlerdi."

BÖLÜM
11

EKİM.

Hava gün geçtikçe soğuyordu fakat Iris ve arkadaşları yaz aylarında olduğu kadar göz alıcı görünüyorlardı. Bisikletimden inip parkın iki ucundan birbirlerine bağırmalarını, el arabalarını çimenlerin üzerinde sürüklemelerini ve içki dolu kutuları taşımalarını izledim. Yakınlardaki hoparlörlerden yerel bir Faslı müzik grubunun şarkıları çalışıyordu.

"Geldin!" Iris bana doğru yürüdü. "İzin veriyor musun?"

Her zaman olduğu gibi utanarak başımla onayladım. Dudaklarında gülümsemeyle kollarını iki yanıma doladı. Ben de tek kolumu beline dolayarak ona sarıldım.

"Seni buralarda görmeyi özledik."

"Öyle mi?" Iris'in arkadaşlarına baktım. İki kişi kasalardan birini yere koyarak dans sahnesi yaratmıştı, başlarını geriye atmış gülüyorlardı. Beni burada istemeleri hoşuma gitmişti ama buna inanmak güçtü. Ne zaman Iris ve arkadaşlarının mahalle içinde düzenledikleri eğlencelere katılsam ücra bir masada otururdum. Müzikler, yemekler ve ortam hoşuma gidiyordu ama onlara pek katılmıyordum.

"Seni seviyorlar," dedi Iris. "Senin *onları* sevip sevmediğinden emin olamıyorlar ama senin de bizimle olman hoşlarına gidiyor.

Dürüstsün ve bazen çok doğru laflar ediyorsun. Yani *ben* her zaman yanında olup bunları duyamasam da onlar bana anlatıyor."

Kızaran yanaklarımı saklayarak güldüm. "Çok güzel, Iris. Gerçekten *onlara* söyleyebileceğim dürüst fikirlerimi duymak istiyor musun?"

"Of. Sanırım istemiyorum," dedi Iris neşeyle. "Önemli olan şey son eğlencemize gelmiş olman. Kev ve Anna'ya sahneyi kurmalarında yardım etmem gerekiyor. Ah, kahretsin! Bakabana yapan adamı aramalıyım. Yemek işini ayarlamak neredeyse *imkânsızdı*. Sen gidip bisikletini kilitle. Birazdan hayvan barınağı hakkında konuşuruz, olur mu?"

Hiç düşünmeden başımı iki yana salladım.

"Olmaz mı?" Iris çoktan uzaklaşmıştı ama yanıma döndü.

"Ben..." Nefesim boğazımda düğümlendi.

"Onlara söyledin mi? Artık gelmeyeceğini söyledin mi?"

Başımı önce yukarı aşağı, sonra iki yana salladım ve gözlerimi sımsıkı kapadım. *Daha kötüsü*, demek istedim. *Daha kötüsü*. Birkaç saat önce barınaktan ayrıldığımdan beri kendimi sakin tutmayı başarmıştım, eğlencenin tadını çıkaracak kadar da tutmaya devam edebilirdim. Sıcak bir bakabananın tadını çıkarabilir ve yakışıklı çocukların dans etme tekliflerini gururum okşanmış ama tuhaf bir tavırla geri çevirebilirdim. Bunu yapabilirdim. *Yapabilirdim.*

"İstediğin zaman söyleyebilirsin, tatlım." Iris yanıma gelmişti.

Boğazımdan garip bir ses çıkardım ve yeniden başımı salladım. "Çarşamba günü," diyebildim. "Bir veteriner gelecek." Yutkundum ve cümleme devam ettim. Gözyaşlarım çimenlerin üzerine düştü. "Tüm hayvanları uyutacaklar."

Mirjam her ne kadar yardımsever davransa da, yanına gittiğim çoğu insan Motor Dairesi Adam'la aynı tepkiyi veriyordu: Rahatsız oluyor, şaşırıyor ve bir yabancının işlerine karışmasını istemiyorlardı. Ben de barınağa yeni bir gönüllü geldiğinde aynı şeyi hissediyordum; kedileri yanlış tutarak kaldırıyor ya da kafesleri

yarım yamalak temizliyorlardı. Bu yüzden kimseyi suçlamadım.

Yine mutfaklara yöneldim ama önce yakındaki tuvalete girdim.

Mirjam'la karşılaştık. Aynanın önünde duruyordu. Gözlerinin etrafı şişmişti, yanaklarında kırmızı-beyaz lekeler vardı. Ağlıyordu. Neden ağlıyordu ki? Bir buçuk saat önce mutfaktan ayrıldığımda gayet iyi görünüyordu. Ona baktım, gözlerimi kırpıştırdım ve ne yapmam gerektiğini düşündüm.

"*Ne var?*" diye çıkıştı Mirjam.

"Özür dilerim." Geri çekildim. "Gidiyorum. Özür dilerim."

Birkaç koridor ileride başka bir tuvalet buldum. Yol üzerinde gördüğüm herkese yardıma ihtiyaçları olup olmadığını sorarak ilerledim. Aklım Mirjam'da kalmıştı. Gözyaşlarıyla ıslanan yüzünde ve insanların gemiye nasıl bindiklerine dair anlattıklarında. Normal şartlarda hiçbir şansımız olamazdı ama Mirjam'ın söylediğine göre Kaptan van Zand bazı istisnalara izin vermişti. O ya da Michelle, bizim için aynı şeyi yapabilirdi. Denemeye devam etmeliydim.

Her şeye rağmen akşam olduğunda azmim epeyce ümitsizlik gibi gelmeye başlamıştı.

"Merhaba," dedim bir şişe suyu kafasına dikmiş bir kadına. "Tuhaf bir soru gibi gelebilir ama yardım edebileceğim bir şey var mı?"

Şişeyi dudaklarından biraz uzaklaştırarak onunla konuşan başka biri olabilirmiş gibi etrafına baktı.

"Gemideki görevleriniz. Size yardım edebilir miyim?" *Gülümse*, diye düşündüm, *ellerini hareket ettirme.*

"Neden?"

Michelle'i etkileyemeye çalışıyorum, diyebilirdim ya da *Acınmak yerine minnet duyulması daha güzel*, diyebilirdim ama herkese söylediğim şeyi tekrarladım: "Kilit altında kalmak beni rahatsız ediyor. Zaman öldürmeye çalışıyorum."

"Kilitler açıldı. Beş dakika önce." Omuz silkti. Su şişesi hışırdadı. "Çamaşırhanedekilere yardım edebilirsin."

"Kilitler açıldı. Kilitler açıldı." Ellerim iki yanımda salladı. Hareketsiz kalmalarını sağlamak buraya kadarmış. Birden hem Mirjam hem de geminin kabul koşulları önemini yitirdi. Kendime uygun sözcükler bulmaya çalıştım. "*Bir dakika*... Gemiden çıkabilir miyiz?"

"Bunu önermem. Hâlâ toprak yağıyor. Ancak en kötüsü geçti ve mühendisler tamirata kaldıkları yerden devam edecekler ve..."

Iris.

"Gitmem gerek!" dedim neredeyse bağırarak. Ona teşekkür etmem gerektiğini hatırladığımda çoktan iki kat yukarı çıkmış, üçüncü katı tırmanıyordum.

Annem kamaramızda değildi. Tüm gün boyunca onu neredeyse hiç görmemiştim. Bilekliğimden saate baktım ve "tüm gün"ün ne kadar uzun sürdüğünü fark ettim: Akşam yemeği zamanıydı. Düşüncesi bile midemi guruldatmaya yetti. Geminin içinde dört döndüğüm için öğlen yemek yemeyi unutmuştum.

Kıyamet zamanı diyetine alışıyorum, diye düşündüm ve gülümsedim.

Kilitler açıldı. Iris. *Iris!*

Düşündükçe Iris'in hâlâ hayatta ve ailemizin atandığı Gorinchem sığınağında olduğuna emin oluyordum. Geç kalmış olabilirdi, her zaman geç kalırdı. Zamanlama konusunda annem kadar kötüydü. Bu durumda bizimle buluşmak için uzun yolu kat etmek yerine doğrudan sığınağa gitmiş olmalıydı.

Onu bulabileceğimiz tek yer orasıydı.

Yatağımın başucundan sabah yarım bıraktığım mantar konservesini aldım ve içindekileri yerken odadan çıktım. Annemi gittiğim üçüncü yemek salonunda buldum. Uzun bir masada arkası dönük oturmuş kahkaha atıyordu.

"Anne!" dedim salonun diğer tarafına geçerek. Yüzünü görmek için onun sandalyesiyle hemen yanındaki sandalyenin arasından geçtim. İki sandalyenin yakınlığı içimi sıkmıştı ama bunu bastırdım. "Anne, kilitler açılmış. Biz..." Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı ancak bunu yavaş yavaş anlıyordum, "Sığınağa gi-

dip..." Annemin kırmızı gözlerini gördüğümde yutkundum, "Iris'i bulabiliriz."

"Tatlım!" Annem başını kalçama dayadı.

İrkildim. Arkamda duran kadına çarpmaktan kıl payı kurtuldum.

"Ah, tatlım, böyle yapma. Seni gördüğüme çok sevindim. Bu gemi bir harika değil mi? Bak! Matthijs burada!"

Matthijs mi? Elimdeki konserveyi masaya koydum ve annemin heyecanlı bakışlarını takip ettim. Karşısındaki adamdan bahsediyordu. Uzun boylu, zayıf, esmer tenli ve kesinlikle tanıdık biriydi.

"Küçük Denise?" dedi. "Vay be! Seni neredeyse tanıyamayacaktım."

Küçük Denise. Onu şimdi hatırlamıştım. Eskiden bizim evimize gelirdi. Annemin hâlâ çalıştığı ve iş arkadaşları çok fazla uyuşturucu kullandığı için onu terk etmediği zamanlarda. Annemi evden alır, eve bırakır ya da koltuğumuzda oturup annemin kokladığı şeyden koklarlardı.

Matthijs'ten hiç hoşlanmazdım. Hiçbirinden hoşlanmazdım. Ya kötü kötü bakar ya da geceleri çok yüksek sesle kahkaha atarlardı. Ertesi sabah Iris'le uyandığımızda salon darmadağın görünürdü. Bazen içlerinden biri koltuğumuzda, en sevdiğim tarafa salyalarını akıtarak uyuyor olurdu. Bazen bizimle dalga geçer, ırkçı bir şaka yaparlardı. Annem onları susturmaya çalışsa da hiç susmazlardı. Hintli olan Matthijs bile dudaklarım ya da saçlarım hakkında bir şeyler saçmalardı. Ve Iris hakkında. Iris'in her şeyine laf ederlerdi çünkü o zamanlarda ailemiz dışında kimse onun Iris olduğunu bilmezdi ama sözde abimde bir tuhaflık olduğunu fark ederlerdi.

Yumruğumu köprücük kemiğime vurdum. Düşüncelerimi toparlamaya çalıştım. Ürkek kediler misali parmaklarımın arasından sıyrılıp gidiyorlardı.

"Tatlım! Tatlım! Sakin olur musun?" Annem yumruğuma uzandı. Elini geri ittim ve omzuma sertçe vurdum. Parmak ke-

miklerim etime çarpıyordu. Bir kez daha, bir kez daha, bir kez daha. Anneme bu hâldeyken bakamazdım. Gözlerinden nefret ediyordum. Çok parlıyorlardı. Uykusuz ve heyecanlı görünüyorlardı. Önceden görmemiş olmayı dilediğim heyecanlı gülümsemesini takınmıştı.

"Iris," dedim. "Kilitler açıldı. Arabayla gidebiliriz. Iris."

Masanın etrafına bakındım. Beş ya da altı kişi bana bakıyordu. O anda kaç kişi olduklarını sayamadım. Onlara da bakamıyordum ve bu yüzden boynumu çevirip tavana baktım.

"*Iris*," dedim.

"Tatlım, tatlım, oturmak istemez misin? Bu insanlar çok akıllılar, Denise, Tanrım, onları çok seveceksin. Ben de onlara diyordum ki, onlara bu geminin kendi canı var diyordum. Anlıyor musun? Bu gemi canlı gibi." Ciddiyetle gözlerimle buluşmaya çalışırken başıyla onayladı.

Kendime daha sert vurdum. Bir daha, bir daha. Çıkan ses, akciğerimde yankılanıyordu. "Gitmem gerekiyor."

Annemin ve arkamdaki kadının arasından geçtim. Başımı yere indirip tavan yerine zemine bakmaya başladım. Hâlâ omzuma vurmaya devam ediyordum. Konserveyi masada unutmuştum ama dönmek istemiyordum.

"Ne oldu? Tatlım!" diye bağırdı annem arkamdan. Sanki çok komik bir şey söylemiş gibi yüksek sesle kıkırdadı.

Oradan uzaklaştım.

BÖLÜM 12

NASSAU'YA BİNDİĞİMİZ YÜKLEME ALANINDAKİ SOĞUK hava içimi titretti. Boğazımın ve akciğerimin uyum sağlamasına yardımcı olabilecekmiş gibi derin bir nefes aldım. Sadece canım yandı.

Dün gece geldiğimizde burada kimse yoktu. Şimdiyse iş tulumu giymiş insanlar etrafta dolanıyordu. Arka tarafta, içi ne olduğu belli olmayan aletlerle dolu el arabaları vardı. İki kadın yüzen bir nakliye aracını rampadan aşağıya itiyordu. Soğuk rüzgâr içeriye esiyor, omuzlarıma düşen saçlarımı havalandırıyordu. Paltomu da yanımda getirmeliydim.

Annemin arabası kenarda duruyordu. Başımı önüme eğip kollarımı iki yanıma yapıştırdım ve dışarıdaki koca *hiçliğe* bakmaktan kaçındım. Elim bacağımın yanında bir dövme gibi duruyordu ve elimdeki anahtarlar geç gelen bir melodi çıkarıyordu. Elim ve anahtarlar. Elim ve anahtarlar. İnsanların beni fark etmemesini ya da önemsemesini umarak kalabalığın arasında ilerlemeye başladım. Ta ki Max'in sürdüğü bir el arabasının önünden geçene kadar. "Heey, Denise! Ne yapıyorsun?"

Anahtarları sakladım ve yürümeye devam ettim. Yeni bir arkadaşla karşılaşmak için kötü bir zamandı. Tabii ona böyle hitap edebilirsem. "Hiç."

"Hiçbir şey yapmak için soğuk bir yer." Max başını hafifçe yana yatırdı. "Mirjam seni bulabildi mi? Birazdan bizim yanımıza gelecek. Ah! Sen de bizimle gelmelisin!"

Max'in arkasında kalın kıyafetli iki kız ve bir çocuk daha duruyordu. Çocuğun eldivenli ellerinde bir çekiç ve bir maymuncuk vardı. Kızlardan biri ise her an birinin yüzünü parçalayacakmış gibi bir levye tutuyordu. "Schiphol'u yağmalayacağız," dedi kız.

Kelimelerin tuhaflığı beni devam etmekten alıkoydu. Max, tereddüt ettiğimi anladı. "Kendine bir palto al," dedi ve yakındaki kutulardan birinin üzerine bırakılan yığını işaret etti. Sonra yüzündeki şeyi gösterdi. "Tozlara karşı maskeye ve göz damlasına ihtiyacın var." Ağzına bir maske takmıştı. Bir ucu burnuna kadar çıkıyor, diğer ucuysa çenesine kadar iniyordu. O kadar şeffaftı ki biraz önce fark edememiştim. Diğerleri de aynı maskeden takıyordu.

"Havalimanını yağmalamak mı? Bu yasal mı?"

"Nasıl bir hâlde görmedin mi? Kimsenin umurunda değil." Levyeli Kız beyaz tenliydi, çenesine zor değen koyu renkli, birbirine geçmiş saçları vardı. Kısa boylu ve gençti. On dört yaşında falan olmalıydı. Ancak elindeki levye, bana onunla tartışma ihtimalini iki kere düşündürüyordu.

"Uzun zamandır buraya tıkılmış durumdayız." Max iki ayağının üstünde zıpladı. Onu tanıdığımdan beri yaptığı, spora yakın en yakın hareketti bu. "Ayrıca havalimanı tamamen boşaltılamayacak kadar büyük."

"İnsanlar bu gemiyi bir sır olarak saklamak istiyorlardı. Sizin... böylece gitmenize izin veriyorlar mı?" diye sordum.

"Dikkatleri üzerimize çekmediğimiz sürece evet. Ayrıca diğerleri öğrenirse sadece kendimizi tehlike atmış oluruz."

"Gidebilir miyiz?" diye sordu Levyeli Kız.

"Yardım etmek istiyordun, değil mi?" Max, umutlu bir bakışla palto yığınına doğru ilerledi.

Söylediği her şeyi anlamaya çalışıyordum. Bugünden, annemle olanlardan sonra, beynimin için oldukça kalabalıktı. "Edemem. Şimdi. Şimdi edemem demek istedim. Teşekkür ederim."

Yoluma devam ettim. Sesleri yavaşça uzaklaştı. Arkamı dönmedim. Onun yerine doğrudan annemin arabasına doğru gidip elimi yolcu kapısının soğuk camının üzerine koydum. Diğer elimle de anahtarın üzerindeki tuşa bastım. Arabanın iç ışıkları yandı. Kilitler açıldı. İçeriye girdim ve kapıyı çekerek kapattım.

Yükleme alanındaki gürültü bir anda kesildi. Rahat bir nefes aldım ve dinlenmek için başımı geriye yasladım. Saçımın bozulabileceğini umursamadım.

İki dakika boyunca yolcu koltuğunda oturdum. Sadece nefes alıp verdim.

Kalbim nihayet sakinleştiğinde anahtarları elimde çevirdim. On altı yaşıma bastığım için direksiyon dersleri alabilirdim. Babam derslerin ücretini ödemeyi teklif etmişti. İhtiyacım yoktu. Her yere bisikletim ve toplu taşımayla gidiyor, gidebiliyordum. Üstelik duyurudan sonra önceliklerimiz değişmişti.

Tabii artık yollar boştu. Buradan sığınak dümdüz bir çizgi sayılabilirdi. Uyulması gereken trafik kuralları, öfkeli sürücüler, dengesiz bisikletçiler yoktu.

Belki yollar da yoktur, dedim kendi kendime ama yine de sürücü koltuğuna geçtim. Anahtarlar avcumun içindeydi. Aklımdan adımları saydım. Otomatik sürüş seçeneklerim arasında değildi. Eğer şanslıysam arabada kilit sinyalini kaldıracak kadar güç kalmış olmalıydı. Yoksa motoru elle çalıştırmam gerekecekti. Anahtarı soktum ve... ve ne? Pedallara bakmak için geri çekildim. Üzerlerinde bir işaret yoktu. Direksiyonun ve kollardaki tuşların üzerinde vardı ama bunların sadece yarısını hatırlıyordum.

Anahtarları kucağıma bıraktım ve terden yapış yapış olmuş ellerimle direksiyonu kavradım. Camdan dışarı baktım. Karanlık, engin bir gökyüzünün altında olduğumu ve bozuk bir yolda arabanın kontrolünü kaybettiğimi hayal ettim.

Bununla ilgili kâbuslar gördüğüme emindim.

Dünyanın sonu, diye hatırlattım kendime. *Gerekli olanı yap. Şimdi geri adım atma.*

Sol tarafımdaki bir siluet camı tıklattı. Annem. Eğildi. "Benim koltuğumdasın."

Gözleri biraz önceki gibiydi.

Yine de yolcu koltuğuna geçtim. Ben çekilirken sürücü koltuğuna düşen anahtarlara uzandım ama annem çoktan kapıyı açıp anahtarları kapmıştı.

Koltuğa oturup bir süre direksiyona baktı. "Evet..." Durdu ve sonra gülümsedi. "Kilitler açıldı. Tatlım, eğer Iris'i aramak istiyorsan, arayacağız."

"Beklemeliyiz," diye mırıldandım. Olduğum yerde öne arkaya sallandığımı fark ettim birden. Bunu başkalarının yanındayken yapmamaya çalışıyordum. Birkaç kez okulda yaptığımda insanlar bana yan yan bakıp gülmüştü ve evde yaptığımda da annem, barınağı ziyarete gelenlerin sakar yavru kedilere baktığı gibi bakıyordu bana. Teskin eder ve acır gibi.

"Ama Iris'i aramalıyız." Bacağıma dokundu. "Tatlım? Yolunda gitmeyen bir şey mi var?"

Beni neden takip ettiğini bilmiyordum. Normalde evde sadece o, ben ve Iris varken, aslında sadece annem ve ben varken diyebilirim çünkü Iris zamanının çoğunu dışarıda geçiriyordu, annem ketamin alır ve sonraki bir iki saatini donuk gözlerle ileriye bakarak ve anlamadığım ve anlamak istemediğim şeyler mırıldanarak geçirirdi.

Şimdi birazcık ketamin almış olabilirdi ama böyle davrandığında ya ekstazi hapı ya da alkol içmiş olurdu. Yahut ikisini birden. Bu genellikle partilere özgü bir şeydi ki bu da etrafının başka insanlarla çevrilmesi ve ben odama kaçtığımda peşimden gelmektense yapacağı daha güzel işleri olması anlamına geliyordu. Çoğu zaman odamın kapısını tıklatır ve bir şeye ihtiyacım olursa ona seslenmemi söylerdi. Ardından da kabararak çok düşünceli bir anne olduğunu düşünürdü sanırım.

Onu iki durumda da görmeyi sevmiyordum ama en azından her zaman bir ritmi, bir düzeni olurdu. Şimdi onlar da kaybolmuştu.

"Yarın gideriz," dedim.

"Tatlım, iyi değilsin. Bana anlat. Tatlım. Iris'i aramak istiyor musun?"

"O kelimeyi söylemeyi kes."

"Hangisini?" Ağzı bir karış açıldı.

"Tatlım. Bu kelimeyi çok kullanıyorsun."

"Sinirli misin? Bana bak."

Alayla güldüm ama cevap vermedim. Arabayı terk etmeliydim.

"Neden aklından geçenleri söylemiyorsun tatlım?"

Ona bağırmak istedim. Sahiden bu kadar aptal mıydı yoksa rol mü yapıyordu? Neden bana *dokunmayı* kesmiyordu? "Ben... Ben bu şekilde olmandan hoşlanmıyorum." Bu sözler ağzımdan dökülüvermişti.

Annem tüm yüzüne yayılan bir gülümseme takındı. "Ben iyiyim."

Kapının koluna uzandım.

"Denise. Gidiyor musun? Neden? Iris'i arayacaktık. İstediğini söyledin." Bacağımı daha sıkı kavradı.

"Sonra," diye yalvardım. "Böyle olmadığında. Güvenli değil bu."

"Ben sadece... sosyalleşiyorum, tatlım." Yeniden gülümsedi. "O masada çok güzel vakit geçirdim. O insanlar çok *zeki*. Bahsettiğimiz şeyler..."

"Geminin canlı olduğu mu?" diye çıkıştım. "Mantıklı bile değil bu. Çok aptalca ve sen kendini küçük düşürüyorsun." Konu bu değildi. Hatta konumuza yakın bir şey bile değildi ama içinde bulunduğumuz durumun parçası olduğu için konuşmaya devam ettim. "Herkes senin zavallı olduğunu düşünüyordu. Bunu anlamıyor musun?"

Annem şaşkın şaşkın bakmaya başladı. Yüzündeki ifadeyi parçalayarak yok etmek istiyordum.

"Öyle düşünmediler!" dedi. "Sadece konuşuyorduk. Tatlım, insanlar... Bunun senin için karmaşık olduğunu biliyorum... Evet gülüyorlardı... ama kötü anlamda değil. İyi anlamda gülüyorlardı."

"Gülmelerinden bahsetmiyorum ki." Gözyaşlarımı tutmak için gözlerimi ovdum. Onun önünde ağlamayacaktım. Güçlü, öfkeli ve sert olmalıydım. "Kafan güzel. İnsanlar bunu anlıyor. *Ben* anlıyorum."

"Kimse... belki sadece Matthijs anlamıştır ama kimse hiçbir şey anlamadı. Yoktan olay çıkarıyorsun. Bazen yetişkinler rahatlamak isterler. Ve ben de düşündüm ki, anlarsın ya, düşündüm ki insanlarla konuşursam ve benden hoşlanırlarsa, kalmamıza izin verebilirler. Burada olmak hoşuna gitmiyor mu? Benim gidiyor. Herkes çok *zeki*. Bu geminin... bu geminin canı var gibi. Ne demek istediğimi anlıyor musun? *Canlı* gibi."

Donuk gözlerle bana baktı.

Söyleyecek sözüm kalmamıştı.

"İşte." Bacağımı okşadı. "Her şey yolunda. Abini bulmaya gideceğiz."

"Ablamı," dedim.

"Ablan. Evet. Ab-lan." Annem anahtarları eline aldı. Bense olduğum yerde kıpırdamadan oturup yanlış anahtarı anahtar deliğine sokmaya çalışmasını izledim.

Anahtarlar elinden düştü. Onları almak için uzanmadı. Aksine ön cama odaklandı. Tanıdık bir yüz bize doğru yaklaşıyordu; Anke. Gözlerini anneme dikmişti.

Neye baktığını anladım. Daha önce görmem gereken bir şeydi bu.

Annemin saçları ıslaktı. Saçları kafatasına yapışmıştı ve titrek araba ışığı altında parlıyordu. Sanki duştan yeni çıkmıştı. Sanki saçlarını üstünkörü hareketlerle taramış ve kurumaya bırakmıştı.

Duş almıştı.

Anke'nin niye burada olduğunu anlamıştım.

BÖLÜM 13

SONRASINDA YAŞANANLARDAN UTANIYORUM.

Sanki beynim fazla ısınmıştı. Tek bir düşünce dişlileri sıktı ve öylesine yüksek sesle bağırmaya başladım ki başka hiçbir şeyi duyamadım. Diğer düşüncelerimi, Anke'nin itirazlarını, annemin beni susturmaya çalışmasını...

Arabada oturup yalvardım: Çalışacağıma söz verdim. Anke'ye bugün saatlerimi başkalarına yardım ederek geçirdiğimden, yerleri temizlediğimden, bulaşık makinesini boşalttığımdan bahsettim. Ve bağırdım: Bize yarına kadar kalabileceğimize dair söz verdiklerini, bizi ölüme sürüklediklerini, bizi *öldürdüklerini* söyledim. Her şeyin annemin suçu olduğunu, tek bir damla su içmediğimi, bir lokma dahi yemediğimi söyledim. Benim burada bir şansım olduğunu ve eğer bir şey yapmaları gerekiyorsa onu atmalarını ve benim kalmama izin vermelerini söyledim.

Annem şaşkınlıkla bana baktı. Onu görüyordum ama idrak edemiyordum.

Beynim gittikçe ısınıyordu. Yüzümde yaşlar vardı. Tenim yanıyordu. İşçiler olan biteni görmek için arabaya bakıyor ama durmadan yollarına devam ediyorlardı. Bir işi ve bir geleceği olan meşgul arılar gibi.

Biri daha geldi. Sakallı bir adam. Anke ona bir şey fısıldadı,

adam beni arabadan çıkardı. Ellerini kelepçe gibi kullanıyordu. Akciğerim patlayana kadar bağırdım, ellerimi sağa sola savurarak adamın yüzüne vurdum. Anke ve annem araya girdiler. Mecburen arabada kalmama karar verip su içirdiler. Bir süre sonra sakinleştim. Sesim avaz avaz bağırmaktan kısılmıştı, titreyerek koltuğa sinmiştim.

Böyle olmamalıydı.

Üzerimi değiştirmem ve çantamı toplamam için bana kamaraya kadar eşlik ettiler. Toza karşı ağız maskesi verdiler. Koruyucu damla damlatmak üzere başımızı geriye yatırıp gözlerimizi açmamızı istediler.

Sonra annemle birlikte oradan ayrıldık.

Nassau'dan ayrılırken arkamı dönüp bakmadım. Sanki görmezden gelmek annemin yok olmasını sağlayacaktı. Soğuk rüzgâr yanaklarımı yakarken sahiden de buna inanabileceğimi hissettim; sanki rampaya adım attığımda bambaşka bir dünyaya adım atmıştım ve annem de kilometrelerce uzaktaydı.

Aslında tam arkamdaydı. Arabayı yükleme alanında döndürmeye çalışıyordu.

Yürümeye karar verdim. Elimde bir fener vardı ama henüz kullanmama gerek yoktu. Rampa ve geminin etrafı, çarpışmanın etkisiyle gökyüzünü kapatan toz bulutuna rağmen insanların çalışabilmeleri için aydınlatılmıştı. Ve dışarısı *karanlıktı*. Geminin hemen dışında kalan alanlar zifiri karanlıktı. Yerle gökyüzünün ayrıldığı yeri göremiyordum.

Çarpışmadan beri ilk defa dışarı bakabildim. Rampanın üzerinde donup kaldım. Elimdeki feneri daha sıkı kavradım. Rüzgâr, atkım ve beremin içine sıkıştırdığım bir buklemi dışarı çıkardı.

Dün akşamüzeri buraya geldiğimizde bu alandaki asfalt o kadar pürüzsüzdü ki bisiklet kullanıyor olsaydım keyiften mırlardım. Şimdi ise Türkiye'de olan bir depremden, Amerika'daki bir hortumdan ve Filipinlerdeki bir tsunamiden sonra haberlerde

gösterilen görüntülere benziyordu. Asfaltın üzerine yapraklar, taşlar ve siyah çamur parçaları dağılmıştı. Kopan ağaç dalları rüzgârda dönerek sürükleniyordu. Kırık cam parçaları su gibi parlıyordu. Alanın üzerindeki çukurlar çiçekbozuğu cildi anımsatıyordu.

Arabanın arkamdan geldiğini duydum.

Yeniden ilerlemeye başladım.

Titreyen bacaklarımla rampadan aşağıya yürüdüm. Daha da aşağıya indim. Geminin etrafını saran ışıktan uzaklaştıkça önümü arabanın farları aydınlatmaya başladı. Feneri açtım. Hava tozdan öylesine ağırlaşmıştı ki sanki duman bulutunun içine ışık tutuyordum. Fakat soluduğum hava çok hafifti. Maskeden geçen oksijen miktarı ucu ucuna yetiyordu. En azından yüzüme takılan materyal kaliteliydi, tozları püskürten enerji dışında varlığını hissetmiyordum bile. Bir keresine okuldaki tatbikat için maske takmıştım ama onu parçalayarak yüzümden çıkarmak istemiştim.

En azından burada öldüğümde bile temiz hava soluyor olacağım.

Bu fikri aklımdan sildim. Feneri yukarı tuttum ama fazla aydınlatmadı. İleride ofis binaları ve kontrol kuleleri olmalıydı ama benim tek gördüğüm, yakınlardaki bir yolcu salonunun belli belirsiz siluetiydi. Sağlam görünmüyordu. Gözlerimi kapatıp açtığımda ise gitmişti. Uydurmuş da olabilirdim.

İnsanlar geminin etrafını temizlemişlerdi ama uzaklaştıkça ayağımın altından kayan yapraklar, botumun altında gıcırdayan cam kırıkları artıyordu. Bazen asfalt olduğunu düşünerek bastığım yerlerde örümcek ağına benzeyen oyuklar oluyordu. Fener ışığı aydınlattığı bir taşın ardında tuhaf gölgeler oluşturuyordu. Arkamda araba, tekerlekleriyle taşları saçarak ilerliyordu.

Ve çok *karanlıktı*.

Bir sıçrama tahtasının üzerinde yürüyordum âdeta. Sanki bu aydınlatılmış asfalt parçası ileride karanlık bir denize açılacaktı.

Fakat açılmadı.

Araba bir duvar çıkıntısının önünde sarsılarak durdu. Feneri kaldırdığımda duvarın bir tek o parçasının ayakta kaldığını fark ettim. Gerisi yıkılmıştı. Ayakta kalanın üzerinde bir çatlak vardı. Gündüz yağan toz yağmurunun kalıntıları, kurumuş bir çamur şeklinde duvara yapışmıştı.

Annem arabanın camını açtı. "Onu aramak istemediğine emin misin?"

Eğer bir kez daha ablamın adını söyleyecek olursa çığlık atabilirdim. Annem işleri berbat etmeseydi şimdiden onu aramaya başlamış olabilirdik. Gideceğimiz ve döneceğimiz bir yerimiz olurdu.

Ama haklıydı da. Şimdi yola koyulabilirdik. Annem iyi sayılmazdı ama eskisi kadar kötü de değildi. Başka yapacak bir şeyimiz olmadığının da farkındaydım. "Ben... Tamam. Dikkatli olmaya çalış. Araba kullanırken. Yollar. Tehlikeli."

Kelimeler ağzımdan çıkmıyordu. Fakat annem gülümseyip başıyla onayladı. Hemen yolcu koltuğuna geçtim. Emniyet kemerini taktım: *bız, bız, bız.*

Yola koyulduk.

Başarısız olduk.

Alandan daha yeni çıkmıştık ki bir şey öyle büyük bir kuvvetle düştü ki çığlık atarak konsola tutundum. Havalimanından ve sokak ışıklarından dökülen camlar yola saçılmıştı. Muhtemelen lastik patlamıştı.

"Özür dilerim," dedi annem. Bunu uyuşturucu için mi, araba için mi, Iris için mi, yoksa tüm yaptıkları için mi söylemişti, anlamadım.

BÖLÜM 14

HER ŞEYİ SABAH KONUŞMAYA KARAR VERDİK. BÖYLEce, her ne kadar bunları dile getirmesek de benim düşünmeye ve annemin de kendine gelmeye vakti olacaktı.

Ben yolcu koltuğuna kıvrılırken annem arkaya geçti ve yarım saat içinde uykuya daldı. Ama ben uyuyamadım. İki saat sonra hâlâ uyanıktım, berbat bir hâldeydim, öfkem dinmemişti. Neredeyse çığlık atabilirdim. Annem horladıkça tüylerim diken diken oluyordu. Nefes verirken çıkardığı homurtuları duydukça daha kötüleşiyordum.

Arabadan inip sessizce kapıyı kapadım ve tozlu yolda yürümeye başladım. Sağ tarafımda mühendisler geminin üzerinde çalışıyorlardı. Küçük ve büyük yüzlerce parıltısı etrafa yayılıyordu. Bu görüntü alev gibi asfaltın üzerini titreyerek aydınlatıyordu. Geminin önündeki perdenin hemen dibinde duruyor olmalıydık.

Feneri açıp etrafımda neler olduğunu görmek için sağa ve sola tuttum. Henüz gece yarısı bile olmamasına rağmen, yeryüzüne çöken karanlık ve *Nassau*'dan gelen belli belirsiz sesler yüzünden sabahın dördü gibi gelmesi komikti. Karanlıkta tuvaleti bulmaya çalışıyorken bir kapının kolunu tuttuğun anda yeni bir eve taşındığını ve artık tuvaletin koridorun öbür tarafında kaldığını hatırlamak gibi tuhaf bir şaşkınlık hissine kapılıyordu insan.

Beynin bildiklerini böylesine *silebilmesi* için ne kadar yorulmak gerekiyordu?

Aklımda sadece nereye gittiğimi bilmediğim vardı ama bilmem gerekirdi. Bir sonraki hamlemi düşündüm; uzaklara, çok uzaklara yürümekti ve sonra... Sonra öfkeyle güldüm çünkü olmuştu, sonunda olmuştu ve ben yıkılmış bir havalimanının yanında zifiri karanlıkta duruyordum. Kuyrukluyıldız dünyaya çarpmıştı. Gözlerimin önünde bir uzay gemisi vardı ve Iris kayıptı. Ardından o adımı attım ve dakikalar sonra hiç tanımadığım bir binanın içindeydim.

Enkazın etrafından dolaştım. Devam ettim. Kuvvetli rüzgâr camların kırıldığını söylüyordu bana. Gözlerimi, kırılmış yer karolarını ve cam parçalarını gösteren birkaç metrelik görüş alanıma dikip devam ettim. Devasa bir saksı duvara savrularak kırılmış ve toprak etrafa saçılmıştı. İçindeki bitki çoktan ölmüştü. Duvara doğru savrulan tek şey o değildi; cam parçalarının çoğu orada kümelenmişti, iki kırık sandalyenin ve bir kırık masanın gölgeleri yere vuruyordu. Ben yaklaştıkça gölgeler, birbirine dolanıyor, uzuyor ve bozuluyordu. Sanki oda yana devrilip ardından düzelmiş gibi görünüyordu.

Masanın Y şeklindeki, göğe bakan iki demir bacağı fenerimin ışığını yansıyordu. Üstünde bir yarık vardı. Tahtası çatlamıştı. Yine de masayı çevirdiğimde sapasağlam durdu. Üzerine çıktığımda gıcırdamadı bile.

Masanın üzerine yatıp kollarımı iki yanıma uzattım ve derin bir nefes aldım.

Böylesi daha iyiydi.

Bir saat sonra hâlâ masanın üzerindeydim. Bacaklarımı masadan aşağıya sarkıtmıştım. Feneri kapatmıştım ve yanımda olduğunu unutmuştum. Vücudum öne arkaya sallanıyordu, bilekliğim kucağımdaydı ve projeksiyondan yansıyan görüntü önüme düşüyordu. Neredeyse evimde gibiydim, Iris içeri girene ya da babam çevrimiçi olduğumu görüp bana uyumamı söyleyene kadar zamanı unuttuğum...

Konuşma sesleri.

Saniyeler içinde ayak sesleri de duyulmaya başladı. Fenerden çıkan kesik ve parlak ışık köşeyi döndü. Beni yakalamadan hemen önce bilekliğimi elime alıp masadan indim. Gözlerimi kıstım ve ellerimi kaldırdım. Geç kalmıştım. Gözlerimin önünde noktaları görebiliyordum.

"Ah." Erkek sesi. "Özür dilerim."

Fener ışığı alçaldı. Gözlerim karanlığa odaklanırken bana yaklaşanların kim olduğunu fark ettim. Yükleme alanında gördüğüm Max ve Levyeli Kız. Max, kızdan oldukça uzundu. Yan yana çok komik görünüyorlardı. Schiphol yağmasından dönüyor olmalılardı. Üzerlerinde kalın kıyafetler vardı, saçları tozlanmasın diye benim gibi kapüşonlarını kafalarına geçirmişlerdi.

"Diğerleri nerede?" Bilekliğimi bileğime taktım ve projeksiyonu kapattım.

"Bir saat önce içeri girdiler," dedi Max. Ağzının etrafındaki maske ışığı yansıtıyordu. Teniyle birleştiği yerde, baskı ya da gölge gibi görünmeyecek kadar belirsiz, ince bir çizgi vardı. Yanaklarındaki toz ve ağzının etrafındaki temiz ten bu çizgiyi belirginleştiriyordu. "Onları görmedin mi? Mirjam seni bulmak istediğini söylemişti."

Daha neden beni bulmak istediğini merak edemeden tekrar konuşmaya başladı.

"Çok çabuk pes ettiler." Max başını sallayıp sırıttı. "Bu turun kazananları Sanne ve benim, o hâlde."

"Güzel," dedi Sanne.

Max, fenerini kapattı ve tek etrafı aydınlatması için kolundaki ışıklı şeridi açık bıraktı. Birbirimize çok yakın olduğumuz için fenerin güçlü ışığına ihtiyacımız yoktu. "Aldıklarımıza bak." Omzunu düşürdü ve çantasını öne çekti. İçi o kadar doluydu ki ağzını kapatabilmesine şaşırdım.

Hâlâ masanın üstündeydim, aramızda kocaman bir oda vardı. Ona doğru gitmemi mi bekliyordu? Bir şey söylemek istedim ama Sanne benden önce davrandı.

"Ne yapıyorsun sen?" Boynunu bana bakmak için uzattı. Küçük bir cin gibiydi; yuvarlak, büyük gözleri, çıkık bir çenesi ve düğme gibi bir burnu vardı. Bu tabloya uymayan tek şey çatık kaşlarıydı.

"Okuyordum."

"Burada mı?"

Beynim hızla çalıştı. "Burası daha sessiz."

Başını hafifçe yana eğdi. "Ne okuyorsun?"

"Kediler hakkında. Kediler hakkında bir kitap okuyordum."

"Neden?" Benim kelimelerim anlaşılır bir şekilde ağzımdan dökülürken Sanne'nin kelimeleri sanki olabildiğince az konuşmak istiyor gibi kesik ve sessizdi.

"Kedileri sevmez misin?" Max, sırt çantasıyla kızı dürttü ama çanta çok dolu ve Sanne de çok küçük olduğu için kız olduğu yerde sarsıldı. Max'e baktı, gülümsememek için kendisini tuttuğunu görebiliyordum. Ancak Max kendisininkini saklamadan ona gülümsedi. Bu gülümseme yüzünü bir Noel ağacı gibi aydınlatmıştı. Böyle çok sevimli görünüyordu. Öpüşmek isteyebileceğiniz birinden çok köpek yavrusu sevimliliğindeydi. Yine de Sanne'yle aralarında bir şey olup olmadığını merak ettirecek kadar sevimliydi. Kız göründüğünden büyük olabilirdi. Öyle olmasa bile bizim sınıftaki bazı çocuklar onun yaşındaki kızlarla çıkıyorlardı.

Arada sırada bu düşünceler canımı sıkıyordu ve onları aklımdan çıkarmak için fiziksel olarak üzerimden atmam gerekiyordu. Bu çok... otomatik bir hareketti. Erkekler, kediler, anneme yemekte ne olduğunu sormak ve Iris'in eve ne zaman döneceğini merak etmek.

Bunlar sıradan düşüncelerdi. Tabii artık dünya sıradan olmasa da.

Max bu hatırlatmayı almamıştı. Üzerinde durduğum masaya çıktı. Bir adım ilerimde duruyordu ve eldivenli ellerini masanın köşesinde kıvrılmıştı. Kolundaki ışık bandı tuhaf bir şekilde parlıyordu. Kuyrukluyıldız dün düşmüştü ama her şey ona sıradan geliyor gibi görünüyordu. Kız kardeşi Mirjam'ın bir futbol takımı

kurmaktan bahsettiği gibi. Belki ikisi de her yere uyum sağlayabilen ya da çok iyi uyum sağlamış rolü yapabilen insanlardandı.

Fakat onlar için her şey daha kolaydı. Buradan ayrılabileceklerdi.

Max söyleyecek bir şey bulamıyormuş gibi, "Evet..." dedi. "Kediler mi?"

"Orada ne var?" Gözlerimi sırt çantasına diktim. Bu iyiydi çünkü böylece Max ve Sanne gözlerimin dolduğunu göremeyecekti. "Havalimanında yeteri kadar yemek kalmamıştır. Kalmış olamaz."

"Sahi mi?" Sanne anlam veremediğim bir ses çıkardı.

"Ah, hayır kalmamış." Max, ayağını uzatarak çantasını salladı. "Çoğunlukla kâğıt, kalem gibi şeyler aldık. Kimse pilleri kafasına takmasın diye yani. Ayrıca üç boyutlu yazıcı için plastik, güvenlik firması kazaklarından ve veri tabanımızda olmayabilecek türden kitaplar..."

Yavaşça kendimi sakinleştiriyor ve gözlerimdeki yaşları geri gönderiyordum. Okuldaki bir öğleden sonra gibiydi: Zil çalana kadar sabırla bekleyip kendimi *Şimdi olmaz* ve *Daha sonra* diyerek telkin ettikten sonra nefes almak için tuvalete gittiğim bir gün gibi.

"Kediler hakkında kitap yok," dedi Sanne.

"Olanları aldığımızı da sanmıyorum," dedi Max ciddiyetle. "Tabii sen istersen alırız. Denise? Sen ne okuyorsun?"

"Bozkır kedileri hakkında bir makale." İkisi de karşılık vermedi. "Eskiden hayvan barınağında çalışıyordum. Geçen yaz bir bozkır kedisi gelmişti. Saf ırk değildi tabii ama yine de diğerlerinden farklı görünüyordu. Kocaman kulaklarıyla *öylesine* gösterişliydi ki..." Kedinin başını tasvir etmek için yumruğumu kaldırdım ve kulaklarını göstermek için iki parmağımla V şeklinde kulak yaptım. "Benim ilgimi çekmişti. Kedilerin çiftleştirilmesine karşıyım ama bazen sonucunda *muhteşem* kediler çıkabiliyor. Bu araştırmaları okumak da çok ilginç."

Kendi kendime, *Sus, bu kadarı yeter, Max'in ilgisini çekmiyor, hiç kimsenin ilgisini çekmez zaten*, dedim ve Iris'in bana öğrettiği şekil-

de ne düşündüklerini anlamaya çalıştım. Max bir şey söylemeye çalışıyor muydu? Başka bir yere bakıyor muydu? Bu ışık altında bunları gözlemlemek çok zordu.

Konuşmayı her türlü kesmeliydim. Aylar önce Way Station'daki o günden sonra kediler hakkında düşünmeyi bırakmıştım. Bu dosyaları da bilekliğime kaydetmemeliydim. Sonra yeniden konuşmaya başladığımı fark ettim. "Aslında bozkır kedileri, yaban kedisi ve siyam kedisi karışımı. Bengal, Mısır tekiri ve Ocicat kedisi gibi türler de bu ırktan geliyor. Ancak ırk standardı oluşturulduğundan beri sadece aynı ırktan kedilerle çiftleştiriliyorlar. Şimdi ise yaban kedisi ve diğer kedi türlerini çiftleştirmeye sıfırdan başlayıp istenen özelliklere göre melez kedi türleri yaratmak isteyen kişiler var. Daha önce dediğim gibi, ben çiftleştirilmelerine karşıyım çünkü dışarıda birçok kedi var ve ayrıca vahşi hayvanları karıştırmalarına da karşıyım ama bunların hepsi oldukça ilgi çekici."

"Ya," dedi Sanne. "Öyle mi?"

Dişlerimi sıktım. "Bir sorun mu var?"

Ondan uzun olmama rağmen Sanne kaşların kaldırdı. Baktığım yer orasıydı. Kaşları. Bu yüzden bakışlarımın sertliği azalmış olabilirdi. Hiç etkilenmemiş görünüyordu. Benden iki yaş falan mı gençti? Üç mü? Ancak sınıf arkadaşlarımla aynı tepkiyi veriyordu. Küçümseyen bir yorum, boğuk bir gülüş, kurnaz bir bakış...

"Benim açımdan sorun yok," dedi Sanne. "Senin açından da sorun yok. Zamanını *kediler* hakkında bir şeyler okuyarak geçirmende de sorun yok." Ses tonu hiç değişmemişti. Büyük ihtimalle söyleyecek bir şeyi olmadığı için değil, sözlerini biriktirdiği için sessiz kalmıştı. "İlginç olmalı. Kediler. Makalede fotoğraf da var mı? Umarım vardır. *Aksi hâlde* hepimiz bir işe yararken senin zamanını ve geminin kaynaklarını fotoğrafları bile olmayan bir makaleyi okuyarak geçirmen utanç verici olurdu."

Kaşları eski hâlini aldı.

Sözlerini anlamam o kadar uzun sürdü ki cevap olarak söyleyecek bir şey bulamadım.

"Hım." Max hızla gözlerini kırptı. "Sanne, şey..."

"Özür dilerim, Max." Sanne gözlerini üzerimden çekmedi. "Yoksa ona biraz daha *yürümek* mi isterdin?"

"Canınız cehenneme," dedim. Bu sözlerim gerçek bir etki yaratamayacak kadar geç kalmıştı. Sesim çatlamıştı. Başka bir şey söylemeden masadan indim ve bilerek Sanne'ye çarparak yanından geçtim.

Max arkamdan seslendi. Duymazdan geldim. İsterse tek başına yanıma gelir ve... ve ne? Özür mü dilerdi? Niye dilesindi ki? Sanne'nin imada bulunduğu gibi, ilk başta benimle ilgileniyor gibi yapıp daha sonra kazık atacaktı. Bu konuda haklıydı.

Diğer söylediklerinde de haklıydı zaten.

BÖLÜM 15

DIŞARIYA ÇIKTIĞIMDA HAVANIN İÇERİSİ KADAR SOĞUK ve karanlık olduğunu neredeyse fark etmedim. Gemi yalnızca birkaç yüz metre ileride, uzaktaki bir saklanmış ışık topluluğu olmalıydı ve ilk içgüdüm direkt ona doğru gitmekti.

Sonra aklıma geldi: Yapamazdım.

Güçlü bir rüzgâr esintisi nefesimi kesti. *Nassau*'ya dönmek istiyordum. Sanne'nin canı cehenneme. Annemin canı cehenneme. Max'in de canı cehenneme. Hepsini unutmak, her şeyden bihaber ve güvende olmak, bir daha dışarı çıkmamak istiyordum.

Iris'i bulmayı ve birlikte buradan *gitmeyi* o kadar çok arzuluyordum ki bu düşünce aklıma her geldiğinde ürküyordum. Temmuzdaki duyurudan beri bunu istiyordum. Kuyrukluyıldızın yönünü değiştirme çalışmalarıyla bu gemilerden aynı konuşmada bahsetmişlerdi. Sanırım daha patlak vermeden paniği kesmek istemişlerdi. *Seçeneklerimiz var*, diye yemin etmişlerdi. *Tek bir kişiyi bile arkada bırakmak istemiyoruz.*

Bu nesil gemilerini duyurudan çok önce yapmaya başlamışlardı tabii ki. *NASA* on yıl önce yaşanabilecek ikiz gezegenler keşfetmişti. Oksijen, ısı, yerçekimi, basınç, su, manyetik alan. Tüm testler pozitif sonuçlanmıştı. Ara sıra mürettebatlı keşif gezileri gündeme getirseler de maddi kaynak yetersizliği nedeniyle hiçbi-

rini hayata geçirememişlerdi. Sonrasında küresel ısınma ve doğal kaynakların tükenmesi üzerine kötü haberlere yoğunlaşmışlardı.

Sonra kuyrukluyıldızın geldiğini gördüler. Kaynaklar çoğaldı. Birden küresel ısınmanın hiçbir önemi kalmadı. Onun yerine ozon tabakasının yok oluşu, toz ve enkazın güneş ışınlarını kesmesi, dünyanın tüm felaketlerinin üzerine çıkan bir felaket üzerine varsayımlarda bulunmaya başladılar. Dünyanın yeniden yaşanılabilir olması için onlarca yıl gerekecekti, tam iyileşme ancak nesiller sonra gerçekleşebilecekti. Peki kaç kişi tüm bunları görecek kadar hayatta kalabilecekti?

Hayatımın sonuna kadar o yeraltı sığınağında kalıp yüzeyden saklanmak istemiyordum. Daha az yaşayacak olsam bile toprağın *üstünde* olmak istiyordum. Bir yatak, üç öğün yemek ve hayatımı olduğu gibi sürdürmek istiyordum. *Gitmek* istiyordum. Bir gelecek istiyordum. Tek yol bir gemiydi ama bu seçenek pek gerçekçi sayılmazdı.

Şimdi ise sarmaşıkları, bar tabureleri ve her şeyiyle *Nassau* vardı. Bu molozların tepesinde durup geminin yıldızlara yükselişini izleme fikri kanımı donuyordu. Zaten defalarca diğer gemilerin gidişini izlemiştim.

Bir sesle tüylerim ürperdi.

"Denise!"

Bakışlarımı gizli gemiden çektim. Sağ tarafımdan bir ışık hüzmesi zıplayarak bana doğru geliyordu. Annemin feneri. Nefes nefese yanıma vardı. "Buradasın," dedi rahatlayarak.

"Mesaj bıraktım."

"Ya! Kontrol edecek kadar düşünemedim bile."

Fenerlerimizden çıkan ışık yerde badem şeklini aldı. Kendi fenerimi kapattım.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Bir şeyler okuyorum," demenin düşüncesi bile utançtan yanaklarımı kızartıyordu. Annem beni Sanne gibi yargılamazdı. "Ya, bu çok iyi tatlım. Kendine vakit ayırmana sevindim," derdi. Bu daha da kötü olabilirdi. Gemideki insanlar gece gündüz

gemiyi tamir etmek için, dışarıdaki insanlar ise, yani bizler, hayatta kalmak için çalışırken benim kendime vakit ayırmamam gerekiyordu.

Başparmağını yanağıma sürdü. Parmağı simsiyah oldu. "Tüm bu pisliğin iyi bir şey olduğunu sanmıyorum, tatlım."

Fark etmemiştim bile. Eldivenlerimin ve kıyafetlerimin üzerini, okulumuzun otobana bakan bahçesinde kümelenen pislikler gibi kalın bir toz tabakası kaplamıştı.

Ayak seslerini duyunca arkamızı döndük. Max binadan çıktı ve bir zamanlar kapının önüne konulan sandalyeyi tekmeledi. "Sanne ne zaman susması gerektiğini..."

"Merhaba?" Annem beni korur gibi öne çıktı.

"Bu Max. Anke'nin oğlu." Resmî bir ses tonuyla konuşmuştum. "Ve bu da annem."

"Heeeey," dedi Max uzatarak. Şaşırmış gibi konuşuyordu ama bu onun her zamanki hâli de olabilirdi. Bana döndü. "Eğer gemide kitap okumak için sessiz yerlere ihtiyacın olursa, ben sana gösteririm. Burada soğuktan donmana gerek yok."

Ben bir şey söyleyemeden annem soluk bir gülümsemeyle cevap verdi. "Teşekkürler. Biz artık gemide olmayacağız. Bence Denise'in uyuması gerekiyor. Yorucu bir gün oldu."

Beş yaşında değildim.

"Artık gemide?.." Max'in gözleri büyüdü. "*Bu* yüzden mi buradasınız? Atıldınız mı?"

"Maalesef. Eğer bizim için onlarla konuşmak istersen..." dedi Annem umutla.

"Evet! Evet, kesinlikle konuşurum. Ne oldu? Nerede kalıyorsunuz?"

"Bir yanlış anlaşılmaydı. Hepsi bu. Arabamızda kalıyoruz." Annem arkasındaki zifiri karanlık dünyayı işaret etti.

Max tuhaf bir bakış attıktan sonra, "İleride oteller var, bazı odalar zarar görmemiş olabilir. Eğer yakınlarda kalmak istersenız de sizi, üzerinde uyuyabileceğiniz koltukların olduğu ofislere götürebilirim. Ofislerde pencere yok, yani cam ya da rüzgâr da.

Arabadan daha soğuk ve kirli olabilir ama en azından uzanabilirsiniz."

"Termal battaniyelerimiz var." Annem bana baktı. Öylesine omzunun üzerinden bir bakış atmamış, bir adım çekilip bana dönmüş ve gözlerimin içine bakmıştı. "Denise, tatlım. Sen ne istiyorsun?"

Kelimeler zar zor dudaklarımdan döküldü. "Evet. Bence... evet." Annemin horultusundan uzak olursam uyuyabilirdim.

Birkaç dakika sonra sırt çantalarımızı almıştık ve Max'in peşinden havalimanı binasının içinde ilerliyorduk. Sanne *Nassau*'ya dönmüştü neyse ki. Bu durum yalnızca önümdeki iki kişiye odaklanmamı kolaylaştırıyordu. Yani nereye gittiğimize dikkat etmeme gerek yoktu. Sadece cam parçalarına ve kaygan çamurlu alanlara dikkat etmem gerekiyordu. Duvarın yüzeyinde karmaşık biçimlerle uzayan ve yer değiştiren kocaman gölgeleri görmezden gelerek annemin ve Max'in konuşmalarını dinliyordum. Annem şimdiye kadar ayılmıştı ya da ayılmak üzereydi. Hâlâ bizim için onlarla konuşmasını istiyordu Max'ten. Alttan da almıyordu. Max arada benimle konuşmak için arkasını dönüyordu. Söyleyecek bir şeyler bulmaya, kelimelerimi hazır etmeye çalışıyordum ama ona baktığımda her şey dudaklarımın ardında kalıyordu.

Bir dakika sonra Max geride kalarak yalnız konuşmamız için annemle aramızdaki mesafeyi açtı. "Sanne için özür dilerim. Tüm gününü herkese yardım ederek geçirdiğini bilmiyordu. Sakinleşecektir. Şimdilik... bazı şeylerle boğuşuyor."

"Kızmadım," diyebildim sadece. Ciddi olduğumu göstermek için de ona baktım. Arkasındaki duvarın üzerinde uzun bir çatlak vardı. Zaman zaman tavanın çöktüğü yerlerde enkazın etrafından dolaşmak zorunda kalıyorduk. Bugün tanışmamıza rağmen neden bana bu kadar iyi davrandığını anlamıyordum. Sanne'nin söylediği gibi benimle flört ediyor olabilirdi. Flört konusunda yeterince deneyimim vardı. Görünüşüm erkeklerin hoşuna giderdi ama kimse kalanından hoşlanmazdı. Ancak Max'in böyle bir niyetinin olduğunu anlamamıştım. Iris'in partilerindeki çocuklar-

dan daha farklı flört ediyor olabilirdi. Ya da bu işte gerçekten çok kötüydü.

"Emin misin?" diye sordu Max. "Çok sessizsin."

"Önemli değil." Anneme attığım kaçamak bakış beni ele verdi.

Max, "Yaa," diye fısıldadı.

Kısa bir süre sonra, "Buradaki en rahat koltuklar," diye duyurdu. Gıcırdayarak açılan kapının sesi koridorun ölüm sessizliğinde yankılandı. Kilit zorlanmıştı. Biri çerçevenin üzerine kalın bir kalemle işaret bırakmıştı. "Koridorun bu tarafındaki ofislerin hepsinde aynı türden koltuklar var. Bir şeye ihtiyacınız var mı? Yardım edebileceğim bir şey?"

Hayır deyip teşekkür ettik ve vedalaştık. Annem olaya dramatik bir hâl verirken ben de yandaki odaya girdim ve fenerimi açtım. Max'in dediği gibi koltuk yatmaya uygundu. Hiç pencere olmadığı için de şiddetli rüzgâr her şeyi odanın bir tarafına yığmamıştı. Çantamı hızla yere bıraktım, eldivenlerimi çıkardım ve çantamın önünde çömeldim. Ben ortak tuvalette temizlenirken çantamı annem toplamıştı ve tam da beklediğim gibi hepsini yanlış yerleştirmişti. Yastık kılıflarımı bile doğru koyamamıştı. Yüzümü koyacağım tarafın içe bakması gerekiyordu. Dışa baktığı zaman diğer şeylere değip kirlenebilirdi.

Yastık kılıfımı iki köşesinden tutup odanın soğuk havasının üzerinde gezdirdikten sonra koltuğun diğer ucuna koydum. Odada yastık yoktu. Kötü görünüyordu.

Saçımı ördüm ve bundan sonra ne yapacağımı düşündüm. Saçım burada kirlenecek, karışacak ve kırılacaktı. Kısa kesmem gerekecekti. Pratik olmalıydım. Fakat o kadar uzun yaşayabileceğimden emin değildim.

Çantamın içinden, vakumlu paketindeki termal battaniyemi aldım. Paltomu çıkarmadım. Bu şekilde bile yattıktan birkaç dakika sonra titremeye başlamıştım. Yüzümü lekeli yastık kılıfıma dayadım ve tek gözümle duvara baktım. Fenerin ışığı odayı aşağıdan aydınlatıyordu. Rafın üzerindeki kitaplar darmadağın olmuştu. Masanın çekmeceleri yere boşaltılmıştı. Acaba Max ve

diğerleri burada saklanacak kadar değerli neler bulmuştu? Ve bulduklarını neden burada kalacaklara, onlara daha çok ihtiyacı olacak insanlara bırakmamışlardı?

Ayak sesleri duydum. Annemin gölgesi kapıda belirdi.

Fenerimi kapatırken, her zaman olduğu gibi uyuyor numarası yaptım.

BÖLÜM 16

ŞAŞIRTICI BİR ŞEKİLDE GERÇEKTEN DE UYUYAKALDIM ve ertesi gün uyandım. Yüzümü ovuşturarak çapakları temizledim. Soğuk koluma çarpınca titredim ve termal battaniyemi üzerime sarıp fenerime uzandım.

Bilmediğim bir şeyler bulma umuduyla ışığı odaya tuttum. Oda bomboştu.

Zihnim boşalmıştı ama en az dün akşamki kadar gergindim. Feneri dizlerimin arasına sıkıştırıp kahvaltı için çantamı açtım. Kek ve bir şişe su.

"Uyanmışsın," dedi annem kapının önünden.

Belirsiz bir ses çıkardım.

İçeri girdi, yatağımın başarısız bir taklidi olan koltuğun ayakucuna oturdu. En azından yıllar içinde bunu öğrenmişti; asla baş tarafıma oturmamalıydı. Yemek yememi izledi.

"Ben..." diye söze başladı.

"Üzgünsün. Biliyorum." Bunu söyleyebilmiş olmama şaşırarak başımı öne eğdim. O kadar öfkeliydim ki ona vurabilirdim ama bunun farkında değildi.

"Bilerek yapmadım, Denise. Bana düşman gibi davranma."

Hiçbir şey söylemedim.

"Bundan sonra ne yapmamızı istediğini düşün. Sonra konu-

şuruz. Ben..." Tuhaf bir hareket yaptı. "Etrafı gezeceğim. Yakındaki tuvaletleri buldum bile. Sifon çalışmıyor tabii. Sanırım daha ileride çılgın bir yangın var. Haberin var mı?"

Omuz silktim.

"Eğer birkaç kat çıkıp batıya doğru bakarsan, ufuk çizgisinde görebilirsin. Tozdan dolayı biraz bulanık ve karanlık ama sanırım yangın, tozları *aydınlatıyor*. Her şeye rağmen... ışık görebilmek güzel."

"Atmosferde yanan parçalar," dedim. Yangınları onlar çıkarıyordu.

Annem gülümsedi. "Biraz daha dolaşacağım. Tamam mı, tatlım?"

Bir şey söylemezsem gitmeyeceği için, "Tamam," dedim.

"Özür dilerim," dedi yeniden.

Gitti.

Gözlerimi sımsıkı kapattım. Kendi kendime, *Şimdi olmaz*, dedim.

Kendimi kaybedemezdim.

Onun yerine ellerimi ve yüzümü çantamdaki bir sabunla temizledim. Küçük kare havlumun üzeri kömür karası oldu. Saçlarımı omuzlarımdan aşağıya salmayı isterdim ama temiz bir şalla sarıp yemeğime devam ettim. Kekimde tereyağı olmadığı için oldukça kuruydu.

Eğer kendimi tutacaksam, bir şeylerle meşgul olmalı ve bir sonraki adımımızı düşünmeliydim. Kalıcı bir sığınağa girmek için yalvarmayı deneyebilir ya da geçici bir sığınak bulup hayatta kalanlarla takılabilirdik. Geçici sığınakların iki ya da üç günlük yemekleri vardı. Tehlike atlatıldıktan sonra insanları kendi başlarının çarelerine bakmaları için dışarı çıkarıyorlardı.

Fakat öncelik Iris'ti.

Güneydoğuya yürüyecektik. Bilekliğimin pili, uzun yolculuk boyunca pusula ya da harita olarak çalışmasına yetecek kadar dolu değildi ama Max'ten, Mirjam'dan, hatta Els'ten bilekliğimi gemiye sokup şarj etmelerini isteyebilirdik.

(Pilin durumunu kontrol ettim. Sonra dün akşam okuduğum yazıyı sildim. Ve onunla bağlantılı olan tüm yazıları. *Ne gerekiyorsa yap.*)

Asıl soru: Gorinchem'a kadar yürümemiz gerekiyor muydu? Ya da eve mi gidip beklemeliydik? En son baktığımda yol on üç ya da on dört saat sürebilirdi. Yolların durumu düşünülünce, bu zaman ikiye de katlanabilirdi. Köprüler de yıkılmış olabilirdi. Suyun üzerinden geçmemiz şarttı. Sığınağa vardığımızda içeriyi çoktan boşaltmış olabilirlerdi. Peki bu durumda Iris nereye gidebilirdi? Amsterdam'a gelmek için toplu taşımayı kullanabilecek miydi?

Bunun üzerine kafa yorarken bir yandan da dikkatle çantamı topluyordum ki ayak sesleri duydum. Birkaç farklı ayak sesi. Kekin son parçasını yuttum, eldivenlerimi taktım, çantamı kapadım ve fenerimi elime aldım. Koridora çıkıp ayak seslerini takip ettim. Şimdi konuşma sesleri de geliyordu. Tanıdığım kişilerin sesleriydi bunlar: Max ve Mirjam.

Güzel. Bilekliğim için onlarla konuşabilecektim.

Fikrimi değiştirmeden köşeyi döndüm ama olduğum yere çakıldım. Benim ve onların fenerlerinin ışıklarının arasında başka ışıklar da vardı. Yüzleri kapalı olmasına rağmen Max ve Mirjam'ı tanıdım. Yanlarında Sanne ve başka bir kız daha vardı. Bir de ikiz olduğunu düşündüğüm onlardan küçük iki çocuk.

"D! Biz de sizi kontrol etmeye gelmiştik!" Max, sanki dün hiçbir şey olmamış gibi her zamanki baygın gülümsemesini takınmıştı. "İyi misin? Koltuk rahat mıydı?"

"Değil mi?" dedi Sanne.

"İyiydi. Teşekkür ederim." Gözlerim Mirjam'a kaydı ama ben Max'e bakmayı tercih ettim. "Bir iyilik yapmanızı rica edeceğim. Bilekliğimi benim için şarj edebilir misiniz?" Neyden bahsettiğimi anlamayacağını düşünerek kolumu kaldırdım.

"Eee... Bunu yapamayız. Gemi şimdiye kadar yeterince güç harcadı. Biz buradan ayrılana kadar..."

"*Siz buradan ayrılana kadar*," diye düzelttim. Bir dakika sonra ricada bulunmak için doğru bir yol seçmediğimi fark ettim. İs-

temsizce geriye doğru bir adım attım. Fenerimin ışığı onlarınkinden ayrıldı.

Mirjam bana doğru yaklaştı. "Neden atıldınız? Ablana gemiden mi bahsettin?"

Dün de çok açık konuşmuştu ama şimdi suçlayıcı davrandığı için nereye bakacağımı bilemedim. Benim hakkımda Els'in düşündüğü şeyleri mi düşünüyorlardı? Kaba, zor ve kuralları bozan biri. "Hayır," dedim sertçe. "Annem bir hata yaptı."

"Hata mı?" Sanne şüphelenmiş gibi davranıyordu.

"Bir yanlış anlaşılma olduğunu söylemişti?" diye sordu Max.

"Biz aslında... aslında geminin yolcuları değiliz." Durumu açıklamak istemiyordum ama yardımlarına ihtiyacım vardı. En azından Anke çocuklarına annemin dün akşamki durumundan bahsetmemişe benziyordu. Ya da *benim* durumumdan. Bu, biraz olsun rahatlatıcıydı.

Ben açıklamamı yaptıktan sonra, "Aaah," dedi Max.

Sanne ıslık çaldı. "Yani dün gece kendi elektriğini harcıyordun, gemininkini değil. Bu iyi oldu."

Max ona dirsek attı.

"Tanrım," dedi Mirjam. "Bu aslında *kötüymüş*."

Mirjam'ın kaba tavrı yok olarak yerini kahkahaya ve göz devirmeye bırakmıştı. İkizler arkada saçma bir şey için tartışıyorlardı ve diğer kız tek kelime bile etmemişti. Bense kendimi bir sınavdan geçmişim gibi hissediyordum. Daha rahat nefes almaya başladım.

"Yani kaptan başkalarını da mı attı?" Sanne, Mirjam'a baktı.

"Evet, siz gelmeden. Kadının biri erkek kardeşine geminin yerini söylemiş. Bir adam depoya girerken yakalandı. Odasını aradıklarında akşam yemeğinden çaldığı, ona günlerce yetecek kadar yemek buldular. Yemek salonundan dışarı bir şey çıkarmama kuralını o zaman koydular."

Diğer kız, "Gemiye kaçak olarak binen bir aile olduğunu duydum," diye ekledi. "Ancak içeriden birinin onlara yardım edip etmediği açıklığa kavuşmadı."

"Bunların yanında duş almak çok saçma kalıyor," dedi Max.

Mirjam başıyla onayladı. "En azından bilekliğini şarj edebiliriz."

"Fakat... güç kaynakların sınırlı olarak dağıtmamızın bir sebebi var," diye karşı çıktı Max.

"Onu duymazdan gel. Bizi hep utandırır. Aslında, bizimle gelmek ister misin? Sonra da bilekliğini gemiye çıkarırız."

"Eğer gerekirse bize yardım ettiğini söyleriz. Zaten gemide daha fazla genç insan olmasını istiyorlar," dedi diğer kız.

"Gerçekten mi?" Biraz daha dik durdum. Iris'i bulmam gerekiyordu ama döndüğümde gemide bir yerimizin olması çok iyi olabilirdi. Onu yarınki fırlatmadan önce bulmam gerekiyordu tabii. Yine de, "Evet! Evet. Teşekkür ederim. Yardım ederim size. Teşekkür ederim," dedim.

Kız gülümsedi. "Ben Fatima."

"Futbol takımımızın kaptanı," diye araya girdi Mirjam.

"Birini daha gemiye aldırmak için kaptanı ikna etmek zor olacak," dedi Max. "Biliyorsunuz... erzaklar..."

"Ah, evet biliyoruz," dedi Sanne.

"Max, kapa çeneni." Mirjam yumuşak bir ses tonuyla konuşmuştu. Bu ne onun bakışlarına ne de dünkü çıkışına uygun düşüyordu. Sanki ne yaşandığını bile hatırlamıyor gibiydi. "Şunu alabilirsin, Denise. Fazladan bir levye var."

Çantasını önüne kaydırdı. Gözlerim grubun kalanına çevrildi. İkizler sabırsızlanıyordu ama diğerlerinin dikkati benim üzerimdeydi. Nasıl davranacağımı bilemiyordum. Birden hepsi çok... çok *iyi* davranmaya başlamıştı. Fenerimi sıkıca tuttum. Onu bacağıma vurmak ya da sallamak istiyordum. Sonunda bacağımın hemen yanında sallamaya karar verdim.

"Max çok beceriklidir," dedi Mirjam ve levyeyi bana verdi, "ancak bazen çok saf olabiliyor."

"Ne yaptım şimdi?" Max çok şaşırmış görünüyordu.

"İlk ders," diye açıkladı Sanne. Öne çıkarak Max ve Mirjam'ın tartışmasını arkasında bıraktı. "Levye. Kapılar. Bunları dün açtık. Bak..."

En yakındaki ofisin açılmış kapısı üzerindeki canlandırmasını izledim. Kendi tarzıyla özür mü diliyordu yoksa Max'i memnun etmek için rol mü yapıyordu?

Bana anlattıklarına odaklandım. Sonrasında annemin kaldığı odaya girip bir not bıraktım ve havalimanının derinliklerine doğru ilerlemek için diğerlerinin yanına döndüm. Grubun gerisinde ikizler bağırıyor ve çöken tavanın oluşturduğu enkaz yığının üzerinde yürümeye çalışıyorlardı. Mirjam önden gidiyordu, Max ve Sanne ise hemen peşindeydi. Max, Sanne'yle birlikte yürümek için yarım adımlar atıyordu. Duyamadığım bir şey söyledi ve kapüşonunu kapattı. Sanne güldü ve başlığını kapattı. İlk defa Sanne'nin aksi ve huysuz tavırlarının benden çok Max ve onu kıskanmasıyla alakalı olabileceğini düşündüm.

Beni havalimanının diğer tarafına getirdiler. Açık kapılar ne kadar ilerlediklerini gösteriyordu. Geride kalan ikizlerin ve Fatima'nın yanında sessizce devam ettim. Kendimi tamamen onların yanında hissetmiyordum. Dün gece etrafa pek dikkat etmemiştim. Pencere pervazlarının içinde olmak yerine etrafa saçılmış olan cam kırıkları dışında güzel bir binaydı. Tavan yer yer çökmüş ve içeriye toz toprak girmiş olsa da en azından hâlâ ayaktaydı. İlk başta içeriye izinsiz girmiş ve güvenlik görevlilerine dikkat etmem gerekiyormuş gibi hissediyordum. Sonrasında sanal gerçeklikteki büyük bir felaket yaşanan dünyadaymışım ve her an duvardaki boşluklardan bir zombi gelecekmiş gibi hissetmeye başladım.

İşin tuhaf tarafı burayı tanıyor olmamdı. Mirjam'ın feneri, parçalanmış olan projektör aletlerinin üzerinden geçti. Dükkânlar, kırık vitrinler, boş raflar... Raflar yerindeydi. Pasaport kontrol alanı işaretleri. Yere yapıştırılmış olan ve farklı alanları gösteren ok işaretleri. Güvenlik kulübeleri. İnsan ve bavul tarayıcıları.

Bu karoların üzerinde yürümüş, bu işaretlere bakmıştım. Iris yanımdaydı ve çantalarımızı babamın Paramaribo'daki sıcak evi için toplamıştık. Hem telaşlı hem heyecanlıydım ve gelecek yıllarda bizi neyin beklediğinden habersizdim.

Belki Amerikalılar buna alışıktı. Şehirlerinin yok edilmesini filmlerde defalarca izlemişlerdi. Bense *kendi* havalimanımı bu şekilde hiç görmemiştim.

Herkes başka bir yöne dağıldı. Ben de kafamdan geçen düşünceleri bir kenara bırakıp işe koyuldum.

BÖLÜM 17

MIRJAM BİR KAPININ ÖNÜNDE DURMUŞ LEVYEYİ ARAya sıkıştırmaya çalışıyordu. Sanne ve Fatima, çoktan bir ofise girmiş içini karıştırıyorlardı. Fenerleri aralıklarla koridora yansıyordu. Max ise bir enkaz yığınından diğerine sıçramak üzere ikizlere katılmıştı.

Ben de birlikte çalışmaya gönüllü gibi duran ve dünkü olayı açmadan futboldan konuşabileceğimizi düşündüğüm Mirjam'a katılmaya karar verdim. O kapalı kapıları ve dolapları açıyordu, ben de içeridekileri almasına yardım ediyordum; aldıklarımızı düzenliyor ve gösterdiklerini bir araya getiriyordum. Çoğu aptalca şeylerdi: kalemler, boş kâğıtlar... Ancak terk edilmiş odalarda bırakılan teknik aletler de vardı. Onları buluyor ve bazı parçalarını alıyorduk. Fenerler ve bir şarj edilebilir pil bulduk. Eldiven giymediğimiz için üşüyorduk ama eldivenlerle de çok yavaş çalışabiliyorduk.

Çizgili bir defter göstererek, "Gemide bunlardan yok mu?" diye sordum. Defterin köşesinde bir güvenlik şirketinin logosu vardı.

"*Nassau* işte."

"Ne demek istiyorsun?"

Alayla homurdandı. "Devletin bu gemiyi boşa çıkardığını ve Van Zand'ın aldığını söylemiştim, değil mi? Resmî olarak *Nassau*, yalnızca birkaç yüz kişi kapasitesi olduğundan hem maddi hem de

zaman yatırımı yapılması riskli bir gemiydi. Van Zand ise şansını denemek istemiş ama işe başlamak için geç kalmış. Tüm zamanını ve enerjisini gemiyi tamir etmek ve biyosferin üstüne *çıkarmak* için doğru insanları bulmak için harcamış. Sevgili kardeşimin gemiden çıkmamızın kimsenin umurunda olmadığını söylediğini hatırlıyor musun? Tamir için birçok insanın dışarı çıkıp geldiğini söylemeyi unuttu. Bu yüzden tüm giriş çıkışları kontrol edemiyorlar. Güvenlik çok kötü. Van Zand tam bir anti militarist olduğu için *her şeyin* darmadağın durumda olduğunu söyleyebilirim."

Söylediklerini anlamam biraz zaman aldı.

Mirjam korktuğum için sessiz kaldığımı düşündü. "Tabii önceliklerle ilgilenmeyi beceriyorlar. Gemi çalışıyor. Ancak kâğıt, mobilya ve diğer temel şeyler konusunda eksikleri var." Defteri elimden alıp yanımızda taşıdığımız çantaya koydu. "Bu eşyaların yarısına bile ihtiyacımız olmayacak ama yanımızda olmaları hiç olmamalarından daha iyidir. Şuradaki çekmeceye bak."

"Onlar... size böyle mi söylediler?" diye sordum.

"Evet. Şeffaflık, daha fazla güven ve daha az endişe demektir." Gözlerini devirmesi, buna ne kadar inandığını gösteriyordu.

"Düne gelirsek..." diye başladım söze.

"Ne oldu ki?" Saçının bir tutamını kapüşonun içine soktu. "Herkes kötü zamandan geçiyor."

Sanırım haklıydı. İnsanların kötü günler geçirdiğini görmek için dışarı çıkmak ya da haberleri izlemek yetiyordu. Kendi evimde ise bu durumdan etkilenen bir tek bendim. Annem ve Iris neredeyse hiç ağlamazlardı.

En azından benim yanımdayken.

Birkaç dakika sonra Mirjam duvara asılmış bir tabelayı söktü. Arkasında borular, kablolar ve demir bir kutu vardı. "Bir tür yangın söndürme kutusu mu bu?" diye fikir yürüttü ve Max'e seslendi. Max kutuyu gördüğünde fenerini ona doğru tuttu ve hemen sökmeye başladı.

Mirjam sırıtarak, "İşte *bu yüzden* Tuhaf Çocuk'u yanımızda getiriyoruz," dedi.

"Şişt. Şu levyeyi ver."

Ben Max'in çıkardığı parçaları koyması için çantayı tutarken Mirjam da Max'in ihtiyacı olabileceğini söylediği boş şişeleri almak için yanımıza koştu. Böyle devam ettik. Odaları tek başıma nasıl boşaltacağımı öğrenene kadar hepsini teker teker gezmeye devam ettik. Her seferinde, annemin bahsettiği yangını görmek için pencereden dışarı baktım ama ya havalimanının yanlış tarafındaydım ya da önümü kapatan binalar vardı. Yangını bir türlü göremedim. Sonra dikkatimi yeniden odaya veriyordum. Mirjam'la topladığımız gibi eşyalar buldum. Emin olamadığım şeyler için de diğerlerine sordum. İlk başta böyle sorular sormaya utanıyordum ama bana o kadar kibar cevaplar verdiler ki, Sanne hariç, hepsini kolaylıkla Evet ve Hayır olarak ayırmaya başladım.

Yine de oldukça yavaştım. İkizler bile benden daha hızlıydı. Ancak kimse Fatima ve Sanne kadar hızlı olamazdı.

"Bu bir yarışma değil. İkinize söylüyorum!" diye bağırdı Mirjam yanlarından geçerken.

Max, tuhaf ve yüksek sesli kahkahasından attı. Odadan odaya geçiyor, herkese teknik konularda yardım ediyor, tozlu güvenlik afişleriyle dalga geçiyor ve boşalttığımız odaları işaretliyordu.

Sanne refleks olarak Mirjam'a ortaparmağını gösterdi ve Fatima'nın peşinden başka bir odaya girdi. Kapının önünde durup içeri baktım. Buldukları şeylere önem göstermedikleri için mi yoksa zaten hızlı hareket ettikleri için mi *hızlı* olduklarını bilemiyordum. Ancak yirmi saniye kadar odanın kapısında durduktan sonra ikincisinin doğru olduğunu anladım. Tüm odaları kusursuz ve titiz bir fırtına gibi geziyorlardı. Feneri tut, dolabı aç, içindekileri çıkar, gerekli olanları topla. Sanne bir kitaplığın önünden geçti ve duraksamadan üç kitabı alıp devam etti.

"Max! Kitaplar!" Kitapları kapıya doğru fırlattı ve ayaklarım onları durdurdu. Sanne orada dikildiğimi fark ettiğinde odanın diğer tarafına geçmiş, çalışma masasının çekmecelerini boşaltıyordu. Fener ışığı yüzünü aydınlatıyordu. Bir kez daha ne kadar küçük olduğunu fark ettim: Dün gece on dört yaşında olduğunu

düşünmüştüm ama doğru açıdan bakıldığında on iki gibi görünüyordu. Dikkatini önüne verdiği için dilinin ucu dışarı çıktı. Sonra çekici çekmecenin kilidinin üzerine vurdu. Bir anlığına tüm yüzünde öfkeli bir ifade yayıldı.

Mirjam'ın sözlerini hatırlayarak, "Eğer bu bir yarışma olsaydı," dedim, "siz kesinlikle kazanırdınız. Vay canına." Sanne'ye iltifat etmem tuhaf olsa da gülümsedim.

Max, Sanne'nin ayaklarımın ucuna gönderdiği kitapları alırken, "Bayağı iyiler," dedi hayranlıkla. Hızlı ve kendinden emin bir gülücük attı. *Eğer benimle flört ediyorsa, işe yaramaya başladı,* diye düşündüm.

Belki sadece ilgiye açtım: Iris'in partilerindeki Surinamlı gençlerden sonra kimse benimle flört etmemişti. Ve onların çoğunda da Max'in samimiyetinin yarısı bile yoktu. Sadece daha açık tenli, güzel bir kızın köşede oturduğunu görmüş ve şanslarını denemek istemişlerdi. Ve ben umdukları gibi biri çıkmayınca başka bir kıza daha aynı şekilde yaklaşmışlardı. Okuldaki kendini beğenmiş beyaz çocuklar da samimi değillerdi. Tuhaf, siyahi bir kıza randevu teklif etmezlerdi. Ancak arada sırada bana bakıp dikkatimi çekmek için bir şeyler söylerlerdi.

Güzel olduğumu fark etmedim değil. Tabii ki farkındaydım. Güzeldim. İnsanların benim gibi görünen kızlardan bazı beklentileri olurdu: güven, dışa dönüklük, cilve. Ben böyle biri değildim. Birkaç kez Iris'in kıyafetlerini giymiş ve makyaj yapmıştım. Sonra aynaya bakıp, *Güzel görünüyorum; Bir sahtekâr gibi görünüyorum,* diye düşünmüştüm.

Bol kazaklar beklentileri kontrol altında tutmaya yarıyordu ama erkekler yine de yanıma geldiklerinde uygun tepkiyi vermeme yardımcı olmuyorlardı.

Ellerimi hafifçe bacaklarıma vurdum ve "Bu... şey, odaları bu kadar hızlı gezmek zorunlu mu?" diye sordum.

Fatima güldü. Önündeki karışıklıktan bir avuç kalem aldı. "Kazanmamız gereken hayali bir yarışmamız var."

"Kazandık ve bitti." Max kitapların sırtlarını inceledi. Araştır-

malar ve el kılavuzlarıydı. "Bunların hepsi veri tabanımızda var. Ah, belki bu! İyi gidiyorsun, Denise!"

"Onu ben..." Ancak kitabı alıp gitmişti bile.

"Önemli değil. Övgüyü sen alabilirsin," dedi Sanne. "Senin ihtiyacın var."

Yeniden gıcıklık yaptığını düşünmeye başlamıştım ki... *gülümsüyor* muydu? Birden kaybolmuştu ama ben yine de görmüştüm. İçinden gelerek söylemiş olmalıydı bunu.

Kapıları açmaya ve odaları aramaya koyuldum bir kez daha. Her seferinde biraz daha hızlanıyordum. Ne zaman koridordan geçsem, hepsinin bana baktığını fark ediyordum. Her şey yolundaydı. Şimdi başka bir şey daha hissediyordum. Acıma. Endişe. Sanne ve annemle yaşadıklarım olmasaydı, bunu anlayamazdım.

Bu kadar insanın arasında kendime çalışabileceğim bir oda bulana kadar iki ya da üç açık odanın önünden geçmek zorunda kalıyordum. Beni gördüklerinde, *Zavallı Denise*, ifadesiyle bana bakıyorlardı.

Sonunda Max'i, birimizin onu çağırması için açık bir dolabın yanına yaslanmış şekilde beklerken gördüm. Ben ona doğru yaklaştığımda doğruldu ve esnedi. "Bak ne buldum!" Elini çantasına daldırdı ve büyük plastik bir şişe çıkardı. "Temizlik malzemesi!"

Daha önce temizlik malzemesi için sevinen birini görmemiştim. "Havalimanının diğer tarafına bakacağım. Tamam mı?"

"Kimyasallara ihtiyacımız olabilir," diye açıkladı. "Bir saat sonra burada buluşuruz."

"Bir saat sonra, temizlik malzemeleri dolabının yanında."

"O zamana kadar çantaları değiştirmek ister misin?" Çantasını kaldırıp salladı. Bulduğu kimyasalları içine sığdıramazdı ve kitapları da ikizler taşıyordu. Bu yüzden çantası neredeyse boştu. "Benimki daha hafif."

Göz ucuyla yanımızdaki ofisin kapısını açan Sanne'ye baktım. Benden daha kısa ve en az on beş kilo daha hafifti.

"Deneme bile," dedi. Fakat sırtında bir çocuk taşıyormuş gibi çantasının altında kayboluyor sayılırdı.

Max omuz silkti. "Sormayı bırakalı çok oldu."

"Teşekkür ederim." Çantaları değişirken yüzüm kızardı.

"Ve, şey, sizin için kefil olmamın bir anlamı olacak mı bilmiyorum ama yine de deneyeceğim." Bana doğru yaklaşırken suçluluk dolu bir bakış attı. İzin istiyor gibiydi. Yerdeki cam kırıklarına vuran ışık yüzünü aydınlatıyordu.

Neden beni öpeceğini düşündüğümü bilmiyordum. Yaklaşılamaz ve tuhaf davranmıştım ancak bana bu kadar yakınlaşmasının bir nedeni olmalıydı. Aramızda yarım metreden az bir mesafe kalmıştı. Sanne'nin yakındaki ofisin kapısını açmaya çalışırken çıkardığı gürültüye rağmen nefes alıp verişini duyabiliyordum.

Daha önce kimseyi öpmemiştim. Böyle bir şeye kalkışırsa ne yapmam gerektiğini düşünerek heykele döndüm. *Sakın kendini kaybetme*, diye düşündüm. *O senin sınıf arkadaşın değil, güvenilebilir biri, sadece sakin ol, on altı yaşındasın ve bu çok normal. Bunu gerçekten istiyor musun? Kahretsin. Gerçekten isteyip istemediğimi bile bilmiyorum. Şu anda düşünemiyorum. Belki ben...*

Sanne, Max'in yardımını istedi. Aramızda bir an oluştuysa bile artık kaybolmuştu.

"Ben artık..." Zorla gülümsedim. Sonra Max görüşümden kaybolana ve diğerlerinin sesi kesilene kadar hızla ilerledim. Bir kapıyı açtım ve başka bir koridora girdim. Sonra bir kat çıkıp sandalyelerin farklı yerlere savrulduğu başka bir koridora geçtim. Fenerimin ışığı yere değiyor, tozu, cam parçalarını ve yaprakları aydınlatıyordu. Ve birden karanlık bir boşluğa geldi. Bir an sonra içeriye esen rüzgâr neredeyse beni yere seriyordu.

Eskiden pencerelerin olduğu yerden uzak dur, diye uyardım kendimi. Cam parçaları tehlikeli bir şekilde ayaklarımın altında parçalandı. Max'le biraz önce yaşadığımız ya da yaşamadığımız an hakkında düşünmemeye çalışıyordum. Zeki beyaz erkekler genellikle bana asılmazlardı. Partilerdeki ya da okuldaki erkeklerden nasıl bir davranış beklemem gerektiğini ve onların da benden ne beklediklerini biliyordum. Ancak Max iki kategoriye de girmiyordu. Beni nasıl gördüğünü bilmiyordum.

Enkazın içinden kendime yol açtım ve üzerine tırmanabileceğim bir tezgâh buldum. Rüzgâr, tezgâhın arkasında bile tüylerimi ürpertiyordu. Belki güneş ışıklarını kesen toz ve toprak yüzünden ısı yeniden düşüyordu. Belki de ocak ayının otuz biri olduğu için hava buz gibiydi. Eğildim ve levyeyi gerektiğinden fazla bir kuvvetle dolabın kapaklarını arasına soktum.

En azından sürekli olarak diğerlerinin fenerleri yüzünden kör olmuyordum. Ve burası daha sessizdi. Ahşap sesinden, birbirine vuran demir sesinden ve dışarıdaki su sesinden farklı bir ses duyalı üç dakika olmuştu. Hızlı ayak sesleri. Moloz sesleri. Nefes sesleri. Doğruldum. Birkaç metre ileride yere yansıyan bir ışık vardı. Enkazı yarım saniyeliğine aydınlatıyor, birden geri çekiliyor ve yeniden yere yansıyordu. Işık. Karanlık. Işık. Karanlık. Başıma ağrı girmek üzereydi. Fenerimi koşan kişinin üzerine tuttum. Bana yaklaştığında kim olduğunu anladım. Dün beni arabadan çıkarmaya çalışan sakallı adamdı. Yanağında bir leke vardı. Toz da olabilirdi, ışık yansıması da. Ya da debelenirken ona vurduğum için morarmıştı.

"Dışarı!" diye bağırdı. "Dışarı çık!" Koşmayı kesmemişti bile. Omuzundan sarkan küçük bir teleskop montuna çarptı.

"Sen ne?.."

"Yangın söndü! Buraya geliyor!" sesi titreydi. "Gemiye dön!"

"Ama ben..."

Yavaşlamadan yanımdan geçti. Elimde silah gibi salladığım levye ve fenerle ne kadar komik göründüğüme bakmamıştı bile.

Sonra tam burada bihaber hâlde beni bırakacağını düşünürken içimi donduran bir kelime bağırdı.

"*Tsunami*!"

BÖLÜM 18

KOŞMAYA DEVAM ETTİ.

"Fakat..." dedim boşluğa.

Karadaydık. Denizden yirmi kilometre içerideydik. Deniz batıda kalıyordu. Kuyrukluyıldız doğudan çarpmıştı. Çarpışmanın etkisinin depremlere, volkanik patlamalara ve tsunamilere neden olacağını biliyordum ama burada olamazdı. Ana hattın yakınlarında bile değildik ve Kuzey Denizi tsunami yaratamayacak kadar sığdı.

Burada dalga bile *olamazdı*.

Fakat olmuştu.

Kendimi toparladım. *Gitmek* zorundaydım. Havalimanında bulunan binalar hava patlamasından hasar almıştı, bir dalgayla yıkılabilirlerdi.

Ve havalimanı deniz seviyesinin dört metre aşağısında kalıyordu.

Koşmaya başladım. Levye yere düştü. Çantayı arkamda bıraktım. Molozların üzerinden atladım. Neredeyse bileğimi kırıyordum.

Annemin haberi yok! Max ve Mirjam ve diğerlerinin de. Adam doğrudan gemiye giderse annemin ve diğerlerinin olduğu bölümü atlayacaktı. Ne kadar vaktimiz vardı? Yangının söndüğünü söyle-

mişti. Annem batı tarafındaki, ufka bakınca görülebilen çılgın yangından söz etmişti. Eğer tsunami yangını yeni söndürdüyse, hâlâ vaktimiz olabilirdi. Batıyla aramızda kilometrelerce tarla ve çiftlik vardı. Ufuk çizgisi o kadar yakın olamazdı. Fakat annemin tozlara rağmen yangını görebilmesi, yangının yakınlarda olduğu anlamına gelmez miydi? Yoksa karanlık yüzünden çok uzaklardaki ışık da görünür mü olmuştu? Peki tsunami dalgaları karada ne kadar hızlı ilerlerdi? Bunu bilmem, çılgın yangınlar, kuvvetli rüzgârlar ve enkaza hazırlandığım gibi buna da hazırlanmış olmam gerekirdi.

Daha hızlı koştum. Islak yapraklara basıp kaydım ve yüzüstü yere düştüm. Acıdan ziyade şoktan gözlerim yaşardı. Ayağa kalktım. Devam etmeliydim. Diğerleri neredeydi? Merdivenlerden indim ama karşımdaki duvarları tanıyamadım. Kahretsin, kahretsin, yanlış koridordaydım. Geldiğim yolu geri gittim.

İşte sonunda temizlik dolabı göründü. Max dolabın kapısının yanına birkaç şişe bırakmıştı. İleride bir sırt çantası duvarın dibine bırakılmıştı. Max de sırt çantasının başında durmuş içini karıştırıyordu.

"*Tsunami*!" diye bağırdım. Neredeyse yanlarına gelmek üzereydim. "Gitmek zorundayız! Tsunami!"

Max bana baktı. "Ne? Olamaz."

"Dalgalar geliyor... gemiden bir adam yukarıdaydı..."

Max başını yana yatırdı. "Faslı mı? Bıyıklı mı?"

"Ben... Evet..."

"Kaptanın kardeşi." Max arkasını döndü ve "*Hemen gidiyoruz! Şimdi!*" diye bağırdı.

"Annem!"

"Onu gördük. Ofis odalarında. Koş! Çabuk!"

Diğerleri hızla dışarı çıktılar. Fatima ve Sanne. Mirjam. İkizler. Çantalarını çekiştirerek Max'e doğru ilerlediler ama yeterince hızlı değillerdi.

"Ne oldu?" dedi Mirjam.

Max, "Tsunami," dedi ve hızla koşmaya başladı. "Çantalarınızı bırakın!"

"Bizi... içeri..." Kelimeler boğazımda düğümlendi.

"Denise, eğer sizi içeri almazlarsa, elimdeki levyeyle tüm gemiyi parçalarım," dedi Mirjam.

Ardından koşmaya başladık. Hızla giderken yeniden kaydım ama bu sefer duvara tutunarak durdum. Ofislere yaklaştığımızda anneme seslenmeye başladım. "Sırt çantaları! Anne, sırt çantalarımızı al! Kaçmalıyız! *Dalga* geliyor!"

Şu anda bulunanların bir önemi yoktu ama sırt çantalarımız her şeyimizdi.

Daha uzun sürmüş gibi gelse de üç saniye boyunca hiçbir karşılık alamadım. Sonra annem çantasını sırtına atmış bir hâlde kapıdan fırladı. Fatima'nın feneri yüzüne yansıdı. Neyse ki bir şey kullanmamıştı. Bunun için şükrettim.

Annem benim kaldığım ofise daldı ve tek sapından tuttuğu çantamla dışarı çıktı. Çantamı aldım ama Max onu benden alıp omzuna taktı. Onun ne yaptığını düşünemeden yeniden koşmaya başladık. Dalganın geldiğini duyalı kaç dakika olmuştu? Bir dakika mı? Beş mi?

Nefesim tıkandı. Akciğerim yanmaya başladı. Ayaklarımın beceriksiz adımları, nefes alıp verişim ve diğerlerinin beni beklemesi için bağırma isteği yüzünden kendimi çocuk gibi hissediyordum. Parmak uçlarım soğuktan acıyordu: Eldivenlerimi çıkardıktan sonra yeniden takmamıştım. Kendimi zorladım. Hızlandım. Önümüzdeki fener ışıklarına odaklanıyorduk: bizi metal parçalarına ve enkaza karşı uyaran ve tuhaf gölgeler oluşturan titrek geniş ışığa. Nerede olduğunu bilmediğim Iris'i düşündüm. *Lütfen bunu atlat, lütfen hayatta kal,* diye geçirdim içimden.

Mirjam nefes nefese bir şekilde, "Onlar," dedi grubun arkasından, "belki... kapıyı... kapatırlar."

Dışarıdaydık. Rüzgâr yüzümüze tokat gibi çarpıyordu. İki bina arasından koşup karanlığa çıktık. Dışarıdaki hava daha soğuktu ve içimizi titretiyordu. Dağılan bir sis gibi, *Nassau*'nun perdesi kayboldu. Saniyeler içinde gemi tamamen görünür hâle geldi. Kocamandı. Büyüklüğü beni bir kez daha etkilemişti.

"Rampa yok," dedim panikle. "Rampa yok!" Feneri öyle sıkı tutuyordum ki parmaklarım uyuşmuş ve acımaya başlamıştı. Yine de elimi açmadım.

"Kapılar kapanmış," dedi Mirjam. "Ben bakacağım..." Geminin altında doğru koşarak gözden kayboldu.

"Çok yavaş koştum. Kendimi kaybettim." Hava o kadar soğuktu ki boğazım ağrıyordu. Gemiye sinyal alacak kadar yakın olduğumuz için bilekliklerimize acil durum mesajları gelmeye başladı.

Fatima, Sanne'yi tuttu ve Max'le birlikte ikisini ileri doğru itti. "İskeleye tırmanın! Yukarıda kapılar var!" Daha önceki sessiz kızdan eser kalmamıştı. Iris de aynı şeyi yapardı: Bir an güler, sonraki an kendini dinlerdi ve ikisi arasında asla anlamsız bir an bırakmazdı. Fatima döndü ve anneme diğer merdivenleri gösterdi. "Oradan gidin!"

Annem koşmaya başladı.

"Kalanlar. Pencerelere." Kesik kesik nefes alıyordu. "İçeridekilerin dikkatlerini çekin."

"Tamam." İkizler, en yakındaki geminin altına uzanan pencereye koştular.

Fatima paltomun kolundan tuttu ve beni çekiştirmeye başladı. Soğuk havayı içime çekip titreyen bacaklarımı zorlayarak peşinden gittim. Önce geminin etrafından dolaştık, ardından altına girdik. Gözümün ucuyla sağ tarafta kalbimi durma noktasına getiren bir hareketlilik gördüm: Tsunami.

Tsunami değildi. Alan fener ışıklarıyla aydınlandı. İnsanlar bize doğru koşuyordu. Hangarlardan geliyor olmalılardı. "Neler oluyor?" diye bağırdılar.

"Tsunami!" diye bağırdı Fatima. "Acele edin!"

En az iki metre yüksekte geniş ve yuvarlak bir pencere bulduk. Gözlerim hızla içeride bir hareketlilik olup olmadığını taradı. İşte. Pencerenin yanında üç yüz duruyordu. Suyu gözlüyorlardı.

Kollarımızı sallayıp görüş alanlarına girmek için koştuk. Ciğerlerimizi patlatırcasına, "Buradayız!" diye bağırdık. Ancak yaklaştığımız zaman bizi gördüler. Yeniden bağırdık ama içeri-

dekiler kulaklarını işaret edip başlarını salladılar. İçlerinden biri bize etrafı gösteren ve Max'in annesi olan Anke'ydi. Gözleri kocaman açılmış bir hâlde bize bakıyordu.

Fatima çılgınca kollarını salladı. "Açın!" diye bağırdı. "Rampa!"

Başlarını sallıyorlardı. Els'in sözleri aklıma geldi: *Kilit altında demek, kaptanın izni olmadan dışarı çıkmamızın yasak anlamına geliyor. Tüm bireysel kapılar kilitli.* "Kaptan!" Başparmağımı ve serçe parmağımı kaldırıp eski telefonları anlatırcasına kulağıma götürdüm. Bilekliğim hâlâ acil durum mesajları alıyordu. "Kaptanı arayın! O, kapıları açabilir!"

Bize doğru koşan mühendisler de birkaç metre ileride başka bir pencereye doğru aynı şeyi yapıyorlardı. Diğerleri de kapılara vurmak için merdivenlerden tırmanıyordu. Kaptan van Zand aranmadığı sürece bunun hiçbir anlamı yoktu. Böyle bir durumda köprüde ya da kaptan köşkünde olması gerekiyordu. Ya da *Nassau*'da bunlara ne deniyorsa. Ona ulaşmak zor olmamalıydı.

Parmak eklemlerimi dudaklarıma götürdüm. Els'in sözleri kafamın içinde dönüp duruyordu. *Dışarı çıkamayız. Bireysel kapılar kapalı. Kaptanın izni.*

Uzaktan boğuk bir uğultu geldi.

Yumruğumu canımı yakıncaya kadar dudaklarıma bastırdım. Fatima hâlâ yalvaran hareketler yapıyordu. Diğerleri, ileride açılmayacak olan kapıları yumrukluyorlardı. Gemi sakin, pürüzsüz ve güvenli görünüyordu. Panik gözlerimin arkasını yaktı. Kurtuluşuma uzanıp dokunabilecek mesafedeyken ölecektim.

Gemi tamamen pürüzsüz sayılmazdı. Gözlerim, geminin altında uzanan bölüme takıldı. Göz aldığınca uzanan bölüm bir kâsenin dibi gibi görünüyordu. Sanki en alt kısım gemiden bağımsızdı.

Yumruğumu indirdim ve çığlık attım çünkü Els'in sözlerinin devamı aklıma gelmişti: *Dışarıya çıkmanın tek yolu acil durum mekikleri.*

Fatima'nın kolunu çektim ve ileriyi gösterdim. "Bu bir acil durum mekiği mi?"

"Evet. Ben... *Evet*!"

"Kilitlenmiyorlar."

Fatima mühendislere döndü. "Mekiğe binebiliriz. Diğerlerine haber verin. Onları buraya çağırın!"

BÖLÜM 19

FATIMA'YLA YENİDEN GEMİNİN İÇİNDEKİLERE ELLERİmizi sallamaya başladık. Anke olduğu yerde sıçradı, bir şey bağırdı ve koşmaya başladı.

Biz de aynısını yaptık. Koşmaya başladık. Tökezledik. Sanne'nin de yan tarafta koşmaya başladığını gördüm. Annemin saçları rüzgârla savruluyordu. Kapüşonu düşmüştü ve tekrar kafasına geçirmeyi unutmuştu. İkizler asfaltın üstünde koşuyorlardı.

Sonra kaçış mekiğine odaklandım. Yanına vardığımızda insanlar, altındaki kapağının önünde toplanmışlardı. Nefes nefese durdum. Boğazım acıyordu. Karanlık görüşümü engelliyordu.

Uzaktan gelen uğultu gittikçe güçleniyordu.

Bir şey tık etti ve kapak açıldı.

"Acele edin!" diye bağırdı Anke.

Önce iki mühendis içeri girdi ve içerdeki merdivene uzanana kadar kaldırıldılar. Merdivenleri tırmanıp gözden kayboldular. Sonra Fatima girdi. Sanne'nin elini tutup onu yukarı çekti. Ardından birden kendimi kapağın altında buluverdim. Annem beni yukarı kaldırdı. Ellerim ve ayaklarım kendiliğinden çırpınmaya başladı ve kuvvetli kollar beni içeriye aldı. Hâlâ nefes nefeseydim. Diğerlerine yol vermek için emekleyerek yana çekildim. Yer eğimliydi. Aşağıya doğru kaymamak için bir yere tutunmam gerekiyordu.

Gözlerimi sıkıca kapatıp yaşanan her şeyi sindirmeye çalıştım. Sesleri, gürültüyü...

"Duyuyorum!" diye bağırdı biri. Bir saniye sonra ben de duymaya başladım. Artık boğuk bir uğultu değildi. Uğultu bile değildi.

"Herkes burada mı?" diye bağırdı mühendislerden biri. Bazı düğmelere basıldığını duydum. Yerdeki ışıklar yanmaya başladı.

Okuldaki gibi, "Buradayım," dedim birden.

Annem de benden sonra söyledi. İkizler ve birkaç mühendis daha. Max de.

"Hepimiz buradayız!" diye bağırdı Fatima.

Bir hışırtı duyuldu. Kuvvetli bir ses geldi. Dışarıdaki uğultu kesilmişti.

"Kapak kapandı."

Tüm ağırlığımı taşıyan bacaklarım ağrıyordu. Gözlerimi açıp etrafıma baktım. Mekik gemiye benzemiyordu. Tabanı kâse gibi yuvarlaktı. Koltuklar tavana sabitlenmişti. Her yerde kablolar ve kulplar vardı ve büyük bir kontrol paneli koltuklara bakan duvarın tamamına yayılmıştı. Üstümüzde üçgen şeklinde başka bir kapak vardı. Üzerinde mekiğin zayıf ışıklarının ulaşamadığı karanlık ve boş gökyüzünü gösteren bir cam vardı. Mekiğin bizim bulunduğumuz kısmı, benim gibi duvara yaslanan ya da yerde dengede durmaya çalışan insanların vücutlarıyla doluydu.

"Evet," dedi Max. Büyük ihtimalle etrafıma bakındığımı fark etmişti. "Bu bir kaçış mekiği, değil mi? Gemiden ayrıldıktan sonra geminin yapay yerçekimine sahip olamaz ve..."

"Şimdi olmaz, Max," dedi Fatima.

"Ben..." diye başladı Max. "Mirjam. Mirjam nerede?"

Mekiğin içine sessizlik çöktü.

"Mirjam *seninle* miydi?" diye sordu Anke. "Çalışacağını söylemişti... O..." Arkasını döndü ve sanki onu aralarında saklıyorlarmış gibi mühendislere baktı. "Mirjam!"

Etrafıma bakındım. Sanne, Fatima, Max ve ikizler, annem ve mühendisler buradaydı. Mirjam... yoktu.

"Bizim dışarı..."

Anke cümlesini tamamlamaya fırsat bulamadı.

Su mekiğe çarptı.

Mekik sallandı. Hepimiz sarsıldık. Bir anlığına, *Çok kötü değilmiş*, diye düşündüm ama bir dalga daha geldi. Mühendisle kafa kafaya çarpıştık. Biri çığlık attı. Birbirimize sarıldık.

"Bileğim," diye inledi bir mühendis. "Sanırım bileğim kırıldı."

Dengede durmaya çalışarak yavaşça ayağa kalktık. Yerde hâlâ bir sarsıntı, dengesizlik vardı. Anke'nin bir önceki gün söylediklerini düşündüm: Gemi göktaşı fırtınasına dayanıklıydı. Buna da dayanabilirdi.

Suyun, raylardan geçen bir trenin çıkardığı seslerle metali yalayıp geçişini dinledim. Her yanımızı sardığını hayal edebiliyordum. Akvaryumdaki bir tüneldeydik. Okyanusun dibindeydik. Nedenini bilmediğim hâlde, *Geç kaldık, geç kaldık, geç kaldık,* diye mırıldandım. Arada bir mekik yeniden sallanıyordu. Sanki büyük bir şey bize çarpıyor gibiydi. İki dakika sonra mekik bizi yere serecek kuvvetle sarsıldı.

"Onu bulmalıyız," dedi Max. Şaşkın bir ses tonuyla konuşmuştu. Sadece, şaşkın.

Kimse cevap vermedi.

Birkaç dakika sonra mekikten çıkıp *Nassau*'ya geçmeye karar verdik. Max'in yüzü kıpkırmızıydı. Topallıyordu. Anke yürümesine yardım etti. Mühendislerden birinin alnı açılmıştı ve diğerinin hem dudakları şişmişti hem de kolunu tutuyordu.

Annem sessizdi. Fatima ve Sanne birbirine sarılmıştı. Hangisinin diğerini desteklediği belli olmuyordu.

"Bak, ben..." dedi mühendislerden biri. Kapağı kapatan oydu. "Herkes burada mı diye sordum. Bilemezdim..."

Fatima, Sanne'den ayrılıp tek kelime etmeden grubun önünden yürüdü. Köşeyi döndü. Saniyeler sonra merdivenlerden çıktığını duydum.

"'Buradayız!'" dedi kadın. "O kızın böyle dediğini duydum! Kapağı kapatabileceğimi düşündüm!"

"Kendisini ve beni kastetmişti," dedi Sanne. "Herkesi değil."

Başımı salladım. "Mirjam'ı bekleyemezdik zaten. Dalgalar geliyordu."

"Bunu bilemezsin!" diye çıkıştı Anke. "Bize doğru koşuyor olabilirdi!"

"Bağırabilirdi. Eğer yakınlarda olsaydı." Mantıklı konuşmaya çalışıyordum. Kapağı kapatan kadına yüklenmek haksızlık olurdu. Nereden bilecekti ki? Dışarısı karanlıktı. Kaos vardı. Eğer kapağı kapatmamış olsaydı biz de Mirjam'la birlikte boğulmuş olabilirdik.

Mantıklı davranabiliyordum. Tarafsız kalabiliyordum.

Yine de dışarıdaki Iris olsaydı kapağı kapatmazdım ve gemiye binip binmediğinden emin olurdum. Bizi kurtaran kadını, şu anda koruduğum kadını, kendi ellerimle bayıltırdım.

"Kaptanla konuşmalıyız," dedi başka bir mühendis.

Sonra hepimiz sustuk. Sol tarafımızda bir pencere vardı ve dışarısı ıslak ve karanlıktı. Su parıldıyordu: *Nassau*'nun ışıkları hâlâ yanıyordu. Dışarıdaki siluetleri, anlamsız şekilleri görebiliyordum ama Mirjam'dan iz yoktu.

Şimdi olmaz, dedim kendime, geminin dışını sıyıran su gibi içimi tırmalayan panik hissine karşı, *Şimdi olmaz.*

BÖLÜM 20

BİZİ KONTROL ODASINDA BEKLİYORLARDI. "KAPTAN sizinle ofisinde görüşecek," dedi biri. "Size oraya kadar eşlik edeyim."

Gemiye başka bir şey daha çarptı. Bir ev miydi bu? Yoksa başka bir dalga mı? Hepimiz sendeledik ve dengemizi bulmaya çalıştık. Yüksek ve dar bir penceresi olan bir ofise girdik. Hâlâ su seviyesinin altındaydık. Su, dışarıda dalgalanıp çarparak karanlık bir karmaşa yaratıyordu. Geminin kısık ışıklarının aydınlattığı kadarıyla ağaçlar görüyordum. Sandalyeler çamurlu suyun içinde dönüyordu. Sokak ışıkları, kablolar ve diğerleri. Kocaman duvarlar. Arabalar. Bisikletler. Kum, toz ve bitkilerden oluşan dalgalar. Güneş panelleri. Sivri tahta parçaları, kalaslar ve kapılar, ağaç dalları, masa ayakları. Ezilmiş bir pencere pervazı ağacın üstüne takılmıştı.

Mirjam'dan daha iri birine ait bir beden.

Bekliyorduk. Odada yeteri kadar sandalye yoktu ve kimse odanın ortasındaki masanın hemen yanında duran sandalyeye oturmaya cesaret edemedi. Hepimiz ayakta bekledik. Kendimi kasarak ayakta duruyor ve ayaklarımın uçlarında yükseliyordum. Herkes gelmemişti: Max, Anke ve birkaç mühendis gitmişti. İkizler de babalarına iyi olduklarını söylemek üzere ortadan

kaybolmuşlardı. Geriye Sanne, kapağı kapatan mühendis, annem ve ben kalmıştık.

Kaptan van Zand, bir dakika sonra geldi. "Mirjam Kuijer sizinle miydi?" diye sordu. Boğuk bir ses tonuyla konuşmuştu. Boğazını temizleyip sorusunu yineledi. "Mirjam..."

"Evet, efendim," dedi Sanne.

"Ama şu anda burada değil..."

Sanne hafif bir hareketle başını salladı. "Hayır, efendim."

Kaptan van Zand odanın diğer tarafına doğru yürüdü. Oturdu, gözlerini karşıya dikti. Elleri masanın üzerinde duruyordu. "Havalimanındaki eşyaları mı topluyordunuz?" Sanne bu soruyu başıyla onayladıktan sonra kaptan, mühendise döndü. "Ve siz?"

"Hangarda terk edilmiş bir uçak bulduk. Onu parçalıyorduk." Mühendis başını salladı. "Geminin acil durum mesajlarını alamayacak kadar uzaklaşmıştık."

Kaptan van Zand sonunda bana ve anneme baktı. "Sizin de şansınız yaver gitti anlaşılan."

"Bunun şansla bir ilgisi yok. Hepimizi kızım kurtardı." Annem bir kolunu omzuma attı ve bana hafifçe sarıldı. İtirazı andıran bir ses çıkardım ama buna hemen pişman oldum. Hâlâ öfkeliydim ancak annem dalganın geldiğini söylediğimde bir an bile tereddüt etmemiş ve beni mekiğe bindiren de oydu. Ona teşekkür etmeliydim. Ne yaptığını *fark ettiğimi* göstermeliydim.

Kaptan bir şey söyledi. Başımı sallayıp doğru kelimeleri bulmaya çalıştım ama yapamadım. "Ben... Ben özür dilerim, ne dediniz?"

Kaptan söylediğini tekrar edemeden araya giren Sanne, "Evet, o yaptı," dedi. "Doğrudan gemiye gidebilirdi ama bizi uyarmak için döndü. Kaçış mekiğini o gördü ve mekiklerin kilitlenmediğini hatırladı. Denise herkesi kurtardı ve..."

Birden sustu.

Herkesi kurtaramamıştım.

"Yani..." diye ekledi. "Efendim."

Kaptan van Zand sadece başıyla onayladı. Yanakları çökmüş gibi göründü. "Ona ne oldu?"

Bir anlığına benden bahsettiğini düşündüm. Sonra ne dediğini anladım: "Mirjam'a mı?" dedim tereddüt ederek. "Bilmiyorum. İçeriye nasıl gireceğimizi anlamaya çalışıyorduk..."

"Bir grup öğrenciye gemi hakkında ders vermiştim. Adını ilk yazdıran Mirjam'dı." Kaptan van Zand gözlerini üzerime dikmişti. Yüzünü inceledim ve gözden kaçırdığım şeyi bulmaya çalıştım. Gözlerinin kenarları kızarmıştı. Bakışlarımı yere çevirdim. "Sanırım kalmak istiyorsunuz," dedi. "Pekâlâ."

Kalbim normalden iki kat hızla çarparak göğüs kafesimin içinde sarsıldı. "Bizim için bir istisna mı yapacaksınız?"

"Evet. Senin için. Fakat annen sular çekildiğinde dışarı çıkmak zorunda."

Önce kaptana, sonra anneme ve sonra yeniden kaptana baktım. Dün gece aynı şeyi önermiştim: Annemi gemiden atın ama benim kalmama izin verin. Şimdi ise mutlu mu olmalıydım, kendimi suçlu mu hissetmeliydim, yoksa korkmalı mıydım bilemedim. Mırıltı, inleme, tıslama gibi bir ses çıkardım.

"Lütfen." Annemin gözleri açıldı. "Kızım..."

"Kızın insanların hayatını kurtardı." Kaptan van Zand'ın sesi titremişti. Hemen sakinleşerek sözlerine devam etti, "On altı yaşında. Bir şansı hak ediyor. Ancak insanların senin hakkında söylediklerini duydum. Güvenilmez olduğunu kendin kanıtladın."

"Dışarıda *ölürüm*."

"En yakındaki kuru alana ya da sığınağa ulaşmana yardımcı olacağız. Fakat yüzlerce insanı gökyüzüne çıkarmaya çalışıyorum. Henüz doğmamış nesilleri korumaya çalışıyorum. Yoluma çıkan tüm bireylerden ben sorumlu olamam."

"Olanlardan sonra..."

"Olan şu: Neredeyse yirmi kilometrelik enkaz da dalgayla birlikte sürüklendi. Ağır bir şey depo alanımıza çarptı. Duvar yıkıldı. İki düzine varil temel kaynağımız ya suya kapıldı ya da hasar aldı."

Annem bir şey söylemek için ağzını açtı.

Kaptan van Zand konuşmasına izin vermedi. "Deponun kapısı tam kapatılmadığı için su içeri girdi ve tüm koridor su altın-

da kaldı. Çok yakın bir arkadaşım dahil olmak üzere sekiz kişiyi kaybettik. Geminin dışında olan iki kişiden haber alamıyoruz. Mirjam'la birlikte üç oldular." Burun delikleri genişledi. Yanakları öfkeden ya da zorla tuttuğu gözyaşlarından ya da başka bir sebepten dolayı kızardı. "Toplamda on bir kişinin öldüğünü tahmin ediyoruz. Bu da gemide on bir kişilik yer açılacak demek. Kızına bir kişilik yer verdiğim için de on kişilik yer kalıyor. Bu haber çok hızlı yayılacaktır. Cesetler hâlâ koridorlarda. Biz onları dışarı çıkaramadan ve hatta yaralılara yardım edemeden, ailelerine ulaşıp onları gemiye getirmek için yakama yapışacak yüzlerce kişi olacak."

"Kızımın bana ihtiyacı var," diye ısrar etti annem. "Kaybettiğiniz insanlar için çok üzüldüm ama lütfen beni anlayın! Burası Denise için yeni bir ortam. Gerilecektir. O otizmli. Bana ihtiyacı var."

"Bu doğru mu?" dedi bana bakarak.

Evet, demek istedim ve hayır. *Tam olarak neyden bahsediyorsunuz ki? Buna cevap veremem. Buna cevap vermemi isteyemezsiniz.*

Çenemi sıktım. Hâlâ ayaklarımın üzerinde kıpırdanıyordum. Daha da hızlanmıştım. "Konumuzun... ona ihtiyacım olmasıyla ilgisi yok. Lütfen... Lütfen annemi atmayın." Kaptanın gözlerine bakmaya çalıştım ama yapamadım.

"Bence Denise bizim yanımızda daha güvende olacaktır."

Annem şaşkınlıkla iç çekti. "Bunu *bilemezsiniz*... bu konuda onun sözüne güvenemezsiniz!"

"Güvenilecek tek söz onunki." Kaptan van Zand sert bir hareketle ayağa kalktı. Sandalyesi geri gitti. "Yönetmem gereken bir mürettebatım, tamir etmem gereken bir gemim, dışarı çıkarmam gereken cesetler var. Ve birçok aileye hayatım boyunca verebileceğim en kötü haberi vermek zorundayım. Denise bizimle ya da seninle kalabilir. Buna kendisi karar verecek. Ama sen? Sen gideceksin."

• • •

Keşke sonraki saatlerimi annemin gemide kalması için bir yol arayarak ya da ona ne kadar üzüldüğümü söyleyerek ya da kahramanca bir şey yapıp ikimize de gemide bir yer ayarlayarak geçirdiğimi söyleyebilseydim.

Bunların hiçbirini yapmadım.

Daha önce kaldığımız kamarayı aradım, yastık kılıfını yastığa geçirdim, yatağın üstünde kıvrılıp ağladım ve üç saat boyunca uyudum.

Annem gitmeden önce şunları söyledi:

"Dün akşam duş alırken, yasak olduğu aklımdan çıkmıştı."

Odanın diğer ucundan cezalı bir çocuk gibi ellerini iki yanına koymuş bir hâlde yatağının ucunda oturan anneme baktım. *Bu belliydi zaten,* demek istedim. *Aklında hiçbir şey tutmazsın ki.* İleri geri sallanmaya başladım. Yatağım hareketimden dolayı gıcırdadı. Bir anlığına her şeyi bir kenara bırakıp çıkan bu sese takıldım. Evdeki yatağım hiç gıcırdamazdı.

Evdeki yatağımın şu anda ne durumda olduğunu bilmiyordum. Şu anda *evimin* ne durumda olduğunu bilmiyordum.

"Aşağıya inmek istedim," diye fısıldadı annem. "Sandım ki... Eğer duş alırsam, aklımın yerine geleceğini ve arabayı kullanmam için bana güvenebileceğini düşündüm. Iris'i bulabilirdik."

Ne dememi beklediğini bilmiyordum. "Peki."

"Burada kalabilmene seviniyorum."

"Geminin tamiri eskisinden uzun sürecek. Hemen gidemeyeceğiz. Seni ziyarete gelirim. Iris'i bulmak için konuşuruz." Yere baktım. Sözlerime devam etmem biraz zaman aldı. "Çok üzgünüm."

On beş dakika sonra annem gitmişti.

BÖLÜM 21

BEN DUŞ ALIP SAÇIMI KURUTTUKTAN SONRA SANNE ve Fatima yanıma geldiler. Sürekli olarak başımla onaylayıp dolaptaki boş raflara baktım ve arada bir gülümsedim. Yorgun olduğumda çok konuşamazdım.

Sonrasında gemiyi gezdim. Gözleri yaşlı insanlar parkta toplanmışlardı. Birkaç kişi suya dalıp çatlağı dışarıdan kapatmak istediklerinden bahsediyordu. Başkaları ise geminin fırlatılması için daha fazla zaman gerektiği için söyleniyordu.

Sanne'yi bir daha gördüğümde, yanında Fatima yerine Max vardı ve şimdi daha rahat konuşabiliyordum. Duş almak ve saçımı taramak işe yaramıştı. Bir de kısa süreliğine uyumak.

"Geç öğle yemeği yiyeceğiz," dedi Max. "Ya da erken akşam yemeği. Gelmek ister misin?" Turuncu saçlarının çevrelediği yüzünü daha önce de solgun görmüştüm ama yüzündeki kırmızı noktalar kaybolduğu için hayalete dönmüştü. Yüzü ve kolları çilliydi. İlk kez tişört giymişti ve onu ilk gördüğümde aklımda uyanan sorunun yanıtı bu görüntüde saklıydı. Max'in kıyafetlerinin altını kasları doldurmuyordu, sadece biraz tombuldu. Yine de güzel görünüyordu. Gün boyunca yaşadıklarımızdan sonra bunu düşünmek çok saçma geliyordu.

Ona ne söyleyeceğimi önceden düşünmüştüm. Geçen yıl bir

arkadaşımın teyzesi ölmüştü ve Iris ile babam, ona ne söylemem gerektiği konusunda bana koçluk yapmışlardı. Kelimesi kelimesine aynı şeyi söyledim. "Max, kız kardeşini çok iyi tanımıyordum. Ancak bana karşı çok iyiydi. Aileniz adına çok üzgünüm." Bir saniyeliğine gözlerine baktım.

"Peki." Kaşlarını çattı. Kelimeler dudaklarından yavaşça dökülüyordu. Sanki kelimelerin nasıl sıralanması gerektiğini düşünüyor gibiydi ve herhangi bir yanlış yaparsa baştan başlaması gerekecekti: "Denise, aslında, her şeyi tam olarak... sindirebilmiş değilim... ve şimdilik bunun yeterli olduğunu düşünüyorum, tamam mı? Bundan konuşmayalım... eğer başsağlığı dileklerini sunmak istiyorsan, annemle babamı bul. Yarından itibaren çalışmadıkları zamanları kamaramızda geçirecekler. İstersen şiva* ziyareti yapabilirsin."

"Şiva mı?" Bu kelimeyi sanırım biliyordum.

"Onlar Yahudi," dedi Sanne.

Max eliyle saçlarını karıştırınca hepsi neredeyse dikildi. Sanki daha önce aklından geçmemiş ama şimdi düşündüğüne sevinerek, "Yemek isteyen?" dedi neşeyle.

Max'in sözlerinden sonra tüm gün hiçbir şey yemediğimi fark ettim. Midem açlıktan kazınıyordu. "Evet," dedim. Ardından söyleyeceklerimi dikkatle seçmeye çalışıyordum ama Max kız kardeşi hakkında konuşmama konusunda ciddiydi. "Ah. Şimdi yemek yiyebilirim."

"Çok şey bekleme." Max sırıttı. Yüzü hâlâ solgundu. Artık tek fark buydu.

Sanne, Max'i itti. "Yemek işte," dedi bana, "ve gayet güzel."

Peşlerine takıldım ve bir dakika sonra cesaretimi toparlayarak kafama takılan şeyi sormaya karar verdim: "Sığınakların ne derecede etkilendiğini biliyor musunuz?"

"Nasıl yani?" diye sordu Max.

"Birçok geçici sığınak yeraltında. Bizimki öyleydi." *Öyle*, diye

* Yahudilerin yakınlarının ölümünün ardından belirli dini kurallar altında geçirdiği yas haftası. *–çn*

düşündüm. Sığınak hâlâ orada. Orada olmalı: Iris'i bir daha görebilmek için tek umudum bu. Eğer Gorinchem'da değilse, kuyrukluyıldız ve dalgalar vurduğunda dışarıdaydı ve bu da, ya öldü ya da Belçika'daki bir sığına gitti demekti. Son ihtimal hayatta olmasının tek koşuluydu ve pek iyi bir ihtimal değildi. Dünya bu hâldeyken hiç kimse kilometrelerce yol kat edemezdi. Dalgaların bize bu şekilde çarpmalarından sonra kumlar her yere saçılıp hendekler oluşturmuş olabilirdi. Bu da ülkenin yarısının sular altında olduğunu gösterirdi.

Okulda sürekli haritaları görürdüm. *Burası Hollanda. Bu çizginin batısından orta bölüme kadar tüm kara parçası su seviyesinin altında.*

Sınıf arkadaşlarım ne kadar kötü durumda olduğumuzla ilgili şakalar yapardı ve sonrasında hayatlarımıza devam ederdik.

"Girişler ya da çıkışlar suyun altındaysa ne olacak?" diye sordum. "Ya da hava kanalları?"

Iris'in, yüz kişiyle birlikte yeraltına sıkışıp kalmış durumda suyun çekilmesini beklediğini hayal etmek istemiyordum. Bu görüntü canımı yakıyordu.

"Bilekliğindeki haberleri okumuyor musun?" diye sordu Sanne.

Duraksadım. Kaçırdığım bir şeyler mi vardı? "İnternet yok."

"Yerel ağı kastetmiştim."

"Henüz bağlanmadım."

"Yeni fırlatma gününden haberin yok mu?" diye sordu Max. "Gelecek haftanın sonuna doğru düşünüyorlar. Norveç'i duydun mu? Dalgaların nedeni için en iyi açıklama bu. Norveç'in bir kısmı suya gömülmüş. Bu konuyu açıklamak için bir duyuru yapmışlar."

Merdivenlerden aşağıya doğru inerken, "Sığınaklar hakkında bir duyuru da var mı?" diye zorladım.

Max başıyla onayladı. "Sığınakları yapan mühendisler çarpışmanın, depremlerin ve kuvvetli rüzgârın enkaz yaratacağını biliyormuş. Girişlerin tıkanmasını önlemek için de acil çıkışlarını kubbe ya da piramit şeklinde inşa etmişler. En az iki metre yük-

sekliğinde. Hem yıkılmaya karşı oldukça güçlü hem de enkazın üzerinden akıp gideceği şekilde dik yapılar yapmışlar."

İki metre çoğu yerde su seviyesinin üstünde kalırdı. Ayrıca daha alçak yerlerde daha yüksek kubbeler yapmış olmalılardı.

Bu da demek oluyordu ki Iris... Bilemiyordum. Belki iyiydi, belki değildi. Bir yerlerde hapsolmuş fakat yaşıyor olabilirdi. Bir şans vardı. Bir sonraki adımım hafiflemişti.

Geriye bir tek ona ulaşma sorunu kalıyordu. Çatlamış yolların üzerinden yetmiş kilometrelik yolu nasıl geçeceğimi bilemiyordum ve ülkenin tamamını kuşatmış suyun da hiçbir katkısı olmayacaktı.

Yemek salonuna vardığımızda hâlâ düşünüyordum. Max sahte bir zarif hareket yaptı. "Hanımlar önden."

Yanaklarımı ısırdım ama bu hareketi reddetmenin mi yoksa kabul etmenin mi daha tuhaf olduğuna karar veremedim. Yine de içeri girdim. Annemi bulduğum uzun masalı salondu burası. O anı düşününce neredeyse irkildim ama midemdeki kazıntı ve taze ekmek kokusu ilerlememi sağladı.

Büfenin önünde kokuları içime çektim. Büfeleri hep çok severdim. İstediğimden istediğim kadar almama imkân tanırlardı. Her hareketimi yavaşça ve dikkatle yaptım, sanki adımlarımı birer birer atmam bu geçici sakinliğime katkıda bulunacaktı. Tabağı elime aldım, birkaç kızarmış ekmek dilimi ve soya kıyması koydum. Çorba güzel kokuyordu; neredeyse tavuk gibi. Ancak içinde ne olduğunu anlamadım. Saniyelerimi ne yapacağıma karar veremeden geçirerek olduğum yerde durdum.

Göz ucuyla baktığımda beyaz saçlı tanıdık birini gördüm. Els kapının önünde duruyordu ve beni görünce sevindi.

"Seni arıyordum!" Sanki bana sarılacakmış gibi yanıma geldi ama tam zamanında durdu. "Olanları duydum. Hayatta olmana çok sevindim. *Burada* olmana çok sevindim!"

"Ben de." Sonra burada *olmayan* Mirjam'ı ve annemi hatırladım. Suçluluk duygusu içimi acıttı.

Ben büfenin önünden devam ederken Els de yanımdan yürüdü. "Çorba almayacak mısın?"

"İçinde ne olduğunu bilmiyorum." Bilseydim de büyük ihtimalle hoşuma gitmezdi. Sevdiğim tek çorba, babamın bana özel yaptığı çorbaydı. Artık geminin yemeklerinden yeme iznim varken çorba kâsesinin yanından geçip gittiğim için kendimi kötü hissediyordum. Annem gibi suya gömülmüş bir havalimanın içinde kraker yiyerek geçiştirmeyecektim. Ve Iris'in nerede olduğunu, ne yediğini ya da bir şeyler yiyip yemediğini kimse bilemezdi. *Peki ya Babam?* diye düşündüm *O, sığınakta ne yiyordu?*

Els ile son konuşmamızda Michelle'e bağırdığım için beni azarlamıştı. Şimdi ise tam bir melek gibi davranıyordu. Fikrini ne değiştirmişti? Otistik olmam mı yoksa neredeyse boğulacak olmam mı?

İki türlü de bana yardım edebilirdi. "İnsanlar bu bekleme listesinden bahsedip duruyor," dedim. "Listeye birini ekleyebilir miyiz? Annemi ve kız kardeşimi ekleyebilir miyim?"

"Kız kardeşini buldun mu?"

Başımı salladım. "Bulduktan sonrası için."

"Ekleyebilirsin ama isimleri son sıralara yazılır."

"Onları yukarı taşımak için ne yapabilirim?" Bir bardak su almak için tabağımı masaya bıraktım. Kaptan van Zand'ın annem hakkındaki görüşlerinden sonra onu gemiye bindirmek için boşa kürek çekiyor olabilirdim ama yine de deneyecektim. Sahiden dalgalardan bu sabah mı konuşmuştuk? Birkaç saatlik uykunun yaşanan bir olayı hayale dönüştürmesi ne tuhaftı.

"Eğer bazı yeteneklere sahiplerse ya da sen gemide önemli bir konumdaysan bu olabilir. Ayrıca kaynak yardımı yapan insanlar doğrudan gemiye alınıyorlar."

"Sırt çantamda iki konserve mantar var."

"Maalesef bu yeterli olmaz."

Els'e yan yan baktım. "Şaka yapıyordum."

"Ah, evet. Sandım ki..."

"Otizmli insanlar harfi harfine konuşur. Biliyorum." Rahatsız olduğumu belli etmedim. Els bunu bir şekilde öğrenebilirdi ama keşke ağzımı kapalı tutmayı becerebilseydim.

"Neyse, ben de seni arıyordum."

Tabağımı bir elime aldım, suyu da diğerine ama Max ve Sanne'nin oturduğu masaya doğru gitmedim. Els de peşimden gelebilirdi. "Evet. Öyle dedin. Neden?"

"Bence işimde bana yardımcı olabilirsin. Michelle'in görevini üstleniyorum."

"Neden?" diye tekrarladım. Els cevap vermeyince boşlukları kendim doldurdum. "Ah. Öldü."

Els irkildi.

"Özür dilerim. Doğru mu?"

"Evet. Olay olduğunda koridordaymış... Evet."

Ayaklarımın üzerinde huzursuzca kıpırdandım. "Tamam." Kendimi kötü hissetmem gerektiğini düşündüm. Michelle'le dün konuşmuştum. Buradan birkaç kat aşağıdaki su baskınından sonra bir yerlerde sürüklendiğini düşünmek korkutucuydu. Fakat bunu kafamda canlandırdığım için korkutucuydu. Michelle dalgaların aldığı tek kurban değildi. Ülkenin yarısı sular altındaydı. Dalga vurduğunda kaç kişi dışarıdaydı?

Hayal bile edemedim.

Els'in sesi beni kendime getirdi. "Fazla iş yüküm olduğu için bir yardımcıya ihtiyacım var. Senin uygun olabileceğini düşündüm."

"Fakat benim notlarım çok kötüydü."

"Bir deneyelim." Gülümsedi. "Çalıştığım yeri görmüştün. Sabah istediğin saatte yanıma gelebilirsin."

Daha fazla şey soramadan Els yanımdan ayrıldı. Gözlerimi kırpıştırarak Sanne ve Max'in oturduğu masaya yöneldim. Görünüşe göre Fatima zaten bizi bekliyordu. Sanne onun yanına oturmuştu ve Max de karşılarına geçmişti. Küçük bir masaydı ve sadece bir sandalye boş kalmıştı.

Okuldayken bir günden az süredir tanıdığım bir grubun yanına oturmaya çekinirdim. Burada sorgusuz sualsiz beni bekliyor gibilerdi.

Gülümsememi takındım ve boş sandalyeme yerleştim.

"Bakın kim öğle yemeği yiyor," dedi Max.

Fatima çorbasını karıştırarak, "Geminin bir parçası olmana çok sevindim," dedi.

"Ben de. Daha zor olacağını düşünüyordum."

"İnsanların hayatlarını kurtarmaktan daha zor ne olabilir ki?"

Soya kıymasını ekmeğimin üstüne koydum ve her yanına yaydım. "Kaptanı bir istisna daha yapması için nasıl ikna edebilirim, biliyor musunuz?"

"Annen için mi? Birilerinin hayatını kurtarmasını sağla," dedi Sanne sırıtarak.

Fatima kaşığıyla bir yalancı köfte çıkardı ama yemeden çorbasının içine bıraktı. "Annen nasıl?"

"Henüz yanına gitmedim. Şimdilik nasıl gideceğimi bilmiyorum."

"Çok üzücü. Annenin gemiden atılmasının senin için nasıl bir şey olduğunu hayal edemiyorum."

"Aslında tam olarak atılmadı," diye düzelttim. "Sadece... dışarı çıkarıldı."

"Evet. Kaptan onun güvenilmez biri olduğunu söyledi," dedi Sanne. "Üç kuruşluk bir duş yüzünden mi?"

"Çok kötü biliyorum ama güven böyle bir gemi için vazgeçilmez bir şey," dedi Max. "Annen için bir şey demiyorum... sadece insanların ölümüne..."

"Ölüm" kelimesi herkesi sessizliğe boğdu.

Max tabağına baktı. Sanne öne doğru eğildi ve birden tüm dikkatini verdiği çorbasını yudumladı. Fatima hâlâ çorbasını karıştırıyordu. Sanırım iki dakikadır aynı hareketi devam ettiriyordu.

Nasıl olduklarını sormalıydım. Eğer önceden çalıştığım gibi başsağlığı dileyebiliyorsam, şimdi de onlara destek olabilirdim, değil mi? Olabilirdim. Ancak Mirjam'ı kırmızı gözlerle tuvalette

gördüğüm zamanki ya da Iris verdiği partiler yüzünden heyecandan yerinde duramazken olduğu gibi, söyleyecek bir şey bulamadım. Bazen Iris'e sarılmak için, tıpkı bana sorduğu gibi, "Sana sarılabilir miyim?" diye sormak geçiyordu içimden. Ancak utangaçlığım beni son anda durduruyordu.

Benim rolüm bu değildi. Annesinin kıyafetlerini giyen bir çocuk gibi davranıyor, normalcilik oynuyor olurdum. Üzülen ve yardıma ihtiyacı olan *bendim*. Küçük kardeş ve farklı çocuk *bendim*.

Bu insanların hiçbiri bunu bilmiyordu ama yine de ağzımı açıp şu iki basit kelimeyi söylemiyordum: *İyi misin? Gaat het?*

Yemeğimi yedim.

Bir dakika sonra Fatima ayağa kalktı. "Aç değilim. Sonra görüşürüz."

Ezberden konuşmaya başladım: "Daha sonra görü..."

"Mirjam meselesi senin suçun değil, biliyorsun değil mi?" dedi Sanne.

Fatima bakışlarını kaçırdı. Uzun ve düz saçları bir perde gibi yüzünün önüne düştü.

Ah. *Ah*. Suçluluk. Bu yüzden miydi hepsi?

"Mühendis korkmuştu. Kapağı erken kapattı."

"Ona bunu söyleyen..." Fatima başını salladı. "Max, ben..." Orada öylece, uzaklaşmak için attığı bacağına verdiği ağırlığıyla dikildi. Gitmekle kalmak arasında sürükleniyordu. Cümlesini tamamlamadı.

Olduğum yerde küçülmeye çalıştım. Kendimi davetsiz misafir gibi hissediyordum.

Max sonunda başını kaldırdı. "Bunu konuşmak istemiyorum."

"Gidiyorum. Bunu söylemek istedim."

"Yemek yemeye devam edebilir miyiz?"

"Ben..."

"Önemli değil. Ne söylediğini umursamıyorum. Önemli değil." Bir elini çekiştirircesine kıvırcık saçlarının içine sokmuştu.

Fatima'ya parlak ve yalvaran gözlerle bakıyordu. "Sadece yemek yememizi istiyorum."

Fatima yeniden başını çevirdi. Ellerini göğsünde birleştirmiş bir hâlde derin bir nefes aldı. Sonra yerine oturdu.

Max masanın üzerine eğildi. Fatima'nın çorbasını ona doğru itti. "Sen bir kimyagerin yardımcısısın, değil mi?"

"Hım... evet." Dudaklarını yaladı. "Tıp ve tarım ekibiyle birlikte hangi ilaçlara öncelik vermemiz gerektiği üzerine çalışıyoruz."

Sanne öne uzandı ve Fatima'nın omzuna vurdu. Fatima hâlâ rahatsız görünüyordu ama hafifçe gülümsedi.

"Ibuprofen," dedi Max. "Ibuprofen benim favorim."

"Ah evet, korkunç olanla yüzleşmek için 'Biraz başım ağrıyor,' diyebiliriz," dedi Sanne gözlerini devirerek. "Ben daha hayati bir şey önerebilir miyim?"

Fatima'nın gülümsemesi tüm yüzüne yayıldı. "Doktorlar insülin ve narkotik ilaçları epey etkili buluyorlar."

"Onlardan aldım."

Hepsi bana döndü. "Hım, öksürük şurubu," dedim, "meyankökü olanlarından."

Max güldü. "Bayılıyorum onlara! Oyumu değiştirebilir miyim?"

Sanne, "Gerçekten mi?" dedi ve Fatima sessizce güldü. Ben daha ona, *Sen nasılsın?* diyemezken ve hatta burada bile olmamam gerekirken, bu grubun bir parçası bile değilken, Max bana her zaman kullandığı şuruptan bahsetmeye başladı.

Onlardan biri olmayı gerçekten istedim.

BÖLÜM 22

SABAH SAAT DOKUZDA ELS'İN OFİSİNİN KAPISINI TIKlattım. Tuhaf bir şekilde kendimi sakin hissediyordum. Derimin altında her ne oluyorsa, bir şekilde onun etrafını sarıp sarmalayıp kırışıklıklarını jilet gibi yapmayı başarmıştım. Kendimi neredeyse normal hissediyordum.

Nassau'da bir yerim vardı. Iris'i bulmak için bir haftam kalmıştı.

Bu noktadan sonra her şey daha iyiye gidebilirdi.

Kapı kayarak açıldı. Çıkardığı tıslama sesiyle yerimden sıçradım. En sonunda ise kapıdan hafif bir çığlık sesi duyuldu.

Els'in yanında dumanı tüten bir fincan vardı ve önündeki projeden kafasını kaldırıp bana baktı. "Erkencisin!" Ekranda sayfalarca yazı ve arka planda açık bir sürü uygulama ekranı vardı. Benim açımdan bakıldığında ne yazdığını anlamak zordu.

"Fakat ne zaman istersen gel demiştin." Kapının önünde duruyordum.

"Düşündüğümden de erken geldin demek istedim."

Birden kendimden utandım. Dün aklımdan geçenleri direkt söylediğimi düşündüğü için onunla alay etmiştim. Peki bu hâlim neydi?

"Tecrübelerime dayanarak konuşmam gerekirse, gençlere

istedikleri zaman gelmelerini söylediğimde saat dört gibi gelip Amerika saatine göre yaşadıklarını söylerlerdi. Demek istediğim, senin bu işi iyi becereceğin."

"Dokuz işe başlama saatidir." İçeri adım attım ve etrafıma bakındım. Salı günü geldiğimde içeriye pek göz gezdirememiştim. Bakındıysam bile pek anlamamıştım. Oda, sandığımdan daha küçüktü. Üç sandalye vardı. Üçgen şeklindeki masanın bir tarafı duvara yaslanmıştı ve diğer tarafa geçmek için de duvarla arasında dar bir açıklık vardı. Duvarlarda boş raflar asılıydı. Rafların yanında ise üzerine bir tablo asılması gerekiyormuş gibi duran küçük bir üçgen vardı.

"Dekorasyon işini daha sonraya bırakıyoruz," dedi Els. "Nasılsın? Dünden sonra?"

Sanki yeni bir şey görecekmiş gibi etrafıma bakınmaya devam ederek, "İyiyim," dedim. "Els, Michelle'i pek tanımıyordum. Ama o oldukça... bilgili biriydi. Onun ölümüne çok üzüldüm. Gerçekten çok üzüldüm. Bunu dün söylemeliydim. Ancak kendimi..."

Hazır hissetmiyordum, diyebilirdim ve *Bazen böyle şeyleri söylemeyi unutuyorum.* Ancak Els'in beni daha farklı görmesi için eline daha fazla malzeme vermek istemiyordum.

"Teşekkür ederim ama ben iyiyim. Tanışıklığımız vardı sadece. Annenin yanına gidebildin mi?"

Sonunda kendimi odayı incelemekten alabildim. "Henüz değil. Havalimanına döndü. Yüksek ve kuru bir yerde. Onu ziyaret etme hakkım var ama dışarısı bu durumdayken nasıl çıkacağımı bilemiyorum."

"Bunu sorman çok iyi."

Bir şey sormamıştım. Yine de bir şey demedim.

"Aslında sana önce birkaç şey açıklamam gerekiyor. Otur. Bilekliğinin pili ne durumda?"

Bilekliğimi masanın üzerine koyup masaüstünü projeksiyonla yansıttım. Sonraki birkaç dakikayı Els'in bana geminin ağına katılmayı göstermesi, ağdaki haberlere ulaşım sağlama yollarını anlatmasıyla geçirdik. Ağın içinde geminin haritası da vardı. Ben

de bir dakika boyunca haritayı döndürdüm, yakınlaştırıp uzaklaştırdım ve iç balkonları farklı açılardan inceledim. *Nassau*'nun kalanını ilk defa görüyordum. Geminin etrafında dolaşan yatay tarlaları, yürüyüş yollarını, tıp laboratuvarlarını, balık ve böcek çiftliklerini, Els'in söylediğine göre mezarlık ve gelecek nesiller için müze olarak hazırlanacak büyük alanı ve en alt kattaki, arıtma tesislerinden 3 boyutlu yazıcılar için termoplastik işleme tesislerini inceledim.

"Su basan depo burası." Els görüntüye uzanıp bir odayı yeşile boyadı. Bir parmağını kaldırdı ve başka bir alanın daha rengi değişti. "Bu koridor ve iki bitişik oda hâlâ sular altında. Ancak şansımız yaver gitti denebilir çünkü ilk anda dalgalar geminin yarısına kadar ulaşmıştı ve şimdi su seviyesi acil durum mekiğinin altına kadar indi denebilir. Hasarın çoğu su seviyesinin üstünde kaldı. Bu yüzden tadilatlar devam edecek. Neyse..." Haritayı sıfırladı. İki parmak hareketiyle bir sütun yazı göründü. "Geminin duyuruları. Birinci seviye duyurular var ki bunlar acil durum duyuruları olarak geçer ve tüm bilekliklerde görünür. İkinci seviye duyurular sisteme bağlı olan kişilere gider ve üçüncü seviye duyurular için uygulamayı açmak gerekir. Senden bu duyuruları güncellemeni istiyorum. Sana uygulamanın arkaplanını göstereceğim..."

Hareketlerine odaklandım. *Nassau*'nın arkaplanında çalışmak bana bir internet sitesini kontrol etmeyi hatırlatıyordu. Tıpkı Way Station'da yaptığım gibi. Birçok yönden birbirlerine benzedikleri için onları bağdaştırdım ve her bir eylemi en yakın eşdeğeriyle etiketledim. Els birkaç dakika boyunca bana işleri nasıl yapacağımı gösterdikten sonra başımla onayladım. "Sanırım anladım. Eklenecek metin nerede?"

"Birlikte yaparız diye düşünmüştüm," dedi Els.

Elimi kaldırdım ve görüntünün içine sokup hiçbirini seçmeden tüm seçenekleri gösterdim. "Buraya basıyorum ve metni bu şekilde sürüklüyorum, değil mi?"

"Dediğim gibi," dedi Els gülümseyerek. "Bu işi iyi becereceksin."

Duyuruları sisteme eklerken Els'in havalimanına gitme meselesiyle bu konuyu birbirine nasıl bağladığını anladım. Duyurulardan biri geminin hasarıyla ilgili bana söylediklerinin aynısıydı. Geminin yeni fırlatma tarihini veriyordu. Sekiz gün sonra, cuma. Ve yeni duyuruların buradan aktarılacağını belirtiyordu.

İkinci duyuru ise geminin su altında kalan kısımlarının nasıl onarılacağını aktarıyordu. Tuzlu suyun iç yüzeylere zarar vermesini engellemek için bazı iticilerin çıkarılıp temizlenmeleri gerekiyordu. Dış tadilatlar ise yüzen platformlar, dalgıçlar ve su motosikletleri ile yapılacaktı.

"Su motosikletleri mi?" diye sordum.

"Sırf sen havalimanına gidip gelebilesin diye enerji ve benzin kaybına izin vermezler."

Kaşlarımı çattım. Anke, *Nassau* fırlatıldığında enerji üretilebileceği ama o zamana kadar var olan enerjiyi kullanmak zorunda olduğumuzdan bahsetmişti. Havalimanına gidip gelmenin pek sorun olmayacağını düşünüyordum.

"Eğer havalimanına gideceklerse, sen de onlarla gidebilirsin tabii."

"Ya kendi benzinimi ya da enerjimi kullanırsam? O zaman su motosikletlerini ödünç alabilir miyim?"

"Havalimanına gitmek için mi?"

"Şehre gitmek için." Hangisi olduğunu söylemedim ama Amsterdam yerine Gorinchem'dan bahsediyordum. "Ablamı bulmak için."

"Sadece üç motosikletimiz var. Hepsini tadilat için kullanacağız."

Altdudağımı ısırdım. Anne konusu çözülebilirdi. Ancak Iris konusu... üzerinde çalışmam gerekiyordu.

"Duyurular hazır mı?"

"Neredeyse." Dikkatimi üçüncü ve son duyuruya verdim. Bu seferki oldukça kısaydı: Ölen ve kaybolan insanların listesiyle birlikte onların açtıkları yerin yeni yolcularla doldurulabileceğini söylüyordu. Ancak suya kapılan yiyecek ve tohum varilleri yü-

zünden nihai karar, yönetimin kaç yolcuyu kaldırabileceklerini hesaplamasından sonra açıklanacaktı. İlk iki duyurunun arkadaşça ve detaylı olmasına karşın bu duyuru, *Bu süre zarfında yeni kabuller hakkında soru sormayın*, diye bitiyordu.

Bu cümleyi seçtim ve Els'in projeksiyonuna aktardım. "Annemi ve Iris'i bekleme listesine yazdıramayacağım anlamına mı geliyor bu?"

"Bu konu çözülür." Yazıyı kapattı. "Ancak listede bekleyen diğer isimler ve yok olan varillerden sonra... beklentini yüksek tutma."

BÖLÜM 23

RAMPAYI AÇMALARI BENİ ŞAŞIRTTI. YÜKLEME ALANının birkaç metre altında kalan çamurlu suyun içinde kayboluyordu. Geminin ışıkları suyu dalgalanan sarı ışık noktalarıyla süslüyordu. Güneş doğmuş olmalıydı ama gökyüzünün geceden bir farkı yoktu.

Saat dokuz olsa da havanın bıraktığı his hiç sabah gibi gelmiyordu. Gökyüzü, bulutlu ve yıldızların görünmediği bir gecenin ortasındaymışçasına karanlıktı ancak gün ortasındaki kadar gürültülüydü. Gökyüzünden gelen sesler beynime işliyordu. Bunların dışında uzaklarda çalışan su motosikletlerinin rüzgâra karışan titreşim sesi duyuluyordu. Su şiddetle gemiye çarpıyordu.

Bugün Els, işi başından aşkın olduğu ve beni eğitecek vakti olmadığı için öğleden önce gelmemi istememişti. Ben de bu zamanı değerlendirmeyi planlıyordum. Ellerimi ceplerime sokup rampadan aşağıya yürüdüm. Bir dakikalığına durup sesleri sindirdikten ve geminin etrafındaki hareketliliği gözlemledikten sonra başımı kaldırdım. Işıklar geminin en yüksek noktasından on metre ileride bitiyor ve karanlığa teslim oluyordu. Bazen karanlığın içinde yarım saniyelik bir yansıma, bir parıltı görünüyordu. O taraflarda bina kalıntıları olabilirdi. Yüzen ağaçlar, binlerce

ceset ve çok daha fazlası olabilirdi. Zemin namına bir şey yoktu. Sadece nefes alıp verir gibi yükselip alçalan su.

Gördüğüm şey denizdi.

Ellerimi ceplerimin derinliklerine sertçe daldırdım ve montumun omuz kısmı gerildi. Kum tepecikleri kaybolmuştu, suyolları yıkılmıştı ve Kuzey Denizi, her zaman yürüdüğüm yolları doldurmuştu. Artık sahil kesimi, batı yerine doğu tarafındaydı, boşluklar dolmuştu ve şehrim kaybolmuştu.

Tuz, toz ve çürük kokusu burnuma doldu. Demir kokusu. Sabah kokusu.

Yakında bunların hiçbirinin önemi kalmayacak, dedim kendi kendime. *Buradan gideceğim ve yıldızların arasında güvende olacağım.*

"Yüzmeyi mi düşünüyorsun, küçük Denise?"

Bir hışımla arkamı döndüm. Daha önceden gördüğüm gemiye ait montlardan birini giyen Matthijs arkamda duruyordu. Bir elinde büyük ve ağır bir akü vardı. Omzunun bir tarafı çökmüştü ve yüzünde çarpık bir gülümseme vardı. Eskiden son derece düzgün ütülenmiş gömleğiyle salondaki koltuğumuzda uyuşukluk yapan adamla hiçbir alakası yoktu.

"Sen mühendis misin?"

"Şaşırdın mı?"

"Evet," dedim kabaca ve çekildim.

"Öyleyim." Sanki çok komik bir şey söylemiş gibi güldü. Eğer annem yerine benim ya da Iris'in arkadaşı olsaydı ben de gülerdim.

Omzunun üstünden arkasına baktım ve bir saniye sonra her zamanki gibi bir kaçış yolu bulmaya çalıştığımı fark ettim: *Salondan çıkmak için bir mazeret uydurabilir miyim? Ödevimi yapmak zorunda olduğumu söyleyebilir miyim? Saatlerce buraya tıkılmak yerine Iris'in yanına gitmek için geç mi kaldım? Parti verdiği yere gitmek için hiç bilmediğim bir trene ve tramvaya bindikten sonra bilekliğimden yol yardımı almam gerekecek. Ayrıca müzik sesi, bağırışlar ve insanlar da olacak. Hayır, hayır, ödev mazeretini kullanacağım. Kahkahalarını ve homurtularını duymamak için kulak tıkacı kullanacağım ve...*

"İyi misin?" diye sordu Matthijs.

Dikleştim. Bir görevim vardı. Odaklanmalıydım. "Akü. Su motosikletleri için mi?"

"Evet. Burada dikkatli olmalısın. Annen boğulmana izin verirsem bana pek iyi davranmaz."

"Evet." Duraksadım. "Annemden bahsetmişken, ben onun yanına gitmek istiyorum. Motosikletlerden birini ödünç alabilir miyim?"

Eğer kabul ederse, motosikleti uzun yol için kullanma şansım artardı. Eğer *Gorinchem'a kadar yetmiş kilometrelik yol için ödünç alabilir miyim?* dersem güler geçerdi. Bir sene önce olsa bu hatayı yapardım. Iris, artık daha bilge olduğum için, hızlı düşünebildiğim için benimle gurur duyardı.

Matthijs yine de güldü. "Su motosikletine mi binmek istiyorsun? Gerçekten mi?"

Kendimden emin olmadığımı göstermemek için yanağımın içini ısırdım. Aslında haklıydı, sorduğum şey tuhaftı. Tuhaftı ve hiç *benlik* bir hareket değildi. Böyle bir şeyi sadece Iris söyleyebilirdi.

Fakat Iris burada değildi. Dünyanın sonu gelmişti ve ben değişmem gerektiğini anlamıştım.

"Olur mu?" diye sordum kibarca.

"Kusura bakma, olmaz. Bizim için çok değerliler."

Onu ikna etmek istiyordum; *Duş hakkımı verebilirim, anneme uyuşturucularını sana verdiririm...* Ancak aynısını Michelle'e yapmaya çalıştığımda ne kadar sert bir ifadeyle bana baktığını hatırladım. *Konuşmamız bitti, konuşmamız bitti, konuşmamız bitti.* Dudaklarımı mühürledim. Takas isteğim geçtikten sonra doğru kelimeleri bulup yavaşça, zorlanarak teker teker söylemeye başladığım. "Peki. Teşekkür ederim. Yine de havalimanına giden birisi olursa bana haber verir misin? Onunla gidebilirim."

"Tabii." Matthijs omzuma dokundu ve irkildim. Ondan sonra yanımdan geçip gitti ve ben de mümkün olabileceğinden daha hızlı adımlarla oradan uzaklaştım.

• • •

Doğaçlama bir şeyler yaptım.

Max ve motor dairesinde yardım ettiğim kadınla konuştum ve iki şey öğrendim: Üç boyutlu yazıcıyla sal yazdırmak isteyen bir tek ben değilmişim ve Max işe yarayan bir arkadaşmış. Çünkü mühendisi bana yardım etmesi için o ikna etti.

"Dışarı çıkmanı önermem," dedi kadın. İsmini bilmiyordum. "Çok tehlikeli."

Fakat kimse salı denize indirip kürek çekmeye başladığımda beni durdurmadı. Güvenlik görevlisi veya var olmayan kuralları hatırlatan biri yoktu. Yolcular, gemiye ya da diğer yolculara zarar vermedikleri sürece istedikleri şeyi yapabiliyorlardı. *Nassau*'da bizi gözetleyecek kaynak yoktu. Ayrıca, dışarısı tehlikeli olsa da, bir hafta sonra çıkabileceğimiz bir dışarısı *olmayacaktı*.

Kimse bunu erkenden elimizden almak istemiyordu.

Max bana yetişti ve suyun bir metre üstüne açılan kapağı açtı. Yükleme alanından ayrılmak kolay olabilirdi ama orası çok kalabalıktı ve bir sürü hatırlatma ve soruyla yüzleşmek zorunda kalmak istemiyordum.

"Emin olduğuna emin misin?" diye sordu yeniden Max. Kapaktan çıkabilmem için çekildi.

Tuzlu suyu taşıyan rüzgâr yüzüme çarptı. En azından saçım atkımın içindeydi ve montumun kapüşonunu başıma geçirmiştim. "Eminim."

"Kıyafetlerinin altına dalgıç kıyafeti giymeliydin en azından."

Bu düşünce bile tüm vücudumu kaşındırdı. Suya düşecek olursam, dalgıç kıyafeti beni düşük ısıdan koruyabilirdi ama daha önce giymeye çalışmış ve belime bile çekemeden üzerimden çıkarmıştım. Üzerime tam oturmuştu ama kumaşı o kadar tuhaf ve yabancıydı ki çıkarmak için ne kadar süre harcayacağımı düşünmek canımı sıkmıştı.

Üzerimde bir dalgıç kıyafeti olsaydı doğru bir seçim yapmış olabilirdim. Ancak o üzerimdeyken çığlık atmadan tek bir adım bile atamazdım.

Bu düşünceyi kafamdan atmak için başımı salladım. *Gitti*, dedim kendi kendime. *İyiyim. Bir görevim var.*

"Eğer batarsam," dedim Max'e, "bana yardım edersin. Yüzme biliyorsun, değil mi?"

"A, B ve C seviyelerinde." Üç parmağını kaldırarak yüzme sertifikalarını söyledi.

"Mükemmel. Beni kurtarabilirsin." Ona kur yaptığımı fark ettim. İki gün önce kız kardeşinin başına gelenlerden sonra bu yanlıştı. Bu durumu örtbas etmek için de, "Benim sadece A ve B sertifikalarım var," diye ekledim.

"Hım." Max'in gözleri açıldı. "Belki kararını yeniden..."

Suya vuran sal sesi Max'in sözünü kesti. Sal dardı ve köşeleri kıvrıktı. Su içeriye dolacak kadar güçlüydü ama küçük koltuğum beni kuru tutacaktı.

"İyi şanslar," dedi Max.

Dalgalar salı gemiye çarpıyordu. Olduğum yerde oturdum ve ayağımı uzattım. Max yukarıda dolaşıyordu. Sal dengesizdi, ve ben de neredeyse dengemi kaybetmek üzereydim. İki elimle salın iki yanını tuttum ve suyun beni itmesini bekledim. Kapaktan uzaklaşmaya başlamıştım bile.

"İşte." Max, bana yazıcıdan çıkardığımız iki taraflı küreği uzattı. "Hâlâ içeri dönebilirsin," diye bağırdı. Bunu söyleyecek zaman değildi. Her bir dalgayla daha da açılıyordum.

Küreği tartarak, "Teşekkürler!" diye bağırdım. Max'in ve belki de çevredeki mühendislerin beni izlediğini bilmek tuhaf geliyordu ama işe yarıyordu. Burada dalgalar sakindi ve hafif olmasına rağmen kocaman olan kürek şaşırtıcı bir hızla beni ileri götürebiliyordu. Bir buçuk sene önceki okul gezisinden beri elime kürek almamıştım ama hareketler kendiliğinden oluyordu. En tuhaf kısım kalın eldivenlerimdi.

Max'in hâlâ beni izlediğinden emin olmak için arkama baktım ve "Eğer şimdi geri dönersem," diye bağırdım. "Boşuna aptal durumuna düşmüş olacağım."

Güldü ve bilekliğini göstermek için kolunu kaldırdı. "Fotoğrafını çekerdim ama pilin durumunu biliyorsun."

Rotamı havalimanı olarak ayarladım.

BÖLÜM 24

ANNEM ÖNCEKİ ODASINDAYDI. DALGALAR BİRBİRİ ardına gelmiş ve yerleri kaygan ve tehlikeli bir hâle sokacak su havuzları oluşmuştu. Ayrıca içerisi o kadar kirlenmişti ki yürürken nefesimi tutmam gerekti.

Annemin uyuduğu koltuk kirli olsa da kuruydu. Gemidekiler ona emici havlular vermiş olmalılardı. Ayrıca temiz çarşaf da, ama yastığı yoktu. Başını çantasının üzerine koymuş olmalıydı.

Annem yerde oturuyordu. Yarı yarıya koltuğa yaslanmış, boş gözlerle önüne bakıyordu.

Bir şişe su ve çantamdaki yemekleri, yani iki mantar konservesini, kahvaltıdan aldığım bir parça ekmeği ve bir fasulye köftesini odaya bıraktım.

Not yazmadım.

Kollarım kürek çekmekten güçsüz düşmüştü. *Nassau*'ya ve işimin başına dönmem gerekiyordu. Yarın yeniden deneyebilirdim. Kürek çekerek Gorinchem'a gitmek imkânsızdı. Eve gitmek bile imkânsızdı.

Ancak dönüşte geminin yanından geçip gittim.

Ters yöne gitmek daha kolaydı. Akıntı, benden yanaydı. Çok sürmeden gemi kalkanın ardında kayboldu. Kollarım ve sırtım harekete uyum sağlamaya başladı. Zihnimi boşalttım. Devam

ettim, ettim, ettim. Salın ışıklarının ötesinde kalan alanda hiçbir şey yoktu. Ters dönmüş arabaların yanından geçtim. Kürek, ne olduğunu anlayamadığım eşyalara çarptı ve bazen de enkazın etrafından dolaşmak zorunda kaldım.

Ter sırtımdan aşağıya aktı. Sonunda günlük egzersizlerimin faydasını görüyordum.

Devam.

Küçük, ters dönmüş bir tekne.

Devam.

Suya kapılmış ağaçların dallarına takılan bisikletler.

Devam.

Yıkılmış ve devrilmiş binaların arasından.

Devam.

Bozulmuş asfalt parçalarının ve sudan hafifçe yükselen toprak biriktisini geçtim. Bir su yolu. Tamamen kaybolmuş. Tek yönlü bisiklet yolunun ortasında duran bir şey. Su, asılmış kıyafetleri yalayıp saç tutamlarını çekiyordu.

Devam.

Trafik ışıkları. Güneş panelleri.

Hâlâ kökleri toprağın altında olmasına karşın yüzen, kırık ve devrik ağaçlar göründü. Birden Amsterdam Ormanı'na geldiğimi anladım. Üç ya da daha fazla, kesinlikle daha fazla kilometre yol almıştım ama evin yolunu yarılayamamıştım.

Bir dakikalığına durduğumda sırtıma bir ağrı saplandı. Kollarıma ve ellerime yayıldı. Vücudumu esnettim. Bu yön daha kolaydı ama *kolay* değildi. Dalgaların yönü ve rüzgâr beni bu tarafa doğru sürüklemişti ama enkazlar sürekli olarak bana çarpıyordu. Şimdiden üç kere aralarında kalma tehlikesi atlatmıştım.

Şimdi dönsem bile çalışmak üzere Els'in yanına gitmek için geç kalacaktım. Bu benim ikinci çalışma günümdü. Gemide kalmayı hak ettiğimi kanıtlayacaktım.

Fakat dönersem yarın yeniden buraya gelmem gerekecekti. Kollarımın ağrıması ve avuç içlerimin yanması haricinde, bir hiç uğruna buraya kadar gelmiş olacaktım.

Önümdeki Amsterdam Ormanı'nın içine girmek imkânsızdı. Ağaç dalları birleşerek girişi kapatmıştı. Ağaçlar birbiri üstüne devrilmişti. Daha ileride on ya da yirmi metre uzunluğunda bir asfalt parçası duruyordu. İki yanı da parçalanmıştı ve ağaçların tepelerine tutunuyordu. Suyun üzerinde kalan kısımlarda beyaz yol şeritleri seçilebiliyordu.

Etrafından dolaşarak yolu uzattım. Geç kalmıştım. Asla geç kalmazdım. Bu düşünceyi kafamdan çıkardım. Ağaçlar, Amstelveen'e doğru akıntıyla sürükleniyorlardı. Amsterdam'ın güneydoğusunda bulunan mahalleme ulaşabilmem için bu mahalleden geçmem gerekiyordu. Amsterdam Ormanı uzakta kalıyordu ama buradan gitmek daha kolaydı. Tüm gücümle kürekleri sertçe ittim ve ardından kendimi akıntıya bıraktım.

Ve etrafıma baktım.

Way Station Amstelveen'deydi. Burayı iyi bilirdim. Burada yaşayanlar Amsterdam'ın merkezinde ya da Schiphol'de çalışan ya da çalışıp emekli olan varlıklı insanlardı. Amstelveen'in alışveriş merkezlerini ve arka bahçelerini emekli olup saçları beyazladıktan sonra bile yaşamaya devam edecek kadar çok seviyorlardı. Binaların neredeyse yarısı yeniydi. Okulların küçük sınıfları vardı. Alışveriş merkezlerinde yüzen sepetleri vardı.

Ancak şimdi fenerim evlerden çok hurdaları aydınlatıyordu. Alışveriş merkezleri enkaza dönüşmüştü. Sokaklardan çöpler akıyordu. Bir köpek evi. Çiçekler. Yastıklar. Ölü kuşlar, sıçanlar, kirpiler, tavşanlar. Bir buzdolabı binanın girişine takılmıştı. Bir ceset, arabanın arka tarafına çarptı. Kel ve uzun biri. Mirjam değildi.

Küreğimle enkazı ittim ve çarşaf ya da toprak parçası olduğunu düşündüğüm yumuşak bir şeye dokundum. Aksini düşünmek istemiyordum. Sokakların arasında dolaşmak daha zorluydu. Binalar ve enkazlar dalgaları kırarak girdaplar ve ani akıntılar yaratıyordu. Ne zaman bir köşeden dönsem, rüzgâr yüzüme çarpıyordu.

Mahallenin içinden geçtim. On kilometre yol almıştım.

Dönerken bunu tekrar yapamam, diye düşündüm.

Devam ettim çünkü elimden gelen buydu. Acıya katlanma eşiğim yüksekti. Aylarca her gün bunun için çalışmıştım. *Zayıflara yer yok.*

Üç kilometre sonra bilekliğim eve vardığımı gösteriyordu. Göstermesi *gerekiyordu* çünkü Amstelveen'in yıkıntılarını gördükten sonra burasının evim olduğuna inanamıyordum.

Mahallemiz artık bir tezatlar mahalliydi. Bijlmer, sanat ve festival yuvasıydı. Konser salonları ve sinemalar, ofis binaları ve öğrenciler, hastaneler ve popüler parklar... Bijlmer yeni bir mahalleydi, zenginlerin oturduğu yeni yerleşimlerden oluşuyordu; sanatsal ve yeşil alanlardan.

Bir de Bijlmer'de oturan *bizler* vardık. Yıllar içinde rengi solan, uzun apartmanlarda yaşamaya devam edenler. Başka bir yere gidemezdik çünkü buna paramız yetmezdi; çünkü Iris gibi insanlar protestolar düzenler, seslerini duyurmaya çalışır ve diğerlerini organize ederdi; çünkü diğerlerine göre burada yaşamamız onlara daha az sorun çıkarıyordu. Yeni nesil ısıtıcıların ve sağlam duvarlarının olduğu bir yere geçmemizdense burada birbiri içine geçmiş ve ihmal edilmiş bir şekilde yaşamamız daha ucuzdu.

Bir de *biz* vardık. Şehir, bir tek şelaleleri ve amfi tiyatroları önemsediğinden kendi eğlencelerimizi düzenliyor, kendi parklarımızı temizliyorduk.

Bütün bunları bana Iris söylemişti. Tutkulu bir sesle.

Iris, burada değildi ve mahallemizin şimdi ne hâle geldiğini göremiyordu.

Burayı Amstelveen'den ayırt edemiyordum.

Küreğimi neredeyse unutarak kendimi akıntıya bıraktım. Burası yeni banka genel müdürlüğüydü. Metro hattından kalanlar şu taraftaydı. İlerlediğim her metrede fener görmek istemediğim başka bir şeyi aydınlatıyordu. Salın ışıklarına güvenerek feneri kapattım. Neredeyse eve gelmiştim. Çok yaklaşmıştım ama birden devam etmek isteyip istemediğimden emin olamadım. Iris'in döndüğüne dair bir işaret bulamadan yıkılmış apartmanımızı görmek ya da kaybolduğunu bile bile annemin kasasını aramak

ya da sonra yemek için sakladığımız yemeklere ulaşma umudunu kaybetmek istemiyordum. *Şimdilik.*

Bir mırıltı duyuldu.

Titreme gibi bir ses değildi. Dik oturdum. Ses, uzaktaki duvarlardan yankılanıyordu. Duymamak imkânsızdı. Tedbirle ilerlemeye devam ettim. Bijlmer su seviyesinin iki metre aşağısındaydı ama enkazlar yüzünden küreği çekerek değil, aşağıdaki parçaları ittirerek ilerlemek daha kolaydı.

Önümde eski bir apartman vardı ve şaşırtıcı bir şekilde ayakta kalmıştı. Yanından geçerken içim ürperdi. Okuldaki bazı çocuklar burada yaşıyordu. Iris, yakınlardaki boş alanda onlarla futbol oynardı. İçlerinden birine fena hâlde tutulmuştum ama onunla hiç konuşmamıştım. Onlar da, ablam kendine Iris denilmesini istedikten sonra onu davet etmeyi kesmişlerdi. Hiçbiri yıllardır aklıma gelmemişti ancak şimdi bu apartmana ve anılarımıza dönüp bakınca, bir nesil gemisinin içinde uzaklara mı gidiyorlar, yoksa yeraltındalar mı, yoksa akıntıda sürükleniyorlar mı diye merak ettim.

Mırıltı güçlendi. Suyun altından gelen hızlı bir ışık parlaması gördüm. Fenerimi açıp sola doğru tuttum. Gözleri kocaman açılmış bir şey fenerin ışığına takıldı.

Bir şey sala çarptı.

Tüm dünyam soğudu ve ıslandı.

BÖLÜM 25

SU BENİ KARANLIĞA DOĞRU ÇEKTİ.

Pis suyu yuttum. Buz gibi soğuktu. Öksürmeye ve tükürmeye çalıştım ama daha da kötü oldu. Tuz ve kir gözlerimi yaktı. Çırpındım. Eğer dibi bulabilirsem, Noordwijk sahilinde yaptığım gibi kendimi yukarı itebilirdim. Su akımı beni döndürdü ve suyun içinde takla attım. Ayağımı bir yere koymaya çalıştım. Bir şey koluma battı. Çığlık attım ve içimdeki değerli havayı kabarcıklar şeklinde çıkardım. Kolumu çekmek istedim. Bu hareketle canım daha çok yandı ve bir daha çığlık attım. Kolum... *sıkışmıştı*. Sırtıma taşlar battı. Her çırpınış acımı arttırıyordu. Soğuk içime işliyordu ve akciğerim yanıyordu. Patlayacak gibiydi.

Yanımdan ılık bir şey aktı. *Kan*, diye düşündüm.

Ne kadar süreyle orada tutsak kaldığımı bilmiyordum... bir ışık belirmeden belki sadece saniyeler geçmişti. Bu tarafa doğru bir ışık. Öbür tarafa doğru bir flaş. Yaklaştı. Önce kahverengi çamurun içindeki siyah bir dalı aydınlattı. Enkazın etrafını dolandı. Benden metrelerce uzakta olan yuvarlak ve parlak mavi bir şeyi.

Bir hareketlilik oldu. Koluma eller dolandı. Serbest elimle karşımdakini yakına çekmeye ya da uzaklaştırmaya çalıştım. Ne yaptığımı ben de bilmiyordum. Tek bildiğim yanımda biri olduğuydu. Sıcak biri. Beni dışarı *çıkarmak* isteyen biri.

Biri beni çekti. Acı tüm koluma yayıldı. O kişi elimden kurtuldu ve çığlık atıp uzandım. Uzanabiliyordum. Artık sıkıştığım yerden kurtulmuştum.

Birinin parmakları kollarımın altına dolandı. Suyun içinde bir şeye, herhangi bir şeye tutunmaya çalışarak ellerimi savurdum. Sonra suyun üstüne ulaştım. Nefes nefeseydim. Tükürüyor, öksürüyor, içime olabildiğince çok hava çekmeye çalışıyor ve üstümdeki ölü gökyüzüne daha önce hiçbir şeyi sevmemiş gibi sevgiyle bakıyordum.

"Havluları getirin!" diye bağırdı biri.

Rüzgâr yanaklarıma çarpıyor ve içimi ürpertiyordu. Birileri beni taşırken, yüzmeye, hareket etmeye ve yardımcı olmaya çalıştığımı hatırlıyordum belli belirsiz. Vücuduma saplanan yeni bir acıyla çığlık attım. Kolumu vücuduma yapıştırdım.

"Buraya tırmanabilir misin?"

Bir ışık hüzmesi, yatay bir duvar parçasına ait bir enkaz birikintisini gösteriyordu. Su, yürüyebileceğim kadar sığdı. Ben de titreyerek ve dengesizce yürüdüm. Taş parçaları ayağımın altından kayıp gidiyordu.

"Dikkat et," dedi. Bir kadındı konuşan. Bir elini sırtıma koyarak bana destek oldu. "Dikkat et. Neredeyse geldin."

Birden öğürdüm ve öne doğru eğilip su kustum.

"Güzel. Hepsini çıkar." Sırtımı okşadı. Ona durmasını söylemek istedim ama öğürme ve öksürük karışımıyla öne doğru atıldım.

Arkamızdan bir su motosikletinin sesi duyuldu ve su dalgalandı. Bir erkek, "İşte. Burada. Kız iyi mi? Kahretsin, Samira, kız iyi mi?"

Yıkık duvara yaklaşmıştık. Kız... Samira mıydı? Bana oturmam için yardım etti. "Bence demir, atar damarlarından birine gelmemiş. Ancak onu kurutmalıyız."

Kırarak oturduğum dizlerim birbirlerine çarpıyordu. Nefes alıp verişlerim düzensizdi. Üşüyordum. Islaktım. Nefes alıyordum ancak ya yuttuğum su yüzünden ya da havadaki toz bulutu yüzünden

yeterli gelmiyordu. Maskemi kaybetmiştim. Yeniden öksürdüm ve koluma bakmak için cesaretimi topladım. Samira feneri kapatmıştı ama kolunun etrafındaki ışıklı bant montumun kesik kolunu aydınlatıyordu. Dışarıda kalan tüyler kırmızıya boyanmıştı.

"Montunu çıkarmalıyım," dedi Samira. Islak siyah saç tutamları yüzüne dökülüyordu. "Hava buz gibi ve sen sırılsıklamsın. Koluna yakından bakmamız gerekiyor."

"Kolum." Sesim de vücudum gibi titremişti. "Kolum. Ne oldu?"

"Önce montun." Ellerini uzatarak öne doğru eğildi ama benim başımı sallayıp eldivenlerimi çıkarmamı ve montumun fermuarına uzanmamı bekledi. Çekilmemek için kendimi zor tuttum.

"Ben ne yapa?.." diye sordu bir erkek.

"Suya kapılıp gitmeden önce diğer su motosikletini al. Havlu çıkar. Ve yedek maskeleri getir!" Samira konuşurken bir yandan da montumu, sırt çantamın askılarıyla birlikte omuzlarımdan aşağıya indiriyordu. "Bu biraz canını yakabilir. Sadece sesime odaklan. Ben Samira. Nişanlımın adı Nordin. Su motosikletim sana çarptı ve sen de suya düştün."

Tüm dikkatimi ağır montumun kollarımın arasından çıkıp gitmesine verdiğim için inlemekten başka bir cevap veremedim.

"Adın ne? Koluna ne olduğunu biliyor musun?"

"Yaralandı. Sıkıştı. Ben..." Sesim daha önce hiç duymadığım kadar hırıltılı çıkıyordu. "Bir şeye takıldım. Ben Denise."

"Koluna bir inşaat demiri parçası girdi. Tamamen içine girdi." Samira, montu sağlam kolumdan çıkardı ve sol tarafımda diz çöktü. Koyu renkli ve ciddi bakışlı gözlerine baktım. "Kolunu kaldırabilir misin?"

Denedim. Çığlık attım. Gözlerimin önünde karanlık noktalar belirdi.

"Tamam, tamam," dedi beni sakinleştirmek için. "Bunu daha sonra yaparız. Peki, şimdilik bunu beline indireceğim ve kolunu kaldırmak zorunda kalmayacaksın. Seni kurulamamız için bu kadarı yeterli."

Montumu aşağıya doğru çekerken inledim ama hiç hareket etmedim. Kazağım açık griden, ıslak ve koyu griye dönmüştü. Bir kolunda bozuk para büyüklüğünde bir delik açılmıştı.

"Senin de kurulanman gerek," dedi Nordin. "Samira, dişlerin birbirine vuruyor."

"Önce o," dedi Samira.

Onun titrediğini fark etmemiştim. Sonra birden dank etti: Şubatın ikisi olmuştu ve Kuzey Denizi'nin soğuk suyunda ne kadar uzun kaldığımızı ancak Tanrı bilirdi. Su, donma noktasından bir ya da iki derece yukarıdaydı.

Nordin bana bir maske uzattı. Yarı saydam plastiği yüzüme bastırdım ve tenime yapışmasını bekledim. Temiz havayı içime çekerek, "Kendim..." dedim. "Kendim kurulanmak istiyorum."

Samira isteğime razı gelerek havluyu kucağıma bıraktı. Önce yavaş yavaş yüzümü, sonra göğsümü ve omuzlarımı kuruladım. Her hareketimle sol koluma ve oradan tüm vücuduma bir acı yayılıyordu. Sanki vücudumun yarısı yanıyordu, acı gittikçe artıyor ve vücudumu ele geçiriyordu.

Havlu, dokunduğu tüm su damlalarını emiyordu. Ultra emiciydi. *Nassau*, ofis odasındaki ıslanmış koltuğu silebilmesi için anneme böyle bir havlu vermişti. Bunları televizyonda görmüştüm. Polis ve itfaiye ekipleri bu gibi durumlarda bunlardan kullanıyorlardı: Hızlı kuruyan ve aynı zamanda insanları sıcak tutan havlulardan. Kumaş bir litre su emiyor ve sürtünmeyle saniyeler içinde ısınıyordu.

Saçıma sardığım eşarp kapüşonuma takıldı. Alışkanlıktan saçımı düzeltmeye çalıştım ama şimdi saçımla uğraşacağım bir zaman değildi. Genişleyen bukleler uzuyor ve sırtıma dökülüyordu. Yorgunluk kalın ve ağır bir pelerin gibi üzerime çöküyordu. Havluyu zor tutuyordum.

Samira iki metre kadar uzağımda oturuyordu. Oturduğumuz molozların üzerinde o vardı, yanımızda bir binanın kalıntıları vardı ve suya gömülmüş enkazdan yayılan bir ışık hüzmesi seçiliyordu. Beş ya da on metre ileride, Nordin'den ve bize doğru döndürdüğü su motosikletlerinden parlak ışık yayılıyordu.

Bu kadardı. Başka hiçbir şey yoktu. Etrafımızı kuşatan karanlık, gece vakti geçtiğimiz otoban karanlığı ya da gecenin üçünde uyandığımızda odanın içine dağılan şekilsiz gölgeleri oluşturan karanlığa benzemiyordu.

Bu, *hiçliğin* karanlığıydı. Karanlık dört bir yandan geliyordu. Küçük ışık adalarımız, bir solukla sönmeye hazır mumlara benziyordu.

"Gitmem gerekiyor."

"Nereye? Sığınakta mı kalıyorsun?"

Başımla onaylayacaktım ki *Nassau*'yu saklı tutmamız gerektiğini hatırladım. "Annemle birlikte kalıyoruz. Beni merak eder."

Yalan değildi. Uzun süredir kayıp olduğumu öğrendiğinde merak edecekti. Tabii Iris gittiğinde, evleri boşaltma saatine yaklaşıncaya kadar hiç umurunda olmamıştı.

Belki benim için de aynı şeyi düşünecekti: *Denise iyidir. Aman, yakında döner.*

Ne kadar yanıldığımı anladığımda içimden gülmek geliyordu. Tabii ki benim için aynı şeyi düşünmeyecekti. Ben Iris değildim. Şöyle diyecekti: *Denise mi? Denise gitti mi? Ah, Tanrım olamaz. Ne zamandır yok? Tek başına dışarıda kalamaz. Kaybolmuş olabilir. O...* sonra kabuğuna çekilmiş gibi bir bakışla... *otistik. Ya o...*

"Kolum acıyor." Annemin ne düşündüğü önemli değildi. Gemideki doktora ihtiyacım vardı. "Kolum... Tanrım. Acı hafif kalır. Gitmem gerek."

"Önce yaranın temizlenmesi gerekiyor. Kaldığınız yerde dezenfektan var mı?" Gitmeme izin versin diye evet diyecektim ama bana fırsat vermeden konuşmaya devam etti. "Seni biz götürürüz. Su motosikletlerimiz salından daha hızlı. Hem salının nereye gittiğini bilmiyorum bile."

Beni nerede bırakabilirlerdi? Gemiye gidecek olursak kaptan, doyuracak daha fazla karın getirdiğim için bana bağırırdı. Havalimanına gidersek gemiye ulaşmam zor olurdu. Ayrıca Samira ve Nordin bahsettiğim dezenfektanı görmek isteyebilirdi.

Zifiri karanlık gökyüzüne baktım. Keşke bu tozlu ve ölüm kokan yer yerine orada olsaydım. Kolum sağlam, Iris gemide ve etrafımız sadece yıldızlarla sarılı...

"Ben tıp öğrencisiyim," dedi Samira. "Üniversite hastanesine gidip bir şeyler kalmış mı diye bakabiliriz."

"Vay, ev yerine hastane yağmalayacağız. Gelişme kaydediyoruz." Nordin yanımıza çıktı. İki su motosikletini birbirine bağladı ve ipleri koluna doladı. Gülümsüyordu ama gergin bir ifadesi vardı. "Hastane uzak değil."

"Biliyorum," dedim. "Burada yaşıyorum. Evimi bulmak istemiştim."

"En azından kolunu temiz suyla yıkayalım. Pislik kolunun içine işlemiş ama... hiç yoktan iyidir."

Söylediğini düşününce gözüm karardı. Evimden bir dakikalık uzaklıktaydım. Bu çok aptalcaydı. Nereye gitmem gerektiğini bilsem de evime çok yakın olduğum için buradan ayrılmak *istemiyordum*.

"Nor, su çantanda, değil mi?" diye sordu Samira.

"Ben de alkol var," dedim. Kolum sızladı. "İşe yarmaz mı?"

Samira çantama uzanarak, "Çantanda mı?" dedi.

"Evde. Kasada. Bunun arkasındaki binada."

"O hâlde kolunu sarıp gidelim. Hadi."

BÖLÜM 26

SAMIRA, BU DURUMDAYKEN KENDİMİ ZORLAMAMDAN hoşlanmıyordu fakat beni de yanına aldı. Sonuçta bu enkaz yığının içinde apartmanımızı bir tek ben tanıyabilirdim.

Beni su motosikletlerinden birine bindirirlerken, neredeyse acıdan bayılacaktım. Sağlam kolumla Samira'ya tutundum ve yolu tarif ederken hemen önümde olduğunu aklımdan hiç çıkarmadım.

Apartmanımız hâlâ ayaktaydı. Başımı kaldırıp yıkılmış duvarlar ve parçalanmış köşelere hayretle bakarak balkonumuzu bulmaya çalışırken, buz gibi rüzgâr tenimi kesiyordu.

"İşte," dedim işaret ederek.

"Giriş ne tarafta."

Bakışlarımı aşağıya indirdim.

"Ah," dedi Samira.

İçeriye motosikletle girebilirdik. Giriş tamamen açılmıştı. Eskiden zillerin ve posta kutularının durduğu duvar yıkılmıştı. Nordin ve Samira dikkatlice köşeyi döndüler, yıkılmış asansör kapılarını geçtikten sonra yukarı çıkan merdivenlere ulaştık. İlki öyle enkazla dolmuştu ki ellerimizle tırmanmak zorunda kaldık. İkincisi sanki biri yumruk atmış gibi parçalanmıştı. Duvarın başlangıcından yarım metre yukarıdaki alanda merdiven basamak-

larına benzer bir şey görünüyordu. Nordin zeminle karanlığı ayıran noktaya ışık tutarken yavaşça ilerledik.

"Burası." Sesim duvarlardan yankılandı. "Bu kattayız."

Bu apartman benim evim olamazdı. Bu ortak kullanımdaki koridorların duvarlarında asılı olan aşırı tatlı manzara resimleri nereye gitmişti? Dört gün önce üzerinde yürüdüğüm taşlar neredeydi? Hepsi çamur içindeydi. Ve cam parçalarıyla pislik. Ölü sıçanlar duvar diplerinde yatıyordu.

Dört gün. 29 Ocak çok hızlı gelmiş ve geçmişti. Sadece birkaç hafta önce, yakındaki tiyatroda amatör bir müzikale gidebiliyordum. Birkaç ay önce, rostoyu ve diğer malzemeleri ayrı kaplarda istediğimi bilen yakınlardaki bir restorandan rosto sipariş edebiliyordum. Iris'in kapıyı açacağını bildiğim için bornozuma sarılıp içeride oturabiliyordum. Kurye bu koridorda yürüyüp doğru kapı numarasını bulabilmek için aynı duvarlara göz gezdirebilirdi...

Giriş kapısı menteşelerinden sarkıyordu.

Kolumu sallayıp acının beni geçmişten günümüze getirmesini sağladım. Iris'e bıraktığımız not gitmişti. Gözlerimi yere indirip çamurun üzerindeki ayak izlerimize baktım. Sadece bizim bıraktıklarımızı görebiliyordum.

Iris buraya gelmemişti. En azından dalga vurduktan sonra. Derin bir nefes aldım ve kapıyı açtım.

Karşılaştığım şey sinir bozucuydu.

Evimin bu hâline şaşıramazdım çünkü artık burası benim evim değildi. Bir yabancının evi olabilirdi. Havalimanındaki ofis odalarına benziyordu. Tüm mobilyalar bir kenara savrulmuş, kırılmış ve ıslanmıştı.

"Peki," dedim birkaç saniye sonra. "Kasa..."

Gardırobun kapağına doğru savrulmuştu ve saplandığı kırık ahşabın içindeydi. Nordin yanımdan geçip kapağı iyice açtı. Ahşap inleyerek kasayı bıraktı ve onun yanlamasına yere düşmesine izin verdi.

"Şifre?" Nordin kasanın yanına çömeldi. Fener ışığında bir yandan daireye göz gezdirirken bir yandan da tane tane şifreyi söyle-

dim. Salonla koridorun arasındaki duvar çatlamıştı. Mutfağın dış duvarı yıkılmıştı ve karşıdaki binayı görebiliyorduk. Koltuğumuz ters dönmüş ve mutfağın girişine takılmıştı. Yemek masasının ya da kitaplığın nerede olduğunu bilmiyordum. Bir mikrodalga fırın köşede duruyordu ama bizimki değildi. Yanlış apartmana girdiğimizden kuşkulanarak mikrodalga fırına baktım.

Kasa açıldı.

"Her şey sağlam mı?" diye sordum.

"Öyle görünüyor. Vay canına, içini doldurmuşsunuz."

Kasanın içinde sırt çantamızda taşıdığımız şeylerden vardı ama sayıları daha fazlaydı. Daha fazla su maskesi, daha fazla kıyafet ve sabun ve ilaç. Fakat bir de benim saklamak istediğim kedi anatomisini anlatan bir kitap ile kırılmaması için cam yerine plastik şişenin içinde duran bir şişe votka.

Takas için, demişti Iris.

Dezenfeksiyon için, demiştim ben.

Annem bir şey söylememişti ama hepimiz ne düşündüğünü biliyorduk.

Nordin şişeyi Samira'ya uzattı. Kasanın içinden bir şey düştü. Plastik, fermuarlı bir çanta. Nordin, üzerine tek harf çizilmiş olan ve içinde beyaz toz dolu çantayı eline aldı.

"K," dedi.

"Bir dakika." Samira bana döndü. "Ketamin anlamında K mi?"

Şimdi benim hakkında ne düşünüyorlardı? Bijlmer kızı, yiyeceklerle birlikte uyuşturucusunu da saklamış mı diye geçiriyorlardı içlerinden? Ne düşündüklerini önemsememeliydim. Beni suyun içinden kurtarmış olabilirlerdi ama beni suya düşüren de onlardı. Yine de, "Benim değil. Annemin," dedim. Kirpiklerimin arasından onlara baktım. "Bu arada, o beyaz bir kadın."

Cümlenin sonuna doğru sesim iyice titredi. Akıllarına oluşan tabloyu hayal edebiliyordum ama sözcükler bana ihanet ediyor gibiydi. Yeteri kadar insan ailemin yarısını yargılıyor ya da yüceltiyordu. Aynı şeyi yapmamalıydım.

"Ben..." Samira kendini savunurcasına elini kaldırdı. "Ne

senin ne de annenin ne kullandığı umurumda. Yarı yıkılmış bir sığınak buldum. İnsanlar yaralanmış. Bu, acılarını dindirebilir. Eskiden hastanelerde de kullanılıyormuş."

"Ben onu istemiyorum."

"Yani benim olabilir mi?"

"Aslında..." dedim tereddüt ederek. Kolum için kullanmasını istemediğimi söylemeye çalışmıştım. *Nassau*'da bir ilaç alabilirdim. Ketamin haricinde. "İstiyor musun?"

Eğer onu verirsem annem benden nefret ederdi. Her zamanki, uyuşturucunun haksız yere kötü gösterildiğine dair konuşmasına başlar, elinden geldiğince hayatının kontrolünü sağlamaya çalıştığından bahsederdi.

"Önce koluna bakalım."

Kasanın üzerinde oturup Samira'nın bıçağıyla kazağımı kesmesine izin verdim. Kolumun tam ortasında düşündüğümden daha küçük bir delik vardı. Koyu kırmızı renkli ve pütür pütürdü.

Sonraki birkaç dakika belli belirsizdi. Votka şişesi sıkılamayacak kadar sertti. Bu yüzden Nordin votkayı başka bir şişeye boşalttı. Şişenin kapağına bir delik açtı ve Samira'ya uzattı.

"Canın acıyacak," dedi. "Bayılabilirsin."

Gemiye dönmek için bir yol düşündüm ama bulamadım.

Nordin beni sımsıkı tuttu. Samira alkolü yaramın üzerine sıktı. Haklıydı: Bayıldım.

Sonraki on beş dakika boyunca bayılıp ayıldım. Samira temiz bir kumaş parçasını yaranın etrafına sardı ve bir tane de kol askısı yaptı. Sonra kasadaki atkılarımdan birini kullanıp kullanamayacağını sordu. Atkıyı, başörtüsü gibi başına sardı. Kendi atkısını suyun içindeyken kaybetmiş olmalıydı.

Kolumu her hareket ettirişimde yıldızları görüyordum ama göğüs kafesime doğru yaklaştırdığım zaman yeniden insan olduğumu hissediyordum. Hâlâ acıyordu ama eskisi kadar can sıkıcı değildi.

"Kolunu bir süre kullanamayacaksın," dedi Samira. "Demir kasının içinden geçmiş. Sana bir ölçek antibiyotik vermem gerekiyor ama..."

Üst kolumdaki kasları hatırlamaya çalıştım. Yazın başlarında kedi anatomisini öğreniyordum ve insan anatomisiyle karşılaştırmak istemiştim. Ellerimiz ve ayaklarımızdaki küçük kemikler hariç vücudumuzdaki tüm kemikleri öğrenmiştim. Ve büyük kas gruplarını da.

Öğrendiklerimin çoğu uçup gitmişti. Artık üzerinde bir şeyler öğrenebileceğim kediler de kalmamıştı. Yine de kol hakkında bir şeyler hatırlıyordum. Yarı saydam kaslar kemiğin etrafını sarıyordu. Sinirler her bir hareketle aydınlanıyordu. "Triseps kaslar, değil mi?"

"Evet. Kemiğine ya da atar damarına gelmediği için şanslısın."

Gemiye dönmem gerekiyor, diye düşündüm bininci defa. Yarayı Samira'dan daha iyi temizlerler ve bana gerekli ilaçları verirlerdi. Ancak salım batmadıysa bile bu kolla kürek çekmem imkânsızdı.

Dudaklarımı sıktım. Tek bir yolum vardı. "Siz nerede..." diye başladım.

Nordin de aynı anda, "Nasıl hayatta kaldınız?" diye sordu.

İkimiz de sustuk. Nordin güldü ama ona katılmadığımı fark edince sustu.

"Yani," dedi, "sığınakta değilsiniz. Çarpışma anında dışarıda mıydınız?"

Yeniden eldivenin içinde ısınmış olan sağlam elimle bacağıma vurdum. Olabildiğince doğruya yakın bir şey söyleyecektim. Annem ve ben sığınağa gitmek için geç kaldık. Saklanabileceğimiz sağlam bir bina bulduk ve o zamandan beri etrafta dolanıyorduk.

"Nasıl yemek buluyorsunuz? Çünkü biz... biz açız." Son kelimeyi tiz bir sesle söylemişti.

"Önceden hazırlık yaptık. İsterseniz kasadaki yemekleri alabilirsiniz."

Samira'nın gözleri açıldı. "Emin misin?"

"Emin olduğunu söyledi." Nordin sustu. "Değil mi?"

"Özür dilerim, ben bayadır yemek yemedim. Yirmi saat olmuştur."

"Yiyin," diye ısrar ettim.

Buğday ekmeğine gömdüler ve konserve tavuk sosisleri yemek ya da sığınak karşılığında takas etmek üzerinde tartıştılar. Konservenin üzerindeki helal işaretini gördükten sonra iki saniye sonra konservenin kapağını açmışlardı bile.

"Başka bir şeye ihtiyacınız yok mu?" diye sordu Nordin.

"Şimdilik yok." Yemeklerin birazını anneme saklamalıydım ama hiç düşünmeden onlara teklif etmiştim. "Siz nasıl hayatta kaldınız peki? Su motosikletlerini nereden buldunuz?" diye sordum. Normal bir ses tonuyla konuşmayı denemiştim.

"Sığınaktaydık." Samira bir parça sosis ısırdı ve inleyerek konuşmaya başladı. "Selden sonra diğer sığınaklardan yardım almak için bir salla yola çıktık. Bir de Nordin'in ailesini bulmak için."

"Peki su motosikletleri?"

"Nordin'in abisi polis. Centraal Tren İstanyonu'ndaki depoları boşaltmaya vakitlerinin kalmadığından bahsetmişti. Depolar, terörist saldırılara karşı iyi korunuyormuş ve bu yüzden çarpışmada sağlam kalmış. Ancak sele dayanamamış. İçeri girdik ve acil durum paketleri ve bazı dalgıç malzemeleriyle birlikte bu su motosikletlerini bulduk."

"Başka var mı?"

"Üç tane var."

Yani bir tanesi boştaydı. "Ben..." dedim ama Samira hemen başını salladı.

"Nordin'in ailesinin Amsterdam-Noord'da kaldığı sığınağı bulduk. Orada mahsur kalmışlar. Bir kadın üçüncü su motosikletini alıp onlar için yardım bulacağını söyledi. 'Karadan' demek isterdim. Orası da berbat durumda." Dudakları gülümsemeyle kıvrıldı. "Henüz yardım gelmedi."

"Yüzlerce, binlerce, on binlerce insanı iki su motosikletine binerek kurtaramayız," diye ekledi Nordin. "O zamandan beri

sığınaklar arasında gidip geliyoruz. Onları her şeyden haberdar ediyoruz ve takaslarına aracılık ediyoruz."

"Ancak kendi yemeğimizi bulmamız gerekiyor." Samira bu anlaşmadan memnun değilmiş gibi konuşuyordu. "Sığınaklar bazen bizimle takas yapıyor ya da mutfaklarını kullanmamıza izin veriyor."

Onlar konuşurken zihnimde bir harita çizdim. Hollanda, yok olan hendekler ve tepecikler... Her şey sular altına gömülmüştü. Yeni kıyı şeridi ne taraftaydı? Gorinchem zaten su seviyesinin altındaydı ama Iris'in sığınakta olup olmadığına dair bir fikrim yoktu. Buradaki sığınaklar gibi o sığınağın da piramit çıkışı kapıları suyun altında kalmış ve sığınağın kendisinden daha kötü durumda olabilirdi

Yemekleri bitecekti. Sığınaklar sonsuza kadar ayakta kalacak şekilde yapılmamıştı.

"Su motosikletine ihtiyacım var."

"Diğerlerinin nerede olabileceğini bilmiyoruz," dedi Nordin. "Ancak seni annenin yanına bırakacağız. En azından bunu yapabiliriz."

"Su motosikletine ihtiyacım var," dedim ısrarla. "Sadece annemin yanına gitmek için değil. Ablamı bulmam gerekiyor."

"Elimizde sadece iki tane var," dedi Samira.

"Bir şeyle takas eder misiniz? Artık elinizde daha fazla yemek ve istediğiniz ketamin var." Michelle'le olan konuşmamdakinden daha sakin olmaya çaba gösterdim. Tek istediğim yatıp uyumakken bunları yapmak daha zordu. Tüm kaslarım olduğundan iki kat ağır gibiydi ve her zamankinin iki katı sızlıyordu.

Ancak bütün bunlar beni bacağıma durmadan vurmaktan alıkoymuyordu. Samira'nın elime baktığını görmüştüm ama kendimi tutamıyordum.

"Etrafta gezinip yemek falan aramamız gerekiyor. İnsanlar, sığınaklardan döndükten sonra evlerinde yemek için bir şeyler bırakmış. Birçoğu suya kapıldı. Etrafta konserveler, kavanozlar ve havası alınmış paketler bulduk. Ayrıca ölü hayvanlar da..."

"Etrafı yağmalamıyoruz," dedi Nordin. "Hayatta kalmak için yapmamız gerekenleri yapıyoruz. Değil mi? Bu sözler bana değil, krala ait."

"O konuşmayı biliyorum."

O konuşmayı herkes bilirdi. Hayatta kalmak için yapmanız gerekeni yapın ama gururunuzu ve erdeminizi kaybetmeyin. İyi şeyler söylediğine emindim ama kralın, şehir büyüklüğünde bir sığınakta olacağını bilerek bunları söylemesi çok kolaydı.

"Bir su motosikletiyle gidebileceğimiz yerlerin sadece yarısını dolaşabiliriz," diye devam etti Samira.

"Geri dönüp etrafı aramanıza yardım edeceğim. Bulduğum şeyler sizde kalabilir. Ben zaten... başka yerleri yağmalıyorum. Nereye bakmam gerektiğini biliyorum. Siz diğer şeyler için de takas yapabilirsiniz."

Samira ve Nordin, birbirlerine anlamadığım bir bakış attılar ve üzerine oturduğumuz enkazdan aşağıya indiler. "Bir dakikalığına konuşmamız gerekiyor."

Birlikte mutfağa yönelip girişi kapatan koltuğun altından geçtiler. Gözden kaybolduklarında kasanın önüne çömeldim. Sırt çantamı elimden geldiğinde kurulamaya çalıştım. İçine anneme götürmek üzere yemek, temiz kıyafetler, şarj ve su maskeleri koydum. Bir anlık tereddütten sonra, *Bunu yapmamalıyım, dosyaları sildim, bunu suya atıp arkamı dönüp gitmeliyim,* kedi anatomisi kitabını da aldım. Parmaklarımı sayfaların köşelerinde dolaştırdım. Üst üste sıralanmış olan sayfaların arasındaki geçişler ve belli belirsiz eşitsizlikler hoşuma gidiyordu. Vücudum parmaklarımın ileri geri hareketine uyum sağladı. Bu hareket yüzünden kolum acıyordu ama kendimi durduramıyordum.

"Peki," dedi Samira.

Kitabı kenara bıraktım. Samira ve Nordin birer konserveyle hayatta kalmaya çalışıyorken, benim bu kadar gereksiz bir şeyi tutarken görünmem hoş olmazdı. Yemek bitecekti. Yiyecek yetiştiremeyeceklerdi. Öleceklerdi.

Ve ben onların tek şansını ellerinden almaya çalışıyordum.

Ne gerekiyorsa yap, diye hatırlattım kendime.

Mutfağın yıkık duvarından giren rüzgâr Samira'nın kıyafetlerini havalandırdı. Başına sarılı atkının boşta kalan tarafı kafasından aşağıya sarkıyordu. "Seni suya düşürdüğümüz için sana borçluyuz. Eğer dönüp bize yardım etme konusunda ciddiysen..."

Nordin arkasında duruyordu. Önceki kibarlığı ve gülümsemesi kaybolmuştu. Kirli ayakkabına baktım ve utançtan göğsüm sıkıştı.

"Su motosikletini alabilirsin," dedi.

BÖLÜM 27

NASSAU, UZAKTAN PARLAMAYA BAŞLADIĞINDA GECE yarısı olmuştu. Mühendisler hâlâ çalışıyorlardı. Aynı ışık havuzlarının içinde, aynı su motosikletlerinin ve aynı yüzen platformların üzerinde duruyorlardı. Birkaçı, su motosikletimin çıkardığı sesi duyunca bana doğru baktı.

"Onu nereden buldun?" diye sordu biri. Yüzü kirden simsiyah olmuştu. Sadece maskesinin altında kalan kısım temizdi.

"Takas ettim."

Altı kişi aynı anda konuşmaya başladı: "Hayatta kalanlarla mı konuştun?"

"Onlara gemiden bahsetmedin, değil mi?"

"İyi misin, tatlım?"

"İnsanlar ne durumda?"

"Su motosikleti bizim için mi?"

Tüm dikkatimi yakındaki açıklığa yanaşmaya vererek soruların arasından geçip gittim. Gemiye yaklaştığım için bilekliğim gelen mesajları bildirmek için yanıp sönmeye başladı. Els ve Max, bir düzine mesaj göndermişti. Fatima ve Sanne'nin isimleri de listenin içinde akıp gidiyordu.

Yalnızca mühendislerin son sorusu yanıtlamak için başımı çevirdim. "Hayır. Benim motosikletim."

Mühendisler şaka yaptığımı düşünerek güldüler. Söylediğim şeye güldükleri için bir anlık tereddüt ettim. Motosikleti sürekli kullanmayacaktım. Eğer mühendislerin ona ihtiyacı olacaksa köşede tutmanın bir anlamı yoktu. Gemi ne kadar çabuk kalkarsa o kadar iyiydi.

Sahte bir kahkaha attım. "Tabii ki kullanabilirsiniz ama öğleden sonraları ben kullanacağım."

"Peki kalan zamanlarda? Kullandıktan sonra şarj ederiz."

"Evet. Mükemmel olur." Ben de motosikleti şarj etmek için onları nasıl ikna edeceğimi düşünüyordum. Bijlmer'den buraya gelirken şarjı yüzde otuz azalmıştı bile. Yol boyunca, dümdüz bir hat üzerinde gelemeyeceğim kadar çok enkaz vardı; sürekli olarak bir şeylerin etrafından dolaşmam, üzerinden geçmem ve birden durmam gerekiyordu. Akıntı ve rüzgâr da cabasıydı.

"Mükemmel," diye tekrarladım. Motosikletten indim. Robot gibi yürüyordum. Bacaklarım o kadar yorulmuştu ki onları neredeyse hissetmiyordum. Annemi, Iris'i ve suya batmış olan şehri düşünmezsem, bu tatlı bir yorgunluktu.

Yardım ettim. Bir işe yaradım. İşe yarayabiliyorum, diyebilen bir yorgunluk.

İçeriye girdim, herkese mesaj atarak iyi olduğumu söyledim ve reviri buldum.

Kolum güzelce temizlendikten, sarıldıktan ve uyuşturulduktan sonra yatağa girmeye hazırdım. Ancak kapımın önündeki görüntüyle olduğum yerde kalakaldım.

Sanne, Fatima ve Max kamaramın kapısının önünde volta atıyorlardı.

"İyi misin?" diye sordu Fatima.

"Ne oldu?" dedi Sanne kolumu işaret ederek.

"Neredeyse *günlerdir* yoksun!" diye öne çıktı Max. "Yaralandın mı? Kahretsin. Ne oldu..."

"Düştüm," dedim. "Uyuyorsunuzdur diye düşünmüştüm."

"Mesajını aldık!" dedi Fatima. "Yanına gelmemiz gerekiyordu."

Sanne omuz silkti. "Beni zorla çıkardılar."

Fatima dudağını ısırdı. "Gideli çok uzun zaman oldu. Dün akşam yemek yerken ablandan bahsetmiştin... Bir iz bulabildin mi?"

"Hayır." Yorgunluktan ve ağrı kesiciler yüzünden olduğum yerde sallanıyordum. "Her şeyi konuşmadan önce duş alabilir miyim?"

Sonrasında yaşanan her şey bana çok yabancıydı: Onları odama aldım, yatağıma oturmamalarını söyledim, temiz kıyafet aldım, soyundum, yıkandım ve tek elimle saçımı daha sonra kurutmak üzere yavaşça topladım. Beni merak içinde bekleyenler bu süre zarfında gitmiş olmalılardı.

Bu Iris'in yapabileceği bir şeydi. Beni beklemek. Beni merak etmek.

Temizlendikten sonra yatağımın ucuna oturdum. Diğerleri de sandalyeye ve koltuğa oturuyorlardı.

"En başından başla," dedi Max. Gözleri kocaman açılmıştı ve her zamankinden daha şaşkın bakıyordu.

Ben de şöyle yaptım: Birçok şeyi atladım, değiştirerek anlattım ama bana o kadar çok şey sordular ki sonunda zihinlerinde güzel bir tablo oluşmuş olmalıydı. Binaları, ağaçları, cesetleri betimleyerek anlatmamdan sonra bir dakikalığına sustular.

"Sanırım bütün bunları gemide kalarak görmezden gelmek daha kolay," dedi Fatima.

Max, tırnaklarını yemeye başlayınca annesini anımsadım. "Yani, dışarısının kötü durumda olduğunu biliyorduk, değil mi?"

"Bu kadar kötü olduğunu değil," dedi Sanne.

"Tahmin edebiliyorduk. İnsanlar, şehirlerin altını kazmaları gerektiğini ya da burada kalmak yerine kaçış gemileri yapıp başka bir gezegende sıfırdan başlamaları gerektiğini söylediklerinde bir şeyler anlaşılabiliyordu."

"Yıkımı görmene rağmen çok dayanıklısın." Sanne başıyla onaylayarak beni takdir etti.

"Dayanıklı olduğumu hissetmiyorum."

"Alınma ama dayanıklı gibi görünmüyorsun da." Fatima ayağa kalktı. "Bayılmak üzere gibi duruyorsun. Uyuman gerekiyor. Bize ihtiyacın olursa ararsın, olur mu?"

Kızlar birkaç saniye içinde odamdan çıktılar. Sadece Max kaldı. Sanki bir şey hatırlamaya ya da doğru kelimeleri bulmaya çalışıyor gibi kaşlarını çatmıştı. "Annenin yanına gittin. Değil mi? İyi mi o?"

İfadesiz bir yüz ifadesiyle yerde oturuşu aklıma geldi. "İyi. İçinde bulunduğu duruma göre."

"Annem salı günü yaşananları bana anlattı. Atılmasının sebebi sadece duş değildi." Karanlık arka plana karşı, parlak ve yorgun bir figür olarak kapının önünde duruyordu. Koridoru aydınlatan birkaç loş ışık vardı. Geminin kalanı zifiri karanlıktı.

Anke ona anlatmış mıydı? Duyduklarım beni kendime getirdi. O gece hakkında başka ne söylemişti? Benim hakkımda? Peki bunları ona *ne zaman* anlatmıştı? Bugün mü? Bana farklı davranıp davranmadığını çıkaramıyordum. Max'in *bilmesinin* uyandırdığı huzursuzluk ve rahatlık arasında gidip geliyordum.

"Peki annen, yani... yoksunluk çekiyor mu?"

"Hayır."

Tuhaf bir sessizlik oldu. "Annenin uyuşturucu getirmesine izin mi verdin?"

Gözlerimi ovuşturdum. "*İzin* vermek mi? O benim annem. Vazgeçmesi için onunla güreşemem."

"Ancak onun yeniden gemiye dönmesini istiyorsun, değil mi? Ayık kalamayacaksa nasıl geri gelebilir ki?"

"Bilmiyorum.

"Sence elindeki uyuşturucuları yakın zamanda tüketir mi?"

"Bilmiyorum."

"Neden hâlâ uyuşturucu *kullanıyor* ki?" Kinayeli konuşuyor gibi dursa da gerçekten nedenini anlamaya çalışıyor gibiydi. "Duyurudan sonra temizlenmek için altı ayı vardı. Elindekilerin biteceğini ve her zaman tetikte olması gerektiğini biliyor olmalıydı..."

"*Bilmiyorum*. O kadar yakın değiliz." Sağlam kolumu vücuduma dolayıp yere baktım. Islak bir saç tutamı yanağıma yapıştı. Soğuk su damlaları yüzümden aşağıya aktı. Tüylerim diken diken olmuştu ama bunun nedeni soğuktan çok yorgunluk olmalıydı.

"Eğer onu gemiye aldıramazsan, bu senin hatan olmaz. Kararını kendi verdi."

Iris'in bana sürekli söylediği gibi, "Bu bir karar değil," dedim. Bu doğru olsa bile bana mantıklı gelmiyordu. Tıpkı Max'in bana sorduğu sorular gibi ben de kendime bazı sorular sormuştum. Annemden uzun zaman önce umudu kesmiş olmama rağmen yabancılara karşı hâlâ onu savunmam çok tuhaftı.

Suçluluktan, diye düşündüm. Ondan vazgeçtiğim için suçluluk duyuyordum ve neden vazgeçtiğimi de onlara açıklayamazdım.

"Bağımlılık bir hastalıktır," diye mırıldandım. "Yardıma ihtiyacı var."

"Eğer gemiye binerse, yardım almayı kabul edecek mi?" Kendi sorusunu cevaplamak ister gibi başını sallayarak, "Etmek zorunda," dedi. "Burada uyuşturucu bulamaz."

"İnsanlar her zaman bir yolunu bulur." Gemide altı yüz kişi vardı ve böyle bir kara ticareti ayarlayacak *biri* mutlaka çıkardı. Revirden çalardı. Kimya laboratuvarını kurcalardı.

Bir saniyeliğine ayak parmaklarımın üstünde durdum. Hâlâ yere bakıyordum. Daha önce de annemin bağımlığına yardım etmek isteyen insanlar olmuştu. Babam, dayım ve arkadaşı. Hiçbiri başarılı olamadı. *Nassau*'nun farklı olması için bir neden göremiyordum. Evini, ailesini ve belki de büyük kızını kaybetmişti. Artık unutmayı istemek için daha fazla nedeni vardı.

"Pekâlâ... o hâlde gerçekten burada olması gerektiğini mi düşünüyorsun?"

"Özür dilerim. Yorgunum. Ne *demek* istedin?"

"Şunu demek istedim: Eğer ablanı aramak için dışarı çıkıyorsan anlarım." Max sustu. Belki Mirjam'ın ölümü yeni yeni dank ediyordu, belki sesi çatallaşacaktı ama devam etti. "Fakat annene

yardım etmek için dışarı çıkıyorsan..." Yaralanan kolumu işaret etti. Parmaklarını kolumdan bir santimetre ötede tuttu. "Bu tehlikeye girme. *Kendini* tehlikeye atma."

"O benim annem."

"Eğer yardım almayı denemezse kaptan onu asla içeri almaz. Özellikle de dışarıda deneme *şansı* bulamayan bu kadar çok insan varken. Gemide kullanabileceğimiz insanlar. Uzun zamandır bekleme listesinde adı yazılı olan insanlar."

Söylemek istediğim binlerce şey vardı. *Ancak o benim annem...* demek sanki gerçekten annelik yapmış gibi geliyordu. *Deniyor ama farklı bir yoldan....* Sanki kendimi ikna etmeye çalışıyordum.

Ben de bekleme listesinde değildim.

Gemide kullanılacak türden biri de sayılmazdım ama öyle olmaya çalışıyordum.

Fakat yorgundum.

Bu yüzden yumuşak bir ifadeyle merak ettiğim şeyi sordum: "Neden hepiniz bu gece yanıma geldiniz?"

Başını hafifçe yana eğince bir tutam gözünün üstüne düştü. "Biz arkadaşız."

"İki gün önce tanıştık."

"Hayatımızı kurtardın."

"Ondan önce de iyi davranıyordunuz."

"Peki... Özür dilerim?"

Düşünürken yeniden parmaklarımın üstünde kalktım. Konuşma düşündüğüm gibi devam etmiyordu. "Daha önce çok arkadaşım olmadı. Ben tuhaf biriyim."

Duraksadı. "Nasıl? Otistik bir tuhaflığın mı var?"

Kendimi topuklarımın üzerine o kadar hızlı bıraktım ki canım acıdı. Yani biliyordu.

Annem önüne gelen herkese anlatırken otistik olmamı saklamak zordu. Saklamam da gerekmiyordu; insanlara kendim söylemek istiyordum.

Henüz kendimi arkadaşlarıma söylemek için hazır hissetmiyordum.

"Bilmemem gereken bir şeyse bu, özür dilerim. Annem söylemişti."

"Evet. Otistik bir tuhaflığım var." Geri çekildim. "Uyumam gerekiyor."

"Bekle."

Durdum. Bu konuşmayı hiç başlatmamış olmayı diliyordum ama bir yandan da ne söyleyeceğini merak ediyordum.

"Aynı şey değil belki ama ben de neden senin, Sanne'nin ve Fatima'nın bana katlandığını merak ediyordum," dedi. "Sanırım... insanlar okulun dışında daha iyi oluyorlar."

Bir şeyler söylemiş olmak için, "Okul bayağı *kötüydü*," dedim.

"Senin için de öyle miydi?" Aramızdaki mesafeye baktı. Bir anlığına bana yaklaşacağını düşündüm. Aksine odamın ışığının aydınlatamadığı bir yere doğru çekildi. "Fatima seni uyutmadığımı bilse canıma okurdu. İyi geceler, Denise."

Ertesi sabah saat dokuzda çalışmaya başlamak için her zamanki gibi saat yedi kırk beş gibi yataktan çıkıp yemek salonuna gittim. Sadece Els ve arkadaşlarımın yokluğumu bildiğini sanıyordum ama içerisi doluydu ve insanlar beni soru yağmuruna tuttu.

"Şehre mi gittin?" diye sordu yirmi yaşlarında bir erkek. "Nasıldı?"

Dün akşam anlattığım şekilde anlatacaktım ama nereden başlayacağımı bilemiyordum.

"Hayatta kalanlarla mı karşılaştın?" diye sordu başka biri.

Bu daha basit bir soruydu. "Evet."

"İyiler mi? Kaç kişi..."

Üçüncü biri: "Sığınak gördün mü? Güvenli bir çıkışları var mı? Abim ve çocukları..."

"Ben..."

"Koluna ne oldu?"

İleride iki kişi daha yanıma yaklaştı. Geri çekildim ve gördüğüm ilk merdivenden aşağıya indim. Bu sabah başıma gelebile-

cek en kötü şeyin kollarımdaki ve omuzlarımdaki kas ağrısı ya da uykusuzluk hissi olacağını sanmıştım.

Arkamdan ayak sesleri gelmeye başladı. "Hey. Hey! Kimseye gemiden bahsetmedin. Değil mi? Bak..."

"Kızı yalnız bırak," dedi Els sert bir sesle. Yaklaştığını görmemiştim bile. Yeniden durdum ve Els'le beni takip eden kişinin arasında kaldım. İnsanların alt balkonlarda neler yaşadığımı tartıştıklarını duyabiliyordum. Başımı eğdim. O kadar çok ayak sesi, konuşma ve soru vardı ki neye odaklanacağımı şaşırdım.

Els yanıma yaklaştı. "Eğer bilmeniz gereken bir şey varsa," dedi toplanan insanlara, "zamanı geldiğinde duyarsınız."

"Sadece emin olmak için..."

"Kaptandan önce sormanız gerektiğini mi düşündünüz?" Els bana dokunmadan elini sırtıma doğru uzattı. "Hadi, Denise. Kahvaltı edelim."

Kahvaltı aynı sayılırdı. Köşedeki masaya oturduk ve Els, kimsenin yanımıza yaklaşmasına izin vermedi. İnsanların ona davranışlarından anladığım kadarıyla, gemidekiler için düşündüğümden daha değerliydi.

Göz ucuyla Max'in dört kişilik bir aileyle konuştuğunu gördüm. Açık büfedeki yiyecekleri işaret ediyordu. Ailenin büyükleri birkaç şeyi sardılar, Max'in omzunu sıktılar ve çocuklarını peşlerine takıp salondan dışarı çıktılar. Max ardından dönüp salonun içine baktı ve gözleri bana takıldı.

Els'e Max'in gelmesine izin vermesini söyledim.

Max masaya ulaştığında, "Fakat insanların salonlardan yemek çıkarmaları yasak, değil mi?" diye sordum. Bu hem soru hem de bir açıklamaydı.

"Kaptan bir istisna yaptı. Aileme kahvaltı götürüyorlar." Bunu neden *kendisinin* yapmadığını söylemek yerine, kolumu işaret edip iyi olup olmadığımı sordu.

Sorusuna zar zor cevap verebildim. Kelimeler ağzımdan yavaşça dökülüyordu. Sanki hepsini tek tek düşünüp söylemem gerekiyordu. "Ben... sonra konuşuruz." Els'e söz verdiğim için aya-

ğa kalktım. Onunla birlikte sakin bir yol seçerek koridorlardan ilerlemeye başladık. Farklı insanlar bize doğru geliyorlardı ama Els önümde durup beni koruyordu. Çok havalı sayılırdı. Günler içinde sıradan birinden küçük çaplı bir ünlüye dönüşmüştüm.

İşyerine geldiğimizde, kapının tıslaması yeniden içimi ürpertti. Masanın başına geçtiğimizde Els parmaklarını önünde tıklattı. "Evet."

"Dün için özür dilerim," dedim. Els'in başını sallamasına bakılırsa doğru bir şey söylemiştim.

"Çok merak ettim. Sen gelmeyince bir *salın* üstünde dışarı çıkmana izin verildiğini öğrenmem bir saatten fazla sürdü."

"Başarılı bir basımdı. Birkaç modelleri varmış."

"Bu iyi değil, Denise."

"Şehirde bir su motosikleti buldum."

"Yine de iyi değil. Yaralanmışsın!"

"Bunu öngöremedim. Ya da bu kadar uzun süreceğini. Bir daha olmayacak."

"Gemide mi kalacaksın?"

"Hayır. Artık bir su motosikletim var. Daha hızlı gidip gelebileceğim." İşten kaytarmadığım, geminin yerini söylemediğim ve kimsenin canını tehlikeye atmadığım sürece istediğim her şeyi yapabilirdim. Kurallar böleydi. Els'in meraklanması canımı sıkmıştı ve hatta onu hayal kırıklığına uğratmış bile olabilirdim ama bu gitmeme engel olamazdı. Bir daha işten kaytarmayacaktım ve bu yüzden bu konuşmanın hiçbir anlamı yoktu. "Iris'i bulmalıyım," diye açıkladım. "Fakat tam şarj olsa bile su motosikletinin şarjı buna yetmeyecek. Fazladan pil ödünç alabilir miyim?"

Els iç çekti. Saatimi kontrol ettim. Henüz dokuz olmamıştı. Yani iş saatimden kullanmıyordum.

"Ailesini bulmak isteyen tek kişi sen değilsin."

"Ama gemiye bir motosiklet getirdim."

"Zaten az enerjimiz var. Fazlasını kullanabilmek için onları nasıl ikna edeceğini kestiremiyorum. Koluna ne oldu?"

Hâlâ birkaç dakikamız vardı ve bu yüzden ona anlatmaya başladım.

"Ah, Tanrım... Canım... Dinlenmek istiyor musun? Çok zor bir gün geçirmişsin."

"İyiyim."

"Emin misin?"

Bakışlarımı kaçırdım. *Emin misin?* sorusunun ne anlama geldiğini biliyordum. Zaten kararlarını vermişlerdi ve benim cevabımın bir önemi yoktu.

"Bunu otistik olduğun için sormadım," dedi Els. "Herkes için zor denilebilecek bir gün geçirdiğin için sordum. Eğer iyiyim diyorsan sana inanırım."

Onunla göz göze geldik. "Tamam," dedim. "Çalışabilirim." Gemideki herkes çalışıyordu. Ayrıca dün işe gelmemiştim. Yanıma fazladan pil almak istiyorsam işten kaytarmaya devam edemezdim.

Els başka bir şey sormadı. Önce yavaş yavaş hareket ettim ama buradaki sessizlik hoşuma gidiyordu. Gün ilerledikçe aklımın içi dinen bir kum fırtınasına dönüşmüştü: Kum hâlâ içerideydi ve ilk rüzgârla birlikte gözlerime doğru savrulmaya hazırdı. Fakat şimdilik gökyüzü açıktı.

Nasıl yapacağımı bildiğim bir şey üzerinde çalışmak çok güzeldi. Tek elimi kullanarak bilekliğimle çalışabiliyordum. Geminin, çizelgeye uygun ilerleyen tamiratıyla ilgili haberleri güncellerken ileri geri sallanıyordum. Els'in, iki elimi kullansaydım ve avuç içlerim su toplamamış olsaydı da benim yapabileceğim süreden daha hızlı yapacağından emindim ama bu durum onun pek umurunda değil gibiydi. İkinci duyuru için ne yazacağımı kelimesi kelimesine söyledi: Çarpışmanın etkisiyle oluşan radyasyonun seviyesinin düştüğünü, radyo parazitlerinin azaldığını ve geminin iletişim amaçlı ufak sinyaller aldığını yazdım. İlk duydukları, sığınaklarda mahsur kalanlara yardım etmek için ülkenin doğusundan gelen çağrılardı. Bu bilgiyi daha sonra Samira ve Nordin'le paylaşmak üzere aklımın köşesine yazdım. İkincisi dünyanın

genelinde yaşanan volkanik patlamalarla ilgiliydi. "Yellowstone da dahil," diye ekledi Els, "ama bu kadar detaya girmeye gerek yok." Bunun bize ulaşacak tek yan etkisi kül bulutlarıydı ama hava bu kadar tozluyken büyük ihtimalle külleri ayırt edemezdik.

Bir anlığına endişeye kapıldım: Yellowstone, Amerika Birleşik Devletlerindeydi ama güneyde değildi. En azından Güney Amerika'yı etkileyecek kadar? Babam iyiydi, iyi olmalıydı. Binlerce, binlerce kilometre uzaktaydı. Yakınlardaki bir yanardağ patlasa bile tehlike oluşturmazdı. Sığınaklarını bunu düşünerek yapmış olmalılardı.

Duyurular yayınlanınca, "Neden insanlara bunu söylüyoruz?" diye sordum. "Onları endişelendirmez mi?"

"Sır tutmak filmlerde çok işe yarıyor, değil mi?" Els güldü. "İnsanlar belirsizlikle başa çıkmaya çalışıyorlar. Eğer onlara ne beklemeleri gerektiğini, nasıl etkileneceklerini ve ne yapmaları gerektiğini söylersen, karşılaşacakları şeye göğüs gerebilirler. Daha da iyisi, sana güvenirler."

Mirjam'ın havalimanında söylediği şey de buydu. Tamamen açık olmak. "İşe yarıyor mu?"

"Sen söyle. Dünyalarının yıkılmasına rağmen çoğu yolcu oldukça sakin."

Bunu geminin güvenli bir yer olmasına bağlıyordum: sağlam duvarlar, üç öğün yemek, buradan sonsuza kadar ayrılma garantisi.

"Öğrenmek istediklerini Leyla'ya sorabilirsin. O bir psikolog. Gemide bir düzine psikolog var. Yolcularımızın sadece hayatta kalmasını istemiyoruz, *iyi* olmalarını istiyoruz. Birçok sorunla baş etmeye çalışıyoruz. Eğer konuşmak istersen..."

"Ben almayayım."

"Kötü şeyler mi yaşadın daha önce?"

"Sayılır."

"Ne oldu?"

İsteksizce omuz silktim. "Beni teşhis etmeleri çok uzun sürdü."

"Anladığım kadarıyla otizmli kızlar, belli bir yaşa ulaşıncaya dek pek sorun çıkarmıyorlar."

İçten bir kahkaha patlattım. Ah, tabii ki sorun çıkarmıştım. Dört ila altı yaşlarım arasında tek kelime bile konuşmamıştım. Kreş ve ilkokul öğretmenlerimden üç tanesine vurmuştum. Yedi yaşındayken çekilen sınıf fotoğrafında yüzüm kötü bir anımdan sonra oluşan çiziklerle doluydu. Beni bipolar, psikotik, karşı gelme bozukluğu olan, entelektüel zekâ geriliğine sahip ve sadece zor bir kişilik olarak etiketlemişlerdi. Tıpkı Els gibi. Hatta biri, ihtiyacım olan tek şeyin düzenli bir hayat ve glütensiz besin alışkanlığı olduğunu söylemişti.

Dokuz yaşına geldiğimde bir terapist, otizmli olabileceğimi söylemişti. O sıralar beni neyin sinirlendirebileceğini ve insanları taklit edebilmeyi öğrenmeye başlamıştım. İki yıl içinde sınıf arkadaşlarımın arasında fark edilmeyecek kadar iyi rol yapacak duruma gelmiştim. Els gibi insanların benim hiçbir sorunumun olmadığını düşünmeleri çok komikti. Ebeveynlerim ise çocukluğumun yarısını, bir enstitüye kapatılmam gerekebileceği üzerine endişelenerek geçirmişlerdi.

Bense tıpkı diğer alanlarda olduğu gibi otizmli olma konusunda da başarısız olduğum için teşhisimin geciktiğini düşünüyordum. Oysa sadece siyahi değil, siyahi bir *kadın* olduğum için sanki kitaptaki olasılıklar birkaç taneye inmişti ve psikologlar onları bile kullanmaktan tiksinmişti.

Els beni izliyordu. Sakin bir ifade takındım. Otistik olduğumu öğrendikten sonra bana ne kadar iyi davranmaya başlamış olsa da ona bunları anlatmayacaktım. "Yani... geminin birçok psikoloğa ihtiyacı var."

Konuyu uzatmayarak, "Evet, şükürler olsun," dedi. "Yoksa benim gibi yaşlı kadınlar asla gemiye binemezlerdi. Öğretmenlik yapmayı kabul ettik ama kaptan çalışmamı gördükten sonra birkaç hafta içinde iki terfi aldım." Sandalyesini geriye itip gerindi. "Üniversitedeki araştırma görevlisi kadrom iptal edildikten sonra öğretmenliğe başladım. Tarım okumuştum. Ekinlerin nasıl yetiştirildiğini, bir üründen kaç kişilik yemek çıkacağını ve başarılı hasat için neler yapılması gerektiğini biliyorum."

Konuyu nereye bağlayacağını bilemeden, "Peki," dedim.

"Hasarlı depo alanı dün akşam kapatıldı ve su boşaltıldı. Elimizdeki kaynakları yeniden hesaplayabilmek için hangi varillerin kaldığını ve hangi varillerin gittiğini görmem lazım. Bir çift göz ve ele ihtiyacım olabilir. Bana katılır mısın?"

Geminin içinde yan yana ilerledik. Dışarıda şimşekler çakıyor, uzaktan gelen ışıklar karanlığı deliyordu. Fakat *Nassau*'nun içi oldukça sakindi: İnsanlar, beni sorularıyla boğamayacak kadar meşgullerdi. Els'in beni kanatlarının altına alması da onları korkutuyor olabilirdi. Tehlikeli bir görüntüsü de yoktu. Altmış yaşlarında, benden daha kısa ve çelimsizdi. Fakat artık okuldayken görmediğim bir havası vardı. Eskiden simsiyah üniformasını giyer, uzun atkısını neredeyse komik denecek bir tavırla boynuna dolardı. Atkısını, sınıftakilerin ondan bahsettiklerini duyana kadar fark etmemiştim. Sonrasında ise Els'in doğrulup çenesini kaldırarak atkısını savuruşunu her görüşümde içten içe güler olmuştum.

Aslında değişen bir şey olmamıştı. Büyük ihtimalle şimdi onu daha farklı bir gözle görüyordum. Artık benim öğretmenim değildi. Neyim olduğunu da bilmiyordum. Patronum muydu? Akıl hocam mı? Beni kedi anatomisi okumaktan alıkoyacak görevler veren biri miydi?

Els bir kapıyı açtı. "İşte geldik."

Önce bulunduğumuz koridorla diğeri arasında bir fark göremedim. Sonra köşelerdeki ince çamur izlerini, yeni temizlenen duvarlardaki bez izlerini ve kurumuş çamur noktaları gibi görünen koyu lekeleri fark ettim.

Birisi duvarın dibine çiçek bırakmıştı. Karahindibalar. Papatyalar. Tanıyamadığım iki uzun mor çiçek. Tek seçenekleri parktaki çiçekler olmalıydı.

Su basan koridor burasıydı.

Başımı çevirip suyun tavana kadar yükselmesini, insanların kapıları yumruklayarak son nefeslerini tutmalarını hayal ettim. Sonra suya teslim olmalarını. Şişmelerini. Mirjam'ın duvarların öbür tarafında aynı şeyi yapmasını.

İrkildim. Saplanan ağrıyla kolumu düz tutmam gerektiğini hatırladım.

"Buradan." Els başka bir kapı açıp beni depo alanına götürürken ayakkabılarından bir gıcırtı yükseldi. Koridorun aksine burası temizlenmemişti. Bana, gemiye ilk geldiğimizde gördüğüm kasaları anımsatan büyük kasaların etrafında çamur parçaları vardı. Kasalar ya duvara dayanmıştı ya da birbirinin üzerine dizilmişti. Nakliye konteynerleri de vardı. Kimisi parçalanmıştı, kimisinin kapısı ya da bir tarafı kırılmıştı ve içlerindeki küçük kasalar görünüyordu.

"Bazıları sudan zarar görmüş. Bence çoğu iyi durumda ama hepsini ayıklamamız gerekecek. Fakat bunların... kayışları kopmuş." Yan yatmış bir konteynerin etrafından dolaştı. Altı hafifçe ezilmişti ama parçalanmamıştı. Els içini işaret etti. Gösterdiği yerde daha önce de gördüğüm küçük varillerden vardı. Mavi plastikten ve beyaz kapaklı. Els'in bahsettiği kayış öylece yerde duruyordu ama varillerin çoğu yan yana sıralanmış ve düzgünce kümelenmişti.

Bu varilleri tanıyordum.

Mavi, yuvarlak plastik...

"Varillerin çoğu suya kapıldı. İçlerinde çok önemli malzemeler vardı. Hayati önem taşıyan tohumlar, protein ve vitamin çubukları. Hızlı bozulan ürünleri tükettiğimizde öğünlerimize bu çubuklarla devam etmemiz gerekiyordu. O zamana kadar tüm ekinler hazır olamayacak. Ne kadar hasar aldığımızı hesaplamak için neler kaldığını öğrenmek üzere kapakları tarayacağız ve elimizdeki listeyle karşılaştıracağız."

"Bir tane görmüştüm." Varillere doğru yürüdüm ve bir elimi pürüzsüz plastik yüzeyin üzerinde gezdirdim. "Suya düştüğümde bunlardan bir tane görmüştüm."

Aniden şarj sorunum için bir çözüm yolu bulmuş oldum.

BÖLÜM 28

"EĞER KAYBOLAN VARİLLERİ BULURSAM," DEDİM, "en azından bir tanesini bile bulursam, karar veren kişiyi ikna etmeye yeterli olur mu? Fazla pillerden ödünç alabilir miyim?"

"Eh, evet..." Els konuşmaya devam ediyordu ama benim duymak istediğim tek şey buydu.

Zaten Samira ve Nordin'in yemek bulmasına yardım etmek için şehre gidecektim. Oradayken varilleri de arayabilirdim. Renkleri açık maviydi: Artık ne aradığımı bildiğime göre onları kolayca görebilirdim.

Eğer bir varil bulursam kaptanın gözüne girebilirdim ve o da su motosikletiyle Gorinchem'a gitmek için pil ödünç almama izin verebilirdi. Eğer görevimi doğru düzgün bir şekilde yerine getirebilirsem, ailemin bekleme listesinde daha yüksek şansı olabilirdi. Bu, Iris için önemli bir adımdı.

Els hâlâ konuşuyordu. Varil bulmanın ve özellikle sağlam varillerden birini bulmanın zorluklarından bahsediyordu. Hiçbirini önemsemedim. Bir şansım vardı. Önemli olan buydu.

Samira ve Nordin'le öğleden sonra buluşacaktım. Önce bu işin yapılması gerekiyordu. Benim için hiç sorun değildi. "Önce kapakları mı taratacağız demiştin?"

Kalan varilleri tarattık ve ardından Els beni üzerine oturduğu alçak bir platforma oturttu ve burada depolanan kutuların listesini gösterdi. Kaybolanların üzerini çizdi. Gidenlerin çoğunda protein çubukları, iki tanesinde lahana turşusu, üç tanesinde hızlı büyüyen tohumlar vardı. Kabak tohumları da gitmişti ve Els buna gerçekten üzülmüşe benziyordu.

"C vitamini kaynağımız onlardı." Başını salladı. "Besin uzmanlarıyla konuştum. Depodaki yemeklere ihtiyacımız var ama eğer günlük porsiyonları iyi ayarlarsak kendi ürünlerimizi yetiştirene kadar idare edebiliriz. Ama onun için de..."

"O ürünleri ekmemiz gerekiyor."

Biri küçük bir kasayı içeri taşırken rahatsız edici bir titreşim sesi duyuldu. Ardından iki kişi da içeri girdi. Odaya bakıp düşen kasaları ve açılan konteynerleri kontrol ettiler.

O rahatsız edici titreşim sesini, Els'in bana gösterdiği, ihtiyacımız olan ürünler ve kaynakları hesaplayan ve düşündüğümden daha karmaşık olan uygulamaya odaklanarak duymazdan gelmeye çalıştım. Tüm faktörler hesaplamaya dahil ediliyordu. Gemideki nüfus değişikliği, ihtiyaç duyulacak miktarı da değiştiriyordu. Ekinlerin başarılı ya da başarısız hasadı; farklı hasat başarısızlıklarına göre hangi ekinin açığı kapatabileceği; kaybedilen protein çubuklarının kaç kişiyi, kaç gün boyunca besleyebileceği gibi hesaplamalar yapılıyordu.

"Henüz uygulamayı çalıştırmadım. Eksik veriyle bir sonuç alamayız." Odanın içindeki çalışanları işaret etti. Kasaları bir kenara çekmişlerdi ve bir konteyneri düzeltiyorlardı. Kırık kapağının içinden vakumla paketlenmiş ürünler dışarı döküldü.

"Her şey su geçirmez mi?"

"Hım? Yemekler mi? Hayır, onlar..."

"Konteynerler..."

"Eğer sadece sel olsaydı evet. Asıl hasar, suyun ve parçalanmış enkazın basınçlı kuvveti yüzünden oldu."

Elimle bacağıma vurdum ve parmaklarım bir örümcek gibi açıldı. "Anladım. Demek istediğim..." dedim kelimeleri bir araya getir-

meye çalışırken. Suskunluğum uzayıp Els beni sabırla izlemeye devam ettikçe yanaklarım iyice alevlenmeye başladı. Bacağıma daha hızlı vurdum. Odanın diğer tarafından gelen vinç sesleri de pek iyi gelmiyordu. Dikkatimi o sese verdiğim sürece de kelimeler aklımdan uçup gidiyordu. "Yani her şey teorik olarak mı su geçirmez?" Kot pantolonumun üstündeki elime baktım. "Sadece hasarlı kasalara bakacağız. Diğerleri sel sırasında hasar almamış olabilir." Yeni bir şey söylemiyor olabilirdim. Beni asıl utandıran, söyleyeceklerimi uzun bir zamanda kelimelere dökebilmem olmuştu.

"Aynen," dedi Els. "Ben hasar almamış olanları kayıtlara geçiririz diye düşünüyordum ama hasar alanlara da bakalım. Yiyeceklerin çoğu bozulmuş olabilir ama belki tohumların bir kısmını kurtarabiliriz. Bunlarla sen ilgilenirsin diye umuyordum."

"Efendim?"

"Kalan varillere bakacaksın."

"Tek başıma mı?" Bu duyuru yüklemekten daha karmaşık bir görevdi.

"Yardıma ihtiyacın olursa bana mesaj atabilirsin ama sen halledersin. Hasarlı olanları daha sonra inceleyebilmemiz için kenara ayır ve sağlam olanları tarayıcıya okut."

"Tamam." Bakışlarım vincin olduğu tarafa kaydı. Sürtüşen metal sesi düşük voltajlı elektrik akımı gibi artıyordu. Çıkan sesin beni rahatsız ettiğini Els'e söylemek istemiyordum. O neredeyse vinci görmüyordu bile. "Onlar yerleştirme işini bitirdikten sonra başlayabilir miyim?"

"Pekâlâ." Els ayağa kalktı. "Benim toplantım var. Öğleden sonra işlerini bitirmiş olurlar. Sen de bu arada gösterdiğim uygulamayı incelemek ister misin? Bilekliğine gönderebilirim."

Vinci geride bırakıp Els'in peşinden koridorlarda ilerlerken, dışarıdaki fırtınanın sesi uzaktan yankılanıyordu. İçimde tuhaf bir heyecan vardı. Way Station'da daha ilk günden tek başıma çalışmaya başlamıştım ama bu gemi çok büyüktü ve çok *önemliydi*. Üstelik çalışmaya başlayalı henüz iki gün olmuşken Els bana işleri kendi başıma halledebileceğim kadar güveniyordu.

Söz verdiğim gibi Nordin ve Samira'yla buluşmak üzere yola çıkmadan önce su motosikletimle annemin yanına gittim.

Konakladığı ofis odasında değildi. Öylesine seslendim ve havalimanının içinde fenerimi sağa sola çevirerek gezinmeye başladım. Koridorlarından birinde duran kediden daha büyük bir hayvanın, belki de bir tilkinin zayıf ve ıslak cesedini görmezden gelmeye çalıştım. Başka bir koridorda gördüğüm genç kız cesedini ise görmezden gelmem zordu. Mirjam olmadığından emin olmak için uzun bir süre durup cesede baktıktan sonra bu görüntüyü zihnimden silip attım. Koşarak dışarıya çıkmakla burada kalıp annemin iyi olduğunu görmek arasında kaldım. Ancak seçimi benim yerime annem yaptı ve bulunduğum koridora çıktı. Başında bir şey yoktu ve saçları diken diken olmuştu. Gözleri ise kocamandı. Birden donup kaldım. Ne olduğunu anlamaya çalışırken çekildim. Fenerim hâlâ annemin göğüs kısmına vuruyordu. Yüzünü aşağıdan aydınlattığı için de gözlerini pek seçemiyordum.

Bir karşılık bekleyerek, "Sana yemek ve göz damlası getirdim," dedim. Konuştuğunu duymam gerekiyordu. Koşmayacağımı bilsem de vücudum uygun bir pozisyon almıştı.

"Süper! Ben sadece... Ah! Denise! Koluna ne oldu?" Hızla bana doğru yürüdü. Tuhaf bir şekilde omzunun yanına doğru düşen bir çanta taşıyordu.

"Düştüm." Yanıma geldiğinde alışkanlıktan geri çekildim. "Kırık falan yok ama."

Annem iyi miydi? Bence iyiydi. Kocaman açılmış olmalarına rağmen gözleri normal görünüyordu. Tüm dikkatini bana vermişti ama fazla derin ya da fazla boş bakmıyordu. "Emin misin? Sana iyi bakabiliyorlar mı? Ah, tatlım."

"İyi bakıyorlar. Geminin doktoru benimle çok ilgilendi. Bana..." Ağrı kesici veriyor demek istedim ama kendimi tuttum. "İhtiyacım olan her şeyi veriyor."

"Çok iyi insanlar. Ama aileleri ayırmamaları gerekir. Bu doğru değil."

"O konu üstünde çalışıyorum." Fenerimi yere indirdim. Havalimanı en son geldiğimdeki halinden daha kötü kokuyordu. Çürümüş gibi. Küf gibi. Tuz gibi. Yakındaki asansör bir metre kadar aşağıya inmiş ve çamurlu suya saplanmıştı. Diğeri ise yıkılmış ve tavanda kocaman bir boşluk bırakmıştı. Feneri yeniden annemin ayaklarına doğru tuttum. "Bir işim var. Sayılır."

"Öyle mi?"

Keşke kaldığı ofise gitseydik. Koridor çok büyüktü ve biz çok küçüktük. Gemiye dönmek istiyordum. Ancak annem söylediklerimi dinliyordu, kafası iyi değildi ve yeniden o kızın cesediyle karşılaşmak istemiyorum. Bu yüzden devam ettim, "Evet, Els'in yanında çalışıyorum. Asistanıyım. Öğleden sonra selde hasar gören erzaklara baktım. Aslında sadece hasar görenleri diğerlerinden ayırıp her şeyi tarayıcıyla okutacaktım ama tarayıcıdan geçirdiğimde hangisinin içinde tohum hangisinin içinde yemek olduğunu gördüm ve Els'in yapabileceğimizi söylediği gibi hasar gören yemekleri tohumlardan ayırdım." Ağırlığımı ayaklarımın uçlarına vererek yükseldim. "Ve! Bir de hepsi paketli olduğu için bazı kutuların sadece bir bölümü su almıştı. Kalanları kurtarabileceğimiz için onları da başka bir tarafa ayırdım ve sonunda hepsini beş farklı kategoriye bölmüş oldum. Els çok şaşırdı. Bunu beklemediğini ama *daha iyi* olduğunu söyledi."

Heyecanımı belli etmemek için gülümsememi bastırmaya çalıştım.

"Bu... bu çok güzel. Orada eğlenebildiğine çok sevindim."

Birden kendimi tutmama gerek kalmadı. "Bu... bir hobi değil. Bir iş. Els çalışmamdan memnun olduğunu söylüyor."

"Tabii. Seninle gurur duyuyorum."

"Bu bir iş," diye bastırdım çünkü annem ne olduğunu anlamamıştı. Way Station'da gönüllü olarak çalışmamı da anlamamıştı ama *Nassau* önemli bir yerdi. "Ve eğer yolcular işlerinde başarılı

olurlarsa, bekleme listesinde yer alan aile üyeleri sıralamanın üstüne çıkabiliyor."

"Bekleme listesi mi?"

"Dediğim gibi. Üzerinde çalışıyorum." Annemle göz göze geldim.

"Ben... Çok tatlısın, canım, çok tatlısın ama bekleme listesindeki isimlerin arasından beni seçmezler."

"Ama senin insanlarla aran iyidir. Akıllısın. Öğrenmeni isteyecekleri her şeyi öğrenirsin. Gemide çok başarılı olabilirsin eğer..."

Annemin çantasını bana tam o anda atması beni memnun etmişti çünkü bu yüzden cümlemi bitirmeme gerek kalmadı. "Bak," dedi, "söylediğin şeyleri yapmaya çalıştım. Beni içeri almaları için işe yarayan bir şeyler bulmaya çalıştım. Yetmez ama, değil mi? Kaptan van Zan çok açık konuşmuştu. O bekleme listesinin içinden beni seçmez. Ben... ben her şeyi mahvettim. Bunu biliyorum."

"Evet."

Annem bunu duyunca irkildi.

Ne kadar doğru olsa da bir an tereddüt ettim. Çantaya baktım. İçinde ıslak ve tuzlu su lekeli bir kumaş vardı. Çarşaf mı? Kıyafet mi? Temizlik malzemelerine benzeyen şişeler. "Belki temizlik malzemeleri işlerine yarar. Max'e soracağım. Yine de sözüme güven anne, bu konu üstünde çalışıyorum. Ve Iris'i de bulmak için çabalıyorum."

"Evet, evet." Annem başıyla onayladı.

Henüz su motosikletimden ya da şehre gittiğimden haberinin olmadığını fark ettim ama artık ona bunları anlatmak içimden gelmiyordu. Keşke babamı ya da Iris'i arayıp anlatabilseydim. Beni tanıyan birine anlatabilseydim. Bunun benim için ne anlama geldiğini bilen birine anlatabilseydim. "Sana yemek vereyim." Sağlam omuzuma taktığım çantayı çıkardım. "Temiz çatal bıçak da getirdim."

"Gidiyor musun yine?"

Çantamın içindekileri çıkarmak için eğildim. "İnsanlarla buluşacağım."

"Tamam." Annem fener ışığının ardında zayıf ve yüzündeki çamur izine rağmen solgun görünüyordu. Gölgesi uzadı ve bozulmuş zeminin üzerine yayıldı. "Yemek için teşekkür ederim."

Ona reçel, ekmek, göz damlası ve hafif çatal bıçak setini uzattım. "Sabunun var mı?"

"Evet."

"Tamam. Yarın gelirim." Sırt çantamı topladım. "İyi geceler."

"Tamam."

Yürümeye başlamıştım ama birden durdum. Bu doğru değildi. Eğer birine iyi geceler dersen, onun da sana iyi geceler dilemesi gerekiyordu.

"Denise, ben..."

Feneri yüzüne doğru tutum.

"Beni gemiye gizlice sokman gerek," dedi sanki son sözleriymiş gibi. "Bunu daha fazla devam ettiremeyeceğim. Burada kimse yok, yemek yok ve yapayalnızım. Seni ve Iris'i özlüyorum. Burada kalamam."

"Ne?" Böyle olmaması gerekiyordu. Ona yemeğini verip işimden ve su motosikletimden bahsetmem gerekiyordu sadece. Onun da bunlardan etkilenmesi ve umutlanması gerekiyordu.

"Beni gemiye gizlice sokman gerek," diye tekrarladı. Eline tutuşturduklarımı göğsüne bastı. "Kaçak yolcu gibi. Saklanabilirim."

"Ama bu yasak."

"Hayatta kalmamın tek yolu bu."

"Bu kurallara aykırı," diye direttim. "İkimizi de dışarı atarlar. Yine."

"Fırlatıldıktan sonra öğrenirlerse atamazlar. Bizi gemiden aşağıya atacak değiller ya." Şimdi heyecanlanma sırası anneme geçmişti. Fenerinin ışığı titredi. "Beni birkaç günlüğüne saklaman gerekecek! Bir haftadan az kaldı, değil mi? Zor olmaz. Gemide boş yer çok. Hem güçlerini idareli kullanmak için kameraların çoğunu da çalıştırmıyorlar. Anke bana böyle söylemişti. Gördün mü? Hepsi yolunda gidecek."

"Yasak. Hayır. Öğrenirler, anne. Beni yine dışarı atabilirler. Böyle... böyle olmaması gerekiyor, hayır." Kekeleyerek konuşuyordum. Havalimanının kokusu hiç olmadığı kadar keskindi. Beni atarlarsa, yine buraya gelmem gerekirdi.

Nedenlerim vardı. İyi ve mantıklı nedenlerim. Onu kimse fark etmeden gemiye sokamazdım. Beni de gemiden atarlardı ve son şansımız da uçup gitmiş olurdu. Yeterli erzak yoktu ve gemiye daha fazla insan getirmek diğerlerinin hayatını da tehlikeye sokardı. Annemin kafayı bulmayacağına ya da işleri yeniden berbat etmeyeceğine güven olmazdı. Iris'i bulma şansımız da kaybolurdu.

Ofisteki yırtık koltukta uyuduğum âna döndüm. Elimdeki yastık kılıfını sarabileceğim bir yastığım bile yoktu.

Annemin gemiye binmesini istiyordum. Ama bu şekilde her şeyi tehlikeye atamazdım.

"Eğer sen..."

Yeniden annem olmuştu. Kırılgan ya da çelimsiz değildi artık. Boynumu büküp omuzlarımı kaldırdım ve acıyla inledim. "İstemiyorum," dedim sessizce.

"Bunu bir düşün. Tamam mı? Sana ihtiyacım var."

"Üzerinde çalışıyorum. Sana söyledim. Üzerinde çalışıyorum."

BÖLÜM 29

MOTOSİKLETİM TEKLEDİKTEN SONRA DEVİR ALDI. BİR anlığına burada kapana kısıldığını için annemin peşimden gelip beni ikna etmeye çalışmasından korktum. Ardından motosiklet tanıdık hırıltı ve titremeyle çalışmaya başladı. Elimle sağ kolu sıktım.

Yola çıkmıştım. Havalimanından, tarlalardan geçtim ve Amsterdam Ormanı'nın etrafından dolaştım. Amstelveen'den geçtim. Başka tarlaları geride bıraktım. Gözlerimle açık mavi plastiği arıyordum.

Annemi fikrini değiştirmesi için nasıl ikna edeceğimi bilmiyordum ama Samira ve Nordin'i nerede bulacağımı ve ne arayacağımı biliyordum.

Amsterdam Üniversite Hastanesi'ne geldiğimde ana binanın etrafında bir tur atıp onları bulmam birkaç dakikamı aldı. Tek ışık onlarınki olduğu için nerede olduklarını görmek kolay olmuştu. Fenerlerinden çıkan ışık ikisinin arasına düşüyor ve çökmüş duvarın kenarında duran bacaklarını aydınlatıyordu. Onlarla benim aramda olması gereken duvar yıkılmıştı.

"Gelmene sevindim," diye bağırdı Samira.

Su motosikletleri, Samira ve Nordin'in oturduğu duvarın iki metre kadar aşağısında hırıldıyordu. Nordin aşağıya indi. Samira da ardından ayaklandı ve Nordin inmesine yardım etti.

"Tabii ki geldim." Bilekliğimi kontrol ettim. Erken gelmiştim; onları ortada bıraktığıma dair endişeye kapılmış olamazlardı.

"Yeni bir mont bulmuşsun," dedi Samira.

Geminin verdiği montu gururla düzelttim. Kolun boşta kalan kısımları rüzgârda savruluyordu.

"Temizmiş de!" dedi Nordin. "Ne şanslısın."

"Evet, ben... ben şanslıyım." Bir şeylerden şüphelenmişler miydi yoksa sadece meraklanmışlar mıydı anlayamıyordum. Bunun olacağını düşünmeliydim. Onların üzerinde Samira'nın benden ödünç aldığı atkı dahil olmak üzere dünkülerle aynı kıyafetler vardı. Atkıyı da kapüşonun içine sokmuştu. Vücutlarının görünürde kalan kısımları da kıyafetleri kadar kirliydi.

Tabii ki montumu fark edeceklerdi. En azından neden farklı bir kot pantolon giydiğimi açıklayacak bir mazeretim vardı. Sonuçta dün kasadan kıyafet aldığımı görmüşlerdi.

"Kolun nasıl?" Samira daha sağlam bir enkaz parçasının üstüne çıktı. "Enfeksiyon kaptı mı? Şişkinlik var mı?"

"Acıyor," dedim dürüstçe. "Ama onun dışında iyi bence."

"Emin olmak için bir bakayım."

Aramızda birkaç metre vardı. Motosikletin sıcaklığında ısınmak için iyice içeri gömülmüştüm ama yine de geri çekildim. Eğer yeni montumu fark edebildiyse, profesyonel elden çıkan askıyı ve yeni bandajları da fark ederdi. "Hayır. İyiyim. İyiyim." Kendimi komik bir şekilde ifade edebildiğimi hissetti.

"Öyle diyorsan." Samira şüphelenmiş görünüyordu. "Kendimi sorumlu hissediyorum."

"Evet, öylesin."

Samira ona vurmuşum gibi olduğu yerde donup kaldı.

Nordin başını kaldırdı. "Hey..."

"Demek istediğim..." Ağzımı hiç açmamalıydım. Kendini sorumlu hissettiği ortadaydı. Zaten bana çarpan da oydu. Bunu hepimiz biliyorduk. Yine de dudaklarımı ıslatıp, "Özür dilerim. Seni suçlamıyorum, Samira," dedim.

"Suçluyor gibisin." Samira yumuşak bir ses tonuyla konuşmuştu.

"Özür dilerim," diye tekrarladım. Normalde bu, konuşmayı bitirmek için yeterdi. Motosikletin kollarına baktım. "Hadi. Hadi size biraz yemek bulalım."

Akşamımız, apartman dairelerinde ya da ondan kalan şeyde saklanan bir aile bulduğumuzda rayından çıktı. Onları Amsterdam'ın sular altında kalan bölgesinden dışarı çıkardık. Suyun birkaç metre üstünde kalan A1 otobanının doğu kanadında inmek istediklerini söylediler.

Oradan çok uzağa gidemeyeceklerdi. Viyadükler yıkılabilirdi. Burada bile yıkılıp yolu kapatan bariyerler, kraterler ve göçmüş asfaltlar yüzünden otobanları takip etmek zordu.

Yine de üçü yollarına yürüyerek devam etmeye başladıklarına onlara katılabilmeyi diledim.

Kaldığımız yerden arama çalışmalarına devam ettik ve nasıl olduysa kendimi, bir zamanlar oturduğum dairemizin balkonunun olduğu yerdeki karanlığa bakarken buldum.

Ablam içeride değildi.

Su motosikletimi açık girişten geçirip merdiven kalıntılarına tırmandım. Apartmanımın içinde dolaşıp banyo ve mutfakta sağlam kalan eşyaları aldım ve eldivenli ellerimi küflenmeye başlayan koltuğa sürttüm.

İçeride değildi.

Bunu biliyordum ama neden bunu onaylamanın bu kadar acı verdiğini anlamıyordum.

Nordin ve Samira'ya yüzen ama şaşırtıcı bir şekilde sağlam kalmış bir paket cips ve bir avuç dolusu ölü ama bütün kuş ve tavşan bulduktan sonra gemiye gece yarısı dönebildim.

Neredeyse boğulduğum ve mavi varil ile parlak fener ışığını gördüğüm yerdeki uzun yolu kullandım. Hiçbiri ortalarda yoktu.

Yarın aramaya devam edecektim. Fazladan bir günün Iris için ne anlama geldiğini bilemiyordum. Kaldığı sığınağın yemeği azalıyor olmalıydı. Geçici sığınaklardaki erzaklar bir ya da iki günlük olarak planlanmıştı, belki de üç. Ve bunun iki katı zaman geçmişti.

Eğer sığınakta değilse... bunu pek düşünmüyordum çünkü eğer sığınakta değilse yapabileceğim hiçbir şey yoktu.

Yavaşça gemiye doğru yaklaşırken motosikletim yüksek sesle su püskürtüyordu. Mühendisler yine geceyi çalışarak geçiriyorlardı ve ben de sarı ışığın altındaki tanıdık yüzlere baktım. Bu sefer bacağımı kırmamı ya da kafatasımı çatlatmamı ya da aracımı geliştirerek bir yolcu gemisiyle dönmemi beklediklerini söyleyerek şaka yaptıklarında gülümsedim.

"Ve yarın da başka bir nesil gemisi," dedim birkaç saniye sonra ve herkes kahkahalara boğulduğunda belli etmeden kendimle gurur duydum.

"Denise?"

Sesin kime ait olduğunu anladığımda şakalaşmamız sona erdi.

Matthijs gemiye bağlı olan yüzen platformlardan birinin üstünde duruyordu. "Biraz önce çıkan ses pek hoş değildi." Fenerini motosikletime doğru tuttu. "Motorda bir sorun mu var?"

Havalimanından ayrıldıktan sonra motorun zar zor çalıştığını hatırlayarak, "Belki de," dedim.

"Sabah motosikleti kullanan Tomás'ın da şikâyetçi olduğunu duydum. Rampaya getir de bir bakayım."

"Şimdi mi?" Dün gece gemiye girdiğim kapıya baktım. Odama çıkmak ve sıradan bir gece uykusu çekmek istiyordum.

"Eğer uzaklardayken motorun tamamen bozulmasını istemiyorsan tabii. Senin kararın."

Rampaya doğru döndüm, motosikletin açısını düzeltim ve kollardan tutup kaldırdım.

"Hey, bekle. Yardım edeyim." Matthijs tuhaf bir sıçrayışla üzerinde durduğu platformdan rampaya geçti. Rahatlamış bir nefes aldım. Motosiklet çok ağırdı ve onu tek kolla yukarı doğru itmek zorunda kalmayı pek istemiyordum.

"Bunu nereden buldun ki?" Matthijs gülümsedi. "Sana bizimkilerden birini alamayacağını söyledim ve günün sonunda, bam! Bununla çıkıp gelmen çok hoşuma gitti."

Gözlerimi önümden ayırmadım. Beni bu kadar rahatsız etmesi çok aptalcaydı. Normal davranıyordu. Tarafsız bir gözle bakılacak olursa arkadaş canlısıydı.

Bense *küçük Denise'i*, Matthijs'in miskin oturuşunu, miskin gülümsemesini, kafası iyiyken evin içinde on ve on iki yaşlarında iki çocuk olduğunu, annemi gelip aldığı evde on ve on iki yaşlarında iki çocuğun tek başına kaldığını umursamayışını düşünüyordum sürekli.

"Şansım yaver gitti," dedim.

"Ah, lütfen ama. Detayları duymak istiyorum."

Bir süre sessiz kalıp motosikleti yukarı itmenin verdiği yorgunluğun dinmesini bekledim. Neredeyse yükleme alanına gelmiştik. "Evimizin yakınlarında tanıştığım bir çiftle takas yaptım. Motosiklete karşı annemle evimize sakladığımız yemekleri verdim." Bu kadarını anlatmak istiyordum; kısa ve şirin bir hikâye. Fakat bana yıllar öncesindeki gibi miskin gülümsemesiyle bakıyordu. Bu ifadeyi yüzünden söküp atmak istiyordum. "Ve annemin ketaminini."

Gülümsemesi gittikçe büyüdü. Keşke hiçbir şey söylemeseydim. "Of," dedi. "Yüklü müydü?"

"Elindekinin tümü."

"Annen bir şey demedi mi?"

Son bir homurtuyla motosikleti yükleme alanındaki düzlüğe çıkardık. Doğrulduğumda sırtım kütürdedi. İçerideki ışığın kısık olduğunu düşündüğüm zamanlara şaşırmamak elde değildi. Işık şeritleri ve fenerlerin yanında sanki güneşe bakıyor gibiydim. Gözlerim bu ışığa alışana kadar başımı yerden kaldırmadım ama

yine de göz ucuyla Matthijs'in bir cevap beklercesine bana baktığını görebiliyordum.

"Ona söylemedim."

"Akıllıca. O nasıl peki?"

"Kendin bakabilirsin," dedim inatçı bir tavırla. "Çok yakında kalıyor."

"Biraz meşgulüm." Dışarıdaki suyu işaret etti.

"Peki." Geri çekildim. "İyi geceler." Biriyle akşam vakti ayrılırken söylendiği için ağzımdan bu kelimeler dökülüvermişti ama Matthijs iyice suratını astı.

"Gerçekten Denise, durumu nasıl? Onun için endişeleniyorum. İşten atıldıktan sonra kendine çekidüzen verir diye düşünüyordum ama o zamankinden daha kötü görünüyor."

"Arkada bırakıldığı için mutlu değil." Neredeyse benden onu gizlice gemiye sokmamı istediğini söyleyecektim. O ânı hatırlayınca tüylerim yeniden diken diken oldu. Ben işe yarıyordum. Beni seviyorlardı. Bunları bir kenara atamazdım.

"Annen o kadar tatlı bir kadın ki. Berbat bir hâlde ama çok tatlı."

Yine dilime hâkim oldum. Bunu daha önce çok kişiden duymuştum. Annem çok tatlı ve çok şefkatliydi. Yardım etmeyi çok severdi. Partilerde çok eğlenceliydi.

Iris'in dışında onun berbat hâlde olduğunu söyleyen tek kişi Matthijs olmuştu.

"Onu görmeye gitmeliyim belki de," dedi Matthijs.

Olanları yeniden gözümde canlandırdım. Annemin arkamdan *yalnız* diye bağıran duruşunu düşündüm. "Evet. Bence hoşuna gidecektir."

Belki onu gemiye gizlice sokmasını benim yerime ondan isterdi.

"Öğle yemeğinde seni göremedim."

Max'in sesini duyunca birden durdum. Gecenin bu saatinde koridorlar nerdeyse boştu ama ayak seslerini duyamamıştım.

"Özür dilerim, öğle yemeğini çalışarak geçirdim." Orada olmadığımı anlamışlar mıydı? Orada olmamı mı istiyorlardı? Birden öğle yemeği vaktinde orada olmuş olmayı diledim.

"Yine mi dışarı çıktın? Kolun iyileşti mi?" Max, düşünceli bir şekilde gözlerini kısarak yanıma doğru geldi. Cevap vermeme fırsat tanımadan ya da nefes alacak kadar zaman geçirmeden, "Dün gece, bilemiyorum, seni fazla zorladıysam özür dilerim. Annen hakkında... senin otizmli olman hakkında... bundan bahsetmemeliydim belki de. Bunu öğrendiğim için rahatlamış hissettim. Bu tuhaf mı?"

Kaşlarımı çattım. Kararsız ya da şaşkın olmasını anlayabilirdim. Hatta ilgilenmesini de. Ama: "Rahatlamış mı?"

"Sen, şey, bana hiç bakmıyorsun. Göz teması kuramamak otizmle ilgili bir şey, değil mi?"

"Evet, özür dilerim."

Suratını buruşturdu. "Özür dileme! Bu, *kötü* bir şey değil. Sadece seni yanlış anladım: Benden hoşlanmadığını düşündüm. Bu seni üzüyor mu? Bunu sorma hakkım var mı?"

"Göz teması kurmak mı? Hayır. Belki başkalarını üzüyor olabilir ama ben üzülmüyorum. Bu..." Bunu kelimelere dökmek için yıllarca uğraşmıştım. Başka şeylerle karşılaştırmaya çalışmıştım: yüksek sesli müzik, yoğun bir tat, hızla geçen imgeler gibi... Fakat bunların hepsi insanlara farklı şeyler ifade ediyordu ve hiçbiri anlatmak istediğim şeyi gösteremiyordu. En azından koridorlar sessizdi, ışıklar kısılmıştı ve baş başaydık. "Bunu yaklaşık yarım saniyeliğine falan yapabiliyordum. Daha fazlası, çok fazla oluyor. Çok yoğun. Beynimi kurcalıyor."

Fazla samimi, diye düşündüm ama bunu yüksek sesle söylemedim.

"Peki," dedi yavaşça.

Bir kere daha deneyerek, "Şok gibi," dedim. "Göz teması kurduğum anda vücudumda bir akım oluşuyor ya da biri bana beklemediğim bir anda dokunduğunda... Bu tür şeyler çok *ani*, çok *yüksek sesli* ve çok *hadsiz*. Hepsi o kadar çok geliyor ki doğru düzgün düşünemiyorum."

Şehre gidip geldikten sonra hem bedenim hem de zihnim o kadar yorgundu ki dün geceki uykuma dönmek istiyordum. Fakat bir yandan da sadece konuştuğumuzda bile tuhaf bir şekilde içimin ısındığını hissettiğim için her şeyi açıklamak istiyordum. En azından Max, bilekliğindeki otizm hakkındaki verileri açıp *Annesinin Yorumlarıyla Denise Rehberi*'ne bakmak yerine merak ettiklerini bana sormuştu.

Ve Max'in *otizmin* nasıl bir şey olduğunu öğrenmek için değil, *benim* nasıl biri olduğumu öğrenmek için bunları sorduğunu sanıyordum ya da umut ediyordum.

Ve ben de bunları sormasını istiyordum.

"Yani, hayır. O yüzden..." Dudaklarımı yaladım. "Değil."

Gülümsedi. "Peki. Güzel."

BÖLÜM 30

KEDİ ANATOMİSİ KİTABI BAŞ UCUMDA DURUYORDU. Sehpanın yarısını kaplayacak kadar büyük bir kitaptı.

Max hakkında düşüncelerim aklımdan uçup gitti. Dışarısı hakkında düşüncelerim de. Sadece kendimi... ağır hissediyordum. Parmaklarımı kitabın kenarında dolaştırdım. Kapaktaki kediye baktım. Burnunda leke olan güzel bir şişman beyaz kedi. Aylar önce barınağa böyle bir kedi gelmişti.

Onu da diğerleriyle birlikte öldürmüştük.

Kitapla birlikte yatağa girmek, sayfalarını karıştırmak ve farklı kelimeleri ve göğüslerindeki halka kemiğin adını hatırlamak istiyordum ama kitabı elime almadım. Onu neden buraya getirdiğimden bile emin değildim. Bilekliğimdeki dosyaları silmemin bir nedeni vardı. Bu aptalcaydı. Zayıflıktı. *İşe yaramazdı*. Uzaya gidecektim. Orada yaşayacak ve orada ölecektim. Hayatım boyunca başka bir kedi daha göremeyecektim.

Sabah işe gitmem gerekiyordu. Dişlerimi fırçalayıp uyumalıydım. Elimi kitabın kapağından çektim.

Yeni rutinim berbattı ama yine de bir rutinim vardı. Saat sekize çeyrek kala uyanıyordum ve dokuzda çalışmaya başlıyordum.

Bugün Els'le birlikte dün ayırdığım kaynakları kaydettik, sudan etkilenen tohumlardan hangilerinin atılacağına ve hangilerinin kurtarılacağına göre yeni hesaplamalar yaptık.

Gemidekilere onarımlarla ilgili son bilgileri gönderdim ve Fatima, Max ve Sanne'yle birlikte öğle yemeği yedik. Yemek yediğimiz sürenin yarısını, Fatima'nın sınıf arkadaşlarıyla ilgili anlattığı bir anı yüzünden gülmekten kızararak geçirdim. Hem Max yanımdayken kızarmamak mümkün değildi. Max de kendi anılarından birini anlatıp öyle bir sırıttı ki yanaklarım daha da kızardı.

Bu normal, diye düşündüm. *İş, arkadaşlar ve flörtleşmeler.*

Ben de onlara katıldım. Dünkü maceramı anlattım. Max'e Iris'i bulma planımdan bahsettim. Els'le birlikte işlere devam etmek için döndüm.

Gelecek yıllar boyunca bunu yaptığımı hayal ettim. Ancak öğle yemeklerinde Iris de bana katılacaktı ve bilgilendirme sistemini kullanırken başımdan geçenleri onunla paylaşacaktım. Bu işte başarılıydım. Els öyle diyordu. Iris benimle gurur duyardı.

Bu rutini seviyordum. Sevmek zorundaydım: Geleceğim bundan ibaretti.

Annemi ziyaret edip "*Hayır, bu işi halletmeye çalışıyorum, lütfen, lütfen, hayır*," dediğim anlarda bile kibar olmaya çalıştım.

Motosikletimle şehre gittim. Matthijs, motosiklet bir daha sorun çıkarırsa ona haber vermemi söylemişti ama motosikletim şimdilik rüzgâra ve akıntıya uyum sağlıyordu. Motordan çıkan mırıltı, hoşuma gidiyordu. En azından duyabildiğim zamanlarda. Çoğu zaman uğuldayan rüzgârın ve foşurdayan suyun sesine karışıyordu. Ben motosikleti düz tutmaya çalışırken beyaz köpükler yanlardan ikiye ayrılarak yayılıyordu.

Önümdeki ve üstümdeki boşluğa baktım. *Fazla kalmadı*, diye düşündüm. *Beş gün. Fazla değil.*

Bir saatimizi terk edilmiş bir binayı yağmalayarak geçirdikten sonra, "Bu fasulyeleri yemeliyim," dedi Nordin. Yine kendi evi-

me giderek hem içeriden hem de dışarıdan kontrol etmiştim. Iris'e dair hiçbir iz olmamasına takılmak istemedim. "Bu fasulyeleri yemeliyim, hem de *hemen* yoksa yamyamlığa başlayacağım."

Samira güldü. Bileğindeki eski moda saate baktı. Bileklerinin pilleri günler önce bitmişti. Zifiri karanlık gökyüzü yüzünden saatin kaç olduğunu ve benim ne zaman Amsterdam Üniversite Hastanesi'ne geleceğimi ya da ne zaman dua etmeleri gerektiğini bilemezlerdi.

Saatlerin pilleri de çok uzun süre dayanmaz, dedi içimden bir ses. *Yemekler de bitecek.*

Boş bir evin içinde korunaklı bir yer bulduk. Rüzgâr içeri girmiyordu ve deniz kokusu yoktu. Nordin suyu arındırırken Samira, benim mucizevi bir şekilde tek parça halinde ve hava almamış bir hâlde bulduğum fasulye kavanozunu açtı.

"İster misin?" diye sordu bana.

"İstemiyorum, teşekkür ederim." Annem için birkaç şey aşırmama rağmen gemide yemek yiyebiliyordum. Bundan birkaç ay sonra ise, ekinlerimizi topladıktan ve elimizdeki kaynaklara göre yaşamayı bıraktıktan sonra çok daha güzel şeyler yiyebilecektim. Samira ve Nordin'in önünde böyle bir gelecek yoktu. Çantamda bir de kahvaltıdan kalma bir besin çubuğu vardı. Bunu onlara nasıl vereceğimi bilemiyordum.

Samira kaşığını geri çekti. "Kasadan pek bir şey almadın değil mi? En azından iki kişiye yetecek kadar?"

"Fasulye sevmiyorum." Bu söylediğim yalan sayılmazdı: Sadece bir markanınkileri seviyordum.

"Yemek mi *seçiyorsun*?" Samira güldü. "Bu zamanda mı?"

"Yemek istemiyor işte, Sami." Nordin ayağını Samira'nın bacağına vurdu.

"Evet ama yemesi gerek."

"Yiyorum," dedim. "Ama buradayken değil."

Samira kaşığını kavanoza daldırırken bir yandan da bana bakıyordu. Ben de sağa sola doğrulttuğum fenerimle etrafı incelemeye başladım. Olduğumuz yer eskiden bir apartman dairesiydi.

Yerdeki çatlak parkeler ve duvar kâğıtları bunun kanıtıydı. Yıllardır kimse buraya ayak basmamış gibi görünüyordu. Öyle bir *havası* da vardı üstelik. Montuma rağmen yerlerin buz gibi olduğunu hissedebiliyordum. Bir ya da iki hafta önce insanların köşede oturmuş televizyon izlediğini, bir kedinin mırıltılarla köşeye kıvrıldığını ve evin sıcacık olduğunu hayal etmek zordu.

Hayat asıl öyle olmalıydı. Böyle değil.

"İlerisi için ne düşünüyorsunuz?" diye sordum. "Uzun süre böyle devam edemezsiniz."

"Bugün birkaç sığınağa daha gittik," dedi Nordin ağzı doluyken. Maskesini yüzünün önünde tutuyordu ve yalnızca kaşığı ağzına götürdüğü zamanlarda indiriyordu.

Samira başıyla onayladı. "Onlara üçüncü motosikleti alıp doğudan yardım istemeye giden kadından bahsettik. Yardımın yolda olduğunu düşünmek onlara cesaret verebilir. Kendileri için sal yapmalarına yardım ediyoruz. Yardım getirmeleri için daha fazla insanı yollamak istiyorlar. Bir de güçleri tükenenleri daha güvenli bir yere ulaştırmak. Kısıtlı yemekle hayatta kalamayacak olanları yani."

"Sal yavaş gider," dedim. "Biljmer'e gitmek tüm günümü almıştı. Eğer beni siz düşürmemiş olsaydınız, yolda kendim düşerdim. Ve soğuk..."

"Evet ve limana ulaştıklarında onları yemek vahası bekliyor olmayacak." Nordin kısa bir kahkaha attı. "Ülkenin doğusundaki herkes suya gömülmemiş tarafa gitmeye çalışıyor. Ama onlar da en az bizim kadar mahvolmuş durumda."

Iris, diye düşündüm.

"Bu mükemmel bir plan değil," dedi Samira, "ama elimizden gelen bu. Sığınakların birbirleriyle iletişim kurmalarına ve ellerindekilerle takas yapmalarına yardımcı oluyoruz. Ayrıca doktor olarak da onlara yardım ediyorum."

İnsanlara yardım edecek yeteneklere sahip olmak hoş bir şey olmalıydı. Ne olursa olsun değerli olmak. Eğer hayatı kurtulması gereken biri varsa o Samira'ydı. Yırtık pırtık kıyafetler içinde, so-

ğuk fasulye yerken ona baktığımda bu düşünceye inanmak zorlaşıyordu.

"Bize yemek vererek ve motosikletlerimizi şarj ederek teşekkür ediyorlar," diye devam etti. "En azından bazen."

"Siz neden doğuya gitmiyorsunuz?" diye sordum.

"Ailelerimizi bırakmayacağız." Kaşığını hızla kavanoza daldırdı, sonra onu Nordin'e uzattı. "Salla buraya gelmenin tüm gününü aldığını söyledin. Nereden geliyordun ki?"

Yalan söylemekten kaçınıyordum ama söylemek zorunda kaldığım zamanlarda da oldukça inandırıcı olabiliyordum. Kelimeleri yan yana getirmeye çalışırken geçen zamanın dışında, normal bir sohbetten farkı yoktu benim için. Uygun anlarda gülümse. Göz teması kurmaya çalış. Saçmalamamak için kelimelerini önceden düşün. Bundan daha fazla yapılacak bir şey yoktu.

Yine de yalan söylemek hoşuma gitmiyordu.

"Nieuw-West," dedim. Şehrin o bölümü Schiphol'le aynı tarafta ve aynı uzaklıktaydı. Yani inandırıcıydı. "Bir dernekte kalıyoruz."

"Çarpışma zamanında sığınakta olmadığını söylemiştin, yanlış mı hatırlıyorum?"

Ona söylediğim şeyi hatırlamaya çalıştım. "Doğru. Sığınak değildi. Sağlam bir binaydı sadece."

"Bilekliğini kontrol ettiğini gördüm."

Nordin kaşlarını çatarak bakışlarını başka yöne çevirdi.

"Bilekliğin nasıl hâlâ çalışıyor?" Ben hemen bir cevap vermeyince Samira devam etti, "Sığınaklarda elektronik aletleri korumak üzere oluşturulmuş kalkanlar var. Eğer sığınakta değilsen..."

Bunu düşünmemiştim ve Samira haklıydı. Geçen haftaki gibi çarpışmalarda—Tanrım, şimdiden bir hafta mı olmuştu?—elektromanyetik bir alan oluşması kaçınılmazdı. "Çarpışma zamanında binanın bodrumundaydık," diye yalan söyledim. "Belki orası da sığınaklardaki malzemeyle kaplanmıştır."

"Belki," diye tekrarladı Samira. "Sana anlattık mı bilmiyorum. Bizim sığınağımızda koruma yoktu. Tüm cihazlar yandı. Kalbin-

de pil olan insanlar öldü. Diğerleri protezlerini kullanamaz hâle geldi. Diğer sığınaklardan, ölen insanların bileklerinden alınan yedek bileklikleri bulduğumuz için şanslıyız aslında. Söylemek istediğim şey... sığınaklar bile güvenli olmayabiliyor. Bazılarında ciddi hasar oluştu. Kalıcı sığınakları ve nesil gemilerini inşa etmek için öncelik verilirken geçici sığınaklar unutulmuş sanırım." Sesi üzgün değildi. Tersine yüzünde bir şeye odaklanmaya çalışıyor gibi keskin bir bakış vardı. "Fakat siz her nasılsa mükemmel şekilde korunan bir bodrum buldunuz yani? Bizim uzattığımız yemeği kabul etmeyecek kadar yemek yiyebiliyorsun ve sürekli dışarda olmana rağmen üstün başın kirlenmiyor, vücudun kokmuyor, yeni kıyafetler giyebiliyorsun..."

Doğru zaman olmadığını idrak edene kadar dudaklarımın arasından *Teşekkür ederim* dökülmüştü.

"Kolunu hiç düşünmüyorsun. Motosikletin her gün şarj oluyor. Gerçek bir sığınakta mı kalıyorsun?"

Samira'nın lekeli ve yırtık kot pantolonuna baktım.

"Neden yalan söylüyorsun? Sana yardım ettiğimizi düşünüyorduk."

En azından bir cevap verebilecek olmaya sevinerek, "Öyle," dedim.

"Eee? Geri kalanını açıklayabilir misin?" Samira kollarını savurdu. "Seni zor duruma düşürmek istemiyorum. Bunun zor olduğunu biliyorum ve senin... nörolojik olarak normal olmadığını da... ama bir cevap istiyorum. Tamam mı?"

Söyleyebileceğim tek şey, "Annemle hazırlığımızı iyi yaptık," oldu. Ayağa kalktım. Gözlerim Samira'ya değmeden etrafı tarıyordu. "Özür dilerim. Bana *gerçekten* yardım ediyorsunuz. Şimdi yemek aramaya gideceğim. Tamam mı? Özür dilerim. Gidiyorum. Gidiyorum. Gidi..."

Ağzımı kapattım ve motosikletimi bulmak için dışarı çıktım.

• • •

Yemek arayacağımı söylediğimde ciddiydim fakat daha çok, suyun üzerinde yüzen erzak paketleri ya da kavanozlar yerine suyun içindeki mavi plastik varilleri arıyordum.

Eğer Samira su motosikletini isteyecek olursa ona hayır diyebilir miydim bilemiyorum. Sığınağın içinde mahsur kalmış bir ablayı kurtarmaya çalışmıyorlardı; *herkesi* kurtarmaya çalışıyorlardı.

Ben ne zaman bu düşünceleri suyun köpüklerine katıp motosikletimden çıkan ışıklarla birlikte uzağa gönderdiğimi düşünsem, hepsi geri dönüyordu. Iris'in üç dört ay önce son Lezzet Festivali'ni yaptığı parkın yakınlarındaydım. Oraya doğru yaklaştım. O gece biraz sessiz kalmıştım. Aklım Way Station'daki kedilerdeydi ama yemeklerin kokusu ve sahnenin önünden kulaklarımı tıkayarak geçtiğim için müzisyenlerden birinin benimle dalga geçmesine karşı çıkan ve bana göz kırpan genç adam hoşuma gitmişti. Iris'in oturduğum masanın yakınlarında kendini müziğe kaptırarak dans etmesi, önümde yılan gibi kıvrılması ve parmağını bana doğru sallaması hoşuma gitmişti.

Nefesinden rahatsız olmamam için kulağımdan uzak durarak, "Bu son Festival, tatlım," diye fısıldamıştı. "Ya şimdi ya hiç."

Beni yanına çektiğinde gözleri yaşarmıştı. Beni dansa kaldırmasına izin vermiştim ve gülmüştüm ve barınaktaki hayvanların hayata gözlerini yumduklarını, bizim de sırada olduğumuzu unutmuştum.

Park şimdi birbirine dolanan ağaç dalları ve kökleriyle berbat hâldeydi. Ben fenerimi açıp aralarından geçerken dallar suyun üzerinde uzun ve çirkin gölgeler oluşturuyordu. Görünürde mavi varil yoktu. Motora güç verdim ve ileriye doğru gittim. Gölün yakınlarında olmalıydım. Şehir yönetiminin yıkmayı düşündüğü eski çocuk parkı biraz ilerideydi. Tırmanma oyuncağının biri suyun altında kalmıştı ama hâlâ tek parça halindeydi.

Mavilik yoktu.

Fenerimi sola tuttum. Salıncak yıkılmıştı. Atlıkarınca uzaktaki ağaç köklerinin arasına sıkışmıştı.

Feneri kaydırağa doğru tutunca olduğum yerde kalakaldım.

Mavilik yoktu ama bir hareket görmüştüm.

En tepesinde biri oturuyordu. Başını döndürdü. Gözlerini ışıktan korumak için elini kaldırdı.

Feneri bıraktım. Motosiklete çarpıp suya düştü. Bakışlarımı kaydırağın durduğu yerden ayıramadım.

"Iris?"

BÖLÜM 31

ADIMI SÖYLEDİ VE MOTOSİKLETİN UCUNA DOĞRU eğilip düşürdüğüm fenerimi aldım. Yarı suya batmış olduğu için ışığı gidip geliyordu. Hareketim yüzünden koluma bir ağrı saplandı ve çığlık attım.

"Denise!" diye bağırdı.

Sonra suda koşma sesleri duyuldu. Bağırışlar duyuldu. Fener parmaklarımın ucuna doğru kaydı ve feneri yumruğumun içine alıp kaydırağa doğru tuttum.

Kaydırak boştu. Üzerinde oturan kimse yoktu. Bir anlığında her şeyin bir rüya olduğunu sandım. Kaydırak zaten boştu. Kocaman gözleri, çökmüş yanakları ve birbirine dolanmış saçlarıyla Iris'i görmemiştim. Sesini hiç duymamıştım.

Fakat hâlâ su sesi geliyordu.

Feneri aşağıya indirdiğimde bir kano ve kambur birini aydınlattı.

"Denise!" Ses suyun üzerinde yankılandı.

Neredeyse feneri ikinci defa elimden düşürecektim. Onu dizlerimin arasına sıkıştırıp motosikletin gaz pedalına sarıldım. Işık kanoyu aydınlatıyordu. Iris'in elinde de bir fener vardı. Fenerin ışığı titredi ve önce gözlerimin içine girdi sonra da motosikleti aydınlattı.

Titriyordum. Tüm vücudum titriyordu. Nefes alıp verdiğimden bile emin değildim. Tek bildiğim ileriye doğru gitmem gerektiğiydi. Ona yaklaşmalıydım.

"Iris." İsmi ağzımdan tek nefeste çıkmıştı.

Gazı kestim. Motosiklet yavaşladı. Kanoya çarptı. Iris'in elinde bir kürek vardı. Artık hareket etmiyordu. Gözlerimin içine bakıyordu ve ben de onunkilere bakıyordum. Montu. Bacakları. Sırtına kadar uzanan saçları artık kulaklarının hemen altındaydı. Çizilmiş ve yıpranmış kano. Çenesi. Yüzü biraz sivrilmişti, kirlenmişti ama *onun* yüzüydü. Bu *oydu*.

"Yaşıyorsun," dedim. Sonra: "Buradasın."

"Ve senin de bir su motosikletin var." Iris kesik bir kahkaha attı.

"Buradasın."

Iris küreği kanoya koydu ve motosikletime uzandı. Kendini çekti ve motosiklete çıktı. Motosiklet onun ağırlığıyla sallandı. Bense, arkama oturan ablamın varlığıyla hareketsiz ve şaşırmış bir hâlde olduğum yerde oturdum.

Aynı duyguyu önceki gün yolda bir aile bulup sonra onları otobana bıraktığımızda da hissetmiştim. Çocuğun arkama oturması beni o kadar germişti ki dikkatimi toparlayamamıştım.

"Iris," dedim seslenir gibi.

"Ben..." Sesi titriyordu. Omzumda hafif bir baskı hissettim. "Ben kullanayım mı?"

"Sol kolum yaralı."

Hiçbir şey söylemedi.

En önemli şeyi söylemeyi unutmuştum. "Evet," diye fısıldadım.

Iris o kadar dikkatli davranıyordu ki sanki tek bir yanlış hareketinin beni ondan uzaklaştıracağından korkuyordu. Tek bir yanlış hareketiyle kendimi kaybetmemden. Tek bir yanlış hareketiyle duman olup uçacakmışım, sanki orada değilmişim gibi davranıyordu.

Elini belime, askının altına koydu. Diğeriyle sağlam kolumu tuttu. Yavaş hareket ettiği için ne yapacağını anlamıştım. Başını sırtıma dayadı. Kısa ama güçlü bir şekilde bana sarıldı.

Elini avcumun içine aldım. Nefesini tuttu ve titremeye, burnunu çekmeye başladı. Tek yapabildiğim şaşkın ve mutlu bir şekilde geri yaslanıp karanlığa bakmaktı.

"Eve gidecektim," dedi Iris.

Feneri ortamıza koyarak karşılıklı oturuyorduk. Iris koltuğun arka kısmında bağdaş kurmuştu ve ben de arkamı dönmüş bir şekilde rahatsız bir hâlde oturuyordum. Eldivenli elimle bacağıma vurdum. Eldiven yüzünden bir şey hissetmeyince parmaklarımı sıkarak daha hızlı vurdum.

"Gidecektim," diye devam etti Iris. Ona verdiğim besin çubuğuyla oynuyordu. "Burada bekliyordum çünkü... evde karşılaşacağım tablodan korktum. Gorinchem'a gittim ama oraya gelmediğinizi söylediler. Evde kalıp kalmadığınızı da bilmiyordum ve..." Şaşırmış gibi başını salladı. "Motosikleti nereden buldun?"

"Gorinchem'a gidemedik." Babamla bizim için endişelendiğini söylediği son konuşmamızdan annemin Iris'in ortadan kaybolmasını umursamaması ve sonra onu beklememiz için ısrar etmesine, *Nassau*'dan havalimanını yağmalamaya, selden iki gün önce Samira ve Nordin'le tanışmama kadar her şeyi anlattım. Kolumu işaret ettim. Canım yansa da gurur kaynağım olmuştu. Benim kanıtımdı: *Dışarı çıktım. Kediler hakkındaki kitapları okumaktan fazlasını yapabilirim.*

Anlatacaklarım bittiğinde, "Bunların hepsi," diye fısıldadı Iris. Günlerini kirlenmiş bir maskeyle geçirmişti. Yanımda getirdiğim yedek maskeyi ona verdim ama toz ciğerlerine inmiş olmalıydı. Sürekli öksürmek için maskeyi çıkarıyordu. "Bunların hepsi."

"Bunların hepsi," diye onayladım, "ve sen Gorinchem'a gitmemişsin. Neredeydin? Buraya nasıl geldin?"

"Ve sen o *gemide* misin?" Başını bir kez daha salladı. "Sen ciddisin. Bir nesil gemisindesin."

"Evet." Ona bundan bahsetmemeliydim ama umurumda değildi. Iris. *Iris*!

"Dünyadan ayrılacaksın."

"Evet!" Iris gittiğinde mahvolmuş durumdaydık. Kuyruklu-yıldız çarpmadan önce de yaşıyor sayılmazdık. Evde erzak kısıtlaması ve üç kapı kilidi vardı. Bunları umursamıyordum. Diğerlerini düşünüyordum. Toplu intiharları, şiddeti, göçmen kamplarını, el ilanlarını, acil durum mesajlarının cehennemi hatırlatmak için boş yere kullanılmasını. Ölmeyi düşünüyordum.

Gergin ve büyük bir gülümseme takındım. "Evet, Iris. Nesil gemisindeyim. Ve seni de gemiye aldırmak için uğraşıyorum. *Nassau* cuma günü fırlatılacak, çok az zamanımız kaldı." Tam açıklamaya devam edecektim ki benim sorularıma cevap vermediğini fark ettim. "Buraya nasıl geldin?"

Iris motosiklete bağladığımız kanoyu işaret etti. Akıntıyla kano, motosiklete çarpıyor sonra uzaklaşıyordu. "Bunu buldum."

"Yani, nasıl hayatta kaldın? *Neredeydin*?"

Iris her zaman hızlı düşünen, hızlı üreten ve hızlı konuşan biriydi. Benim anlamam için yavaşlıyordu. Şu anki boş bakışları ise bana yardımcı olmak için gibi değildi.

Soruyu bir kere daha soracaktım ki sanki beyninde bir şey canlanmış gibi bakmaya başladı. "Belçika'dan zamanında çıkamadım. Yolda gelirken bir sığınak buldum. Sonra suyu geçmek için bir şey bulmam gerekti."

"Festivalden dönmedin." Bu konuyu açtığım için kendimi kötü hissettim.

"Belçika'da özel bir sığınak yapan biriyle tanıştım. Kalıcı sığınak. Grupça ulaşım işlerini halletmeye çalıştık. Seni heyecanlandırmak istememiştim. Bize yardımım dokunur sanmıştım... Bir yer bulurum sanmıştım."

"Neyse, artık bir yerimiz var." Iris hayatta kalmanın yolunu arıyordu ve ben bulmuştum. *Onu* bulmuştum. Tüm taşlar yerlerine oturuyordu. "Kaptan van Zand ve Els'e geri döndüğünü söylemeliyiz. Annem güvenilmez olduğu için gemiye binmesini istemiyorlar ama sen çalışabilirsin! Ve gençsin! Gemide genç insanlar istiyorlar."

Başını kaldırdı. "Neden?"

Bariz nedeni açıklamaya başladım. *Nassau* bir nesil gemisiydi ve bu yüzden içerideki insanların birbirleriyle... "Ah."

"Aynen. Olmaz." Umursamaz bir edayla gülümsedi. Hafif, çarpık bir gülümsemeydi ve neredeyse eski gülümsemesini hatırlatıyordu.

Bir şey daha hatırlamıştım. Iris'in gülümsemesi anneminkine benziyordu.

Bu düşünceyle irkildim. Bunu bir kenara itip biraz önce söylediğim şeye odaklanmaya çalıştım ve kelimeler ağzımdan kolayca döküldü. "Ama çalışabilirsin! Ben birkaç gündür çalışıyorum sadece ama Els benim yanında olmamdan hoşlandığını söylüyor. Bu seni ve annemi bekleme listesinde yukarıya aldırabileceğim anlamına gelebilir."

"Annem nasıl?"

"O... o, tipik annem." Güldüm. Iris bana katılmayınca sustum. "Bilmiyorum. Onu babam gittiğinden beri böyle görmemiştim. Gemiye binmeyi çok istiyor. Bunun için uğraştığımı söyledim ama sanırım bana inanmıyor. Varilleri aradığımı söyledim ama..."

"Variller mi?"

"Evet. Sana söylediğim kayıp erzaklar."

"Mavi variller mi?" Yeniden öksürdü ve maskesini çıkarıp yüzünü kirli koluyla örttü. "Beyaz kapaklı mı?"

Bacağıma vurmayı kestim ve parmaklarımı bacağıma doladım. İlk anda, *Bir varil bulmuş*, dedim kendi kendime ve *Onu şarj karşılığı verebileceğim, nihayet Gorinchem'a gidebileceğim*, diye düşündüm.

Sonra karşımda oturan Iris'e baktım. Saçı matlaşmıştı ve kısaydı, yüzü kirliydi, sesi günlerdir toz soluduğu için çatallaşmıştı ama *sonuçta* Iris'ti bu. Buradaydı zaten. Gorinchem'a gitmeme gerek kalmamıştı. "Varil mi gördün?"

"Karaya vurmuştu. Buradan çok uzakta değildi. Onun geminizden geldiğini mi söyledin?"

"Eğer onlardan biriyse," dedim yavaş yavaş, "bekleme listesine gerek kalmayabilir. Eğer kaptana varili bulduğunu söylersen..."

"Gemiye binebilir miyiz? Gerçekten mi? Biletimiz bir varil mi?"

Biz demesine anlam verememiştim. Yine de Iris haklıydı. Bu, annemin gemiye binebilmesi için en güçlü olasılıktı.

"Evet. Erzakla gelen herkes gemiye biniyor. İçinde tohum mu vardı? Parçalanmış mıydı? Ağzı kapalı mıydı?"

"Bilmiyorum. İçine bakmadan tohum olup olmadığını nereden bilebilirsin?"

"Köşede bir numara var. Eğer üçüncü rakamdan son rakama kadar ikiyse, içinde tohum vardır."

"Pekâlâ." Üzerinde oturduğumuz motosiklete baktı.

Ne düşündüğünü anlayınca, "Evet. Motosiklet daha hızlı ve daha güvenli," dedim.

"Ne?"

"Motosiklet. Varili almak için. Kanoyu arkaya bağlayabiliriz."

Duraksadı. "Varili aldıktan sonra ikimiz birlikte sığamayız."

"O zaman kanoya koyarız ve önden çekeriz."

"Tek başına daha hızlı olurdu. Sadece ikimizden biri olsa."

Bu Iris demek oluyordu çünkü varilin yerini o biliyordu. "Ancak sen... GPS yok. Hava karanlık. Su tehlikeli. Kaybolursan ne olacak?" Lafı uzatıyordum. Eğer motosikleti alıp giderse burada karanlıkta kalacaktım. Hiçbir şey değişmemiş gibi olacaktı. Yalnız, aciz ve ablamdan bihaber olmaya devam edecektim.

Yine de haklıydı.

Geride kalmaya alışıktım.

"Tamam." Bunu söylemek canımı yakmıştı. "Bekleyeceğim. Sen bilekliğimi al. En azından haritan olur." Bilekliği kolumdan çıkardım ama Iris başını iki yana salladı.

"Yolu hatırlıyorum," dedi. "Bilekliğine ihtiyacın olur."

"Ama ben burada bekleyeceğim."

"Emin misin?"

Beklemek, oyun parkında boş boş takılmak daha önce yaşadığım hiçbir şeye benzemiyordu. "Evet. Eminim."

Iris'in dudakları aynı gülümsemeyle kıvrıldı. "Yok. Sende kalsın. Birazdan dönerim."

BÖLÜM 32

HAVALİMANINA DÖNÜŞ YOLCULUĞUMUZ ÇOK YAVAŞtı. Varili motosiklete koymuştuk ve Iris de kanonun üzerindeydi. Gemidekiler ışığımızı göremesin diye *Nassau*'ya açıktan yaklaştık. Iris'e havalimanından kalanları gösterdim. Çökmüş yolları, otopark alanlarını, apronu. Iris ilgilenmiyordu.

Sustum. Motosikletin hızına odaklandım. Iris'in yetişebilmesi için en düşük hızda gidiyordum. Sel basalı yalnızca birkaç gün olmuştu ama suyun varlığına alışmıştım. Sadece, gerçekten durup düşündüğümde, suyun metrelerce altında kalan çimenlerin, üzerinden düzinelerce kez geçtiğimiz yolların yok olduğunu aklıma getirdiğimde içimi bir endişe kaplıyordu ve boynuma uzun ve ince parmaklar dolanıyordu.

Bu yüzden, durmayacaktım. Bu yüzden, düşünmeyecektim.

Hepsi geçiciydi. Dünyanın zamanı dolmuştu. Altı aydır bunu biliyordum. Artık evim gemiydi ve Iris yanımdaydı. Önemli olan da buydu.

Sonunda annemin kaldığı binanın önünde durdum ve motosikletle kanoyu enkazın üzerinde taşıdık. Bir sonraki kata çıkabilmek için aynı enkazı duvar olarak kullandık. Duvar tamamen yıkılmıştı ama yukarıya tırmanmak kolaydı. Kolum yere değince çığlık attım.

İçeride girdiğimizde Iris öne doğru eğilip ellerini dizlerine dayadı. "Özür dilerim," dedi. "Biraz dinlenmem gerek. Uzun zamandır pek bir şey yiyemedim."

Ağırlığımı bir ayağımdan diğerine geçirmeye başladım. *Nassau*'ya dönmeye çok yaklaşmıştık. Sıcaklığa, ışığa, temizliğe ve güvenli bir alana. Ne kadar geç gidersek, Iris'in kalıp kalamayacağını o kadar geç öğrenecektik. Ve Iris de o kadar geç yemek yiyecek ve dinlenme şansı bulabilecekti.

"Annemin yanına gidip onu buraya getirebilirim," dedim. Şaşırtıcı bir şekilde kendimden emin olmayan bir sesle konuşmuştum. Ses tonumu düzelttim. "Burayı biliyorum. Hemen gidip gelirim."

Onu ikna etmem bir dakikamı aldı. Sonra kendi başıma kalınca hızlandım ve enkazların etrafından dolaşarak çamura basıp kaymamak için dikkatle ilerledim. Havalimanı hiç rahat değildi; soğuktu, karmaşıktı, kokuyordu ve karanlıktı. Yine de yolumu bulabiliyordum. Havalimanın eski halinden çok şimdiki hâlini zihnimdeki haritadan takip ediyordum. Birkaç dakika içinde ofise vardım.

Fenerimle boş odayı incelerken gürültülü biçimde nefes alıp veriyordum. Annemin çantası koltuğa yaslanmıştı ve ayakkabıları da yanındaydı. Battaniye karmakarışıktı. Odanın ortasında boş bir mantar konservesi duruyordu. Onu dün bulduğum koridora çıktım. Sesim duvarlardan yankılandı. "Anne!"

Koridorda da yoktu.

"Anne! Çok önemli!"

Havalimanında dolaşmaya başladım. Iris'in beni beklediğinin farkındaydım ve ona hemen gidip geleceğimi söylemiştim.

"Anne!"

Onu görmeden sesini duydum. Ayak seslerini. Rüzgâr ve su sesinin bastırdığı fısıltıları. Fenerimi sesin geldiği yöne doğru tuttum. Hiçbir şey yoktu.

Yerdeki çukurun etrafından dolandım. Tek parça halinde kalmış birkaç basamak karanlığa doğru ilerliyordu. Geniş koridorun ilerisindeki kapıları anımsayarak, *Eskiden burası terminaldi*, diye düşündüm.

Feneri ileriye doğru tutarak devam ettim. Rüzgâr canımı yakıyordu. Önümü daha iyi görebilmek için kapüşonumu çıkardım. Terminal pek büyük değildi. Belki on ya da on beş metre sonra duvarlar kayboluyor, koridorlar limana dönüyordu. Daha da ileride hiçbir şey yoktu. Tüm bölüm yıkılmıştı.

Orada, hiçliğin ve karanlığın ortasında annem duruyordu. Ona bağırdığımda cevap vermedi. Adımlarımı hızlandırdım.

Üzerinde montu ya da ayakkabıları yoktu. Ayağında çorapları vardı. Onlar da ıslak ve kirliydi. Yırtıldığı için ayakparmakları görünüyordu. Fenerimden çıkan ışık yerdeki kırmızı lekelere takıldı. Yaralanmıştı.

Feneri yeniden yüzüne tuttum. Işık yüzünden gözlerini kırpıştırıp başını çevirdi. Bu bakışı biliyordum. Aramızda değildi. Yürüyor, bir şeyler görüyor, anlamadığım bir şeyler mırıldanıyordu ama burada *değildi*. Etrafına bakınırken vücudunu yavaşça döndürdü ve gözlerini benim göremeyeceğim bir şeye dikti.

Ben montum ve eldivenlerim olmasına rağmen üşüyordum ama annemin üzerinde bol bir kazak vardı sadece. Bir başkası olsa ısınmak için kollarını ovuştururdu ama o hareketsizce duruyordu. Tüylerinin diken diken bile olmadığına emindim. Vücudundaki kesikleri hissetmediğine de.

İki metre ileriye doğru gidip hiçliğin ortasına düşse bile umurunda olmayacağına emindim.

"Seni gemiye bindirecektim," dedim. Rüzgâr aramızdan hızla esip geçti. "İstediğin şeyi sana verecektim."

Iris ve varil için yaşadığım tüm sıkıntılar sanki günler öncesinde kalmıştı. Annemin çıplak ayaklarına baktım. Odama gitmek istiyordum. *Nassau*'daki değil, evimdeki odama. Her zaman yaptığım gibi bunun geçip gitmesini beklemek istiyordum.

Eline doğru uzanarak, "Hadi anne," dedim bir dakika sonra.

Annem onu tutmama izin verdi. Ara sıra bana bakıyordu. Biraz sonra mantıksız bir şey söyleyecek ve beş dakika sonra dikkatini başka bir şey çekecekti ve milyonlarca kilometre uzağa bakmaya başlayacaktı.

Birkaç dakika sonra Iris'i bıraktığım yere geldik. Tam bağırmak üzereyken kendimi tuttum.

Sesler geliyordu.

Anneme beklemesini ve sessiz olmasını söylememe gerek yoktu. Kolundan çıktım ve hızla yürümeye başladım. Sesler keskinleşti. Iris'in sesini tanıyordum ama ikinciyi çıkaramıyordum. İyice yaklaştım.

"...çaldın..." dedi tanımadığım ses.

"Yemin ediyorum ki *Nassau*'ya hiç binmedim. Endişelenmenizi anlıyorum. Bu varili dışarıda buldum." Iris'in bu ses tonunu biliyordum. *Tartışmıyorum, açıklıyorum. Sakin davranıyorum. Tehdit değilim. Lütfen beni bir tehdit olarak görme.* "Kız kardeşim geminin yolcusu. Benden kayıp erzakları aramam için yardım istedi. Buraya onu bulmaya geldim."

"*Nassau* yerine havalimanına mı geldin?" dedi adam sırıtarak. "Bak, varili gemiye geri götüreceğim. Sen de konuyu kaptana taşıyıp taşımamam için kararını ver."

Iris kızmıştı. Bir şey söylemese de bunu anlayabiliyordum. Ses tonundan bir şey anlaşılmıyordu. "Önce kız kardeşimi arayabilir miyiz?"

Havalimanına gelirken bir hikâye uydurmuştuk ve bu yüzden söyleyeceklerimi biliyordum. Kelimeleri tekrarlamıştım. Tek sorun şimdi hikâyemize annemin de katılmış olmasıydı. Iris'i sabah şehirde bulmuş olacaktım ve o da bana annemin kalabileceği daha iyi bir yer bildiğini söylemiş olacaktı. Birlikte giderken yolda anneme bahsettiğim varillerden göreceklerdi. Hikâye annem olmadan daha basitti. Maalesef annem olmadan daha *gerçekçiydi*. Iris'i gerçekten de bulmuştum ve Iris de varili bulmuştu. Yine de onların önüne çıkmadan önce durup hikâyeyi geliştirmeliydim.

"Iris?" Sesimdeki şaşkınlık gerçekti. Onu bir haftadır görmemiştim ve şu anki durum gerçek gibi gelmiyordu. Motosiklet ve varili bıraktığımız yerin önünde bir gardiyan gibi dimdik duruyordu.

"Denise! Bahsettiğin varillerden biri buldum!" Bana manalı bir bakış attı.

Bir anlığına sustum ama kendimi toparlayıp inandırıcı olduğunu düşündüm bir ses tonuyla konuşmaya başladım: "Emin misin? Zarar görmüş mü?" Adamın inanıp inanmadığını görmek için ona doğru baktım. Iris'in feneri adamı aşağıdan aydınlatıyordu. Şaşkınlıkla göz kırptım. Sakallı ve omuzundan aşağıya bir teleskop sarkan bir adamdı. "Sen Kaptan van Zand'ın erkek kardeşisin. Bizi tsunami için uyarmıştın." *Beni yakalayan ve atmaya çalışan da sendin.*

"Sen de... ya. Demek kardeşsiniz?" Başımla onayladığımda devam etti, "Kimseye gemiden bahsetmemeliydin."

Buna vereceğim cevabı hazırlamıştım. "Bahsetmemeliydim ama bana varilden bahsedince... Erzakların gizlilikten daha önemli olduğunu düşündüm."

"Varili *Nassau*'ya götürmemize izin verecek misin?" diye sordu Iris öksürerek.

"Evet, evet. Tamam. Emin olmalıydım sadece." Dikkatini bana verdi. "Burada olanları abime *anlatacağım*."

Tehdidi açıktı: *Eğer bu varil gemiye binmezse, siz de binemezsiniz.*

"Tabii." Iris gülümsedi.

"Teşekkür ederim," dedim sonradan. "O gün dalgayı haber verdiğin için. Ve özür dilerim. Yani eğer sana vurduysam."

"Peki." Yanımızdan ayrılırken gözlerini kıstı. "Pekâlâ."

Adam gözden kaybolur kaybolmaz Iris'in gülümsemesi de somurtmaya dönüştü. "Ona vurdun mu?"

"Sert vurmadım," dedim. "Sanırım. Seni nasıl buldu ki? Havalimanı kocaman bir yer."

"Ve ölüm sessizliğinde. Öksürüklerimi duydu. Annem nerede?"

"Uyuşturucunun etkisinde. Kendine zarar vermiş."

"Eminim buna." Iris hayal kırıklığına uğramıştan çok yorgun konuşuyordu. Bunu kolayca fark etmiş olmama şaşırmıştım. Gemideki arkadaşlarımı seviyordum ama yine de onlar benim için gemideki arkadaşlarımdan öte değildi. Eski öğretmenim, yakışıklı bir çocuk, kibar bir kız. Iris'i *tanıyordum*. Kumsaldaki ayak

izlerimi takip etmek ya da geceleri yastığımdaki aynı boşluğa kafamı koymak gibiydi bu.

"Yarası kötü mü?"

"Çok değil." Annemle birlikte yürürken gözlerimi kan izlerinden ayıramamıştım. Çok küçüklerdi. Enfeksiyon kapması daha büyük bir soruna yol açabilirdi ama bunu önleyebilirdik.

"Yani, nasıl?"

"Ah. Ayağı kanıyor. Ayakkabıları yok. Montu da."

"Sanırım bu, varilden daha önemli."

Sessizce, "Bence de," dedim ve Iris annemin yanına giderken motosikletimin başında bekledim.

BÖLÜM 33

KETAMİNİN ETKİSİ UZUN SÜRMEZDİ. ANNEM OTUZ DAkika sonra yaşayanların dünyasına dönecekti.

Yine de kaptanın kardeşi bizi bulduğu için annemin varilin bulunmasına yardımcı olduğunu söyleyemezdik. Tek şansını da mahvetmesine rağmen gemiye binmek için yeniden yalvarmasıyla uğraşmam gerekecekti. Eğer kafası iyi olmasaydı...

Ama Iris yanımdaydı. Önemli olan buydu.

Motosikleti ve kanoyu yeniden suya sürdüğümüzde aklımda bir tek bu düşünce vardı. Iris bana annemin ayağını temizlediğini ve onu yatırdığını söyledi. Kelimeler motosikleti iterken çıkardığı iniltilerle kesik kesik duyuluyordu.

Motosiklete bindiğimde, "Gemideki doktorlar ona yardım ederler mi? Yaralarının daha iyi temizlenmesi gerekiyor," dedi.

"Bilmiyorum." Havalimanı binalarının yanından geçtim. Varili arkamıza bağladığımız için motosiklet alışık olduğumdan daha yavaş gidiyordu. Iris için yavaş gitmem gerekecekti zaten ama ben daha çok dengemizi düşünüyordum. Rüzgâr yeniden sertleşmişti. "Ellerindeki malzemeleri idareli kullanıyorlar."

"Peki kasamızdaki alkol? Onu alabilir miyiz?"

"Kasayı çoktan boşalttım. Alkolü kolum için kullandık."

Binaların arasındaki boşluklardan geçtik. Sol taraftaki çökmüş duvar yüzünden aralık daralmıştı ama motosikletin altı enkaza sert bir şekilde sürtmüş olsa da sağ salim geçmeyi başardık. Sesi duyunca ellerimi sıktım ve bu hareketimle yaralı koluma bir ağrı saplandı.

Gemiye yaklaştığımızda perdenin etkisi azalınca Iris gözlerini kocaman açtı ama hiçbir şey söylemedi. Etkilenmiş miydi, hayran mı kalmıştı yoksa hayal kırıklığına mı uğramıştı? Tepkisini anlayabilmek için yüzüne baktım. Bir anlığına ikinci defa anneme benzemişti ama nedenini çözememiştim.

Bilekliğimden mesaj gönderebileceğim kadar yaklaşmıştık. Ellerimi direksiyonda tutmam gerektiği için Els'e bir sesli mesaj göndererek Iris ve bir varille geri döndüğümü söyledim.

Alışkanlıktan mühendislere el salladım. Her seferinde daha fazla surat tanımaya başlamıştım. Surinamlı bir kadın ne zaman döndüğümü görse fenerini bana doğru tutarak aradığım şeyi bulup bulmadığımı soruyordu. Max'le birlikte çalışan kısa boylu Motor Dairesi Adam, beni homurtu ve gülümsemeyle karşılamaya başlamıştı; iki metre boyundaki beyaz tenli kel adam hiçbir şey söylemiyordu ama işine dönmeden önce beni hayali şapkasıyla selamlıyordu.

Yine aynı şeyler oluyordu ki kel adam beni gördüğünde ilk kez konuştu: "Hey, o arkadaki?.." Varili işaret etti.

Sonraki birkaç dakika sorularla, suçlamalarla, bağırışlarla, meraklı bakışlarla dolu bir kasırga gibi geçti. Iris benden önce cevap verdi ve uygun cevapları bulmak için kendimi zorlamamı önledi.

Els bizi alt kattaki koridorda karşıladı ve varilin zarar görmediğini onayladı. İçinde gerçekten Iris'in söylediği gibi tohum vardı ve gemiye birini getirdiğim için bana kızmakla, bir varillin dönmesine sevinmek arasında gidip geldi. İkincisinde karar kıldı. Iris'e o kadar çok teşekkür etti ki bir süre sonra söylediklerini duymamak için kendimi kapattım. Kaptan van Zand'ın odasına çıktığımızda da kimseyi dinlememeye devam ediyordum ve so-

nunda karşı köşede oturup ayakkabılarıma bakmaya ve ayaklarımın üzerinde sallanmaya başladım.

Bu işe yaramalıydı. İşe yaramak zorundaydı. Iris'i annemle birlikte havalimanına terk etmek için bulmuş olamazdım. Kaptan van Zand bana kızmış olamazdı. Olabilir miydi? Mirjam'ın kaptanın insanları gemiden atmasıyla ilgili anlattıklarını hatırladım. Daha güzel bir plan yapmalıydım. Iris'i varille birlikte bir yere saklamalıydım ve kaptana söyleyip onları aldırmalı ve kurallara uymalıydım.

Fakat bekleyememiştim.

Iris'in elinin dizlerime doğru yaklaştığını gördükten sonra başımı kaldırdım ve yalnız olmadığımızı fark ettim. Max'in annesi Anke, tam önümüzde duruyordu.

"Siz... kardeş misiniz?" diye sordu.

İçimi bir huzursuzluk kapladı. Iris'in cinsiyet değiştirdiğini anlamış mıydı? Bu yüzden mi duraksamıştı? Bir saniye sonra kendini toparlamıştı çünkü onu tanımayanlar bunu anlayamazdı. Birbirimize benzemediğimiz için duraksamış olabilirdi. Benim yüzüm yuvarlakken Iris'in yüzü uzundu. Benim saçlarım sık ve kabarıkken Iris'in bukleleri parmağımın etrafına sarabileceğim kadar gevşekti.

"Evet, kardeşiz," dedim ama sonra korkak bir ses tonuyla konuştuğum için pişman oldum. Anke hafta sonu kızını kaybetmişti. Bana *Nassau* hakkında bildiklerimin çoğunu anlatan kızını. Mutfakta ve ofiste benimle yan yana çalışan kızını. Bense Max'in söylediği gibi Anke'yi başsağlığı dilemek için ziyaret etmemiştim.

Anke hiç bakmadan tırnaklarını ısırmaya başladı ve onunla ilk tanıştığım günde duyduğum gergin tık sesi yankılandı. Eskisinden daha solgun görünüyordu. "Max'i tanıyor musun?" diye sordu Iris'e. "Oğlum ve kız kardeşin son zamanlarda çok yakınlaştılar. Oğlumu neredeyse hiç göremiyorum."

"Hayır. Gemiye daha yeni geldim."

"Evet... Anladım." Geri çekildi ama yanımızdan ayrılmadı. Tık. Tık. "Nerede kalıyorsun?"

Iris cevap vermek için ağzını açtı ama sonra sustu. Daha önce gördüğüm boş bakışlarla bakmaya başladı. Iris'in boşlukla hiçbir ilişkisi olamazdı. Bu sefer bu boşluk daha kısa sürdü. "Orada burada. Sürekli yer değiştirdim."

"*Değiştirdin.* Gemiye dahil olmayı mı umuyorsun?"

"Tabii ki hayır," diye araya girdi Els. "Kaptan kimsenin ona böyle bir şey söylememesi gerektiğini açıkça belirtti. Buraya sadece ona bilgi vermeye geldik."

Anke başıyla onayladı. "Sanırım bu bilgiyi nasıl kullanacağı da kaptanın inisiyatifine kalmış, öyle değil mi?"

"Sanırım öyle," dedi Els.

"Ve senin de bu bilgiyi kaptanla paylaşabilmen için onu gemiye mi getirmen gerekiyordu? *Pekâlâ.* İyi şanslar. Yeni yerler açıldığı için şanslısınız." Tık, tık, tık. Ses o kadar kuvvetliydi ki sanki tırnaklarını koparmaya çalışıyordu. Ona hem tırnaklarını yemeyi kesmesini söylemek hem de buradan kaçarak uzaklaşmak istiyordum. Ölen kızının yerine alındığım için bu kadının yanındayken nasıl davranmam gerektiğini kestiremiyordum.

Anke konuşmaya devam etti. "Tabii ki senin için dua edeceğim ama kimseyi gemiye alamayacağımızı bilmelisin. Bekleme listesi... uymamız gereken bir protokol var... erzaklarımız kısıtlı... Bazılarımızın aile fertleri sığınaklarda kaldı..."

"Iris kayıp varillerden birini buldu," dedi Els. "Onun sayesinde en önemli tohumlarımıza kavuştuk."

"Yaa." Anke'nin sesindeki buzu ben bile fark etmiştim.

"Yaa," diye tekrarladı Iris. Kadının gözlerinin içine bakıyordu. Keşke kulağına eğilip ona Mirjam'dan bahsedebilseydim ve karşımızda duran kadının onun annesi olduğunu söyleyebilseydim. Fakat Iris'in yüzü yumuşamaya başladı. "Ailenizden birileri sığınakta mı? Nasıllar?"

"Güzel soru." Tık, tık. Sesi sertleşmişti. "Aç olduklarını düşünüyorum. İçeriye tıkıldıklarını da. Ailemin başına gelenlerden sonra kaptanı onları almak üzere birini göndermesi için ikna ede-

bileceğimi düşünüyordum. Çok uzakta değiller. Fakat kaybolan varilleri bulacak durumda da değiller."

"Kimler onlar?"

"Kız kardeşim, onun kocası ve kızı." Durdu. "Yeğenim duyurudan iki gün önce doğmuştu."

"Yaa," diye tekrarladı Iris. Bu sefer sessinde bir itiraz yoktu.

Kaptanın ofisine ilk Anke girdi.

İki dakika sonra yaşlı gözlerle dışarı çıktı.

"Üzgünüm," dedi Iris.

"Ailem öldü ve ölüyor," dedi Anke. "Benim yerime onlar için üzülmelisin. Ancak o zaman bir faydası olur."

Topuklarının üzerinde dönüp uzaklaştı.

Ardından üçümüz Kaptan van Zand'ın ofisine girdik. Bacaklarım korkudan gerilmişti. Iris hikâyesini anlattı, ben doğruladım. Els varilin durumunu belirten raporu verdi. Anke gibi kısa sürede koridora geri döndük.

"Söylemiştim: Erzak getiren insanlar gemiye binebilir," dedi Els. "*Nassau*'ya hoş geldin."

BÖLÜM
34

IRIS'LE BİRLİKTE KALDIĞIMIZ KABİNİ LOŞ BİR IŞIK AYdınlatıyordu ama bu ışık, güneşsiz gökyüzünden de geliyor olabilirdi.

"Annemi gemiye sokamayız," dedim.

"O bizim annemiz. Sokmalıyız."

Geceyi Iris'in gemiye gelişini kutlayarak, bedenine uygun bir şeyler ayarlayabilmek için insanlara boşta kıyafetleri olup olmadığını sorarak, o benim saçlarımı örerken ona *Nassau*'nın kurallarını anlatarak geçiririm diye düşünüyordum. Bu şekilde değil. Yan dönüp dirseğimi yatağa dayayınca örtüm hafifçe aşağıya kaydı. Kelimeleri vurgulayarak konuşmaya başladım. "Bizi buradan atarlar."

"Giriş yaparken kimse bize bakmadı bile. Çok kolay olacak. Annemin bize ihtiyacı var. Onu görmedin mi?"

"Evet. Hiç değişmemiş."

"Daha kötüye gitmiş. Yalnız olduğu için bu durumda, Denise. Depresyonda."

Gözlerimi kapattım. Onu gemiye bindirmeyi denemiştim zaten! Bunu duymak istemiyordum ve anneme bundan başka bir şans tanımak da istemiyordum. Eğer değişmek isteseydi yardım almayı kabul ederdi. Eğer değişmek istemiyorsa kararını vermiş demekti. Yani bizi seçmemişti.

Bu bir seçim değil, diye fısıldadı bir ses. Max'e böyle söylemiştim. Aynı şey gibiydi. Eğer yardım etmeyi kabul edemeyecek kadar hastaysa... ona başka ne seçenek sunabilirdim bilemiyorum.

"Çalışamadı," diye devam etti Iris. "Kötü kararlar verdi ve kafası karıştı. Sonra peşi sıra babam evi terk etti, işinden kovuldu, eski iş arkadaşlarıyla bağı koptu ve annesi öldü. Hepsini kendi suçu sanıyordu. Küçük adımlarla ilerlemeye çalıştı. Arkadaş edindi, iş buldu, başkalarına yardım etti. Ardından her şeyi mahvettiğini anladı. Aklını kaçırdı. Sonra gerçekten her şeyi mahvetti ve kendini daha kötü hissetti." Iris öksürdü. Doktor ona bir ilaç vermişti ama öksürüğü birkaç gün sürecekti. "Annemin elindeki uyuşturucular bir gün bitecek. Doğru şekilde destek alabilirse, iyileşir. Ya da en azından güvende olur. Yalnızlık ve başarısızlık onu tetikliyor. Şu anda olduğu yer de ona hiç iyi gelmiyor."

Yüzümü yastığa gömdüm. Odanın loş ışığı ve sessizliği hoşuma gidiyordu. Yastığımın kokusu çok güzeldi. Bu kelimelerin ağzımdan dökülmesini kolaylaştırdı. "Dışarıdaki mühendisler senin geçmene izin verdiler ama annemi tanırlar."

"Başka girişler de var, değil mi? Els bana eski bir bileklik verdi. Haritaya baktım. Bazı girişlerde daha az mühendis çalışıyor olmalı."

Max'in suya inmeme yardım etmek için kullandığı çıkış aklıma geldi.

"Eğer annem..."

Bu riski göze almak istemiyorum, demek istiyordum. *Geri dönmek istemiyorum. Sen ve ben buradayız. Hayatta kalacağız. Bu yetmez mi?*

Kelimeler dilime yapışarak serbest kalmayı bekledi. Kendimi tuttum.

Korktuğum için kendimi aptal gibi hissediyordum. Öz annemi kurtarmaya çalışmadığım için kendimden utanıyordum. Bu, iyi bir insanın yapabileceği bir şey değildi. Ve bence... Yorgundum. Daha fazla tartışmak istemiyordum. Iris yanımdaydı. Hedefime ulaşmıştım.

Şimdi tek istediğim uyumaktı.

Sabah saat sekize çeyrek kala alarmım çaldı ve aylardır ilk defa, *Biraz daha,* diye düşündüm. Diğer tarafıma dönebilmek için alarmı kapatmaya uzandım.

Iris'in odanın diğer tarafındaki siluetini görünce durdum. Gülümsedim. *Buradaydı. Onu bulmuştum.*

Annemi sonra düşünebilirdim. Bundan sonra Iris'in burada olması bana yeterdi. Yataktan kalktım. Kısa süre sonra kahvaltı yapmak için çıktık. Yürürken, "Yemek Salonu D'den uzak dur," dedim ona. "En yakındaki o ama sandalyeleri güvenilmez. Arkadaşlarım ve ben genellikle Salon B'yi kullanıyoruz. Sanne mesaj atmış, salondaymış."

Arkamızdan gelen uykulu bir ses, "Doğru," dedi. "Salon B'de şehrin en sağlam sandalyeleri var. Bunu herkese söyleyebilirsin."

"Max!" dedim yanımıza ulaştığında. "Erken kalkmışsın. Sana göre."

Onu her gördüğümde bir anlığına, *Kahretsin, kız kardeşi öldü, şimdi ne yapmalıyım, ne demeliyim?* diye düşünüyorum ama Max o kadar normal davranıyordu ki karşındaki şakacı ve esneyen genç adama karşı bu düşünceleri devam ettirmek zor oluyordu. Farklı davranıyor *olsaydı* ne diyeceğimi bilemezdim ama hiçbir şey olmamış gibi davranma talebi beni bencilce memnun ediyordu.

Max omuz silkti. "Uyuyamadım."

Aslında biraz *farklı* davranıyordu. Başka bir şey daha vardı. Çenesini işaret ettim. "Sakalların var."

Yüzündeki sarı ve turuncu renkli kılları kaşıdı. "Fark ettin mi? Evet, annem... tıraş olmamam gerek." Iris'e baktı. "Meşhur Iris sensin demek, ha? Annem gemiye geldiğini söyledi. Senin adına sevindim."

Anke, Iris hakkında tam olarak ne demişti acaba? Dün gece yaşananlar düşünüldüğünde pek iyi şeyler söylemiş olamazdı. Fakat Max ve Iris en ufak bir tuhaflık hissettirmeden birbirleriyle tanıştılar.

"Sanne B'de mi?" diye sordu Max. "İşe gitmemiş olmasına şaşırdım."

Tekerlekli sandalyeyle geçen kıza yol verdim. "Daha erken."

"Mühendisler çalışmaya erkenden başlıyorlar. Geceleri de yuvada çalışıyor. Kimin ihtiyacı varsa yardıma koşuyor." Kaşlarını çattı. "Sanırım yuvadaydı. Mutfakta da olabilir. Mirjam aşçının ondan hoşlandığını söylemişti. Yoksa... hasatta mıydı?"

"Kimin ihtiyacı varsa yardıma koşuyor," diye tekrarladım. Mirjam'ın ölümünden beri ondan ilk defa bahsediyordu. Adını söylerken ne yapmasını beklediğimden emin değildim. Sesi titremeli miydi? Yoksa birden konuyu mu değiştirmeliydi? Fakat o daha çok kendini Sanne'nin gece mesaisine kaptırmış gibiydi.

"Aslında çok komik. Eskiden üç işte çalışan bendim. Şimdi herkes çalışmak için koşturup duruyor. Annem ve babam bile çalışmadıkları için kendilerini kötü hissediyorlar ve daha iki gün izinleri var. Herkes bana yardım ediyor."

İnsanlar yanımızdan hızla geçiyorlardı. Herkes bana şehir ziyaretlerim, sığınaklar ve açık yerler hakkında soru sorup durduğu için koridorlardan uzak kalmaya çalışıyordum ama her yer *daha* kalabalık görünüyordu.

"İnsanlar bundan önce çalışmıyorlar mıydı?" diye sordu Iris.

"Bu kadar çok değil. Performans Savaşları." Max her zamanki tuhaf kahkahasını attı. "Fatima böyle diyor."

Her şey birden dank etti. "İnsanlar açık pozisyonlar için yarışıyorlar. Herkes ailesinin bekleme listesinde üst sıralara çıkmasını istiyor." Bekleme listesi, annesi için hassas bir konuydu ama Max sadece başıyla onayladı. "Kıdemli mühendisler bebek bezi mi değiştiriyor yani?"

Max bir kahkaha daha patlattı. "Aha! Yaklaştın. İçlerinden biri banyonun tamirini üstlendi. Annem herkese yardım etmemi söylüyor. Bebek kuzenimi gemiye aldırmak istiyor. Herkese soruyorum ama..." Omuz silkti. "Mühendisler çok anlayışlı. Hepsi, 'Olmaz, gerek yok, Şiva'ya devam etmelisin. Ablan öldü,' diyorlar. Ben de onlara 'Henüz buna alışamadım. Bu sırada çalışmama izin

verin,' diyorum ama onlar da, 'Biz iyiyiz, git bir şeyler oku,' diye cevap veriyorlar. Ben de bir şeyler okuyorum."

"Hım..."

Elini salladı. "Hadi aklından geçeni söyle. Söyledim işte. Ben iyiyim."

"Pekâlâ... sence anlayışlı mı davranıyorlar, yoksa senin işini mi çalıyorlar?"

"Kahretsin." Bu düşünce aklına gelmemiş olmalıydı, şaşkın bir ifadeyle bana baktı.

Yemek salonuna gelmeden yollarımız ayrıldı. Biz kahvaltı etmeye gittik ve Max de işini çalanları bulmaya. Sanne'nin yanına oturmaktansa Els'in masasında oturduk ve Iris, dün akşam yediklerine rağmen aylardır hiçbir şey yememiş gibi kahvaltı etti.

Tabağını silip süpürdükten on dakika sonra elma suyunu içerken Els'e baktı ve "Bir işe yaramalıyım. Seçeneklerim neler?"

Els çilek kesiyordu. "Ne yapabilirsin?"

"Organizasyon."

"Kız kardeşin gibi mi?"

"Ben insanları toplarım, etkinlik düzenlerim," dedi Iris. "Denise, bilgi toplar."

Söylediği şeyi anlamaya çalıştım. Hiçbir zaman bir şeyler topladığımı düşünmemiştim. Dinleyen, kopyalayan ve uzak duran biri olarak görüyordum kendimi. Bu cümle o kadar hoşuma gitmişti ki aklımdan bir kez daha geçirdim: *Denise, bilgi toplar.*

Onun söylediğine karşılık verir gibi, "Iris festivaller düzenledi," dedim. "Parkta piknik masaları kuruyorlardı. Mahallemizden en az bir düzine satıcı katılıyordu ve birkaç kişi de evde yemek yapıp getiriyordu. Tüm gece yemek satılıyordu. Canlı müzik ve dans oluyordu. O kadar güzeldi ki."

Iris bana garip bir bakış attı ve Els, "Güzel. Başka?" dedi.

"Matematik, rakamlar." Iris kötü biçimde öksürdüğü için bir an konuşamadı. Sonra iyi olduğunu göstermek için elini salladı. "Finans işlerine yardım ediyordum."

Els'in gülümsemesini gururla izledim. *Bu benim ablam,* diye

düşündüm. *Gemiye getirdiğim kişi.* Iris işe yarar biriydi ve ben de öyleydim. "İnsanlar. Iris çok rahat arkadaşlık kurar."

Iris hafifçe başını evet anlamında salladı.

Hafifçe. *Hafifçe* sallamamalıydı. *Sorun gemide miydi? Dışarıdayken başına bir şey mi gelmişti? Annemi mi düşünüyordu?* Aklımdan geçen son şey biraz çocukça bir düşünceydi: *Benim yanımda olduğu için mutlu değil miydi?*

Bu benim yakından bildiğim bir histi. Her zaman kendime babamın evden benim yaptığım bir şey ya da ablam yüzünden ayrılmadığını hatırlatırdım. Babam ebeveynlerinin kendisine ihtiyacı olduğu için gitmişti. Ve geri dönmemesinin sebebi de biz değildik. Annemdi.

Ve annem... Uyuşturucu kullanmaya başlamasının sebebi ben ya da Iris değildik. İşte büyük bir sorumluluk altında olduğu için başlamıştı. Ve işini kaybettiğinde de uyuşturucu kullanmaya devam etmişti. Bunun nedeni de Iris ya da ben değildik. Bağımlı olmasıydı.

Bu hisse alışıktım. Bu hissi unutmaya çalışmaya alışıktım. Fakat kendi kendime yarattığım bu anda hislerimle mantığımın çatışması arasında kalan bir saniyelik süre çok kötü geçiyordu.

Iris konuşmaya devam ettiğinde ben hâlâ boşluğa bakıyordum. "El işi ve elektronikte de iyiyim. Pislikleri temizlemeyi de biliyorum."

"Hepsi çok güzel," dedi Els.

Ekmeğimi yerken Iris'e göz ucuyla baktım. Normale dönmüştü. Gözleri parlıyordu. Tam hayal ettiğim gibi burada, masanın diğer tarafındaydı. Göğsümde mutluluktan ve heyecandan bir patırtı koptu.

Hayatta kalacaktım. Iris hayatta kalacaktı. Bunu aylardır aklımdan geçirmemiştim.

"Normal bir şekilde yemek çok tuhaf," dedi Iris birden. Tabağını Els gibi ekmek ve şeker kaplı çileklerle doldurmuştu. Bense yüzeyindeki tohumlar yüzünden almamıştım. Iris tabağındaki son çileği yiyordu.

"Dışarıda *hiçbir* şeyin yok muydu?" diye sordum.

"Bu şekilde yemek yiyebilmenin tuhaf olduğunu kast etmiştim. Dışarısı bu şekildeyken..."

"İnsanlar açlıktan ölürken mi?" dedi Sanne arkadan.

"Evet."

Sanne masamıza geldi. "Her zaman açlıktan ölen insanlar vardı."

"Aynı şeyleri yaşayınca daha farklı oluyor."

"Doğru. Kafanı kurcalamaya başlıyor. Iris sen misin?"

"Haber hızlı yayılıyor."

"Sanırım gemiye bineceğini senden önce biliyordum."

Iris sonunda çileği ağzına attı. "Denise'le havalimanını yağmalamıştınız, değil mi?"

"Çocuklar sizi baş başa bırakayım," dedi Els. "Tabii benimle konuşmak istediğin bir şey yoksa, Iris? Seni müdürünle tanıştıracağım."

"Evet, evet!" Boş tabağını eline aldı.

"Denise, on beş dakika sonra görüşürüz, değil mi?" diye sordu Els.

"Saat dokuzda," diye onayladım.

"Dakikası dakikasına." Els güldü ve yanımızdan ayrıldı.

"Öğle yemeğinde görüşürüz," dedi Iris.

"Burada, Salon B'de," diye hatırlattım. Iris'in Els'in peşinden gidişini, onu oyun parkındaki kaydırağın üstünde görüşümde hissettiğim heyecanla izledim. Arkasından seslendim, "Burada olmana çok memnunum. Ve yemek yemene."

"Ben de."

Bunu söylemek için neden iki saniye düşündüğüne ise anlam veremedim.

BÖLÜM 35

SANNE'YLE MASADA YALNIZ KALDIK. GERİLDİĞİMİ saklamak için çayımı içtim. "İşte olman gerekmiyor mu? Max öyle söylemişti."

"Saat beşten beri çalışıyorum aslında. Şu anda moladayım. Mühendislere yardım ediyorum."

"Havalıymış."

"Yardım ediyorum. Günüm şöyle geçiyor: 'Şunu uzat. Bunu tut. Konuşma.'" Omuz silkti. "En azından bir işe yarıyorum."

Sanne'nin işe yarama takıntısı aklıma geldi. Son zamanlardaki iyi-arkadaş-olma çabalarına rağmen havalimanındaki gevezeliğini hâlâ unutmamıştım. "Çok fazla konuda işe yaradığını duydum," dedim.

"Performans Savaşları. Sabah ve öğlen mühendislik, akşam çocuk bakımı. Eğer boş vaktim kalırsa Fatima'yla birlikte mutfağa gidiyoruz."

Geçen çarşamba havalimanında estirdikleri fırtınayı düşününce, "İkiniz iyi bir ekip olursunuz," dedim. "Bu sefer ne kazanmak için çalışıyorsunuz? Aileleriniz sığınakta mı? Max de kuzenini gemiye aldırmaya çalışıyor."

"Hım." Sanne çenesini sıktı. "Aslında sana şunu söylemem gerekiyor..."

Neyi söylemesi gerekiyordu? Sözlerine devam etmeyince, "Sen ve Max mi?" diye sordum.

Tuhaf bir ses çıkardı. "O ahmakla mı? Onu seviyorum ama öpüşme kısmını almayayım. Söylemek istediğim şey şuydu..." İlk defa onu tereddüt ederken görüyordum. "Geçen ay burada, Schiphol'de yaşıyordum." Başıyla binaları işaret etti. "Çoktan boşaltılmıştı. Güvenli bir yerdi."

Söylediklerini anlamam biraz zaman aldı. "Evsiz miydin?"

"Evet." Sanne bunu söyleyen kendisi olmadığı için rahatlamıştı. "İki hafta burada kaldıktan sonra sesler duymaya ve etrafta insanlar görmeye başladım. Onlarla konuştuğumda gizli kapaklı davranıyorlardı. Onları takip ettim ve *Nassau*'nun perdesinin ardında kaybolduklarını gördüm. Ben de gizlice gemiye bindim. Yaklaşık yirmi dakika sonra beni buldular ama kaptan yalnız olduğumu ve gidecek hiçbir yerim olmadığını anlayınca bir istisna yaparak beni gemiye kabul etti."

Şaşkınlıkla gözlerimi kırptım. O da istisnaydı. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Sonunda, "Ya. Kimseyi gemiye aldırmaya çalışmıyorsun. Kendini ispat etmeye çalışıyorsun," diyebildim.

Sanne elini kısa ve kabarık saçlarının içinden geçirdi. "Fikir değiştirmelerinden korkuyorum. Eğer yeniden hesaplama yapar ve birini atmaları gerektiğini anlarlarsa, hiçbir bağlantısı olmayan evsiz kız ilk sıraya yerleşecektir, değil mi?" Çok hızlı konuşuyordu ama sonra sertçe ağzını kapattı. "Seni üzmeye çalışmıyorum."

"Sorun değil," dedim alışkanlıktan. Fakat gerçekten değil miydi, bilemiyorum. Eğer erzaklar azalırsa, Kaptan van Zand'ın benim hakkındaki fikrini değiştirmesine karşı çıkamazdım. Ya da Iris ve Sanne hakkındaki. Hiçbirimiz Els, Leyla ya da Max kadar önemli değildik. Bunca zamandır başımızın üzerinde bir çatı olduğu ve karnımız doyduğu için şanslı sayılırdık.

Mantıklı düşünce bunun doğru olduğunu biliyordum ama duygusal açıdan baktığımda canımı sıkıyordu.

Sanne başını salladı. "Sözü buraya getirmek istememiştim. Paranoya yapıyorum işte. Burası güzel bir gemi. Kendini kaybetmiş

evsiz bir genç kızı yanlarına aldılar, anlıyor musun? Yetimleri ve göçmenleri de. Tekerlekli sandalyeli adamla konuştuğumda, onu ve kız kardeşini bir tek *Nassau*'nun kabul ettiğini söyledi. Hem de ikisi de mühendislik alanında birer dâhiyken. Çalıştığın sürece *Nassau* kim olduğunu önemsemiyor."

Son söylediğiyle içimi rahatlatmaya çalışarak başımla onayladım ama pek işe yaramamıştı. Sonra alarmım öttü. İşe gitme vaktim gelmişti.

"Sadece dört gün daha dayanmalıyız," dedi Sanne. "Bunu başaracağız."

Yemek salonundan çıkarken genç bir kız yanıma geldi ve "Merhaba, sen Denise Lichtveld'sin değil mi?" diye sordu. "Sen misin? Motosikletli kız? Merak ettiğim bir..."

"Eğer sığınaklarla ilgiliyse, hiçbir şey bilmiyorum."

"Gouda'dakini?" diye sordu umutla.

"Hiçbir şey bilmiyorum."

"Oraya gidip bakabilir... Aslında sabahları dörtte kalkıp kahvaltının hazırlanmasına yardım ediyorum ki arkadaşım..."

"Neden bunu bana anlatıyorsun? Bekleme listesinin kontrolü bende değil," diye tersledim. Adımlarımı hızlandırdım. "Gouda zaten çok uzak. Çalışmam gerek."

"Bir dakika, bekle," dedi başka bir kadın. "Adın neydi?"

Durdum. Kadın tam önümde duruyordu ve başka bir şansım yoktu. "Denise. Eğer sığınaklardan bahsedeceksen..."

"Bir su motosikletin var değil mi? Nereden buldun?"

"Şehirden."

Kadın kısa boyluydu ve kıvırcık saçları açık kahverengi ile koyu bir sarının karışımıydı. Genizden çıkardığı seslerle kaba bir aksanla konuşması bana Anke'yi hatırlatmıştı. "Tamam. Şehirden nereden?"

"İnsanlar değiş-tokuş yapıyorlardı. Başka motosikletleri kalmadı."

Kadın yüzünü buruşturdu. "Seninkini ödünç alabilir miyim? Eğer şu anda kullanmıyorsan tabii?"

"Kullanmadığım belli değil mi?" Gözümün ucuyla liseli kızın geri çekildiğini gördüm. "Ne için istiyorsun?"

"Şehre gitmek için istediğim *belli değil mi*?"

"Hayır," dedim.

"Efendim?"

"Hayır," diye tekrarladım. Mühendislere motosikleti kullanmaları için izin vermiştim ama onlar mühendisti. Motosiklet bozulursa, tamir ederlerdi. Geminin etrafından ayrılmıyorlardı, motosiklet kaybolmazdı. İşleri bittiğinde benim için şarj ediyorlardı. Motosikletle şehre gitmek isteyen başka biri, bunları garanti edemezdi. "Mühendislerin tadilat için motosiklete ihtiyaçları var. Sen neden istiyorsun?"

"Eğer cevap hayırsa, neden söyleyeyim ki?"

Etrafından dolaşmak için geri çekildim. Arkasında küçük bir grup vardı. Aralarındaki Anke miydi? Ve önceki gün ona kahvaltı götüren çift? Tanımadığım bir adam, "Anne ve babasını görmesi gerekiyor. Bu iyi bir sebep mi?" diye bağırdı.

"Mühendisler kullanıyor," diye tekrarladım ve yanlarından geçtim. Ancak Els'in ofisine yaklaştığımda, dün Anke'nin Iris'e davrandığı gibi kadının anne ve babasına, genç kızın da arkadaşına dair bir çift nazik söz söylemem gerektiği aklıma geldi.

Artık çok geçti. Elimi kapıya koydum ve kapı, duyduğum anda ayak parmaklarımı kıvırmama neden olan o tanıdık sesle açıldı.

Els bana baktı. "Geç kaldın."

Bilekliğime baktım. Dokuzu bir geçiyordu. "Özür dilerim. Beni oyaladılar."

"Şaka yapıyorum. Hiç dokuzu geçirmezdin."

"Özür dilerim," diye tekrarladım kaşlarımı çatarak. Haklıydı. Hiç geç kalmazdım. Bu konu, koltuğuma doğru yürürken aklımı kurcalamaya devam ediyordu.

"Geldiğin sürece kaçta geldiğin umurumda değil. Her şeyi bitireceğini biliyorum. Ne için oyaladılar seni?"

"İnsanlar sığınakları soruyorlar. Biri motosikletimi ödünç almak istedi. Hayır dedim."

Els aramızdaki projeksiyonu itti. "Güzel. Daha fazla insanın aynı şeyi soracağına eminim. Sığınaklardan haber alamadıkları için huzursuzlanıyorlar."

"Ülkenin doğusundakiler yardım gönderecekti, değil mi?"

"Onlardan bir haber alamadık. Zaten yolcuların gemiden çıkmaması gerekiyor." Yüzünü ovuşturdu. "Kimseye *Nassau*'dan bahsedemezler. Geriye ne kalıyor? 'Yardım geliyor, şimdilik bu kadar.' 'Bir parça ekmek getirdim ama sadece teyzem yiyecek.'"

Samira ve Nordin'le birlikte A1'e bıraktığımız aileyi düşünüp, "Akrabalarını kuru bir yere götürebilirler," dedim.

"O kadar uzağa gidip gelmeleri çok fazla enerjiye mal olur. Hem sonra ne olacak ki? Veda edip sevdiklerini karanlıkta mı bırakacaklar? Sığınaktaki diğer insanları görmezden mi gelecekler? En kötü senaryoya göre gemiye gizlice birilerini bindirmeye ya da kaptanı bir istisna yapması için ikna etmeye çalışacaklar. Hesaplamaları yapıyorum. Selde kaybettiğimiz yolculara rağmen durum kötü. İlk ekinlerimiz başarısız olabilir ya da hasat hesapladığımızdan daha uzun sürebilir. Elimizdeki ana yemek kaynakları bitip de ek kaynaklara mecbur kalmadan kendi besinlerimizi yetiştirebilmek için ne kadar zamana ihtiyacımız olduğunu bilmiyorum. Eğer aklımız çalışıyorsa, gemiye başka kimseyi getirmeyiz. Hayatta kalanlar burada olduğumuzu anlarlarsa, yüzlerce, binlerce kişi kapımıza dayanır."

"Beni yanlış anlama," diye ekledi, "Iris'in gemiye gelmesine memnun oldum. Annenin de bekleme listesinde olduğunu biliyorum. Sadece..."

Els'in göremeyeceği şekilde masanın altından üst bacağıma vurdum. Sanne durumu bilmemesine rağmen endişelenmekte haklıydı. Iris'in burada olmasına memnundum ama Els'in sözleri, annemin gemiye binişinin zorlaştığını vurguladığı için sessizce lanet okuyordum. "Anlıyorum. Duruma tarafsız bakıyorsun. Ama yeni yolcu istemiyorsan bunu insanlara söylemelisin. Her-

kes ailesini bekleme listesinde üst sıralara taşımak için fazladan çalışıyor."

"Performans Savaşları."

"Bunu benden başka herkes duydu mu?"

Els güldü. "En azından kendilerini meşgul ediyorlar. Bu kararı ben vermiyorum zaten. Keşke versem."

Bir anlığına sessizlik oldu.

"Hepimiz arkamızda birilerini bırakacağımızı bilerek gemiye bindik."

Başımla onayladım ama bu söylediği mantıklı değildi. İnsanları meşgul etmek. Onları görmezden gelmek. Diğerlerini Way Station'daki hayvanlar gibi geride bırakmak. Benim için sığınaklar dar yeraltı mağaralarıydı ve günden güne çöken yüzleriyle insanlar mağaraların içinde kürdan gibi dizilmişti.

Els bana ciddi bir bakış attı. "Sadece bir gemi dolusu insanı düşünmemeliyiz. Bizden sonra gelecek nesiller de var. Yüzlerce yıl boyunca yaşayacak insanlar. Onların da bir şansa ihtiyacı var."

"İstikbal," dedim isteksizce.

"Evet. Büyük resim."

Bu kelimelerden nefret etmeye başlamıştım.

BÖLÜM 36

"YOLCULAR BOŞ YERLER HAKKINDAKİ HABERLERİ duymak için sabırsızlanıyorlar ama," dedim. "Hesaplamaların devam ettiğini söylemeli miyiz onlara?"

"Kimsenin umudunu kırmayı istemiyorum ama kaptanla konuşacağım. Ona vereceğim duyurunun bir taslağını çıkarabilir misin?" diye sordu Els.

"Çıkarabilirim." Nasıl yapıldığını öğrenecek kadar çok duyuru kopyalamıştım.

"Bence de." Arkasına yaslandı. "Sana güveniyorum."

İki kelime. O kadar basitti ki.

Taslak yazacaktım. Tek bir virgülünü bile değiştirmeyecekti.

"Neden bana *güveniyorsun*? Neden bu işi bana teklif ettin?" diye sordum. Günlerdir bunu düşünüyordum. Önce olduğum yerde durmamı, sessiz kalmamı ve söylendiği zaman gemiden ayrılmamı isterken şimdi de kanatlarının altına almıştı.

Els çayına uzandı. İç çekti. "Suçluluk?"

"Ne için?"

Projeksiyonu küçülttü. Artık *sohbet* etmeye başlamıştık. Bu umurumda değildi; öğrenmek istiyordum. "2030 yılında bütçe kesintisi yüzünden Amsterdam Üniversitesi'ndeki görevimden atıldım. Tarım endüstrisinin geleceği üzerinde çalışmalar yapar-

ken kendimi umursamaz gençlere yosunları anlatırken buldum. Açık konuşmak gerekirse, bu iş bana bir hakaret gibi geliyordu. Lanet kuyrukluyıldızdan nefret etsem de beni oradan kurtardı ve sevdiğim şey üzerine çalışmamı sağladı. Yeniden işe yaramaya başladım."

Ben de kendimi suçlu hissederdim. Dünyanın geri kalanıyla bir ortak noktam vardı: Kuyrukluyıldız bana sadece zarar vermişti.

"Ve sen gemiye binip sorular sormaya başladığında... aynı hakaretle karşılaştığımı hissettim. Sanki yine bir şeyleri açıklamaya mahkûm olmuş gibiydim. Fakat sen hayatta kalmaya çalışıyordun. Sana adil davranmadım."

Şalını çıkardı ve o kadar uzun süre bir şey söylemedi ki benim cevap vermemi bekleyip beklemediğini düşünmeye başladım. "Sen kurallara uyuyordun," dedim bir dakika sonra. Söylediğim şey onun sözlerini yumuşatmıyordu. Hakaret. Beni öyle mi görüyordu? Peki *şu andaki* bana olan görüşüne nasıl güvenebilirdim?

Söylediklerime karşılık gülümsedi. "Çoğunlukla bu işi yapabileceğini biliyordum. Daha önce başka bir otizmliyle karşılaştın mı?"

Başımı salladım. Bir öğretmen hakkındaki dedikoduları duymuş ama ona hiç sormamıştım. Annem yerel bir destek grubuna katılmamı söylüyordu ama bu fikir aklıma hiç yatmamıştı. İhtiyacım da olmamıştı. Hiçbir şeyi değiştiremezdi. Zaten arkadaşlarım vardı. İnternetten tanıştıklarım, Way Station'da birlikte çalıştığım gönüllüler. Iris'in arkadaşlarıyla bile anlaşıyordum.

"Ben karşılaştım ve senin otizmli olduğunu anlamadığım için kendimi aptal gibi hissettim. Üniversitede otizmli çalışma arkadaşlarım vardı. Orada kalıyorlardı ve çok başarılılardı. Araştırma görevlilerinden biri herkesten önce geliyor ve herkesten sonra gidiyordu. Sana bakmayı öğrendiğim zaman sende de aynı gücü gördüm. Dakiksin, titizsin ve güvenilirsin. Bir şeyi bilmediğin zaman ya kendin çözüyorsun ya da soruyorsun ve her iki şekilde de doğruyu buluyorsun. Sana iş arkadaşlarıma ve *Nassau*'nun diğer

yolcularına verilen şansı tanımak istedim. Doktorlardan birinin otizmli olduğunu biliyor muydun?" Els bir çağrıyı susturdu. "Bu sorunu cevapladı mı?"

"Eksiksizce." Başka koşullarda utanırdım, kendimi tuhaf hissederdim, hatta kuşkulanırdım ama şu anda rahatlamıştım. Beni yanında çalıştırmasının sebebinin acıma olmasından şüpheleniyordum. Gülümsedim. "Gemideki bir doktor..."

"Dr. Meijer. Kahverengi saçlı, kaşında küpe var ve biraz... şişman."

Kolumu saran doktordu bu. Oldukça hızlı ve becerikliydi. Arkadaş canlısı gibi davranmış ama çok konuşmamıştı. O zaman benim hakkımda ne düşündüğünü umursamayacak kadar yorgundum ve canım acıyordu ama şimdi otizmli olduğumu anlayıp anlamadığını merak etmiştim. Birden sıradaki kontrolümden korkmaya başladım. Dr. Meijer gibi başarılı birinin benden etkilenmesi olası değildi.

"Ona benden bahsettin mi?"

"Hayır. Bu sana kalmış." Els başını uzattı. "Neden okula söylemediniz?"

O benim sorumu cevaplamıştı. Ben de onunkini cevaplamalıydım. Bu sefer kendimi kasmadım. "İlkokulda öğretmenler bana farklı davrandılar. Okul çıkışı bir danışmanla görüşmek ve sınıf arkadaşlarıma nasıl davranacağım ya da nasıl göz teması kuracağım hakkında konuşmak zorundaydım. Önüme zaten bildiğim mimikleri gösteren fotoğraflar koyuyordu." Omuz silktim. "Ben... bunlar hoşuma gitmiyordu. Bana söylediği her şeye internetten erişebiliyordum. Liseyi normal bir şekilde geçirmek istedim. Anneme hiçbir şey söylememesini rica ettim."

"Ama mutsuzdun. O zamanki hâlinle şimdiki hâlin arasındaki fark... Keşke birilerine söyleseydin."

Mutsuzluk, hâlimi tam olarak yansıtmıyordu. Okuldan o kadar nefret ediyordum ki sabahları uyanamamak için geceleri uyumamak istiyordum. Dersler bittiğinde ilk ayrılan olmak için bisikletimi parkın çıkışına bırakıyordum.

"Bir süre sonra daha da zorlaştı," diyebildim sadece.

Els'in itiraflarından sonra ona içimi dökmem gerektiğini hissettim. Nasıl yapacağımı bilmediğim için annemin okula *söylemesini* istediğimi. Annemin onlara her şeyi en başında söylemesi gerektiğini fark etmesini dilemiştim. Ve bunu ona söyleyememiştim çünkü işlerin yolunda gitmediğini kabul edemiyordum ve hiçbir zaman da düzelmeyeceğini düşünmek istemiyordum. Okuldakiler ne yapacaklardı ki? Daha az ödev mi vereceklerdi? Bu haksızlık olurdu. Özel öğretmen mi tutacaklardı? Buna ihtiyacım yoktu. Sınıf arkadaşlarımı daha kibar, daha açık ve daha sabırlı olmaya mı zorlayacaklardı? Sınıftakiler bunu dinleseler bile arkada oturan yavaş ve aptal Denise'e gülmekle yetineceklerdi.

Peki okulun tüm bunları yapmasına rağmen ben başarısız olursam ne olacaktı?

Belki Els gibiydim. Kuyrukluyıldız kedilerimi ve evimi elimden almıştı ama okulumu da almıştı.

"Şimdi her şey daha iyi," dedim. Belki Dr. Meijer ya da Els'in iş arkadaşları gibi olabilirdim. Çok başarılı biri olabilirdim.

"Pekâlâ." Els gerindi. "İşe dönelim artık. Diğer duyuruları da yükleyebilir misin?" Belgeleri kendi bilekliğinden benimkine gönderdi ve ben de sayfaları düzenleyip sisteme yükledim. Duyurular güzel görünüyordu. Düzenlilerdi. Geminin geri kalan toplu bilgi ağından daha düzenlilerdi.

Els'e baktım. "Bir sorum var."

BÖLÜM 37

ÖĞLE YEMEĞİNDE IRIS'E NELER YAPTIĞIMI ANLATMAK için can atıyordum ama kendimi tutarak önce onun gününün nasıl geçtiğini sordum.

"Çoğunlukla etrafı gezdim. Bu gemi acayip bir yermiş."

"Bu iyi mi kötü mü?"

"İyi. Çoğunlukla." Elinde boş bir tabakla büfenin önünde durdu ve yemeklere baktı.

"Bir iş buldun mu?"

"Efendim." Dikkatini yemeklerden alabilmesi için kendini fiziksel olarak zorlamış gibiymiş. "Ah. Temizlik yapıyorum. Buradaki en önemli görevlerden biriymiş..." Son kısmı dalga geçen bir ses tonuyla söylemişti. "O aptal uyarıya göre. Okudun mu?"

"Evet, düzeltisini ben yaptım." Söylemeye çalıştığı şeyi anladığımda gülümsemem kayboldu. "Bunu biliyorsun. Geminin duyurularını yüklediğimi söylemiştim."

Koluna doğru öksürdü. "Evet. Doğru."

"Neyse... Neyse önemli değil. Dikkatin dağınıktı."

"Özür dilerim." İki küçük ekmek, fıstık ezmesi, kurutulmuş elma dilimleri aldı. "Güzel bir yazıydı. İyi bir iş çıkarmışsın."

"Toplu bilgi ağının geri kalanına baktın mı?"

"Dün gece göz gezdirdim."

Böyle bir şey hatırlamıyordum. Konuşmuş ve sonra da uyumuştuk. Aklımdan geçenler yüzüme yansımış olmalıydı ki Iris, "Pek uyuyamadım," diye ekledi.

"Şimdi bak."

"Oturduğumuzda baksam olur mu?"

"*Sanırım* olur." Şaka yaptığımı anlayacağı şekilde abartılı bir iç çektim.

Iris'in seçimlerini taklit ederek tabağımı doldurdum. Fıstık ezmesi ve elma dilimleri uygundu. Ekmekler sakıncalıydı. Onların dışı çekirdeklerle kaplı oluyordu. Küçüklerinden yemem gerektiğini daha önce öğrenmiştim ve dışındaki çekirdekler içinde ne tür tuhaf şeyler olabileceğini gösteriyor sayılırdı. Çekirdek, badem ya da kuru üzüm. Bu tehlikeyi göze almakla Iris'in kendi ekmeğini kesmesini beklemek arasında gidip gelirken tanıdık, kıvırcık saçlı, sarışın bir kadın içeriye girdi. Bu sabah motosikletimi almak isteyen kadındı. Arkamı döndüm. Beni arkamdan da tanıyabilirdi çünkü gemide benim saçlarıma ya da ten rengime sahip fazla insan yoktu.

"Ne oldu?" Kolum yaralı olduğu için kendi bardağımı taşıyamıyordum. Bu yüzden Iris, iki bardak meyve suyunu tuttuğu ellerinin arasına sıkıştırdığı tabağını dengede tutmaya çalışarak en yakındaki masaya doğru yürüyordu.

"Önemli bir şey değil. Daha arkaya gidelim mi?"

Salonun en arkasına geçtik. Iris ikinci bardağı önüme itti. Kadına göz ucuyla baktım. Beni takip etmiyordu.

Rahatlamış bir hâlde, "Tamam. Bilekliğine bak!" dedim.

Iris toplu ağı açtı. "Nereye bakayım?"

"Hepsine."

Elini döndürerek geminin haritasını açtı ve birinci seviyeye girip açık büfe yemek salonlarının bilgisine baktı. Ne olup bittiğini anlamamıştı.

"Görmüyor musun? Bilgileri yeniden düzenledim. Bak! Farklı başlık altındalar. Kamaralarımız ve ortak alanlar hakkındaki bilgileri ayırdım. Alerji ve engelli başlıklarını aynı bölüme koydum

ve...". İlgisini kaybediyordum. "Ve eski duyuruların arasında önemli bir bilgiyi kalıcı başlıklar bölümüne taşıdım. Şimdi daha güzel oldu."

"Yaaa. Anladım." Meyve suyunu içti ve bana bardağının üstünden baktı. "Özür dilerim. Biz ölümlüler böyle şeyleri fark etmiyoruz."

Görünüşe göre öyle, diye düşündüm. Aldığım küçük fıstık ezmesi paketini açtım. Bunu kullanmak için ekmek almamıştım. "Ekmeğini bölebilir misin?"

"Kötü olduğunu söylemiyorum."

"Ekmeğin," diye tekrarladım.

"Ben... Ben yorgundum."

Anlıyordum. Düzenlenmiş bilgilerden daha önemli şeyler vardı. Utançtan kızarmış bir hâlde Iris'in tabağına baktım. "Ekmeğin."

Iris ekmeğini kesip içini gösterdi. Çekirdek ve kuru üzüm. "Çıkarabilirsin," dedi. "Ya da istersen ben senin için çıkarabilirim."

Başımı salladım. Tabağımdaki şeyleri ayıklayabilir ya da annem yanlış ekmek aldığı zamanlardaki gibi büyük çekirdekleri çıkarabilirdim. Ekmekler de... üç boyutluydu. Emin olmak için ekmeğin o bölümünü tamamen koparmak ya da küçücük parçalara ayırmak zorunda kalabiliyordum. O zaman bile ekmekten bir ısırık alırken tüm dikkatimi bu işe vermem gerekiyordu. Kuru üzümler etraflarında bir tortu bırakıyordu. Denemeye bile değmezdi. Onun yerine bir elma dilimini elime alıp kıvırcık saçlı kadına kaçamak bir bakış attım.

"O kadın kim? Onunla bir konuşma yapmam gerekiyor mu? Ben senin yanındayım."

Gülümsemeye çalıştım ama başarılı olamadım. Iris'e bu sabahki konuşmayı ve Els'in itirazını anlattım.

"Söylentilerin kaynağı buymuş demek. İnsanların senin gibi bir sal bastırmak istediklerini duydum."

"Hayır dediğim için kendimi kötü hissediyorum."

"Belki de evet demelisin."

"Bunu yapamayacağımı nedenleriyle açıkladım sana."

"Els'in nedenlerini anlattın," diye düzeltti Iris.

"Motosikletimin başına bir şey gelmesini istemiyorum." Omuz silktim. "Önce herkes gemiye binmek istiyordu, şimdi de herkes gemiden inmek istiyor."

"Endişeleniyorlar. Aileleri için."

"Biliyorum." Kaşığımı fıstık ezmesine daldırdım ve ağzıma götürdüm. Büfede başka neler olduğuna bakmalıydım. Yine de yerimden kalkmadım. Iris haklıydı. Aileleri hakkında.

Ailemiz hakkında.

"Annemi içeri sokmalıyız." Öne doğru eğildim ve saçlarımla yüzümü kapattım.

"Değişen ne?"

"Eğer insanlar çıkmak için bu kadar istekliyse, yönetim çıkışlardaki kameraları kontrol etmeye başlayacaktır." Sesimi alçalttım ama neredeyse birinin bizi duymasını istiyordum. Bize aptal olduğumuzu söylerdi ve fikrimizi değiştirmek zorunda kalırdık. "Eğer annemi gemiye şimdi alamazsak, daha sonra böyle bir şansımız kalmayacak."

Gerçek nedenler dudaklarımdan dökülmedi. İş hakkındaki tüm sevincim kaybolmuştu. Tek yaptığım aptal bilgileri düzenlemekti. Iris bunun ne kadar değerli olduğunu göstermişti. Els'in söyledikleri birden tüm önemini yitirdi. Performans Savaşları sürerken bunların bir önemi yoktu. Bu gemideki bütün mühendislerin, doktorların ve çiftçilerin bekleme listesinde adı yazan bir akrabası vardı ve onlar uyuşturucu bağımlısı değillerdi.

Annem haklıydı: Kimse bekleme listesinden onun adını seçmeyecekti.

Kimse beni de seçmezdi.

İşe yaramak ya da ölmek seçenekleri arasında yaşamamalıydı. Eğer bekleme listesinden seçilmeyecekse, tek seçenek onu içeri sokmaktı. Beynimin derinlerinden bir ses bunun risklerini fısıldıyordu. *Onun sadece yük olacağını* söylüyordu ama onu susturdum. Annemi terk etmekle annemi ölüme terk etmek arasında bir fark vardı.

"Aynı fikirde olmana sevindim," dedi Iris. "Bunun kolay olmadığını biliyorum."

Nefret ettiğim kısım buydu. Haklıydı. Kolay olmayacaktı. Yine de anneme yardım etmek için bile olsa kuralları çiğnemek istemiyordum. Ancak televizyonlardaki insanlar asla ailelerini geride bırakmazlardı. Kendi hayatlarını da tehlikeye atarlardı. Biz de böyle yapmalıydık.

Ancak televizyondaki insanlar bu kadar düşünüp taşınmazlardı.

"Öğleden sonra dörtte," dedim. "Bu konuyu konuşalım."

BÖLÜM 38

"ÖNERDİĞİN GİRİŞLERE BAKTIM." IRIS BİLEKLİĞİNDEki görüntüyü üzerinde oturduğumuz spor bisikletlerinin arasına yansıttı. Görüntü bileklikten uzaklaştıkça bulanıklaştı, köşeleri silikleşti ama Iris'in geminin haritası üzerinde aydınlattığı yerler belli oluyordu.

Bacaklarımı kendime doğru çekip ayaklarımı bisiklete dayamıştım. Ablamın paspası ve temizleme suyu bisikletinin yanında duruyordu. Geminin hologram haritasındaki duvarlara doğru işaret etti ve iki odayı seçeneklerden kaldırdı. "Bu depolar çok küçük. Eğer burada birkaç gün geçirmesi gerekecekse daha büyük bir alana ihtiyacı olacak."

Başımla onayladım. Iris'e olası yerlerin listesini verdiğim zaman ben de aynı şeyi söylemiştim.

"Bu..." Parmağını kullanılmayan bir yükleme alanına doğru götürdü. "Çok tehlikeli. Yeniden kullanıma açabilirler. Ve..." Onu seçeneklerin arasından kaldırdı ve boş güvertedeki tuvaletleri gösterdi. "Kamera olmadığı için tuvaletler akıllıca ama bu güverte düşündüğümüz gibi boş değil. Bazı mühendisler ateşli dakikalar geçirmek için burayı kullanıyor. Sadece bugün iri ve kel bir adam temizlikçi kızla oraya iki defa gitti."

"Ciddi misin?"

"Ciddiyim! Sen ve Max de oraya bakmalısınız."

"Biz öyle... sadece..."

"Yani," dedi gülerek, "eğer elimde olsaydı Fatima'yı desteklerdim ama heteroseksüel olma konusunda isteklisin sanırım. Ben de neden olduğunu anlayabiliyorum. Normalde zayıf erkeklerden hoşlanırım ama Max bir hayli hoş."

"Bunu fark ettim." Güldüm ve oturuşumu değiştirdim. Max'i neredeyse hiç düşünmüyordum. Düşünmeli miydim? Normali bu muydu? Tembel arkadaşlığını ve kendinden emin gülümsemesini benim ters yorumlarım karşısında bir kere bile kaybetmemiş, ben doğru kelimeleri bulmaya çalışırken sabırsızlanmamıştı. "Ben, sadece, şu an doğru gelmiyor."

Iris projeksiyonun içinden parmağını bana uzattı. "İmkânımız olduğu zaman güzel anlara sarılmalıyız. Özellikle de şimdi. Neyse."

Normal numarası yaparak, "Mutfakları da sevdim," dedim.

"Evet. Benim listemde de ilk sırada onlar var." Alt kattaki mutfakları açtı ve büyüttü. "Bunların kullanılmadığından emin misin?"

"Evet." Max'in bana etrafı gezdirirken söylediklerini düşündüm. "Gemideki nüfus artana kadar buraya ihtiyaçları olmayacak."

"Pekâlâ." Iris'in tebessümü tam bir gülümsemeye dönüştü. Hâlâ bana annemi hatırlatıyordu ama... ama aklım sürekli annemdeydi, olan biten bundan ibaretti. "Planı oraya göre yapalım."

Bu doğru değil. Kurallara aykırı. Bunu yapmamalıyız.

Tüm gün bu cümleleri düşünüp durmuştum. İşte ve hatta sonrasında da. Els'in bana verdiği son işler düşündüğümden uzun sürdüğü için spor odasına saat dört buçukta gelebilmiştim.

Iris dönerek bisiklete yanlamasına oturdu. Projeksiyonu açtık ve farklı girişlerden mutfağa çıkan yolları işaretledik, dışarıdaki tamirat işlerinin hangi bölümlerde devam ettiğini belirledik. Plan yaparken kendimi kaybettim. Tehlikeli bölgeleri gösterdim ve Iris'in önerilerini başımı hafifçe sallayarak kabul ettim.

Eğlenceli sayılırdı.

Sayılırdı çünkü bu planı eyleme dökmek zorundaydık.

Iris koltuğun önünde eğildi. "Hızlı olacağız."

"Bu şekilde daha rahat yürüyebileceğime emin misin?" Annem lekeli koltuğa yaslandı. Tuhaf bir şekilde öne doğru uzattığı çıplak ayakları, hemen karşıda duran fenerimin ışığında, kâğıt gibi beyaz görünüyordu.

"Dr. Meijer öyle söyledi." Annemin rahatsızlığını söylemek ve ilaç istemek için Dr. Meijer'in ofisine girip çıkıyor, bir yandan da ofisinin bulunduğu katı gözetliyordum. Doktor bendeki tuhaflığı hissetmemişti ya da umursamamıştı. Dünkü gibi arkadaş canlısıydı.

Iris'in gülümsemesi annemle ilgilenirken kaybolmuştu. Merhemi temiz bir kumaş parçasına sürdü ve dünkü kesiklerin hepsinin üzerine yaydı. Ayaklarının kenarları kızarmıştı ama biz müdahale etmemiş olsaydık şu anda daha şiş ve daha kirli olurlardı. "Uyuşacaklar ama ayağa kalkıp dengeni kurduğunda acı çekmenden daha iyi olacağı kesin."

Yalan söylemiyordu. Ablam ayaklarını bandajla sarıp bağcıksız botları giydirdiğinde annem ayağa kalktı ve olduğu yerde sendeledi. Kendini doğrultmak için omzumu tuttu. Iris yardım etmek için araya girince suçluluk hissetmeden çekildim.

"Al," dedim. Yükleme alanından aldığım büyük montu üzerimden çıkardım. Altında kendi montum vardı. Neredeyse boğulurken parçalanan eski montumu özlüyordum. Kolları mükemmel uzunluktaydı, sürekli olarak ellerimin üzerini kapatmıyor ya da onları kıvırmam gerekmiyordu. Cepleri fermuarlı ve ulaşımı kolaydı, kalçamdan aşağıya doğru sarkmıyorlardı.

Annem montunu değiştirdi. Eskisinden yayılan kokuyla yüzümü buruşturdum. Yanında sabun olabilirdi ama duş ya da temiz kıyafet olmadan pek işe yaramıyordu. Annem yüzümün hâlini fark etmedi. Neredeyse kibar denilebilecek hareketlerle

montu üzerine geçirdi ve fermuarını çenesine kadar çekti. "Teşekkür ederim," diye fısıldadı.

Üçümüz havalimanın içinde ilerlemeye başladık. Annem temkinli ama dengesiz adımlar atıyor ve ağırlığını vermeden önce ayağının vücudunu taşıyacağından emin oluyordu. Sonunda suya ve enkazın üzerine çektiğimiz kano ile motosikletin yanına geldik. Annem onlara doğru ilerleyince, "Henüz değil," dedim. "Otuz dakika bekleyelim. Mühendisler yemeğe çıkacaklar."

Annem fenerini bize doğru tuttu. "Kendimi bir casus gerilim filminde gibi hissediyorum."

"Biraz önceki yürüyüşüne göre bir casus komedi filminde gibi hissetmelisin." Iris bana yan yan güldü. *Annem* gibi gülümsediğini görmezden gelmeye çalıştım. Kısa saçlarının, yüksek sesli öksürmesinin ve benden daha kötü durumda olabileceğini düşündüren bakışlarının yanında, annem gibi gülümsemesini sorun etmemeliydim.

Buranın tavanı tamamen çökmüştü ve üzerimizdeki zifiri gökyüzü ortaya çıkmıştı. Yarı pürüzsüz bir yere oturdum ve annemle Iris de peşimden geldiler.

"Bana tuhaf gelen ne, biliyor musunuz?" Annem fenerini gökyüzüne doğru tuttu. Fenerin ışığı sadece tozu aydınlatıyor sonrasında hiçliğe karışıyordu. Kendimi, uyuşturucunun etkisindeyken ürettiği fikirlerden birine hazırladım. Şu anda kafası yerindeydi, değil mi? Yoksa fark ederdik. Iris ilgiyle anneme döndü. "Yukarıda on binlerce insan var. On binlerce, yüz binlerce ve dahası... Denise, o kadar çok şey okudun ki kaç kişi olduğunu sen biliyorsundur." Hafifçe güldü.

Kötü bir şey beklediğim için kendimi suçlu hissettim. Uzun zamandır ilk defa kendini iyi hissederken bu kadar gergin olmamalıydım. Iris'le birlikte eskisi gibi gülüyorlardı. Tek eksiğimiz babamdı.

"Onlar yola çıktılar bile." Annem elini yanağına götürdü ve kirleri sildi. "Ve bizim onlara katılmak için çabaladığımızdan haberleri bile yok."

"Bu *gerçekten* tuhaf," dedi Iris. Kapüşonunu kapattı. Gökyüzüne bakarken göz bebekleri kocaman olmuştu. "Peki ya aşağıdaki insanlar? Bütün gemilerin gittiğini düşünüyorlar ve kalıcı sığınakların kapıları da tamamen kapalı... Çoktan terk edildiklerini düşünüyorlar."

Sessizlik oldu.

Bir süre sonra Iris güldü. "Özür dilerim. Ortamı bozdum. Tamam, bundan daha tuhaf olan ne biliyor musunuz? *Biz* de orada olacağız."

"Uzayda yaşayacağımı hiç düşünmemiştim," dedi annem.

Dalga geçmek için, "Ben düşünmüştüm," dedim. Biraz zoraki olmuştu ama ikisi de güldü. "Önce mezun olmayı beklerdim sadece."

"Ben, şehir merkezinde lüks bir evde yaşayacağımı düşünüyordum." Iris bir elini uzattı ve ev gözlerinin önünde canlanmış gibi işaret etti. "Zengin, siyasi bilinci yerinde ve doğal olarak oldukça çekici bir kocam ya da bir karım olacaktı ve Denise'in ricasıyla barınaktan sahiplendiğim üç ya da dört kediyle yaşayacaktık. Bu arada barınak da Denise'in olacaktı."

"Ah, tabii." Neredeyse yatar şekilde duvara yaslandım. "Sadece kediler için bir barınak. Ülkenin en mutlu kedileri. Ofis odasındaki koltukta on kediyle birlikte uyurdum. Hepsinin kulaklarının ucu püsküllü olurdu."

"Çok rahat bir koltuk olurmuş," dedi Annem.

"Beni ısıtırlardı." Iris'e utangaç bir gülümsemeyle baktım. "Tabii inanılmaz derece yakışıklı, hayvan sever kocam da yanımızda olurdu. Kocaman bir koltuk bu."

Annemin bacaklarının üzerinden beşlik çakmak için eldivenli elini uzattı.

"Sizi özlemiştim," dedi annem. "Kızlarımı özlemiştim."

Beşlikten sonra yeniden duvara yaslandım. *Gerçekten mi?* demek istedim. *O hâlde neden vaktinin yarısını baygın geçiriyordun? Neden Iris'in gece dışarıda kalmasına ve benim de tüm günümü odamda geçirmeme izin veriyordun?*

Iris daha diplomatik bir yol seçerek, "Ben de özlemişim," dedi. "Ve güneşi de. Yıldızları da. Onları da özledim."

"Onlara kavuşmamıza az kaldı," dedim. "*Nassau* üç gün sonra yola çıkacak." Başımı annemin ve Iris'in yukarıda baktığı yere doğru çevirdim.

Güneş oradaydı. Batmak üzereydi.

Gökyüzü her zamankinden daha karanlıktı.

Bunu *Nassau*'da da yapabilirdim. Kubbenin altında yatıp kalın, yoğun ve en tepeye takılmış pencerenin altından da gökyüzünü izleyebilirdim. Annem ve ablam tıpkı şu anda olduğu gibi yanımda olurdu. Iris'in eğlencelerinde parkta uzandığımda olduğu gibi çimenler yanağımı okşayabilir ve saçımın içine girebilirdi.

Fakat yakınlarda akan suyun sesi, çürümüş ve bozulmuş şeylerin kokusu olmayacaktı. Altımdaki gibi beton ve taşlar olmayacaktı. Hepsi çürümeye yüz tutmuş, taş, böcek ve fare dolu bu bina olmayacaktı. Suya ve toprağa gömülmüş bu bina olmayacaktı. Bir zamanlar göl olduğunu hatırlayan bir yeryüzü olmayacaktı. Babamın ayaklarının dolaştığı, büyükannemin öldüğü, çocukluğumdaki kedimin gömüldüğü yeryüzü olmayacaktı. Annemin beni market arabasındaki torbaların arasına koyup sürdüğü, Iris'le birlikte kumdan kale yaptığımız ve kumsalda dinlendiğimiz bir yeryüzü olmayacaktı. Herkesin, her şeyin büyüdüğü, üzerinde yaşadığı ve ölüp toprağa karıştığı bir yeryüzü olmayacaktı.

Bu yeryüzünde iskeletler vardı.

Elimi karolara koyup *bastırdım*. Şimdiden özlediğim kaldırım taşlarını düşündüm. Bir daha görmeyeceğin Surinam'ı. *Nassau*'daki tüm insanları ve torunlarımın ve torunlarımın çocuklarını nasıl görüneceğini düşündüm. Ve onlara benden bir parça kalıp kalmayacağını.

Yeni evim olacak yıldızlarla aramıza giren gökyüzüne ve tozlara baktım. Gece havasını içime çektim, çürümüş gece havasını ve özledim.

Özledim.

Özledim.

BÖLÜM 39

NORMALDE ANNEMİ ZİYARET ETTİKTEN SONRA DOĞrudan şehre gitmek üzere geminin yanından geçip suların arasından kaybolurdum. Bu sefer motosikletimi mühendislerle dolu yükleme limanına bıraktım.

Matthijs beni gördüğünde, "Bu gece şehre gitmiyor musun?" diye bağırdı. Bir tarafı altındaki sudan destek alan, bir tarafı da gemiye bağlandığı iple tutturulmuş olan bir alanın üzerinde duruyordu. Temkinliydi ama gülümsüyordu.

"Önce yemek," diye bağırdım.

Motor Dairesi Adam, "Sonra başka varil getirmeyi planlıyor musun?" diye seslendi.

Normalde zekice düşünülmüş bir cevap verir, yoluma devam eder ve içeri girerdim. Bu sefer dikkatlerini dağıtmalı ve Iris'le annemin içeri girmesi için zaman kazanmalıydım. Güldüm ve "Bu alete kaç tane sığdırabilirsem, o kadar getireceğim," dedim ve Iris'in yapacağı gibi motosikletin arkasına bir tokat attım.

Bu şekilde geminin etrafında dolaşıp birkaç kelimelik cevaplar yerine tam cümleler kurdum, uygun olduğunu düşündüğüm yerlerde güldüm ve arkamı dönüp Iris'in kanosunu suyun üzerinde aramamak için kendimi zor tuttum.

Geçen birkaç hoş dakikadan sonra sohbeti nasıl devam etti-

receğimi bilemedim. "Motosikletimi buraya bırakabilir miyim? İsterseniz kullanabilirsiniz. Bir saat içinde dönmüş olurum."

Adını hâlâ bilmediğim Surinamlı mühendis motosikletin yanına sokuldu ve ona iyi bakacağına dair söz verdi. Ben yükleme alanına geçtiğimde adamlardan birine seslenip motosikleti ona verdi.

Onların görüş açısından uzaklaştıktan sonra kapüşonumu indirdim, atkımı çözdüm ve bilekliğimi açtım. Iris bana, buradan çok uzak olmayan koridoru gösteren bir harita göndermişti. Harita onun olacağı yeri gösteriyordu. En hızlı rotayı ezberledim ve hızlandım. Yürümüyordum ama koşmuyordum da. Yükleme alanından sola döndüm, merdivenlerden çıktım ve...

Oradalardı.

Iris, anneme kendi bilekliğini verdi. Birlikte koridordan geçtiler. Annem, bilekliğinden yansıyan görüntüyü görebilmeleri için kolunu kaldırmıştı. Hiç durmadan, heyecanlı bir şekilde konuşuyordu ve Iris de başıyla onaylıyordu.

Onların bulunduğu koridora girdim. "Mutfak buradan bir dakika uzaklıkta."

Iris bana doğru koştu. "Önerin işe yaradı. Mühendis montu ve projeksiyon sayesinde kimse ona bakmadı bile.

"Peki. Devam edin." Başımla yolu gösterdim. Bunu önceden konuşmuştuk. Burasıyla mutfak arasında karşılarına birisi çıkacaksa bu koridordan geçmek zorundaydı. Bu yüzden Iris'e annemi saklaması için zaman kazandırmak için burada kalacak ve biri gelirse onu oyalayacaktım.

Dudaklarımın ucunda yüzlerce soru vardı: *eğer*, *peki ya* ve *belki de*... Fakat hepsini tuttum. Annem yanımdan geçerken gözlerime bakmaya çalıştı. Bir anlığına ona izin verdim ve hatta hızlanmasına yardımcı olmasını umarak hafifçe gülümsedim.

Ters tepti. "Denise, ben..."

Git, demek istiyordum. Kelime dudaklarımın arasından geçemedi. Biri geliyordu. Ona bakmak için arkamı döndüm ve Iris'le birlikte ürettiğimiz yarım düzine hikâyeyi aklımdan geçirdim.

Arkamda kalan Iris ve annem hızla uzaklaşıyorlardı. Ama yeterince hızlı olamıyorlardı. Ayak sesleri köşeden döndü, kolunu tanıdık bir şekilde kaldırmıştı ve bilekliğini açtı. Projeksiyona bakarak bir şeyler mırıldanıyordu.

Kadının gözleri önce ilgisizce bana kaydı. Sonra kaşlarını kaldırdı. Birbirimizi aynı anda tanıdık. Anke.

"Ben... Ben..." dedim kekeleyerek. Neredeyse kelimelerimi toparlamış ve ne söylemem gerektiğini hatırlamıştım ki Anke'nin bakışlarının beni aşıp arkaya doğru kaydığını gördüm.

Iris ve anneme bakıyordu.

BÖLÜM 40

"PARDON," DEDİM. "ANKE! BANA ŞURAYA NASIL GİDECEĞİMİ..."

"Annen gemiye geri mi döndü?" diye sordu. Iris ve annem köşeyi dönmemişlerdi. *Koşun*! diye bağırmak istedim ama eğer koşarlarsa Anke'nin dikkatini çekerlerdi. Seçenekleri nelerdi? Koşmak? Görmezden gelmek? Konuşmak? Iris ikinciyi seçti. Bir kolunu anneme dolamış şekilde konuşmaya ve hiçbir şey duymamış gibi köşeye doğru ilerlemeye devam etti.

"Hey!" Anke yanımdan geçti. "Bekleyin!"

"Pardon!" Olduğum yerde kalıp onun adımlarını hızlandırmasını izledim. "Pardon," diye bağırdım üçüncü defa ama bu da onu yavaşlatmadı. Aklımdan Anke'nin dikkatini dağıtmaya ya da onun her şeyin yolunda olmaya ikna etmeye çalışmanın yolları geçiyordu. Evet, annem gemiye geri dönmüştü ama geçici olarak. Kız kardeşime yardım ediyordu. Geminin tamiri için çalışıyorlardı...

Anke'nin hemen ardından köşeyi döndüm. Iris ve annem yavaşlamışlardı. Artık *bunu* duymuyormuş gibi davranmalarına imkân yoktu. Anke nefes nefese kalmıştı. Elini göğsüne koydu.

Iris sahte bir gülümseme takındı. "Merhaba?"

Boğazımı temizledim. "Ben..."

Anke, annemin çenesine dokundu. "Seni atmıştık. Birden mühendisliğe mi başladın?"

"Kaptan van Zand gemiye dönmeme izin verdi." Annem gülümsüyordu ama ben yalan söylememin gerekli olup olmadığını düşünüyordum. Anke ne olursa olsun kaptanla konuşacaktı.

"Benim ailem açlıktan ölürken senin gibi bir uyuşturucu bağımlısını mı aldı? Birden *ikiniz* de gemiye kabul edildiniz yani, öyle mi? Kaptanla mı yatıyorsunuz?" Anke'nin bakışları annemden Iris'e geçti. Konuşmaya devam ettikçe aksanı da güçleniyordu. "Evet, hiç sanmıyorum. Onu gizlice gemiye mi sokuyorsunuz? Sizi yalancılar. Onun gibi birini gemiye almanızı nasıl açıklayacaksınız?"

"Lütfen..." diye başladı annem.

Iris, "Açıklamak mı? diye sordu. "Birinin hayatını kurtarmayı açıklamamız mı gerekiyor?"

Anke arkasını döndü. Turuncu saçları havada uçuştu. Parmağını bana doğru uzattı. "Birinin hayatını mı kurtarmak istiyorsun? Yeğenim altı aylık. Bunu anlıyor musun? Altı aylık. Biri ona şans tanırsa doksan yıl daha yaşayabilir! Onu açlıktan ölmeye mahkûm ediyor ve gemiye *kendi* aileni mi sokuyorsun? Sen yapabiliyorsun da ben neden yapamıyorum? Bunun kefaretini ödedim. Kızım öldü. Ben kefaretini ödedim. *Yasını* bile tutamıyoruz."

Hiçbir şey değiştirmese de, "Iris'i kaptan davet etti," dedim. Iris, şu anda Anke'nin sözlerini düzelttiğim için aptal olduğumu düşünüyor olmalıydı. "Iris burada olma hakkına sahip."

"Peki ya annen?"

"Lütfen," dedi annem. "Kızlarımı bu işe bulaştırmayalım. Kendi aramızda konuşabiliriz."

"Bundan sonra makul davranmayacağım. Rica etmeyeceğim."

Parmağını yüzüme dayadı. Gözlerim yamuk tırnaklarına ve nasırlı parmaklarına takıldı. Yersiz bir şekilde onun gibi bir kadının nasıl böyle parmaklara sahip olabileceğini sorguladım.

"Sizi ele verebilirim. Üçünüzü de attırabilirim."

Iris, "Denise'in bu işle bir alakası yok," diye sözünü kesti.

"Kapa çeneni, ikiniz de susun." Gözlerini bana dikti. Gemiye geldiğimde gördüğüm heyecanlı, tırnaklarını yiyen kadından eser kalmamıştı.

"Ailenin başına gelenler, şu anda yaşananlar haksızlık," dedi Iris. "Elimizden geleni yaparız. Onlara yemek götürürüz. Ama Denise suçsuz."

"Susmanı söylemiştim. Bana yardım edeceğinizi *biliyorum*." Anke zorlukla nefes alıyordu. "Son günlerde bir şey gördüğümden değil ama bundan sonra yardım edeceğinizi biliyorum. Siz, bu gemi... Şu anda çalışmıyor olmalıydım." Kendine gelmek için gözlerini kapattı. "Denise, yarın sabah motosikletini bana veriyorsun. Ve sonra ne zaman istersem de. Yeğenimi güvenli bir yere taşıyacağım ve annene yardım ettiğiniz gibi gemide bana yardımcı olacaksınız."

"Ve sonra..." dedim sessizce.

"Ve sonra kimseye bir şey söylemeyeceğim. Anlaştık mı?"

Boğazımdaki yumruyu yutkundum. "Anlaştık."

Samira ve Nordin hastanede değillerdi.

Motosikletle hastanenin etrafında dolaştım ama hiçbir şey bulamadım ve motosikleti molozların üzerinde çektim. Çıkıntının üzerinde bekledim. Taşın soğukluğu montuma rağmen içime işliyordu. Isınmak için bacaklarımı kendime doğru çektim ve sağlam kolumu etraflarına doladım. Gözlerimi kapattım. Eğer Samira ve Nordin yaklaşacak olursa, onları görmeden motosikletlerinin sesinin duyacaktım zaten.

Yarım saat sonra uzaktan gelen bir şimşek sesi beni kendime getirdi.

Hâlâ görünürlerde yoklardı.

Eldivenli elimi yüzüme sürdüm. Beni hiç bu kadar bekletmemişlerdi. Dün akşamki konuşmamızdan sonra belki de artık benimle ve benim yalanlarımla ilgilenmiyorlardı. Bu düşünce beni neredeyse rahatlattı. Annem ve Anke sayesinde akşam yemeğinde

kendimde değildim, buraya gelirken kendimde değildim ve sanki beynim aynı anda birçok yöne dağılıyor gibiydi. Eğer Samira dün akşamki gibi davranmaya devam ederse, her şeyi anlatabilirdim.

Gitsem daha iyi olacaktı.

Kalkıp motosikletimi suya indirmem on dakikamı aldı. Varil ararken bir saat kadar dolaştıktan sonra Samira'nın ve Nordin'in ellerinde olmayan sebeplerden gelememiş olabileceklerini düşündüm. Başlarına bir şey gelmiş olabilirdi.

Motosikletin gazını kestim. "Kahretsin," dedim. Motosiklet yavaşlarken bir cevap bulabilecekmiş gibi feneri etrafıma tuttum.

Bulamadım. Hiçbir şeyin faydası olmazdı. Hastaneye bırakacağım not rüzgârla uçup giderdi. Benimkinin çekim alanında olan bileklikleri yoktu. Sığınakları gezdiklerini söylemişlerdi ama hangilerine gittiklerini bilmiyordum. İsimlerini aratacak bir internet ağı, kapısına gidecek bir ev yoktu.

Öleceklerini biliyordum. Arkada bırakılan herkes ölecekti.

Sadece bu kadar erken olacağını düşünmüyordum. Ölümleri belirsiz bir sonraya, sığınakların kapanışına, yıkık evlerimize dönüşümüze ve her şeyi yeniden inşa etmeye çalışıp başarısız oluşumuza kadar bekleyecekti.

Sanırım hiçbir şey plana uygun gitmiyordu.

Şimşek sesi daha yakından geldi. Dünyayı bir anlığına aydınlatıyor, görüş alanımı açıyordu. Motosikletimin farlarının ötesindeki dünyayı görmeme izin veriyordu.

Su. Her yerde su vardı. Suya batmış binaların üzerinde kocaman çatlaklar vardı. Tüm bölge çökmüştü ve yarı ayakta kalmış apartmanlar ve ofis binaları gökyüzüne doğru uzanıyordu. Binaların bir tarafı sanki biri ısırmış gibi kopmuştu.

Karanlık. Bir şimşek daha. Yanımdaki bina başsız bir iskelete benziyordu. Üst katlar uçmuştu.

Dünya yeniden karanlığa büründüğünde, "Samira?" diye seslendim dikkatle.

Adı suyun içinde kaybolup gitti.

BÖLÜM 41

GEMİYE GECE YARISI DÖNDÜM. DAHA UZUN KALMAK istedim ama yapamadım. Motosikletimin şarjı bitiyordu. Geri dönerken açıklıklardan o kadar hızlı geçtim ki teklemeye başladı ve nerdeyse beni yarı yolda bırakacağını düşündüm.

Bu bana motosiklete ne kadar ihtiyacım olduğunu, Anke'nin motosikleti sabah ödünç aldığını ve annemin birkaç saattir gemide gizlendiğini ve çoktan bulunmuş olabileceğini hatırlattı. Keşke doğrudan yatağıma gidebilsem ve gemi kalkana ve her şey yoluna girene kadar orada kalabilseydim.

Motosikletten inerken yüzümü buruşturdum. Uzun zamandır selede oturduğum için bacaklarım uyuşmuştu. Uzun süre pişirilen çamur gibi olmuşlardı, sert ve biçimsiz.

"Birinciyim," diye bağırdı kel mühendis.

Sesi duyunca irkildim. Annemi tanıyor muydu? Eğer annem bulunacak olursa önce kime söyleyeceklerdi? Burada beni bekleyen biri olacak mıydı?

Gülümsemeyi unutarak, "Motosikletin şarj edilmesi gerekiyor," dedim mühendise.

Önce odama gitmekle annemi ziyaret etmek arasında gidip geldim. Sonunda odama gitmeye karar verdim çünkü duş almam

gerekiyordu ve Iris beni bekliyor olabilirdi. Haklıydım, kapı henüz açılmadan önüme çıktı.

"Ben..."

Aynı soruyu daha önce yüzlerce defa sormuştu. Yine de ne demek istediğini anlamam biraz zaman aldı. Kollarını bana doğru uzatıp havada tuttu. Başımla onayladım ve bir saniye sonra kollarını etrafıma doladı. Kesik nefeslerinin sesleri kulağımın içine doluyordu. Hıçkırıyor muydu yoksa?

"Bir şey mi oldu?" Kelimeleri ruhsuz bir şekilde söylediğim için kendime kızdım. Öyle söylemek istememiştim.

Anneme bir şey mi oldu? diye düşündüm ama *Nassau* kilometrelerce yarıçaptaki en güvenli yerdi. Bu yüzden kimse onu bulmadığı sürece başına da bir şey *gelemezdi*, değil mi? Peki ya *bulunduysa*? O zaman Iris burada böyle durabilir miydi? Annemi ve beni attıkları zamanki gibi çantasını toplamasını söylemezler...

Iris beni bıraktı. Bana dokunduğu yerlerden kıyafetlerine ve yanağına kir bulaşmıştı. "Merak ettim."

"Özür dilerim," dedim alışkanlıktan.

"Ben... Dışarısı çok tehlikeli. Her şey olabilir."

"Özür dilerim, diye tekrarladım. "Annem?"

"İyi. Yanına gittim." Iris şişmiş gözlerini ovuşturdu. "Saçmalıyorum. Ama başına bir şey gelirse, haberim bile olmaz."

"Bu yüzden bu kadar uzun kaldım. Şehirdeki arkadaşlarımı bulamıyorum."

"Ah! Ah, tatlım."

Sırt çantamı yere bırakıp montumun fermuarını açtım ve askılığa astım. "Felaketlerden sonra... kurbanların ve hayatta kalanların listesi yapılır ve onlar..." Masanın önündeki sandalyeye oturdum ve yavaşça saçıma doladığım şalı açtım.

Iris de olduğu yere çöktü ve ellerini dizlerine koydu. "Çok üzüldüm."

"Belki iyilerdir," diye mırıldandım. Tırnaklarımı kot pantolonuma sürttüm. *Hış, hış*. Sonra dizime ve sonra yine bacağıma. Dizime ve sonra yine bacağıma. "Dün akşam tartıştık. Belki..."

"Belki."

"Düşünmemeye çalıştım. Tüm o insanları." *Hış, hış.* "Hayvan barınağındakileri. John'u mesela. Ve Tessa'yı. Jolanthe'yi."

"Jermaine. Rosa." Iris'in eski sevgilileri. "Anne. Samuel." Eğlenceleri birlikte düzenlediği arkadaşları.

"Kev," diye ekledim.

Başıyla onayladı.

"Bayan Smid." Asansörü kullanmama izin veren komşumuz.

"Babam."

"Babam kalıcı sığınakta."

"Lotoyu kazandığını biliyoruz. Ama... onunla konuştuktan sonra içeri girip giremediğini bilmiyoruz. Ya da içeride neler olduğunu."

"Alexa Hala," dedim.

"Tanrım. O kadın." Iris yarı güldü, yarı öksürdü. "Eğer hayatta kalacak biri varsa, o da Alexa Haladır."

Onunla babam Surinam'a döndükten sonra pek konuşamamıştım ama eskiden ona Hamamböceği Hala derdik. Bir araba kazası, tren kazası, silahlı soygundan kırık bir bacak, morarmış bir göz ve daha büyük bir gülümsemeyle ayrılmıştı.

Benim gülümsemem ise en fazla bir saniye sürdü. "Bir gemiye giremedi. Ya da kalıcı bir sığınağa. Sen gittikten sonra bizlere şans dilediğini söyleyen bir e-posta attı."

Ona cevap yazmayı unutmuştum. Sanırım annem de.

"Eğer hayatta kalacak biri varsa..." diye tekrarladı Iris.

"Kimse hayatta kalamaz."

İyi uyuyamadım. Düşünceler aklımın içinde kafese tıkılmış böcekler gibi uçuşup duruyordu ve uykuya daldığım zamanlarda da sürekli uyandım. Ya kolumu çarpıyor ya da düşünmeden oynatmaya başlıyordum. Ya da kötü bir kâbus görüyor ve nefes nefese bir şekilde, sırılsıklam olan çarşafımın içinde gözlerimi tavana dikiyordum.

Uzun zamandan beri ilk defa, gördüğüm bir rüyayı unutmadım. Annemi bulduklarını gördüm. Odamıza dalıp beni yataktan çıkarıyor ve üzerimde pijamalarımla suya atıyorlardı. Yine kolumu çarpıyordum ve bu sefer kimse benimle ilgilenmiyordu. Suyun altından *Nassau*'nun havalanışını izliyordum. Havalimanında gördüğüm ölü kızın cesedi yanımdan geçip gidiyordu.

Sabah olduğunda odanın içinde zifiri karanlıktan aydınlığa geçiş oldu ve gözlerim yandı. Anke, yanında Kaptan van Zand'ın kardeşiyle odaya girdi ve aklımdan geçen ilk şey şuydu: *Of!*

Yine mi!

BÖLÜM 42

ANNEMİ ÖĞRENMİŞLERDİ.

Annemi öğrenmiş olmalılardı.

Işık yüzünden gözlerimi kıstım ama battaniyeyi bir kenara atıp çıplak ayaklarımı yere koyarak yataktan çıktım.

"Ne oluyor?" Iris üzerindeki bol pijama üstüyle yatağa oturdu. Gözlerini kızgınlıktan ya da ışık yüzünden kısmasını bekliyordum ama ikisini de kocaman açmıştı.

"Uyandırdığımız için özür dileriz, hanımlar," dedi Anke. "Odanızı aramamız gerekiyor."

"Neden?" Sesim titrememişti. Aslında titremeliydi çünkü üç saniye önce uyuyordum, üzerimde atlet ve şort vardı, bacaklarımdaki tüyleri almamıştım, saçlarım iki yandan örülüydü ve odamda yabancılar vardı.

Fakat sesim titrememişti.

Eğer ikinci kez gemiden atılacaksam ayakta ve hazır olmak istiyordum. Mecbur kalırsam aralarından geçip gidebilirdim. Gemi büyüktü, kaçıp saklanabilirdim. Bu düşüncelerimin saçma olduğunun farkındaydım ama yine de kapıya doğru bakıyordum.

"Dün gece bir hırsızlık oldu." Anke bizim sakin kalmamızı ister gibi ellerini uzatarak odanın ortasına yürüdü.

"Hırsızlık mı? Ne hırsızlığı?" Yani Anke bizi ele vermemiş miydi?

"Eğer oturursanız... sadece bir dakika sürecek."

Yatağıma oturmak üzere geri geri gittim. Iris ayağa kalktı. "Neden *bizim* kamaramızı arıyorsunuz?"

"Herkesinkini arıyoruz. Yine de hırsızlığın olduğu bölgeye girme izni olanlara öncelik verdik."

Ona, *Tamam o hâlde, bunun dün gece gördüklerinle hiçbir alakası yok, değil mi?* demek istedim ama Kaptan van Zand'ın kardeşi yüzünden sustum.

Iris yatağımın ayak ucuna oturdu. "Hırsızı kameralardan bulamıyor musunuz? Biz bir şey yapmadık."

Kapı kapandı. Iris'in yatağının altına, sandalyedeki oturma yerlerinin arasına, dolabın içine bakmalarını seyrettik.

"Kameralar açık değil." Kısık sesle konuşmaya çalışsam da oda küçük olduğu için sesim her yere gitti. "Güç tasarrufu yapıyorlar."

"Epey güven dolu bir yaklaşım." Iris, Anke'nin sırt çantalarımızı kontrol etmesini izledi.

"İnsanların hayatlarını kurtarıyoruz. Yanlış bir yaklaşım değil," dedi Anke. Fakat ben söylediklerinden çok sırt çantama odaklanmıştım. İçi neredeyse boştu ama yine de benimdi. İçini karıştırıyordu. Elleri temiz olmayabilirdi.

Çantamı aramayı bıraktığına pişman oldum. "Denise," dedi, "senin yatağını da aramalıyım."

Gözlerim yastığıma takıldı. "Ben. Ben. Ben yapabilir..."

Iris önüme geçerek, "İnsanların yatağına dokunmasından hoşlanmıyor," dedi.

"Sen dokunuyorsun," dedi Kaptan van Zand'ın kardeşi.

Iris ona soğuk bir bakış attı. "Ben ayak ucuna oturdum. Orası dokunmama izin verdiği tek nokta. Üstelik ben onun ablasıyım."

Anke'nin iç çekişi oflama gibiydi. "Bana bakın, arayacak başka odalar var."

Olduğum yerde kıvrıldım. Hayır. kıvrılmadım. Sallanmaya başladım. Öne ve arkaya. "Bir dakika," dedim.

"Sen..." dedi Iris.

Adam, "Bu kız çok değerli diye..." diyerek karşı çıktı.

"Bir dakika," diye tekrarladım ama bu sefer o kadar kısık sesle söylemiştim ki Iris'in bile duyup duymadığından emin olamıyordum. "Ben... Biraz bekleyebilir miyiz? Çarşafı ve yatağı ben kaldırabilirim. Siz de bakarsınız. Tamam mı? Olur mu? Tamam mı? Olur mu? Ben kaldırırsam?" Çenemi kapatmak için kendimi sıktım.

Sonraki birkaç dakika boyunca kimseden ses çıkmadı. Anke bana karşı çıkacak bir fikir mi bulmaya çalışıyordu yoksa işleri yoluna mı koymaya çalışıyordu, anlayamıyordum. Dudaklarını sıktı. "Tamam. Eğer söylediklerimi harfiyen yerine getirirsen olur."

Kaptan van Zand'ın kardeşi, "Ona ayrıcalık mı tanıyacaksın?" diye sordu. "Zorluk çıkarıyor. Daha önce otizmli bir çocuk *gördün* mü? İnan bana, hiçbiri onun gibi su motosikletiyle şehre inemezdi."

"Denise, söylediklerimi yap," diye çıkıştı Anke.

Sanki üzerime atlayıp söylediklerimi umursamadan yatağa dokunacaklarmış gibi hissettiğim için onlar yataktan yeterince uzaklaşana kadar ayağa kalkmadım. Gözyaşlarımı sildim. Çok saçma olduğunu biliyordum, Anke'nin elleri nükleer risk taşıyormuş gibi davranıyordum ama burası *benim* alanımdı, bana aitti ve bana ait olan çok az şey kalmıştı. Iris'e bile bakamadım. Bana yardım etmeye çalışmasına karşın böyle bir şey önerdiğim için ona ihanet ediyor gibiydim.

Başımı önüme eğdim ve tek elimle Anke'nin söylediklerini yaptım. Saten ve pamuk yastık kılıflarını çıkardım, yastığı gösterdim, salladım. Yastığı kendisinin kontrol edebileceğini söyledim çünkü üzerini yeniden kılıfla örtecektim. Çarşafları kaldırdım, salladım, yatağı kaldırıp fenerle altını ararlarken havada tuttum ve ayakucundan yaklaştığı için yatağa dokunmasına izin verdim.

Bir saat daha odamızda kalmamızı söylediler ve odadan çıktılar.

Ellerimi yıkadım, çarşafımı düzelttim, ellerimi bir daha yıkadım ve yastıkları kılıflarına geçirdim.

"Güzel bir çözüm buldun," dedi Iris.

"Özür dilerim," diye mırıldandım.

"Ne için?"

Zorluk çıkardığım için. Bana yardım etmesine izin vermediğim için. Yatağı düzeltirken gözlerimi yatağın üzerinden ayırmadım ve kısa bir kahkaha attım. "Annemi buldukları için odaya geldiklerini düşündüm. Rüyamda bile..." Ellerimi olduğu yerde durdurdum. Çarşaf parmaklarımın arasında kaldı. "Annem. Gemiyi arıyorlar. Onu bulacaklar."

"Kahretsin. *Kahretsin.*"

Arkamı dönüp Iris'e baktım. "Eğer yakalanmasa bile, bu hırsızlık olayından sonra kameraları açacaklardır. Anke bizi sonsuza kadar koruyamaz."

Iris bacaklarının arkası yatağın ucuna değinceye kadar geri geri yürüdü ve kendini yatağa bıraktı.

Kapıyı açmaya çalıştım. Kilitliydi. Bizi içeride tutma konusunda ciddilerdi. Bilekliğimi açmaya çalıştım. Harita çalışıyordu, toplu bilgi sistemi de ama bizi mesaj sisteminden çıkarmışlardı.

"Birilerinin hırsızları uyarmasını istemiyorlar," dedi Iris.

"Kahretsin," diye tekrarladım.

"Ne çalmış olabilirler ki? Hangi kısıtlı bölgelere giriş iznin var? Benim hiçbir yere giriş iznim yok çünkü. Sadece herkese açık yerleri temizliyorum."

"Hım." Burnuma dokundum. "Els'in ofisine."

"Orada ne var?"

"Pek bir şey yok. Neredeyse boş. Dosyalar ve belgelerin yedekleri falan var. Els'in çalışmalarının basılmış hâlleri. Ve bazı yükleme alanlarına giriş iznim var çünkü varilleri kontrol etme görevini bana verdi ve..." Yüzümdeki kanın çekildiğini hissettim. "İşte. Erzakları çalmış olabilirler."

Kimse kocaman bir varili yatağının altına koyamazdı ama

içindekileri kuytu köşelere gizleyebilirdi. Tüm gemiyi aramalarına şaşırmamak lazımdı.

Tüm geminin aranması, sonunda annemin kaldığı kullanılmayan mutfağın aranması demekti. Onu saklamalıydık. Kameraların onu çekmesini engellemeliydik. Bizim... Bir kez daha kapıyı açmayı denedim. Elimi kapının tokmağına koyup çevirerek açmaya çalıştım. İşe yaramadı.

Başımı soğuk demire yasladım ve işlerini hemen bitirmeleri için dua ettim.

BÖLÜM 43

ODALARIMIZDAN DIŞARI ÇIKMAMIZA İZİN VERİLDİĞİNde hızla merdivenlerden aşağıya indim. Bir kat daha inecektim ki iki kişi, güvenlik, beni durdurdu. Çalışmaya erken başlamak istediğime dair önceden uydurduğumuz açıklamayı yaptım ama işe yaramadı.

"Eğer Els Maasland'la birlikteysen, onunla gelmen gerekiyor."

Iris'in olduğu Yemek Salonu D'ye gittim. Şu anda seçici davranamazdık. İnsanlar kamaralarından ayrılmaya başlamışlardı ve şaşkın ve öfkeli konuşmalar duyuluyordu. İlk kez dikkatleri benim üzerimde değildi, aralarından geçip koridorlardan koşarak salona girdim. Büfenin başında neyi yiyebileceğimi ve neyi yiyemeyeceğimi düşünmekle vakit kaybetmeyerek bir meyve aldım, bir fincan çay koydum ve Iris'in karşısındaki eski sandalyeye oturdum.

"Els olmadan aşağıya inemiyorum."

"Onu bulabilir misin?"

"Kamarasını bilmiyorum." Fincanı ince kulpundan tuttum ama çayı yudumlamadım. Ayağımla masanın ayağına vurarak ritim tutuyordum. "Els benimle aşağıya gelse bile gözünü üzerimden ayırmayacaktır. Ve ben de annemin saklanmaya nasıl devam edebileceğini ya da kameralardan kaçınmayı nasıl başaracağını bilmiyorum. Ayrıca..."

Tak. Tak. Tak.

Kameralar şu anda açık olabilirdi. Sabahtan beri çoktan olmuş bitmiş bir olay için *belki* üreterek endişeleniyor olabilirdik.

Tak. Tak. Tak.

Tak tak. Tak tak. Tak tak.

"Kahvaltı et. Bir şeyler düşünürüz," diye fısıldadı Iris. "Odamızda kamera yoktur, değil mi? Belki onu kamaramızda saklayabiliriz. İçeriyi zaten aradılar."

Annemi, kimse görmeden yukarı çıkarmamız gerekiyordu. Bu kargaşada bunu başarabilir miydik? Sonunda çayımı yudumladım. Ilık ama demliydi. Fincanı masaya sesli bir şekilde koydum ve bir muz alıp onu yavaş yavaş soymaya başladım. Tek elimle pek bir şey yapamıyordum.

Annem gemiye geleli daha bir gün bile olmamıştı ve şimdiden onu bulmak üzerelerdi. Korktuğum her şey başıma geliyordu.

Umutsuzca annemin yalan söyleyerek gemiye kendi başına geldiğini ve Iris'le benim bu işle bir ilişkimizin olmadığını belirtmesini diledim. Eğer bundan kuşkulanacak olurlarsa bizi burada bırakırlardı. Ve Samira ile Nordin gibi, Kev ile Alexa Hala gibi, kimse öldüğümüzden bile emin olamazdı.

"Muzu eziyorsun," dedi Iris.

Elimi açtım ve muzdan keyifsiz bir ısırık aldım. Muzları sevmiyordum, unlu bir tatları vardı ama güvenli bir meyveydi ve her zaman kendi kabuklarıyla korunuyorlardı. Muzu çiğnerken boynumu döndürüp etrafımızdaki insanlara baktım. Koridordaki gibi bir hava vardı: huzursuz, keyifsiz... İnsanların geminin yönetiminin bizi bu şekilde uyandırmasına mı yoksa limitli erzakların çalınmasına kızdığını anlayamıyordum.

Hem biri neden böyle bir şey yapmış olabilirdi? Bu gemide birlikte hareket etmeyecek miydik? Birlik olacaktık. Ortaklaşa hareket edecektik. Toplu bilgi ağında böyle yazıyordu.

Els'i ya da başka bir tanıdık yüzü göremiyordum ki kel mühendis içeri girdi. Peşinden de Anke. Saniyeler içinde bizim masamıza oturdu. "Ne oldu? Endişeli görünüyorsun." Gözlerini

bizim tabaklarımıza dikti. Neredeyse bir üzüm tanesi alacağını düşünüyordum ki ellerini hareket ettirmedi.

"Git başımdan," dedim. Annemi zaten bulacaklardı. Artık Anke'nin üzerimizde baskı oluşturacağı bir konu kalmamıştı ve işleri daha fazla karıştırmasını da istemiyordum. Düşünmem gerekiyordu. Iris'le konuşmam gerekiyordu.

"Eğer gidersem çalışma arkadaşlarım malum mutfakta bir sürprizle karşılaşabilirler." Anke yanıma yaklaştı. "Diğer kamaraları aramaya dönmeden önce birkaç dakikam var. Van Zand beni yardım etmem için yanına aldı çünkü hırsızın ben olmadığımı biliyor."

"Gerçekten mi? Nasıl?" diye araya girdi Iris.

Anke onu duymazdan geldi. "Asıl sorun, her yerde güvenlikler var. Gemiden haftalardır çıkmadım. Eğer şimdi gidersem, dikkatleri üzerime çekmiş olurum."

"Yani motosikletimi istemiyorsun." Kalbim duracak gibi olmuştu. Motosikletimi kullanmayacaksa annemin saklanmasına yardım edecek nedeni de kalmamış demekti.

"Benim aksime, ikiniz sürekli dışarı çıkıp geliyorsunuz." Masanın altından tırnaklarını koparıyordu. Eğer gözlerine bakmamaya çalışmasaydım bunu fark edemeyecektim. "Dışarı çıkarken üzerinizi arayacaklar, yani çalıntı veya değil, hiçbir şeyi dışarı çıkaramazsınız ama içeri girerken... umurlarında olacak mı? Hayır."

"Yani içeri sokmamızı istediğin şey..." dedi Iris.

"Yeğenim."

Ağzım açık kaldı. Daha önce sadece ulaşım için araç vermemiz ve dikkatleri dağıtmamız gerekiyordu. Şimdi işi *bizim* yapmamızı mı istiyordu? Kardeşini ve kocasını, çocuklarını bize vermeleri için nasıl ikna edecektik?

"Sırt çantanı gördüm, Denise. Onun içine sığar."

"Yeğenini sırt çantasının içine saklamamızı mı istiyorsun?" Yanlış duymuş olmalıydım.

"Hayatını kurtarmak için mi? Evet." Anke çenesini kaldırdı. "Bu sayede buradayım. İkinci Dünya Savaşı'nda büyükannem,

yeğenimin şimdi olduğu yaştan birkaç ay büyükmüş. Onu yüzlerce diğer çocukla Plantage Middenlaan kreşinde saklamışlar. Ebeveynlerini ise karşı taraftaki tiyatroda. Suskind ve Direnişte-kiler—ismini bildiğinizi söyleyin—büyükannemi götürmek istemişler. Ebeveynlerini ikna etmeleri gerekiyormuş tabii ama etmişler. Kreşte çalışanlar büyükannemi bir çantaya koymuşlar ve dışarı çıkarmışlar. Onu ve kimbilir kaç çocuğu daha ve onlardan sonra gelen nesilleri de... Aynı şeyi yapamayacağımı söylemeyin bana. Zaten kızımı kaybettim. Yeğenimi kurtarmama izin verin."

"Yeğeninin dünyada hayatta kalma şansı var," dedi Iris.

"Hayır, yok."

Iris çenesini tutmaya çalışır gibi dudaklarını birbirlerine bastırdı. "İnsanlar hayatta kalacaklar. Anne ve babası da."

"Gözlerimin içine bakıp yeğenimin bu gemide yaşama şansının on kat daha fazla olmadığını söyleyebilir misin? Yapabilir misin?" Anke, bir şey söyleyecek olursa Iris'in suratına tükürecekmiş gibi bakıyordu.

Iris sustu.

"Ben de öyle düşünmüştüm." Anke alayla güldü. Bana döndü. Gözlerinin içinde annemde de gördüğüm kırmızı bir parıltı vardı. Fakat onunkilerin uyuşturucudan olduğunu düşünmüyordum. "Eğer yeğenimi getirirseniz, annenizi kimse bulamaz."

Onun gibi, "Kameralar ne olacak?" diye fısıldadım. İnsanlar çok yakınımızda duruyorlardı. Eğer ben onların hırsızlıktan ve Kaptan van Zand'ın ne gibi güvenlik önlemleri alacağından bahsettiklerini duyabiliyorsam, onlar da bizim konuşmamızı duyabilirlerdi.

"Max onların icabına bakacak."

Gergin Anke ve rahat Max'in birbirlerine benzediklerini hiç düşünmemiştim ama şimdi aralarındaki aile bağını görmek daha da zorlaşmıştı. Max'in, annesi gibi saldırgan bir tavır takınabileceğini hayal edemiyordum. Ve şu âna kadar Anke'nin oğlunu da bu işe bulaştıracağına ihtimal vermezdim. İşin ne kadarını öğrenecekti? Annemin gemide olduğunu bilecek miydi? Kendi annesinin yaptıklarından haberdar olacak mıydı?

"Annenize birkaç talimat vermemiz gerekebilir. Bizi dinler mi?" diye sordu Anke.

"Tabii ki," dedim. "Her şeyi yapar..."

"Dinleyebilir mi? Kafası yerinde mi?" diye sözümü kesti. "Matthijs onun uyuşturucuyu arada bir kullananlardan olmadığını söyledi. Uyuşturucunun etkisiyle işleri berbat etmesini istemiyorum. Elindekileri aldınız, değil mi?"

"Sence yoksunluk çekerken işbirliğine daha mı yatkın olacak?" diye sordu Iris.

"Eğer yakalanırsa, beni bu işe hiç karıştırmayın."

Annemin uyuşturucularını almayı yüzlerce kez düşünmüştüm. İşe yaramazdı ve onunla kavga etmek istemiyordum. Beni ikna etmek de çok kolay olurdu. "Yeğenin..." diye söze girdim.

"Normalde işten sonra gidiyorsun, değil mi?" Başımla onaylayınca Anke sözlerine devam etti. "Bu şekilde devam edelim. Kız kardeşimin sizi benim gönderdiğime inanması için bilekliğimle ses kaydı yaptım. Onu dinleyecektir. Kızının hayatta kalması için her şeyi yapacaktır. Ona ve kocasına vermeniz için yemek aldım. Ve su filtreleri ve..." Sesi titredi. "Sığınaklarının yerini haritada işaretledim. Weesp yakınlarında."

Iris'e baktım. O, onaydan ziyade soruyu andıran bir biçimde başıyla onayladı.

Ben de aynısını yaptım.

BÖLÜM 44

ANKE SÖZÜNÜ TUTMUŞTU.

Ya da ben öyle olduğunu düşünüyordum çünkü kimse beni almak Els'in ofisine girmedi ve mesaj uygulaması tekrar açıldı. Zaten gemideki herkes olan bitenden haberdardı. Iris bana hemen onun tarafında da işlerin yolunda gittiğini söyleyen bir mesaj gönderdi.

Yine de Els'in her boğazını temizleyişinde olduğum yerde sıçrıyordum.

Günün hırsızlık ve önlemler hakkındaki uzun duyurularını ve dün önerdiğim yeni yolcu sayılarıyla ilgili hesaplamaların sürdüğünü anlatan hatırlatmayı bitirdim ve geminin toplu bilgi ağını düzenleme ve ulaşımı kolaylaştırma işime döndüm. Her şeyin yerine oturduğunu görmek tatmin ediciydi. Tüm bilgiler akla uygun düşen başlıklar altındaydı. Hatta bazı metinleri de düzeltiyordum. Bir yazar değildim ama anlatım bozukluğu olan yerleri ya da ne anlattığını anlamak için cümleleri üç ya da dört kere okumak zorunda kalacak kadar birbirine girmiş paragrafları ayırt edebiliyordum. Kendimi dün sabahki gibi işe verememiştim ve öğle yemeği vakti geldiğinde hem ara vereceğim için rahatlamıştım hem de çok az iş yapabildiğim için keyfim kaçmıştı.

Fatima koridorda yanıma geldi. "Yeni bir haber duydun mu?"

"Neyle ilgili?" Aklım birden Anke'nin şantajına gitti.

"Hırsızlıkla? Duyuruları sen hazırlıyorsun. Belki haberleri daha erken alıyorsundur diye düşünmüştüm."

"Üzgünüm. Hiçbir şey duymadım."

"Of," diye inledi ve kaşlarını çattı.

"Üzgünüm," diye tekrarladım.

"Gerek yok. Ben sadece... Eskiden futbol oynayan bir kız buldum ve..." Sustu.

"Futbol mu?" Bunun hırsızlıkla nasıl bir bağlantısı olabileceğini anlamamıştım.

Bana bakmıyordu. Gözlerini koridorun ilerisindeki bir noktaya dikmişti. Öğle yemeğinin kokusunu alabiliyordum: fırından yeni çıkmış ekmek ve bazen Iris'le birlikte akşam yemeği için bir şeyler aldığımız büfedeki gibi yağlı bir koku. Fakat Fatima bununla ilgilenmiyordu.

Cevap vermesi çok uzun sürmüştü. Yolunda gitmeye bir şeyler vardı.

İki kelime. Hadi. Bu sabah Anke'ye karşı geldin. Bunu yapabilirsin.

Dudaklarımı yaladım. Abartısız ve her zamanki ses tonumda konuştum. "İyi misin?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse..." Derin bir nefes aldı. "Bilmiyorum, Denise."

Ben bunu söyleyebilmeme takılmıştım. Fatima, okuldaki kızların yapabileceği gibi sorgular bir ifadeyle yüzüme bakmamış ve normal bir soruymuş gibi cevap vermişti.

Fakat tüm gücümü soruyu sormaya harcadığım için, "Evet" cevabından başka bir cevap alabileceğimi düşünmemiştim.

"Ya," dedim.

"Endişeleniyorum. Hepsi bu." Bana bakmak için dönünce aniden durmak zorunda kaldım. Ellerini kot pantolonun cebine sokmuştu ve omuzları çökmüştü. "Hırsızlık için endişeleniyorum. Mirjam'ın başına gelenlerin sorumlusu olduğum için endişeleniyorum. Max hâlâ onun adını anmadığı için endişeleniyorum. Sen dışarı çıktığında senin için endişeleniyorum ve havalimanındaki annen için..."

Yüz ifademi bozmamaya çalıştım. O kadar hızlı konuşuyordu ki söylediklerinin yarısını kaçırıyordum ama *anne* kelimesi beynimde neon ışıklarla parladı. Sığınaklardan da bahsetti ve erkek kardeşinden, anne ve babasından ve üzerinde dua ettikleri bir kilimden.

"...ve cumadan önce başka bir felaketin gemiye ulaşmasından ve asla yola çıkamayacak olmamızdan endişe ediyorum ve..." koridorlar öğle yemeğine giden insanlarla dolmuştu ve Fatima insanların geçtiği yolun ortasında durduğumuzu fark etmemişti... "*yağmur ormanları* için endişeleniyorum, torunlarımızın torunlarının başka dünyalara gittiğinde atmosferin zehirli gazlarla dolu olduğunu fark etmelerinden ve tüm bunların boşa gitmesinden endişeleniyorum, Sanne'nin gemiden atılmasından endişeleniyorum... *Atılacağını* düşünmüyorum aslında ama *Sanne* bu konuda endişeleniyor..." Derin bir nefes aldı. "Artık susuyorum. Bu kadardı. Neredeyse."

"Ya," dedim bir kez daha. Daha güzel bir cevap düşündüm. Aklımı annem ve Anke olayına yorduğum için bir şeyler düşünemiyor olabilirdim ama normalde de insanlar sıkıntılarını benimle paylaşmazlardı zaten. "Sen, şey, çok dolmuşsun."

"Bir de bana sor."

"Yaşanılabilir bir gezegen bulunamasa bile, hepimiz yeni bir gezegen aramaya devam edebiliriz. Gemiler yaşamı sonsuza kadar devam ettirmek üzere inşa edildi." Söyleyeceklerim bu kadardı. Bir cümle daha ekledim: "Mirjam'ın başına gelenlerin sorumlusu sen değilsin."

"Ah." Ağladığını görmemiştim ama o gözlerini sildi. "Max'in beni suçlamaması içimi rahatlatıyor. Ama *ben* suçluyorum. Mirjam gemideki ilk arkadaşımdı. Çok yakın değildik. Onun üstünlük tasladığını düşünüyordum ve o da beni sıkıcı buluyordu. Sonra futboldan konuşmaya başladık ve temmuzdan beri ilk kez... bir şeyi heyecanla beklemeye başladım."

"Ben de denemek ve size katılmak isterim." Mirjam bana sorduğunda kendimi rezil edeceğime emindim ama artık bu duru-

ma takılmıyordum. Hepsinden öte, deneme ve onlara katılma *şansımı* değerlendirmek istiyordum."

"Katılabilirsin." Fatima dönerek kalabalıkla birlikte Salon B'ye yöneldi. "Dinlediğin için teşekkür ederim. Rahatladım. Sanırım abla sendromu bu."

Onu yakaladım ve yan yana yürümeye başladık. "Abla sendromu mu?"

"Her şey için endişeleniyorum. Sürekli." Mahcup bir gülümsemeyle baktı.

Peki küçük kardeş sendromu neydi? Endişe yaratmak mı?

Biraz duraksadıktan sonra, "Eğer konuşmak içini rahatlatırsa, konuş," dedim. Fakat sözlerimi hemen geri almak istedim çünkü sanki ona verebileceğim tavsiyelerim varmış gibi kendini beğenmiş bir sözdü bu. Fakat Fatima, tuhaf bir şey söylemişim gibi bir tepki vermedi. Memnun bir tavırla gülümsedi ve Salon B'ye girip büfenin önündeki sıraya geçti.

Anke'yi aradım. Ortalarda görünmüyordu. Rahat bir nefes aldım. Yanımda arkadaşımın olmasının ve tüm koridora yayılan yeni pişmiş yemek kokusunun keyfini çıkarıp Anke'nin tek bir hamlesiyle ikisini de kaybedebileceğimi düşünmemeye çalıştım.

Saat üç civarında Els'in ekranında benim oturduğum açıdan görünmeyen bir mesaj belirdi. Birden ayağa fırladı. "Kaptan van Zand toplantıya çağırıyor. Ne durumdasın?"

"İyiyim," dedim alışkanlıktan.

"Yani işlerin ne durumda diye sormuştum."

"Ya. Neredeyse bitmek üzere, sanırım."

"Erzaklar ve planlanan mahsuller hakkındaki ön raporu tamamladım," dedi ve bilekliğime doğru bir parmak hareketi yaptı. Üzerinde çalıştığım dosyanın arkasında gelen dosyanın alındığını gösteren bir uyarı ışığı yandı. "Toplu bilgi ağında yaptığın değişiklikleri beğendim. Bu dosyayı okumanı ve fikrini söylemeni istiyorum. Sadece üç sayfa."

"Tamam." Duraksadım. Üzerinde çalıştığım bölümü bitirmemiştim. Yarım bırakmak istemiyordum. Önce onu bitirsem bile sonrasında Els'in raporunu okuyacağım düşüncesi beni durdurdu. "Ama ben... okuyabilir miyim bilemiyorum..."

Els yüzlerce defa sınıfta başarısız olduğumu görmüştü. Bazı şeyleri yapamayacağımın farkındaydım. Birçok şeyi. Bunu kabul etmek zor olmamalıydı. Fakat dünkü konuşmamızdan sonra daha çok çabalamam gerektiğini düşünüyordum.

Els şalını boynuna sardı. "Neden?"

Soruya nasıl cevap vereceğimi düşündüm. Els'in hazırladığı raporlar tamamen teknik olamazdı yoksa benden ne düşündüğümü söylememi beklemesi mantıksız olurdu. Anke'nin kız kardeşinin kaldığı sığınağa gitmeme saatler vardı ve bu yüzden de işlerimi zamanında bitirebilmeyi dert etmek gibi bir sorunum yoktu. Belki bu kadar başarımdan sonra başarısız olmak istemiyordum. Belki annemin işteki başarımdan bağımsız bir şekilde gemiye gelmiş olması motivasyonumu düşürmüştü.

"Üç sayfa şu âna kadar düzenlediğim tüm bölümlerden daha fazla," dedim.

"Halledersin sen." Els kapıyı kaydırarak açınca sesten irkildim ve bu yüzden sonrasında söylediklerini belli belirsiz duyabildim. "Düşündüğünden daha fazlasını yapabileceğine inanıyorum, Denise."

Iris, ilk varili bulduğu yerin yakınlarını kontrol edebilmek ve birilerinin gemiden çıkmasına karşın ne gibi güvenlik önlemleri aldıklarını görebilmek için öğleden sonra motosikletimi ödünç aldı. Ben yükleme alanına vardığımda motosikletim geri dönmüş ve şarj edilmişti. Tam motosikletime binmek üzereyken birisi bana doğru gelmeye başladı.

"Bekle, bekle," dedi. "Hâlâ varilleri mi arıyorsun? Kendini işe adamak diye buna denir."

"Evet, bizim... yani..." Ne diyeceğimi unuttum. Zaten beni dinlemiyordu.

"Çantanı kontrol etmem gerekiyor."

Iris'le birlikte herhangi bir durum karşısında hazırlıklı olmak için çantaya fazladan eşya koymuştuk: hızlı emici havlular, fazladan hava ve su maskeleri, temiz kıyafetler – hepsi su geçirmez paketlerin içindeydi. Güvenlik görevlisi çantanın içine bakarken kaşlarını kaldırdı.

Kolumu göstererek, "Yaşadığım olaydan sonra fazladan eşya alıyorum," dedim.

"Haklısın, ben de öyle yapardım." İçine bakmaya devam etti. Her şeyi inceledi. Artık ne taşıdığımı bildiğine göre çantam dolu bir şekilde döndüğümde beni aramayacaktı. Iris döndüğünde onu aramamışlardı ama zaten onun üzerinde pek bir şey yoktu. Dikkatlerini dağıtmak için bir plan yapmıştık ama bu yetersiz kalabilirdi ve...

Kalbim şimdiden hızla atmaya başlamıştı ve henüz işin kolay kısmındaydım. "Yan tarafta iki tane protein çubuğu var," dedim. "Dışarıdayken yemek için aldım. Sorun olur mu?"

"Teknik olarak hayır." Parmağını dudaklarına doğru götürdü ve hava maskesinin altından *şişt* mimiği yaptı. "Her şey tamam. Dışarıda kendine dikkat et."

Gecenin içine doğru ilerlerken içimi bir korku kapladı. Motosiklet altımda hırlıyor ve soğuk rüzgâr vücudumu yalayıp geçiyordu. Su taneleri bacaklarıma çarpıyordu. İçeriden gideceğimden daha hızlı olacağı için Amstelveen ve Bijlmer'in etrafından dolaştım ve sonra dümdüz ilerledim. Anke'nin ailesinin kaldığı sığınak Weesp'in güneyindeydi. Amsterdam'dan çok uzak değildi. Haritada sığınağı işaretlemiştim ve açıklık alanda olduğum ve tanıyabileceğim sadece birkaç tane simge kaldığı için her beş dakikada bir bilekliğimi açıp haritaya, pusulaya bakıyordum. GPS'i bu kadar özleyeceğim hiç aklıma gelmezdi.

Hızlandım. Motor hırladı, sonra daha yüksek bir sesle hırladı ve ardından titremeye başladı. Birinci ve ikinci titremeden sonra

hızımı düşürmek zorunda kaldım. Motosikletin aynı şeyi dün de yaptığını unutmuştum. Mühendislere bunu anlatmalıydım.

Şimdilik daha düşük bir hızda ilerliyordum. Gemideyken doğru bölgeye ulaşabilmek için tam olarak hangi açıyla gideceğimi ayarlamıştık. Küçücük bir sapmayla bölgenin yanından geçip gidebilirdim.

Görünüşe göre çok faydalı olacak bir detayı atlamıştık.

Bir an tüm dünya sustu. Piramit şeklindeki sığınakları aramaya başlayacak kadar yakınlaşmıştım. Fenerimi *çıkarmak* için elimi çantama attım.

Bir an sonra bileğim titredi. Olduğum yerde öyle bir sıçradım ki neredeyse feneri düşürecektim.

Yine titredi. Ve bir kez daha titredi.

Bilekliğimden, "*Acil durum mesajı,*" diye bir ses duyuldu. "*Lütfen acil durum hizmetlerine haber verin. Lütfen yalnızca güvenli olduğunda müdahale edin. Acil durum mesajı. Lütfen acil durum hizmetlerine haber verin. Lütfen yalnızca güvenli olduğunda müdahale edin. Acil durum yayınını kötüye kullanmak suçtur. Eğer suistimal olduğundan şüpheleniyorsanız, yayını sessize alın ve yetkililere...*"

Uyarının sesini kapattım. Mesalar gelmeye devam ettiği için bileklik de titremeye devam ediyordu. Bir saniye sonra yeniden başladı... "*acil durum mesajı...*" Uyarıyı bir kez daha kapattım.

Okunmamış yirmi yedi mesajım vardı. Son günlerde başka mesajlar da almıştım. İki ya da üç defa. Suyun üzerinde yüzen bir cesede yaklaştığımda sahipleri ölü olmasına rağmen bileklikler canlanıyordu. Bu sefer mesaj tek bir bileklikten yayınlanmıyordu. Bir grup bileklikten geliyordu. Projeksiyonun en üst kısmındaki iki acil durum mesajının altı kırmızı çizgilerle çizilmişti. Hepsini açtım.

Koordinatlar. *Burada kaldık, yardım gönderin.*

Bir adres. Alanın ve sığınağın tarifi.

Yemeğimiz bitiyor.

Beş yüzden fazla insan burada kapalı kaldı. Yüz kırk bir tane çocuk var. Otuz dokuz kişinin durumu ağır.

Elli bir kişiye tıbbi müdahale gerekiyor.
Kırk beş kişiye acil tıbbi müdahale gerekiyor.
Kırk beş kişiye acil...
LÜTFEN BU KOORDİNATLARA ACİL YARDIM GÖNDERİN.
Gözlerim bilekliğimin göstergesine takıldı. Nefesim kesildi. Sanırım doğru yeri bulmuştum.

BÖLÜM
45

ARTIK SIĞINAĞIN NEREDE OLDUĞUNU BULMAK İÇİN konum servisini kullanmama ya da mesajlardaki tarifleri kullanmama gerek kalmamıştı. Bilekliğime, acil durum mesajlarının geldiği yeri belirlemesini söylemem yeterliydi. Böylece bilekliğim beni doğrudan kaynağa yönlendirecekti. Yıkılmış bir ev ile ağaçların arasından geçtim ve motosikletin ışıkları piramit şeklindeki yapıyı aydınlattığında sevinsem mi üzülsem mi bilemedim.

Turuncu renkli ve parlaktı, *Uçakların kara kutusu gibi bulması kolay,* diye geçirdim içimden. Beklediğimden küçüktü ama tabii ki büyük bir çoğunluğu sular altında kalmıştı. Ucu küçük bir platform oluşturmak için sivrilmiş gibiydi. Yine de düşündüğümden daha temizdi. Dışarısı artık temiz değildi. Her şeyin üzerini çamur ve toz kaplamıştı. Suyun ulaşamadığı yerlere havadaki pislikler yapışmıştı. Fakat burasının üzerinde sadece ince bir toz tabakası vardı. Turuncuyu görünür kılmak için temizliyor olmalılardı.

Motosikleti yapıya yaklaştırdım. Bir dalga beni geri itti ama yavaşça dengeyi kurdum. Piramidin tepesinde, platformun eğik duvarlarla birleştiği noktada parlak bir şey vardı. Fener ışığında parlıyordu. Aramızda iki metre mesafe varken bile ne olduğunu

anlamıştım. Üçgen şeklinde siyah bir kayış asılıydı. Sağlam bir bileklik. Sinyal olabildiğince uzağa erişebilsin diye bilekliği oraya asmışlardı.

Fakat benim bilekliğime birden fazla mesaj geliyordu. Sığınaktaki birkaç bileklik daha çalışıyor olmalıydı. Sinyallerin yayılması için onları elektromanyetik çekimden koruyan kalkanların bazılarını kısmış olmalılardı.

Bu da cevap alabilecekleri anlamına geliyordu.

Projeksiyonumu açtım. Birkaç saniye sonra, *KURTARMA EKİBİ YOK. ÜZGÜNÜM. Ben sığınak dışından biriyim. Erzak İSTEMİYORUM. Konuşabilir miyiz?* diye yazdım.

Bekledim. Benim aldığım mesajlar birkaç gün önce gönderilmişti. Bilekliklerin şarjları dayanırdı ama bu, sahiplerinin de hayatta kalacağı anlamına gelmiyordu.

Piramidin içinden şangırtılar duyuldu. Yaşıyorlardı. Göğsümde bir rahatlama hissettim.

Bir takırtı. Boğuk bir ses, "Yaklaşma sakın!" diye bağırdı.

Bir dakika sonra piramidin tepesi açıldı. Bir metrekare büyüklüğünde bir alan suyun üzerine çıktı. İleriye doğru gidebilmek için motosikletin gaz pedalını sıktım.

Bir kadın açıklıktan dışarıya tırmandı. Alttan ve arkadan destek alıyordu ve dağınık topuzu bir hâle gibi duruyordu. Gözlükler yüzünden bakışlarını okuyamadım.

"Sen daha çocuksun," dedi. "Tanrım."

"Hım..."

"Kirli hava içeri giriyor. Buraya gel. Motosikletini şuraya bağlayabilirsin." Piramidin etrafındaki metal yuvarlakları işaret etti.

Samira, Nordin, Iris ve bulduğumuz aile dışında, dünyada yaşayan tek bir insanla bile karşılaşmamıştım ama motosikletimi korumasız bırakmak istemiyordum. Kadının acele etmesini görmezden gelip motosikletimde ayağa kalktım ve kilidi çıkarıp en yakındaki yuvarlağa geçirdim. Sonra bisikleti kilitler gibi zinciri motosiklete doladım. Kilidin anahtarını ve motor anahtarını iç cebime koydum.

Dikkatlice kapağa tırmandım. Kadın tırmanmam için bana yardımcı oldu. Kendimi bana dokunacağına hazırladığım için dengemi bulana kadar tutuşundan çekilmedim. Kapaktan aşağıya baktım. Aşağıdan kadını aydınlatan sarı ampuller, tünelin alt kısmını da aydınlatıyordu. Üst sırada üç kişinin ayakta durabileceği genişlikte bir platform vardı, sonra duvara merdiven gibi kazınmış daha dar bir oluk geliyordu. Kadın platformun üzerine atladı ve benim de ona katılmamı söyleyip çarkı döndürdü. Kapak gıcırdayarak kapandı.

Kadın yorgunluktan kesik kesik nefes alıyordu. Gözlüklerini ve saçını kapatan lastik bandı çıkardı. Yüzündeki maskeyi açılana kadar çekiştirdi. "İyi misin?"

Yüzünü incelemek için bir an durdum. Doğu Asyalıydı ve benden biraz daha kısa boyluydu. Yanakları çökmüştü ama biraz önce dışarıda maruz kaldığı kirli hava yüzünden yüzüne yapışan toz tabakası haricinde, yüzü temizdi. Gözlerini ve ağzını çevreleyen kısım bu söylediğime dahil değildi.

Sığınaklarda kalanların televizyonda gördüklerime benzeyeceğini düşünüyordum. Zombi filmlerindeki ya da duyurudan sonra her yerde kurulan kuyrukluyıldız mülteci kamplarındaki gibi... Kirli, yorgun ve paçavralar içinde. Fakat öyle olmaları için bir neden yoktu. Annem gibi havalimanının enkazına sığınmamışlardı ya da Samira ve Nordin gibi tüm günlerini sokakta geçirmiyorlardı. Sabunları ve kıyafetleri vardı. Filtreleri ve arıtma cihazlarını çalıştıracak enerjileri olduğu sürece dışarıdaki suyu arıtabilirlerdi.

Tek eksikleri yemek, güneş ışığı ve boş alandı.

"Başka bir sığınaktan mısın yoksa?" Sesi yankılandı. Sesin aşağıya doğru yankılanarak indiğini takip edebilirmişçesine aşağıya baktım.

Bu sayede hemen hayır demekten kurtuldum. Dikkatim dağılmıştı. Dikkatimi yeniden toparladığımda Samira ve Nordin'leyken düştüğüm hatayı tekrarlamamam gerektiğini hatırladım. "Evet," diye yalan söyledim. "Amsterdam'daki bir sığınakta kalıyorum."

"Durumunuz nasıl? Gayet iyi görünüyorsun."

Evimdeki dolabımın büyüklüğündeki bir alanda böyle bir konuşma yapmak gerçeküstü gibi geliyordu. Zar zor ayakta durabiliyorduk. Babamın burada diz çökmesi gerekirdi. Ve eğer sağa doğru bir adım atacak olursam, oluktan doğruca sığınak alanına düşebilirdim.

"Orası... burasıyla aynı durumda sanırım," diyerek yutkundum.

"Değiş tokuş için mi geldin yoksa? Çantanda ne var?" Kadın gözlerini yukarıdaki kapağa dikti. "Motosikletini kullanabiliriz aslında. Doğuya gönderecek çok adamımız var. Eğer istersen şarj aletlerimiz..."

"Hayır. Motosikletime ihtiyacım var. Buraya değiş tokuş yapmaya gelmedim. Hayır." Yine önceden çalıştığım sözleri unutmuştum. Kelimeleri kekeleyerek söyledim. Nasıl yeniden başlayacaktım? Acaba... hemen bebeği mi isteseydim? Nasıl olduklarını mı sorsaydım? Kibarlığın bir önemi var mıydı?"

"Aşağıda konuşalım." Kadın omzuma dokundu. İrkildim "Çantanı bana ver. Kolun bu hâldeyken aşağıya inerken zorlanacaksın."

Tereddüt ettim.

"Çantanı geri vereceğim." Dalga geçer gibi konuşuyordu. "Rahat ol."

Gözlerine bakmadan çantamı verdim. Çantayı omuzuna astı. Mükemmel bir ilk izlenim bırakmamıştım. Doğrudan bebeği sorup *Nassau*'nun güvenli alanına geri dönmeliydim. Eğer bu işi başaramazsam Anke hemen kaptana giderdi ve Iris'le birlikte havalimanındaki ıslak koltuklarda uyumaya başlar, *Nassau*'nun havalanışını oradan izlerdik. Buradaki insanlarla aynı durumda kalırdık... Peki nasıl pat diye içeriye girip *bebeği* isteyebilirdim ki?

Iris ne demesi gerektiğini bilirdi. Buraya benim gelmemin tek sebebi, dönüşte güvenliklerin arasından rahatça geçme şansımın daha yüksek olmasıydı.

"Önden sen git." Kadın oluğu gösterdi. Birkaç metre kadar olmaydı.

Yavaş yavaş, dikkatlice, basamaklara sıkıca tutunarak inmeye başladım. Bir metre bile inememişken ellerim acımaya başladı. Duvarlara tutundum ve iki ayağımı da basamağa koyduktan sonra elimi olduğu yerden çektim. Yarım saniyeliğine, *Düşüyorum, düşüyorum...* diye aklımdan geçirdikten sonra diğer basamağa tutunarak kendimi tekrar duvara yaslamayı becerdim.

Yere sağ salim indikten sonra duvara yaslanıp dizlerimin üzerine çöktüm.

"İyi misin?" diye sordu kadın ve yanıma indi.

Derin bir nefes aldım. "Bir dakika," dedim ve gerildim.

"Emin misin?"

"Sadece, sadece bir dakika."

"Burası..."

Ben farkına varmadan genzimden homurtuyla inleme arasında bir ses çıktı. Kadının karşımda durduğunun farkındaydım. Botları benden bir metre uzaktaydı. Duvarın içinden geçen diğer sesleri de duyabiliyordum: insanlar, konuşmalar.

"Ben... Buraya..." diye başladım.

"Sana su getirebilirim." Gözlerinin rengi koyuydu. Ya da ışıktan dolayı öyle görünüyordu. Bir anlığına göz göze geldik ve sonrasında hemen arkasında oluğu bir arada tutan somun ve cıvatalara baktım. Arkada bir de kapı vardı. Daha yumuşak bir ses tonuyla, "Sığınağınızdaki durum gösterdiğinden daha kötü, değil mi?" diye sordu.

Yüzümde gülümseme denemeyecek bir ifade belirdi. Ona nasıl, *Hayır, sorun o değil, tek elimle merdivenlerden inmek ödümü koparttı ve söylemem gereken şeyi nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum, sizinle karşılaştırdığında ne kadar şanslı olduğumu bilemezsin...* diyebilirdim ki?

Gülümseme denemeyecek ifade bir saniye sonra kayboldu.

"Ben Heleen. Ne zamandır dışarıdasın?"

Sırtımı duvara yapıştırdım. Duvardaki cıvatalar montumun kalınlığına rağmen tenime battı. Kendimi biraz daha ittirdim.

Rahatsız bir durumdaydım ama iyi açıdan rahatsızdım. Düşüncelerimi toparlamaya çalışırken sırtımı duvara sürttüm. Konuşmaya başlamadan önce bir dakika kadar geçmişti. "Sığınağımda bir kadın var. Buraya gelmemi o istedi."

Heleen önümde diz çöktü. "Yüzüme bak. İyi olduğuna emin misin?"

Daha yüksek sesle konuştum. "Buraya gelmemi o istedi. Buraya gelmemi o istedi."

Heleen başını eğdi. Hâlâ gözlerime bakmaya çalışıyordu.

Duvara doğru büzüldüm. "Buraya gelmemi..." Durdum. Bunu zaten söylemiştim. Takılıp kalmamalıydım. "Kız kardeşi bu sığınakta. Onunla konuşmam gerekiyor."

"Adın ne?"

"Denise." Buna cevap verebilirdim. Bu içimi rahatlatmıştı.

"Kız kardeşinin adı ne?"

"Lisa van der Sluis. Bilekliğimde onun fotoğrafları var."

"Önemli değil. Elimizde bir liste var. Bakacağız, tamam mı? İsmine listeden birlikte bakacağız."

Benimle çocukmuşum gibi konuşuyordu. "Ben on altı yaşındayım."

"Pekâlâ?.."

İnatla, "Ben on altı yaşındayım," diye tekrarlarım. Ayağa kalktım. Cıvataların sırtımdaki omuriliğini andıran baskısını özlemiştim.

Heleen dikkatlice beni izledi.

"Liste," diye hatırlattım. "Gidip bakalım."

BÖLÜM
46

SIĞINAKLARIN İÇİNİN NASIL GÖRÜNDÜĞÜNÜ YÜZLERce kez hayal etmiştim: Annemle içeride olduğumuzu hayal etmiştim, Iris'in içeride olduğunu hayal etmiştim, Anke'nin yeğenini aradığımı hayal etmiştim. Kendimi buna hazırlamak için mecburdum. Az sayıdaki değerli terapistten birinin tavsiyesiydi bu: Bana yabancı olan bir durumla karşılaşmadan önce olası sonuçları hayal etmeliydim. Biri bana A ya da B dediği zaman onlara ne cevap vereceğimi; yeni okul nasıl bir yer olacağını; beklediğimden fazla insan, az boş alan, yüksek ses olursa nasıl bir tepki vereceğimi gibi...

Eğer bir senaryom olursa, böyle durumlara hazırlıksız yakalanmazdım. Çoğu zaman bunu unutuyor ya da ihtiyacım olmayacağını düşünüyordum ama bugün hazırlıklı gelmiştim.

Sığınak Heleen'e benziyordu. Bazı yerleri, yanaklarının çöküklüğü ve gözlerinin etrafındaki halkalar gibi beklentimi karşılıyordu. Ter kokusu olacağını biliyordum ama beklediğim kadar kötü kokmuyordu. Belki hâlâ yüzümde olduğunu yeni fark ettiğim hava maskem kokuyu engelliyordu. Ses, insan ve açlık olacağını bekliyordum.

Hepsi doğruydu.

Beni asıl şaşırtan başka bir şeydi. Sığınak bodrum katı gibi değildi. Tavandan sarkan ampuller ya da spot ışıkları yoktu. Onların yerine sıcak bir beyaz ışık tavanın köşelerini sarıyordu. Duvarlar açık krem ve yeşil renklerinde boyanmıştı ve bana hastaneyi hatırlatıyordu. Ses vardı ama çığlık yoktu. Konuşma sesi, mırıltılar ve kahkahalar duyuluyordu.

Televizyonda görebileceğiniz devlet hastanesi odalarındaki gibi, her yere yataklar serili büyük bir alan görmeyi bekliyordum. Oysa hiç yatak göremiyordum. Onun yerine ilerideki koridorun iki tarafında da en az bir düzine kapı vardı ve sağ tarafımda içerisinde uzun masalar, sandalyeler ve koltuklar bulunan, spor salonu büyüklüğünde bir açık alan görünüyordu. Tüm koltuklar doluydu, evet ve bazıları da bağdaş kurmuş şekilde yerde oturuyor ya da masaların üzerine tünemiş şekilde duruyordu. Ama kimse balık istifi gibi durmuyordu. Hafif dirsek hareketleriyle etrafta dolaşmak mümkündü.

Bilekliklerin projeksiyonları açık değildi. Onun yerine etrafta daha çok kutu oyunları, iskambil kartları ve kitaplar vardı. Masanın üstüne çıkmış bir kadın yüksek sesle konuşuyordu. "Aziz Basil'in Katedrali. Dört yüz yetmiş dört yıl. *Yıkıldı*! Eyfel Kulesi. Yüz kırk dört yıl. *Yıkıldı*! Taj Mahal. Üç yüz doksan iki yıl. *Yıkıldı*! Kurtarıcı İsa Heykeli. Yüz dört yıl. *Yıkıldı*! Kaaba..." Her "Yıkıldı!" deyişinde kollarını havaya savuruyordu.

Biri sanki bunu ilk defa söylemiyormuş gibi yılmış bir ses tonuyla, "Bunu *bilemezsin*," dedi. "Ayrıca *benim* mahalleme ne demeli? Jordaan dört yüz yıllık bir yer. Anne Frank'ımız var ve Noordermarkt'taki Şubat Grevi'nde..."

"Ya hayvanlar?" dedi bir çocuk. "Yağmur ormanları yanıp kül mü oldu? Mercan kayalıkları zehirlendi mi?"

"Peki ya *Osdorp*," dedi başka biri ve sonra Heleen'le bana döndü. Diğerleri de soru işaretleri dolu gözleriyle bize baktılar. Kirli kıyafetlerim ve sırt çantam yüzünden dışarıdan geldiğim anlaşılıyordu. Kapüşonumu da çıkarmamıştım.

Heleen irkilmeme sebep olacak kadar yüksek bir sesle, "Başka

bir sığınaktan geldi," dedi. "Bilgi alışverişi yapıyoruz. Zorlu bir yolculuk geçirdiği için sorulara şu anda cevap veremez."

Yine de birkaç kişi buraya nasıl geldiğimi ve kaldığım sığınağın nerede olduğunu sorgulayan sorular sordu. Hepsi buydu: Sorular. Başıma üşüşen umutsuz bir topluluk yoktu. Kimse çantamı Heleen'in sırtından alıp yemek bulmak üzere içindekileri etrafa saçmamıştı. Şişkin yanaklarım için suçlanmamıştım.

Yine de çok fazla insan bana bakıyordu. Meraklı, sorgulayıcı, suçlayıcı, umut dolu. *Nassau*'da böyle bir ilgi görmek, kendimi gerçekten *özel* biri olarak göreceğim için kahraman gibi hissettirirdi. Ama burada midemi bulandırıyordu. Botlarıma baktım.

"Sorularınızı sonra sorarsınız," dedi Heleen.

Sadece masanın üstündeki kadın dikkatini bana vermemişti. "Paskalya Adası!" diye devam etti. "Atina'daki Akropolis! Angkor Wat! Manneken *Pis*!"

Heleen beni sol taraftaki ilk kapıya doğru yönlendirdi.

İçeride sedyeden, şişme yatak ve kamp yatağına yedi ya da sekiz yatak takımı olan küçük bir odaydı. Üç kişi çarşaflı bir yatağın üzerinde oturmuş aralarındaki projeksiyon görüntüsünü çekip itiyorlardı. "Hayır, hayır," dedi yaşlı adam, "süt tozunu saklamamız..."

"Düşündüğümüz gibi başka bir sığınaktanmış," diye açıkladı Heleen. Yatakların arasından geçerek odanın arkasındaki bir dolaba doğru ilerledi. "Bilgi almak için gelmiş. Bize bakmayın." Bana döndü ve ekledi, "Liste kâğıda basılı. Sana uyar, değil mi? Elimizdeki enerjiyi koruyoruz."

Son kelimeye vurgu yaptı ama üç adamdan hiçbiri bunu fark etmemiş gibiydi. Hepsi bana bakıyordu.

"Hangi sığınak. Utrecht'te arkadaşlarım var," dedi biri.

"Buraya nasıl geldin? Sığınağındaki insanlar nasıl? Bizi... burada çok kötü durumda olanlar var, belki..."

"Değiş tokuş edebileceğimiz bir şeyin var mı?"

"Beyler." Heleen sert bir ses tonuyla konuşmuştu. "Kız yorgun. Dışarıya çıktığınızı hayal etsenize."

Başım dönüyordu. "Kâğıt uyar. Tabii ki."

Heleen dolaptan bir dosya kâğıt çıkardı. "Biliyor musun," dedi. Ses tonu birden o kadar yumuşamıştı ki bana yapmacık gelmişti. "Doktorumuz var. Eğer konuşmak istersen..."

Oluktaki kelimelerimi tekrar ederek, "Sadece bir dakika," diye mırıldandım. Elimi arkama doğru götürüp başparmağımı sırtıma bastırdım. *Buraya* ve *buraya*... Cıvataların verdiği hissi taklit etmeye çalışıyordum.

Ne yapıyordum?

Elimi sırtımdan çektim. Bana bakıyorlardı. "İyiyim. Sadece... Liste... Kâğıt yeterli."

Bakmaya devam ediyorlardı. Birden Heleen'in beni nasıl gördüğünü düşündüm ve yüzüm düştü. Ne *yapıyordum*? İnsanlarla tanışmak, alışık olmadığım olaylar yaşamak konusunda kötüydüm ama bu kadar... Normalde *böyle*... Eskiden böyleydim ama çocukluğumdan beri çok şey öğrenmiştim ve artık daha iyiydim, daha alışıktım, daha...

"Tuhaf davrandığımı biliyorum." Kelimeler ağzımdan net ve iddiasız çıkmıştı. "Beni dert etmeyin. Teşekkür ederim. Eğer sizin için de sorun değilse sadece şu isme bakalım."

Heleen yavaşça başıyla onayladı. İkna olduğundan emin değildim ama üstelemedi. "İşte. Beş yüz üç isim alfabetik sırayla yazılmış. Bakalım." Sayfalarda *S* harfini aradı ve parmağını bir noktaya koydu. Sonra birden yüzü düştü. "Bebekleri olduğu söylememiştin."

"Bir sorun mu var?"

"Lisa az sayıdaki insandan... Kocası kısıtlı erzak şartlarına dayanamadı. Tıbbi olarak." Heleen dosyayı kapattı. "O ve diğerleri yardımı bekleyemediler. Karaya gitmek için bir sal yaptılar. Lisa, kocası ve kızları iki gün önce buradan ayrıldılar."

"Hayır." Odanın ortasında masaya yaslandım. "Kahretsin! Anke benden... Buraya gelme sebebim..." Dilime hâkim oldum.

Anke'ye ne söyleyecektim? Anneme yardım etmeye devam etmek için bir nedeni kalacak mıydı?

"Onları tanıyan birileriyle konuşmak ister misin?"

Başımı salladım. Tek istediğim *Nassau*'ya dönmekti. Daha fazla çökmüş yanak görmek, soru duymak istemiyordum. *Nassau*'ya dönmek Anke'yle karşılamak demekti. Fakat elimde buraya geldiğime dair bir kanıt yoktu. "Aslında evet. Bu güzel bir fikir."

"Seni onların yanına götürürüm." Odadaki erkeklere, "Birazdan döneriz, tamam mı? İşinize devam edin," dedi.

Beni yeniden koridora çıkardı ve karşımızda toplanan insanlara başını sallayıp koridorda ilerlemeye başladı. Bir düzine kadar kapının yanından geçtik. "Gördüğün oda yüksek rütbeli çalışanlara ait. Diğerleri daha büyük. On beş ya da on altı yataklı odalar. Birkaç tane banyomuz, bir mutfağımız ve biraz depo alanımızla bir revirimiz var." Yanlarından geçtiğimiz odaları işaret etti. Onu dinlemeye çalışıyordum ama çok hızlı konuşuyordu. "Senin sığınağından daha değişik, değil mi?"

"Hayır. Benzer."

Koridordaki birkaç kişinin yanından geçtik ama artık daha tenha bir yerdeydik. Heleen bu fırsatı kullanarak bana döndü. "Aslında burada birçok isimle karşılaştım ama hemen ilişki kurmadım. Tek bebekli annenin Lisa olduğunu fark edince... Gitmeden önce bana ablasından bahsetmişti. Kimsenin ablası gibi bir nesil gemisine kabul edilmediğini ve kendisinin de böyle bir sığınakta ölmek istemediğini söyledi." Parmağını bana doğru uzattı. "Anke diye bir isim söyledin."

Sessiz kaldım. Heleen'e daha fazla cephane vermek istemiyordum. Ayrıca ne diyeceğimi de bilmiyordum. Bir numaralı kimseye söylememe kuralını çiğneme kararı Iris söz konusu olduğunda kolay olmuştu. Peki ya başkasıyla? Hayatta kalmaya çalışan beş yüz kişinin başındaki biriyle? Yakınlarda bir nesil gemisi olduğunu fark ederlerse salları unutup yüzmeye kalkabilirlerdi.

"İkiyle ikiyi toplayabiliyorum. Sığınakta kalmıyorsun. Yeryüzünden ayrılmamış bir gemi var mı?"

"Lütfen kimseye söyleme."

Heleen beni süzdü. Biri yanımızdan geçti ve bizi duyamayacak kadar uzaklaşması için bekledi. "Bize yardım ederler mi?"

Bunu düzgün bir dille söylemenin imkânı yoktu. "Hiç sanmıyorum."

"Eğer kendi başımızın çaresine bakabilecek gibiysek, gemiye binmemize izin verirler mi?"

Başımı salladım.

"Ben de öyle düşünmüştüm."

Uzaktan kadının bağırışları geliyordu. "Edmund Pettus Köprüsü, millet!"

"*Veluwe*!"

"Radyo yayınını birkaç gün önce aldılar. Doğudaki insanların ümidi..." dedim.

"Evet, biz de duyduk. Fakat pek üzerinde durmadık." Heleen gözünün önünde düşen saç tutamını kulağının arkasına sıkıştırdı. "Dinle beni. Eğer yardım edemeyeceksen bunu kimseye söylemenin faydası yok. Sadece üzülürler ve zaten yeterince üzüldüler."

"İnsanlar..." Bu sığınağın Samira ve Nordin'in bahsettiği sığınaklar gibi olmasından korkmuştum. Dalganın ışıkları ve protezleri yaktığından, mağaranın çöktüğünden. "İnsanlar iyi görünüyor?"

"İnsanlar günlerini geçirmeye çalışıyor," diye düzeltti Heleen, "çünkü paniklediğimiz zaman neler olacağını biliyoruz. Ve bu hoş olmaz. Bazıları biraz... Bak, herkes senin başka bir sığınaktan geldiğini sanıyor. Soruları duydun. Hangi sığınakta olduğunu öğrenmek istiyorlar ve hangisini söylersen söyle ailelerinden biri ya da bir arkadaşları o sığınakta çıkacak. Açık konuşmam gerekirse de cevaplamakta zorlanacağın sorular soracaklar. Sen biri seni zorladığında kendini kapatacak birine benziyorsun."

"Ben..."

"Bu sorularla yüzleşmek istiyor musun, istemiyor musun?"

Kelimeleri beynimin içinde dönüp durdu. Yorgun olduğumu biliyordum ama ben... Her şeyi yanlış anlamıştı. Beni tanımıyordu.

"Ben de öyle düşünmüştüm. Özel olarak yönetilen küçük bir sığınaktan geldiğini söyle. Böylece kimse neden oranın adını duymadığını sorgulamaz. Dışarıda yüzlerce insan var. Durum buradakiyle aynı. Tamam mı?"

"Tamam."

"Rica ederim. Lisa'nın nesil gemisinden kimseye bahsetmemiş olmasını umut edelim. Hadi gel."

BÖLÜM 47

BİRKAÇ DAKİKA SONRA BİR BABA VE ON İKİ YAŞLARındaki oğluyla, Lisa ve ailesi hakkında konuşmak için bir sedyenin ayakucunda oturuyordum. İlk başta babanın kafası karıştı, kim olduğumu anlamak için gözlerini kısarak baktı. Bu bana *Nassau*'ya ilk binişimde insanların benim nereye ait olduğumu anlamaya çalışmalarını hatırlattı. Başka bir sığınaktan geldiğimi ve Lisa'ya Anke'den haber getirdiğimi öğrenince rahatladı.

Lehçe aksanıyla konuşarak, "Benim de bir erkek kardeşim var. Cezayir'deki bir kalıcı sığınağa kabul edildi. Şanslı herif," dedi. Büyük ihtimalle kuyrukluyıldız mültecisiydi. Son aylarda Doğu Avrupa'dan gelen mülteci akını böyle adlandırılıyordu. Alaycı bir şekilde gülümsedi. "Ona haber gönderebilecek bir yolum olsaydı keşke... Ne duymak istediğini söyle bana. Lisa'nın ailesi burada, hemen yanımızda uyuyordu."

"Kusura bakma ama tuhaf bir sorum olacak. Seni videoya çekebilir miyim?" Bilekliğimi açıp yukarı kaldırdım. "Hiçbir şeyi kaçırmak istemiyorum. Kusura bakma."

Asıl söylemek istediğim şey şuydu: Kanıt istiyorum.

İzin verdi. Birkaç dakika boyunca Lisa ve kocasının dinlenmesi gerektiğinde bebeğe baktığını, durumlarını ve burada vakitlerini nasıl geçirdiklerini anlattı. Bilekliğimi çoğunlukla sabit tutmaya

çalıştım ama arka tarafta o kadar çok şey oluyordu ki dikkatimi babaya vermekte zorlanıyordum. Birkaç kişi kurallarını anlamadığım bir iskambil oyunu oynuyordu ve iki kişi kısa süren bir kavga başlattı. Bir kadın bebeğini emzirmek için köşeye çekildi ve genç bir çocuk da onları korumaya başladı. Duvarın kenarında on beş kişilik bir grup vardı ve yarısı tekerlekli sandalyedeydi. Birkaç çocuk eski Legolarla oynuyor, yüksek sesle kavga ediyordu. Birkaç yetişkin kendi arasında konuşuyordu ama grubun çoğu endişeli gözler ya da gergin gülümsemelerle etrafı dinliyor ya da tanıdık hareketlerle olduğu yerde sallanıyordu. Tekerlekli sandalyedeki zayıf bir adam çocuklardan birinin yüzündeki kiri temizledi.

Babaya Lisa hakkında söyleyeceklerinin bitip bitmediğini soracaktım ki, "Akıllıca bir hareketti, değil mi? Bir salla açılmak?" diye ekledi.

"Bilmiyorum."

"Suyun üzerinde kalan kara parçasından yirmi kilometre açıktayız. Lisa uzun kürekler yaptı. Hem onlar hem de akıntı sayesinde karaya ulaşmışlardır, değil mi? Yani. Minicik bebek. O minicik bebek."

Birden oğlunun omzunu tuttu ve onu kendine doğru çekti. Çocuk Lehçe bir şeyler söyledi ve duvarın önündekilere baktı. O anda gözlerinin yapısını gördüm ve Down Sendromu özelliklerini taşıdığı fark ettim.

Babası ona birkaç kelime söyledi. Oğlu dikkatimizi dağıttığı için özür diler gibi, "Burada yuvadan çocuklar var. Arkadaş edindi," diye açıkladı bana. Ona oğluyla ilgili bir şeyler sormak istedim ama bakışları uzaklara daldı. "Akıntı onları karaya götürür."

Biraz sonra Lisa'nın ailesinden bahsettiğini fark ettim.

Kendi salımla bir kere Biljmer'e gitmiştim ama sonrasında gördüğüm akıntı, fırtınalar ve girdaplar bunun ahmak şansı olduğunu göstermişti. İnsanların sahilden yüzme mesafesinde açıktayken akıntıya kapılıp gittiklerine dair hikâyeler anlatılırdı. Ve dışarısı soğuktu, *çok* soğuktu. Yanlarında bir bebek vardı ve kısıtlı erzak yüzünden zayıf olmalılardı...

"Bizim de gitmemiz gerekiyor." Adam oğlunu bırakmadan önce doğru eğildi. Ağırlıktan dolayı altındaki yatak gıcırdadı. "Çok yakınız ama çok korkuyoruz. Hepimize yetecek kadar sal inşa edemeyiz. Bu gerçek. Bu yüzden şimdilik kimse gitmiyor. Burada yemeğimiz kalmayabilir ama eninde sonunda bizi bulacaklar. Yataklarımız var, başka insanlar var, elektriğimiz var. Peki ya dışarıda? Yine yemeğimiz olmayacak ama *korkunç bir kışın* ortasında yapayalnız kalacağız."

Kaydetmeyi kestim.

"Gitmemiz gerekiyor," diye tekrarladı. Sonra başını iki yana salladı. "Gidecek hiçbir yer yok."

Heleen sığınakta kalan diğer insanlardan ve çalışanlardan soru sormalarına engel oldu. Ben hâlâ sonuncusu yüzünden titrerken o kapağı açtı ve soğuk hava bize çarptı.

Fenerimi motosikletime doğru tuttum. Kirlenmişti ama tek parça halindeydi. Aşağıda dikkatim dağınıkken birinin kilidi açacağından korkuyordum.

"Geminden kimsenin gelmeyeceğini biliyorum." Heleen karanlığa baktı. Gözleri yine laboratuvar gözlüklerinin altında kalmıştı. Uzakta bir şimşek çaktı. Fırtına her zamankinden daha kötüydü. "Ama yardım edebileceklerse, tıbbi malzemelere ve yemeğe ihtiyacımız var. Amsterdam'dan seninki gibi su motosikletiyle gelip bize yardım eden birileri var. Vereceklerinizi almak için onları yollayabilir miyiz?"

Motosikletime binmek üzereyken olduğum yerde kalakaldım. "Faslı bir çift mi? Samira ve Nordin?"

"Onları tanıyor musun?" Gözlükleri kıpırdandı. Yüzünü asmış ya da kaşını kaldırmış olabilirdi. Tam olarak anlayamadım.

"Onları ne zaman gördün?"

"Bu sabah. Samira doktorumuza yardım ediyor. Yarın sabah yine gelecekler. Onları tanıyor musun yani? İkisini geminize yollayabilir miyim?"

Bu habere hazırlıksız yakalanmıştım. Kendimi birden motosikletin koltuğuna bıraktım. "Hayır. Her zamanki yerimizde, her

zamanki saatte buluşacağımızı söyle. Lütfen. Eğer başka birisi daha gemiden haberdar olursa, başım derde girer."

Heleen sırt çantamı bana uzattı. "*Bunun* olmasını istemeyiz."

"Benim... çok fazla değil ama..." Çantanın ceplerini karıştırdım ve protein çubuklarını Heleen'e uzattım.

Çubukları aldı. "İyi şanslar. Oradayken."

Başıyla gökyüzünü işaret etti. Bakışlarını takip etmedim. Yukarıda ne olduğunu biliyordum. Zifiri karanlık. Onun yerine protein çubuklarını tutuşuna baktım. Onları çok değerli, kırılgan bir şeymiş gibi tutuyordu.

Gitmeliydim.

"Şimdi sen... gemiye gelmek istemiyor musun? Motosikletimi istemeyecek misin? Anlamıyorum. Eğer senin yerinde olsaydım tüm zamanımı yalvararak geçirirdim."

Yine gözlükleri hareket etti. "Yalvarmanın bir yardımı dokunur mu?"

"Senin yerinde kim olsa en azından beni suya düşürüp motosikletimi alırdı."

"Seni suya düşürmezdim. Seni kapaktan içeri çeker sonra da motosikletinle doğuya giderdim." Gülümsedi. Sert ve zor bir gülümseyişti bu. Sanırım ilk kez gülümsediğini görüyordum. "Eğer hayatta kalacaksam, bunu kimseyi feda ederek yapmayacağım. Bu şekilde devam etmemizi istemiyorum."

BÖLÜM 48

IRIS ONU BULDUĞUM ÇOCUK PARKINA UĞRAMAMI söylemişti. Oraya güvenliklerin dikkatini dağıtabileceğim ve bebeği yanlarından geçirebileceğim bir şey bırakmıştı. Bıraktığı şeyi kaydırağın başında buldum. Yuvarlak, beyaz, bir parça kaya ağırlığında bir şeydi. Mavi varillerin iç kapaklarından biriydi. Bir tarafı çatlamıştı.

Iris varili bulduğu yerde arama yaptığını söylemişti. Sanırım sadece bunu bulabilmişti. Varil bulabileceğimizi sanmıyordum ama içlerinden birinin geri çevrilemez bir hasar aldığını görmek canımı yakmıştı.

Kapağı ayaklarımın altına koydum ve *Nassau*'ya doğru yola koyuldum.

"Ve?" Iris mühendislerin ve güvenliklerin arasından geçer geçmez beni yükleme alanında yakaladı. "Ne?.."

Ona çatlak kapağı gösterdim. "Dikkatlerini dağıttım."

"Ama..."

Boynunu uzatıp çantama baktı. Doğru. Bebek. Hafifçe başımı salladım. Bir el arabası yanımızdan hızla sürüklenirken koridora doğru yürüdüm. "Bebek gitmiş... onlar... sığınaktakiler..." Zaman

kaybı olmuş olsa da Heleen'e söyleyeceklerimi hazırlamıştım ama dönüşte hiçbir hazırlık yapmamıştım. Anke yeğenini bulamadığını anlayacak ya da anlamayacaktı. Söyleyişimin bir fark yaratacağını sanmıyordum. "Sana videoyu gönderirim. Görürsün." Bilekliğimi açtım ve dosyayı ona gönderdim.

Iris bakmadan dosyayı kabul etti. "İyi misin?"

"Sadece yorgunum." Hafifçe gülümsedim. Kamaramıza doğru yürürken hiç konuşmadık. Ben çalışma masasının önündeki sandalyeye oturdum ve Iris videoyu açtı. Yatağıma girip uyumak istiyordum ama kir içindeydim ve Iris'in videoyu izlemesini beklemeliydim. Anke'ye olanları söylemeli ve annemin nasıl olduğunu sormalıydık. Çocuğun duvarın önündeki insanlara nasıl baktığını unutmalıydım.

Boğazıma bir hıçkırık düğümlendi.

Iris yumuşak bir ses tonuyla, "İyi olduğuna emin misin?" diye sordu.

Sallandığımı fark ettim. Olduğum yerde hafifçe sallanmaktan çok kendimi öne ve arkaya doğru bırakıyor bir saniye kadar arkaya doğru, bir saniye kadar da öne doğru yatırıyordum. Hareketlerim yüzünden sandalye gıcırdıyordu. Kendi bedenime tutunuyordum ve tırnaklarım montumun kumaşının içine geçiyordu. Durmalıydım. Iris'e annemin durumunu sormalıydım. Fakat bu hareket beynimdeki düşünceleri dağıtıyor, aklımı karıştıran baskıya ve yağmurun altında ıslandıktan sonra sıcak bir duş almanın ya da saatlerdir kulağını tırmalayan müziğini sesini kısmanın verdiği rahatlığa odaklanmamı sağlıyordu. Durmak istemiyordum. Bir süreliğine normal ya da yararlı ya da iş başındaki Denise olmak istemiyordum. Öne arkaya, öne arkaya, öne...

"Denise?"

"Anke'yle konuşamam."

"Yorgunluktan fazlası var. Neler oluyor?"

Hareketlerimi yavaşlattım. İplerimden kurtuldum. Sesimi yükselttim. "Anke'yle konuşamam," diye tekrarladım. Sesim titredi. "O..." Her şey yeniden üzerime gelmeye başladı. Tek istedi-

ğim yeniden hareket etmekti ama Iris onunla konuştuğum için rahatlamış görünüyordu. Bu yüzden kendimi tuttum.

"Annemden kimseye bahsetmeyecek. Şantaj yapabilecek tek kişi o değil. Elimizde kız kardeşi için kaydettiği video var ve dünkü konuşmalarımızı da ben kaydettim. Eğer annemi getirdiğimiz için atılacak olursak o da yeğenini gemiye sokmak istediği için aynı muameleyi görecektir. Bize şantaj yaptığını, çalışanlara yalan söylediğini, Max'in kameralarla oynadığını söylemiyorum bile..." Iris gülümsedi. "Merak etme. Onunla konuşurum. Annemi gizlemeye devam edecektir."

"Iris?"

Odadan çıkmak üzereydi. Kapının önünde durdu.

"Videonun arka planında sığınağı gördün. Ne düşünüyorsun?"

"Bir odanın içinde *Nassau*'nun tümünden daha çok melanin, kırışıklık ve tekerlekli sandalye gördüm." Burnundan nefes verdi. "Fakat sen oradaydın. *Sen* ne düşünüyorsun?"

Yeniden sallanmaya başladım. Fakat bu sefer daha hafif sallanıyordum. "Düşündüğümden daha iyiydi. İnsanlar sakindi. Sadece... bekliyorlardı. Bu da düşündüğümden daha kötüydü."

"Neden?"

Tam olarak açıklayamıyordum. Kötü şeyler görmeyi bekliyordum. Bebeğini emziren anneler, Legolarla oynayan çocuklar değil. "Sanırım şimdi görebiliyorum." Hayır. Bu yeterli değildi. "Çünkü... daha iyi olduğu için daha kötü. Geleceğini düşünmediğim bir şey bekliyorlar." Kelimelerim havada kalıyordu.

"Umutlarını yitirmiş olmalarını bekliyordun."

"Umutlarını yitirmiş *olmalılardı*. Ölecekler."

"Öyle mi?" Iris kapının çerçevesine yaslandı.

"*Nassau* gibi gemilerin Dünya'dan ayrılmasının bir sebebi var."

"Evet. Hayatta kalma ihtimali daha yüksek. Gemide yaşamak daha rahat. Daha kolay ve bazen olduğumuz yeri terk etmeli ve yeniden başlamalıyız. Özellikle de soyumuzu sürdürmek sonraki nesillerin elindeyse."

"Peki buradaki insanlara ne olacak? *Nassau*'dakiler yardım etmeyecekler. Doğudan kimse gelmeyecek. Yardım gelse bile kimse bu insanlara öncelik vermeyecek. Sadece Samira ve Nordin var. Onlar da benim onlara yardım edeceğimi *düşünüyorlar*."

"Samira ve Nordin arkadaşların mı? Dün gelmeyenler mi?"

"Öğrendiğim kadarıyla iyilermiş. Ama herkese yardım edemezler."

"İnsanlar hayatta kalabilirler. Samira ve Nordin de iyiymiş. Sığınaktakilerin durumu düşündüğümüzden iyi. Annem havalimanında hayatta kaldı. Anke'nin ailesi de başlarının çaresine bakacaktır. Şu anda kuru topraklarda yürüyor ve diğerlerinin de onlara katılmış olmasını diliyor olabilirler."

"Toprak kuru olsa bile hava karanlık, soğuk ve yemek yok."

"İnsanlar hayatta kalabilirler," diye tekrarladı.

"Dünyanın sonunda bile mi?"

"Dünyanın sonunda bile. İnsanlar uzun zamandır dünya üzerindeler. Birçok defa dünyanın sonunu gördüler. Bir kuyrukluyıldızla başa çıkabilirler."

"Sadece kuyrukluyıldız yok ki. Asit yağmuru ve yangınlarla çıkan küller bitkileri öldürüyor, suyu zehirliyor. Yağmur ve volkanik patlamalar havayı da zehirleyecek. Toz bulutu en az bir sene boyunca güneşi tamamen kapatacak. Güneş ışınları geri geldiğinde ise asıl sorun, yıllarca mor ötesi ışınların dünyaya gelmesine neden olacak ozon tabasının kaybolması olacak. Şimdi hava soğuk ama gittikçe ısınacak. Çok ısınacak. Dinozorlar dünya üzerinde bizden daha uzun yaşadılar ama kuyrukluyıldıza dayanamadılar."

"Kuşlar dayandı ama," dedi Iris. "Yılanlar, timsahlar, arılar, köpek balıkları, ornitorenkler, kurbağalar. O zamanki çarpışma bundan daha büyükmüş. Sen kuyrukluyıldızdan, volkanik patlamalardan ve depremlerden bahsettiğinde hepsi boş geliyor tabii ama insanlar *akıllı*, Denise. Neler olduğunu biliyoruz ve farkımız da bu. Hazırlıklıyız. Güneşe ihtiyacı olmayan ve haftalar içinde büyüyen bitkiler yarattık. Kuyrukluyıldızdan haberimiz yokken

diğer gezegenlerde koloni kurmaya hazırdık. Çok fazla insan öldü ve çok daha fazlası ölecek, evet."

Duraksadı ve bana baktı.

"Ama çok fazla insan da yaşayacak."

Dünya ölüm demekti.

Ekim ayının o çarşamba gününde veterinerin ellerini izlerken bunu kendime yüzlere defa söylemiştim. Kedinin başını okşamıştı. Kedi mırlamıştı ama bu rahat ettiği anlamına gelmiyordu. Gözleri kocaman açıktı, kulaklarını havaya dikmişti ve karnını masaya yapıştırmıştı.

O kediyi çok iyi tanımıyordum. Sadece bir hafta önce gelmişti. Aylarca onu beslememiş, odada haftalarca karşılıklı oturmamış, bana doğru ilk temkinli adımlarını atarken oyun oynamak için mi yoksa kendini sevdirmek için mi geldiğini tahmin etmeye çalışmamıştım. Bu şekilde daha kolay olmalıydı.

John masanın önünden bana doğru, "Burada olmana gerek yok," dedi. "Eğer eve gitmek istiyorsan..."

"Burada olmalıyım," dedim.

Veteriner kediye iğneyi yaptı.

Bir dakika sonra diğer kediyi ve diğerini ve diğerini getirdiler. Sonunda iştahı açılmaya başlayan Quasi'yi getirdiler. Kev'in sokakta bulduğu sağır beyaz kediyi getirdiler. Ve sonrakini ve sonrakini. Bazıları huysuzlandı. Bazıları ağladı.

Çoğu mırıldamıştı.

Neredeyse ağlayacaktım. Neredeyse defalarca kez ağlayacaktım. Birden bire gözlerim ve burnum sıcak gözyaşlarıyla yanmaya başlıyor, nefesim hızlanıyordu. Sakinleşmek için ayakkabılarıma bakıyordum. "Bu gerekli," dedim kendi kendime. Dışımdan söylemek istememiştim.

John kedilerin başını okşuyor ve veteriner için sabit tutuyordu. Sakinleştirici kelimeler söylüyordu. Fakat onları doğru tu-

tamıyordu. Onları benim tutmam gerekiyordu. Ben daha iyi bir tutucuydum, kedileri sıkı ama narin tutuyordum.

"Gidecek bir yerleri yok," diye onayladı veteriner. Sonra sustu ve iğneyi kedinin tüylerinin arasından soktu.

Dur. Dur! Kediyi ben alırım. Benim yanımda güvende olur.

Bu gerekli. Zayıflara yer yok.

Onu rahatlatmam için bana birkaç dakika verin. Kulaklarının arkasından tutulmaktan hoşlanıyor. Tüm ağırlığını bana bırakıyor. Ailesi onu almaya gelmeliydi, onu eve götürmeli ya da diğer aileler gibi rahatlaması için yanında durmalıydı. Belki mesajımızı almamışlardı. Belki beklemeli ve onlara ulaşmayı denemeliydik.

Bu gerekliydi.

Kedinin gözlerine odaklandığım için veterinerin gözlerine bakamamıştım, fakat onun bana baktığını biliyordum. Gözlerim parlak ve kıpkırmızı olmalıydı. Titrememek için yanaklarımı ısırıyordum.

Veteriner, "Kimse onları almayacak. Yoksa bunu zaten yapmazdım. Ben..." demişti. İlk defa sesi titremişti. Neden sessiz kaldığını, hızlı ve etkili çalıştığını ve iğneden önce kedilerin başını okşadığını anlamıştım. "Hayvan alacak kalıcı sığınaklar ve uzay gemileri seçimlerini yaptı. Onları dışarıya salamayız. Çarpışmayı ve sonrasını atlatsalar bile kendi başlarına hayatta kalabileceklerinden emin olamayız. Çünkü çoğu yemek bulamayacak."

Donmuş ve karanlık şehrin içinde ava çıkan sıska kediler hayal etmiştim.

Kedilerin kaderinin bizimkinden farklı olup olmadığını düşünmüştüm.

Gözümü kedinin üzerine dikmiştim. Hangisinin daha büyük tehdit olduğunu anlamaya çalışır gibi bir John'a, bir veterinere bakıyordu.

"Bence en kötüsü de biziz." Veteriner kedinin başını okşamıştı. Elleri sert ama çabuktu. John'un dokunuşundan daha yumuşaktı.

Kedinin gözleri donuklaşmaya başlamıştı.

"Onları avlardık," demiştim.

"En azından bu hızlı bir ölüm." Veteriner gülümsemişti. Yapmacık duruyordu.

"Bu işi uzun süre devam ettirdik," demişti John. "Bize işlerin bu noktaya gelmesi gerektiğini söyleyerek doğru bir şey yaptın, Denise."

"Evet," diye fısıldamıştım. "Biliyorum."

Zayıflara yer yok.

"Ornitorenklerden daha akıllıyız, değil mi?" Iris gülümsedi. "Eğer dışarıda *olsaydık*... diğerleri gibi... umut bize çaresizlikten daha iyi gelebilirdi."

"Peki." Sesim o kadar incelmişti ki neredeyse tanıyamadım.

Eğer insanlar yaşayabiliyorsa... Eğer dünya ayakta kalıyorsa... O zaman...

"Anke'yle ben ilgilenirim. Sen dinlen."

BÖLÜM 49

IRIS ERTESİ SABAH ERKENDEN UYANDI VE BANA BİRLİKte kahvaltıya gitmek isteyip istemediğimi sordu. Bense battaniyeyi başıma geçirip alarmın çalmasını beklemeye başladım.

Beş ya da elli dakika sonra alarm çaldığında sesini kapatmak elimi başucuma doğru attım.

Önceki gece duş aldığım için bu sabah almama gerek yoktu. Bu bana zaman kazandıracaktı. Sekizde kalkacağım dedim kendi kendime ve sekizi beş geçe hâlâ yataktaydım.

Yeniden uykuya dalabilirdim. Geç kahvaltı yapıp Els'e uyuyakaldığımı söyleyebilirdim. Önceki gün, işimi bitirdiğim sürece kaçta geldiğimi önemsemediğini söylemişti.

İşlerimi düşününce başımı yastığa gömdüm.

Uyuyakalma mazeretini kullanamazdım. Çünkü on ya da yirmi dakika boyunca öylece yatmıştım. Ayaklarımın battaniyenin altından yere doğru kaydığını ve sağlam kolumdan destek alarak kendimi kaldırdığımı hayal ettim.

Uyanık ve işe yaramaz bir hâlde öylece yatıyordum.

Mecburiyeti düşündüm. *Zayıflara yer olmamasını* düşündüm. Sığınaktaki insanların benim yerimde olmak için sol kolunu verebileceğini bile bile neden umutsuzluğa kapıldığımı düşündüm. Eğer annemi bulamazlarsa, birkaç gün içinde uçuşa geçmiş ola-

caktık. Enerji üretip ekin yetiştirecektik. Tek ihtiyacımız olan bu güvenli küçük dünyamızın buradan *ayrılmasıydı.*

Dokuza on iki kala kalkmak için kendimi zorladım. Deodorant sürüp kıyafetlerimi giydim. Gargara yaptım ama dişlerimi fırçalamadım. Iris dışında kimse yaptığımı anlamayacak olsa da kısa saçlarıma şekil verdim ve tek gözüm kapalı bir şekilde dokuza dakikalar kala Yemek Salonu B'ye doğru ilerlemeye başladım. Meyve suyumu aldım ve büfeye baktım.

Tostlardan geriye sadece kırıntılar kalmıştı. Bakmaya bile dayanamadığım badem ezmeli ekmek dilimlerinden birkaç dilim vardı. Sol tarafımda büyük bir çorba tenceresi duruyordu. Kim kahvaltıda çorba içerdi ki? Sevdiğim çorba çeşitlerinden biri olma ihtimali düşük olduğu için o tarafa bakmadım bile.

Biraz üzüm aldım. Çilek vardı ama küçük tohumları dişlerimin arasına takıldığı için benim için bir seçenek değillerdi. Ve elmayı da sadece dilimli ya da soyulmuş yiyebiliyordum. Parlak ve el değmemiş yüzeyini ısırmak tüylerimi diken diken ediyordu.

İnsanlar sabırsızca yanımdan geçip gittiler. Tabağımı sıkı sıkı tuttum. Kahvaltı etmeden çalışmaya başlayamazdım.

"Kilona dikkat mi ediyorsun?" Sanne bir anda yanımda belirdi. "Baharatlı ekmek şaşırtıcı derecede güzel. Hadi, Fatima ve Max şu tarafta oturuyorlar."

"İçinde badem ezmesi var."

"Öyle mi?"

"Badem ezmesi yemiyorum."

"O hâlde çatalınla çıkarırsın."

Haklıydı. Zor olmazdı.

"Bu taraftayım, tamam mı?" Sanne sabırsızlanıyor gibiydi.

Bir dakika sonra tabağımdaki birkaç basit üzüm tanesiyle gösterdiği tarafa doğru gittim. Saat dokuz olmuştu. Els neden gelmediğimi merak etmeye başlamış olmalıydı. Fakat önceki gün de geç kalmıştım, o zaman sadece benimle şakalaşmıştı.

Fatima, "Bugün çalışmıyor musun?" diye karşıladı beni.

"Uyuyakalmışım. Els için önemli değil." Bir sandalyeyi çekip

Max'le aralarına oturdum. Anke'nin annemi, beni ve Iris'i koridorda yakaladığı günden beri Max'i ilk defa görüyordum. Anke ondan kameralar konusunda yardım istemişti. Hiçbir şey olmasa bile, annemi gemiye getirdiğimizi biliyor olmalıydı. Peki Anke'nin şantajından haberi var mıydı? Ve bebek kuzeninden?

"Günaydın," dedi sakince.

"Iris nerede?" diye sordu Fatima.

"İşe gitti." Çatalımı bir üzüm tanesine batırdım. Neredeyse boş olan tabağıma bakıp somurttuklarını bildiğim hâlde diğerlerinin gözlerine baktım. "Fazladan bileklik pili olan var mı? Iris'inki eski olduğu için sürekli bitiyor. Bugün şarj olması için kamarada bıraktı. Yenisini talep etmek istemiyor, çünkü biliyorsunuz..."

"Kimseye dert olmak istemiyor," dedi Sanne. Anladığını düşündüm. "Ben etrafa sorarım."

Fatima, "Önceki hafta böyle bir sorun olmazdı ama şimdi her şeyi odaya kapatıp kilitlediler," dedi.

"Kim erzak çalar ki?" Sanne burnunun üstünü kırıştırmıştı.

"Gemiyi sabote etmek isteyen birileri. Fakat nedenini anlayamıyorum," dedim ve kendimce hazırladığım listeyi saymaya başladım. "Dışarıdakilere yemek sızdırmak isteyenler. Kendilerine saklamak isteyenler."

Geç kaldım, diye düşündüm.

"Mantıklı geliyor," dedi Fatima.

Sanne, "Aslında cevaplanması gerekmeyen bir soruydu," dedi.

"Üzümü çok seviyorsun sanırım, öyle mi?" diye sordu Max.

Dudağımı ısırdım. Annesi bana şantaj yapıyordu ve o benimle şakalaşıyordu. "Evet," dedim ve ağzıma bir üzüm tanesi attım.

Sanne, "Baharatlı ekmekten alacağını sanıyordum. Çok kötü değil," dedi.

Kirpiklerimin arasından Sanne'nin yüzünü görebiliyordum ve bu görüntü bana geçen hafta havalimanında üzerime gelmeden önceki ânı hatırlattı. O zamandan beri bana elinden geldiği

kadar iyi davranıyordu ama bu benim hakkımdaki ilk izlenimi olan şımarık olduğum fikrini değiştirmiyordu.

Üzümlerimi bitirip sohbeti onlara bıraktım.

İş de buradan farksızdı. Els'e uyuyakaldığım yalanını söyledim ve ilk saatimi dikkat dağınıklığı içinde yapmamam gereken şeyleri yaparak geçirdim. Okula geri dönmüş gibiydim, uyanamıyordum ve dikkatimi toparlayamıyordum. Ancak bu şekilde davranmamalıydım. Gerçekten sevdiğim bir işim varken böyle davranamazdım. *Yakında havalanacağız,* diye hatırlattım kendi kendime.

Son duyuru taslaklarını anlamak için iki kere okumam gerekmişti.

Gemi daha fazla radyo yayını almıştı. Bu seferkiler daha netti. Ülkenin doğusunda, sığınaklardaki insanları almak için helikopterler ve dubalar hazırlanıyordu.

Rahat bir nefes aldım. Kaptan van Zand'a sığınaktakilere erzak yardımı yapma konusunu nasıl açacağımı bilmiyordum ve şimdi en azından oradan kurtulacaklardı.

Yazım hatalarını düzelttim, cümleleri değiştirdim ve diğer duyuruların arasına koydum. Els'in kalan varillerin hesaplama programına doğru yerleştirilip yerleştirilmediğini kontrol etmesine yardım ettim ama bu iş farklıydı ve nedense karışıktı. Zaman o kadar hızlı geçiyordu ki saate bakıp basit bir taslak üzerinde bile iki saat harcamama ya da on dakikamı alacak bir şeye yarım saat ayırmama şaşırıyordum. Düşüncelerim rüzgâra kapılmış kâğıtlar gibiydi. Ne zaman hepsini toparlayıp avcumun arasına aldığımı ve doğru sıraya koymaya başladığımı düşünsem yeni bir rüzgârla hepsi savruluyordu.

Öğle yemeğinde Els'le birlikte oturdum. Kahvaltıdaki açığımı kapatmak için fazladan yedim.

"Birlikte yenen yemekler iyi oluyor," diye açıkladı Els. "Yalnız olduğumda insanların benden *isteyecek* bir şeyleri oluyor. İş arkadaşlarımın başka yerde yemelerine şaşmamalı."

Salondaki en sessiz masa bizimkiydi. Geri kalan herkes yük-

sek sesle konuşuyor, hızlı hareket ediyor, performans savaşlarından, hırsızlıktan ve arttırılan güvenlik önlemlerinden bahsediyordu. *En azından her şeyi kafasına takan bir tek ben değilim,* diye düşündüm alaycı bir hisle.

Ofise geri dönerken Els'in bilekliğine bir mesaj geldi. "Şaka yapıyorsunuz," diye mırıldandı. Parmaklarını oynatarak projeksiyonu küçülttü. "Kaptan, çalınan variller için arama çalışması emretti."

"Bu kötü mü?"

Bir saniye sonra kendi sorumu yanıtladım: Evet, bu kötüydü. Tüm odaları yeniden arayacaklardı. Yastıkların ve yatağın altına, çantamın içine bakacaklardı. Annemin kaldığı mutfağı da arayacaklardı.

"Çok mantıksız. Varil çoktan gitmiştir. Benim erzakları bölüştürme konusundaki çalışmama bakıp..." Els, eliyle her daim topuzundan kaçan bir tutam saçı kulağının arkasına sıkıştırdı. Bu çok hızlı ve rahatsız edici bir hareketti. "Ofise kendi başına gidebilirsin, değil mi? Ben gelene kadar ne yapman gerektiğini biliyor musun? Güvenliklere bensiz geçmene izin vermelerini söyleyeceğim."

"Şey... Evet..."

Els çoktan gitmişti.

Arkamı döndüm. Önce parmak uçlarımın sonra da topuklarımın üzerinde durdum ve bilekliğimi açtım.

BÖLÜM 50

HABER HENÜZ ANKE'YE İLETİLMEMİŞTİ. BELKİ GEMİ yönetimi ona daha sonra haber verecekti. Belki içeriden birinden şüphelendikleri için şimdilik haberi küçük bir grup içinde tutuyorlardı. Hangisi doğru olursa olsun, Els'in ofisinin yakınındaki merdivenlerde karşılaştığımızda üçüncü defa, "Emin misin?" diye sordu.

"Els Maasland söyledi. Eğer mutfakları kontrol edeceklerse annemi güvenli bir yere götürmeliyiz. Neresi..."

"Şimdi 'biz' mi olduk?" Anke tırnaklarını kemirmeye başladı ve bana baktı. "Dün gece ablan, 'Her şey sana kalmış. Biz batarsak, *sen* de batarsın,' diyordu."

Daha yüksek sesle, "Annem sana güvenmez," dedim. Anke sözümü kesmemeliydi. İyi olmaya çalışıyordum. Kahretsin! Bir şeyler yapıyor, harekete geçiyordum. "Sana güvenmesi gerektiğini söylemek için geleceğim. Onu nereye götürebiliriz?"

Annemi dün hiç görmemiştim ve bugün de yanına uğramamıştım. Şimdi de bunu yapacağım için heyecanlı değildim. Bu şartlar altında heyecandan eser kalmamıştı.

Iris onu ziyaret ediyordu. Bu işlerle de o ilgileniyordu ama bilekliği kamaramızda şarja takılı olduğu için şu anda nerede çalıştığını bilmiyordum.

"Sessiz ol. İnsanlar duyacak." Anke iç çekti. "Arama çalışmaları başlamadan gidelim." Koridorun sonuna doğru ilerledi. Şüphelenen biri var mı diye etrafıma baktım ama anladığım kadarıyla Anke her şeyi yapmakta serbestti. Els de burada tek başıma durabilmem için bana izin vermişti.

Saat neredeyse öğleden sonra iki olmuştu. İşe geç kalmıştım. Yine.

Anke, Max'i kameralar için aradığında, koridoru gözetleyip bana peşinden gitmem için el salladığında ve annemi getirdiğimden beri ilk kez mutfağa girdiğimde aklımda sadece işte olmam gerektiği vardı.

Anneme durumu anlattım. Yüzü beyazladı. Çantasına birkaç kıyafet, Iris'in getirdiği yemekleri, bir kutu oyununu ve bir not defterini koyuşunu izledim. Tek başına bir hafta geçirmişti. Daha yorgundu, saçları iyice karışmıştı, kıyafetleri daha beter kokuyordu ama geri kalanı aynıydı.

Belki yalnız kalmaya alışmıştı.

Belki zamanını kutu oyunu ve not defteriyle değil kıyafetlerinin içine sakladığı bir plastik torbayla geçiriyordu.

Belki içinde bulunduğu duruma dayanıyordu.

İki şekilde de bana sığınaktaki insanları hatırlatıyordu. Tek fark, annemin umutlarının boşa çıkmayacak olmasıydı.

Anke bilekliğine baktı. "Tamam. Onu uyku odasına götürelim. Orası mühendislerin odalarına çıkmadan dinlenmek için kullandıkları bir yer. Yönetim sadece erzakları arıyor, kaçak yolcuları değil. Odada hiçbir şey olmadığı için sadece etrafa bakınmakla yetineceklerdir. Uzun dönemli bir çözüm değil belki ama onu mühendislerin eşyalarının arasına saklarız ve mutfağı kontrol edildikten sonra geri getiririz. Max kameraları hallediyor yine. *Uygun* mu?" Nefret dolu bir sesle konuşmuştu.

"Kararına güveniyorum." Yüzüm duvar gibiydi. "Senin de bizim kadar kaybedecek şeyin var."

"Hadi." Annem uykulu bir şekilde gülümsedi. Sanırım uyuşturucunun etkisinden çıkıyordu. Ona bakmamaya çalıştım ama

Anke'nin bildiğini görmek bana gizli bir şeylerin *açığa çıktığını* hissettiriyordu. Onu tutup, *Görüyor musun? Gördün mü? İşte bu. Her gün görmek zorunda kaldığım şey bu. Kimsenin görmediği şey bu,* demek istiyordum. Aynı anda da arkamı dönüp kaçmak istiyordum. İnsanların önünde Denise taklidi yapmayı öğrenmiştim. Annemin kızıymış gibi davranmayı öğrenememiştim.

Annem kolunu omzuma attı ve şakağımı öptü. "Teşekkür ederim, teşekkür ederim," diye mırıldandı. "Yakında bitecek. Yakında havalanacağız."

Anke'nin arkasında parlak metal kapaklı bir buzdolabı vardı. Annemin üzerime yığılmış görüntüsüne baktım ve kaskatı bir hâlde duran kendime. Anke, nereye baktığımı görmek ya da annemle bana bakmamak için arkasını döndü ve birden kendini görünce olduğu yerde sıçradı.

Annem benden ayrılınca Anke onun çantasını bana attı. "Bunu al. İnsanlar seni çantayla görmeye alıştı zaten. Ve işe git. Eğer biri Els'e ortalarda dolandığını söylerse işimiz biter."

"Peki senin işin?" diye sordum. "Kimse şüphelenmez mi?"

"Şu anda en önemli işim Yemek Salonu D'deki mobilya tartışmasını çözmek. Bana bir şey olmaz."

Küçük bar taburelerini düşünerek, "Mobilyalar yerinde durmuyor," dedim.

Anke anneme el salladı. "Anneni buradan çıkaracağım ve sonra temizlik yapmak için geri döneceğim. *Uygun mu?*"

"Sana bir şey söyleyeyim mi?" Kendimi tutmaktan yorulmuştum. "Ne hâlin varsa gör. Şantajı sen başlattın, biz değil."

Anke'ye orta parmağımı gösterdim, anneme iyi şanslar dileyip mutfaktan çıktım.

Her zamanki gibi görünmeye çalışarak koridorlardan geçtim. İnsanlar beni sırt çantasıyla görmeye alışmıştı. Yine de her zaman yaptığım gibi onlarla göz göze gelmemeye çalıştım. Normalde bilekliğime, insan kalabalığına, tablolara ya da saksıdaki bitkile-

re bakıyordum. Bu sefer tüm duvar boyunca uzanan pencereden dışarı baktım.

Dışarıda yüzen platformlar üzerinde çalışan mühendisler vardı. Geminin etrafına döşenmiş olan ışık onları da aydınlatıyordu. Sağa doğru epey ileride, metal bir plakayı, bir taraftan platformlarla bir taraftan kablolarla tutarak suyun üzerinde taşıyorlardı. Diğer tarafta üzerinde üç mühendis olan bir motosiklet geçiyordu. Aydınlatılan alanın görünürde kalan çemberinin uzağında küçük bir cisim belirdi. Uzun ve inceydi. Tanıdıktı.

Başımı uzattım. Cisim gittikçe yaklaştı. Bu bir kanoydu. Iris'inki gibi... hayır Iris'inki. Ayağa kalkınca onu tanıdım. Kanosunu rampaya yaklaştırdı ve saniyeler içinde gözden kayboldu.

Çalışıyor olması gerekiyordu. Belki Iris'in müdürü dışarıda çalışmasını söylemişti. Ama o bir mühendis değildi ve gemiden bu kadar uzakta ne yapabilirdi? Peki gemi için çalışıyorsa neden motosikletimi almamıştı?

Yürümeye devam ettim. O kadar dalmıştım ki Els'in koltuğunda birinin oturduğunu kendi koltuğuma oturduktan birkaç saniye sonra fark ettim.

"Merhaba," dedi Max.

"Burada ne yapıyorsun?"

Bacaklarını yukarıya kaldırmış ve bağdaş kurmuştu. Sakalları karışmıştı. "Anneme ne hâlin varsa gör dedin." Kelimeleri ciddiyetle söylüyordu ama yüzünde ciddi bir ifade yoktu. Rahatsız olmuş ya da şaşırmış gibiydi. "Onu söylediğinde bağlantımız hâlâ açıktı."

Önünde bir projeksiyon vardı. Buradan göremiyordum ama beyaz bir sayfanın yansıması yüzünü aydınlatıyordu. Birkaç kere üzerine dokundu.

Aklım hâlâ Iris ve kanosundaydı. "Annenin bize ne yaptığını biliyor musun?"

"Kuralları ilk siz çiğnediniz." Kaşlarını çattı. "Kuzenimin hayatını kurtarmak istedi. Yakın oturmadığımız için bebeği sadece birkaç kere görmüştüm. Fakat teyzem ve kocası Mirjam'dan bakı-

cılık yapmasını istemişlerdi. Ama şu anda çarpışma gerçekleştiği için sadece erzakları kurtarmayı düşünüyorlar. Mirjam bakıcılık yapabilirdi. Ve... ve... Bilemiyorum. Mirjam bebeğe bakacak biri değildi. Anlamıyorum. Bebeğe bakabilecek biri kesinlikle değildi. Onu sen de gördün. Futbolu ve levyelerle bir şeyler kırmayı falan sever o..."

...ve birlikte bulaşıkları boşalttık, havalimanını yağmaladık ve o sersem erkek kardeşi hakkında şakalar yaptı, bana Nassau'nun nasıl işlediğini anlattı...

"Onun hakkındaki anılarımızı anlatacaktık," dedi Max. "Kamaramızda yani, geçen hafta. Şiva'nın bir parçası bu. Ama annem sadece güzel anıları ya da Mirjam'ın küçüklüğünde yaptığı, benim hatırlayamadığım şeyleri anlattı. Babam hiç konuşmadı. Diğerleri, kahvaltıda gördüğün aile ve genç bir çift sürekli yanımızda olmaya ve bizi desteklemeye çalışıyorlar ama bizi hiç tanımıyorlar. Sadece Mirjam'ın genç ve güzel olduğundan bahsedip durdular." Sustu. "Annen gerçek bir mühendise benzemiş."

"Efendim?"

"Ona uygun bir kıyafet bulmuşlar. Annem bana bilgi verdi... Neyse..."

"Neden buradasın?" diye tekrarladım.

"Annem neden senden hoşlansın? Ben senden hoşlanıyorum. Senden gerçekten hoşlanıyorum. Ama annem neden hoşlansın ki? Onu suçlayabilir miyiz? Yani..."

Max mantıklı konuşmuyordu. Bu, benim yorgunluğumla ya da anlamamla alakalı değildi. Söylediklerine alınmam gerektiğini hissediyordum ama her şeyden çok endişelenmeye başlamıştım. Max'in tuhaflığı beni endişelendiriyordu. Daha önce hiç böyle davranmamıştı.

Ellerini masaya bastırdı. "Tamam. Ben zekiyim. O kadar zekiyim ki bazen aptal olabiliyorum. Benim gemiye yararlı olabilecek özelliklerim var. Ailemin yok. Bu yüzden üç kişiyi daha doyuracak kadar zeki olmam gerekiyordu. Bunu kanıtlamak için kaptanın bilekliğine izinsiz erişimle bağlandım."

"Anlıyorum. Zekisin." Pantolonumu düzelttim. Kısa ve pürüzlü olan tırnaklarım pantolonuma takılıp duruyordu.

"Senin böyle bir özelliğin yok. Burada kalmamalıydın. Ben..." Max dudaklarını sıktı. "Hayır, kabalık ettim."

Doğruyu söylemişti. Saklanan bir kediyi konuşarak olduğu yerden çıkarmak gemi için gerekli bir özellik değildi. Fakat bunun gerçek olması söylediklerinden hoşlandığım anlamına gelmiyordu. "Bunu şimdi konuşmamız mı gerekiyor?" diye sordum. "Bunun" ne olduğunu bile bilmiyordum.

"Neredeyse bitti. Bizim için geri dönerek hayatımızı kurtardığını biliyorum. Ve gemide olmanı istiyorum. Ama peşinden iki kişiyi daha getiremezsin. Tamam mı? Mirjam ölmüşken, *Denise hayatımı kurtardı, vay be*, diye düşünerek gemide olmana sevinemem." Duraksadı. "Belki yeni anlıyorumdur. Bilemiyorum. Ben sadece..." Sesi titredi. "Tamam. Yeni yeni anlıyorum. Kız kardeşim öldü. Bunu anlayabiliyor musun? Ailemi kurtardığımı, *hayatta kalacağımızı* sanıyordum ama sonra kız kardeşim öldü ve sen geldin. Burada oturmuş duyurulardaki yazım hatalarını kontrol ediyorsun. *Senin* ablan yaşamaya devam ediyor ve burada olmasının tek sebebi *benim* kız kardeşimin ölmüş olması. Sonra uyuşturucu bağımlısı anneni gizlice gemiye sokuyorsunuz. Hem de yeterli erzağımız yokken. Els'le birlikte çalışıyorsun! *Biliyor* musun bizler... Kuralları biliyorsun. Yine de aptal ailenin hepsi... Benim ailem dışarıda ölürken senin uyuşturucu bağımlısı annen için nelerle uğraşıyoruz." Çenesini sıktı. "Özür dilerim. *Özür* dilerim. Neden bu kadar kabayım?"

Kızarmış ve yüzündeki lekeler belirginleşmişti. Onu azarlamak istiyordum. Ondan özür dilemek istiyordum. Hangisini yapacağıma karar vermemek için dışarı çıkmak istiyordum.

Dünyanın sonu geldiğinde sokakta kaybolmuş kadınların yardımına koşan, yemek programı izleyerek uyuyabilen, bazen nefret ettiğimi düşündüğüm, yağmur yağdığında yüzünü ekşiten ve beni okula bırakmayı teklif eden annemi *tanımadığını* söylemek istiyordum.

Sadece, "Uyuşturucu bağımlısı olması ölmeyi hak ettiği anlamına gelmez," diyebildim.

"Gemide ne yapabilir?"

"Bilmiyorum. Hayatta kalabilir. Bu gemilerin amacı da bu değil mi?"

"Peki," dedi Max. "Peki. Özür dilerim. Annen ve annem karşılaştığında kendi annemi seçiyorum." Biraz daha sakin ve yapmacık bir ses tonuyla konuşuyordu. "Başka kimseyi kaybetmek istemiyorum. Bunu anlayabiliyor musun? İyi bir evlat olduğum söylenemez. Doğru düzgün yas bile tutmuyorum. Kamaraya gitmemeye çalışıyorum. Bir tek duş almıyor ve tıraş olmuyorum. Bunları yapmak basit. Hatta bu sayede su tasarrufuna yardımcı oluyorum. Değil mi? Peki annem neden dışarı çıktığın zaman kuzenimin hayatını kurtarmanı da istemiyor ki? Peki anneme karşı şantaj için ne kullanıyorsun? Ailemden başka biri..." Derin bir nefes aldı. Ellerini masanın üzerinden çekti. "Duracağım. Tamam. Bu kadar."

Uzun süre sessiz kaldım. Sadece kot pantolonuma geçirdiğim tırnaklarımın sesi vardı. Max arada bir elini projeksiyona uzatıp parmaklarını dokunduruyordu. Hâlâ annemi koruyan annesine yardım ediyordu.

"Gidebilirim," dedi.

"Ailemin hayatta kalmasını istiyorum. Bunun için kimseyi feda etmek istemiyorum." Heleen'in söylerini tekrarlıyordum. Fakat doğru kelimeler bunlardı. Kelimeleri doğru bir şekilde, yavaşça söylüyordum ama yine de geri kalan her şey beni geriyordu. "Bunun bedelini başkasının ödeyeceğini düşünmüyorum yine de. Sadece... bunların hepsi zamanlama ve koşullar..."

"Belki."

"Annenin gemiden gitmesini istemiyorum. Sadece annemin de burada olmasını istiyorum."

Max arkasına yaslandı. Güldü. Yüzü yaşlarla ıslanmış olsa da her zamanki yüksek sesli ve ani kahkahalarından birini attı. "Aynen."

BÖLÜM 51

ELS BİR SAAT SONRA GERİ DÖNDÜ. ÇALIŞIYOR GİBİ yaptım ama düşüncelerim yağ gibi kayganlaşmıştı ve onları tutmam imkânsızdı. Okuduğum kelimeleri anlamıyordum. Ayağımı yere vurdum. Kot pantolonumun ayakkabılarıma sürttüğünde çıkan ses ve Els'in sandalyesinde hareket ettiğinde kesik bir kablo gibi çıkan gıcırtı kulaklarımın içine doluştu. Els dudaklarını yaladı. *Ses çıkarma!* diye ona bağırmak istiyordum.

Yoktan gelen bir düşünce beni kalbimden vurdu. Nefesimi tuttum, gözlerim yaşardı ve yaşlar göz kapaklarıma baskı yapmaya başladı. Burada ne yaptığımı artık bilmiyordum. Burada olabileceğim fikrine nereden kapıldığımı bilmiyordum. Ben tüm gün bilekliğinin önünde oturup gülen, çalışan ve sohbet eden biri olamazdım. Dr. Meijer gibi değildim. Els'in üniversitedeki çalışma arkadaşları gibi değildim.

Bazen olabileceğimi düşünüyordum. Tembel olduğum için zorlandığımı düşünüyordum. Birden bire yirmi dakika boyunca köşedeki bitkiye bakıp bir dalında kaç yaprak bulunduğunu, bir gövdeden kaç dal çıktığını ve düzeni bozan dallar olup olmadığını hesapladığımı fark ediyordum. Bu sadece bir mazeretti. Dünyayla aramdaki tek fark disiplinli olmamamdı ve hepsi beynimde bitiyordu. Eğer denersem arzuladığım üretken küçük bir çark olabilirdim.

Sığınakta iskambil oynayan çocuklar gibi değildim. Artık değildim. Belki insanlardan farklı bile değildim. Otizmli olmam bir saçmalıktı ve aslında ben sadece başarısızdım. Elimden gelenin fazlasını yapmalıydım. Elimden gelenin fazlası *olmalıydım*.

Peki benim şu an düşündüklerimi diğer insanlar sürekli olarak düşünüyorsa? Sokakta ya da televizyonda gördüğüm insanlar bunu her gün yeni baştan yaşıyorsa...

Bu, gerçek olamazdı.

Dünya bu kadar zor olamazdı.

Els tuvalete gitmek için ayağa kalktı. Kapıyı açtı. O tanıdık ve her sesten kötü olan gıcırdama duyuldu. "Buna... bir... baktıramaz..." Anlamsız sesler çıkardım. Sonra Els'in yanından geçip dışarı çıktım.

Geminin içinde yürüdüm. Gözümün ucuna takılan hareketlerle ürktüm. İnsanlar motosikleti ya da sığınakları sormak için yanıma geliyorlardı. Sadece başımı sallıyordum.

Tüm odaların içinden kendimi sanal gerçeklik odasında buldum. Eldivenler ve sanal gerçeklik aletleri yüksek teknolojili koltukların üzerinde duruyordu. Onları kenara koydum ve koltuğun üzerine kıvrılıp kendimi yastıkların içine bıraktım. Bacaklarımı kendime doğru çektim. Göğsüm kalkıp iniyordu.

Burası daha sakindi.

Yıllar önce babamla koltukta oturduğumuz ve bana en sevdiği Surinam radyosunun yayınını dinlettiği günü hatırladım. Radyodan gelen seslerin yarısını duyamıyordum. Sadece koltukta onun yanında oturmayı, kalın kolunu hissetmeyi seviyordum. Bazı anlarda başıyla onaylıyor, çoğunlukla gülüyordu. Felemenkçeye karışmış Sranantongo kelimeleri bilemeyeceğimi düşündüğü için bana anlamlarını söylüyordu. Çok sabırlıydı.

O ânı yıllardır düşünmemiştim. Şu anda neden aklıma geldiğini bilmiyordum.

Bir süre sonra kapı yavaşça açıldı. Dış dünyanın içeri girmesine engel olabilecekmiş gibi gözlerimi kapattım. Bir mırıltı duyuldu. Çevrilen sandalyelerin sesi geldi. "Sanki biri gerçekten... Denise?"

Gözlerim birden açıldı.

Iris elinde bir kilimle önümde duruyordu. "İşte olduğunu sanıyordum. Ne oldu?"

Rampaya çıkan hâlini hatırlayarak, "Hım," dedim.

"İyi değil misin?"

Başımı salladım. Bir saniye sonra kendimle çelişir gibi, "Annem," dedim.

"Ne olmuş ona? Biri mi..."

"Hım..." Kolumu sıkıca göğsüme doladım. "Gemide arama yapıyorlar. Bu seferki gizli. Anke annemi başka yere götürdü. Kaldığı yer güvenli hâle gelince geri getirecek."

"Anke sana zorluk mu çıkardı?"

Başımı salladım.

"İyi misin?" Kilimi bırakarak önümde diz çöktü.

Bacaklarımı iyice kendime doğru çektim. Bu koltuğa bırakılmış küçük bir top gibiydim. Koltuğa oturduğunda bile *cesur* olan Iris gibi değildim. Bir elini dizine koymuştu ve diğer eliyle yerden güç alıyordu. Kanodan kalkarken de böyle duruyordu.

"İşler zor," dedim. Yalan değildi.

"Els seni zorluyor mu? Yoksa sığınakta gördüklerin mi seni etkiledi?"

"Hayır. Bilmiyorum. Evet." Mantıklı konuşmuyordum ve mantıklı konuşmaktan sıkılmıştım. Hatta iyi ya da kötü olmam hakkında konuşmaktan da sıkılmıştım. İyi değildim. Başarısız olmuştum. Bu kadar. İnsanlar bunu sormaktan artık vazgeçmeliydi. "Sen!" Yüksek bir sesle konuşmuştum. Hemen kendime geldim. "Özür dilerim. Peki sen. Sen nasılsın?"

"Ben temizlik yapıyorum."

"Kimse burayı kullanmaya başlamadı. Enerji kaybı."

"Burada saklanan tek kişi sen değilsin. Denise... bak..."

"Tüm gün temizlik yaptın." Sorularımı bir soru gibi sormayı unutuyordum. Tanrım, gerçekten berbattım. Iris Dr. Meijer'i aramak üzereymiş gibi bakıyordu. Heleen'in aksine onu beni tanımamakla suçlayamazdım. Iris beni herkesten iyi tanıyordu.

Kendimi toparlamalıydım. Her zaman olduğu gibi şimdi de konuşmam gerekiyordu. Bunu yapabilirdim.

"Tüm gün mü? Hayır," dedi. "Aralıklarla çalıştım."

Bu başarısız cevaptan sonra gülümsedim. Doğruyu söyletecek şekilde sormalıydım. Anke ona şantaj yapıyor olabilirdi ya da... "Seni kanoyla gördüm. Ne yapıyordun?"

İrkildi. "Ek iş. Önemli değil."

"Neden motosikleti almadın? Neden senin yerine bir başkası gitmedi?" Soruları hatırlamıştım. Daha iyi konuşuyorum diye düşündüm.

"Bu... Denise beni kafana takma. Anke seni germiş. Zor biri."

Kaşlarımı çattım.

"Kamaraya gitmek ister misin? Kedi kitabını getirmiştin değil mi?"

Kaşlarımı iyice çattım. "Cevap vermiyorsun."

"Beni merak etme." Ayaklarımın dibine kadar geldi. Cesur bir hareketti. Arkadaşçaydı. Annem ayaklarıma dokunduğunda çığlık atıyordum. "Ciddiyim. Rahatlamaya çalış. Kitap oku, oyun oyna, uyu."

"Cevap *vermiyorsun*," dedim daha yüksek sesle.

"Belki Dr. Meijer'le konuşmalısın. Okulda gerildiğinde sakinleştirici alıyordun."

"Cevap..." Cevap verebilirdi. Başka bir durumda olsaydık cevap verirdi. Bu şekilde düşünmek istiyordum: *Kendi nedenleri olabilir. Yalan söylemez. Sorun bende değil.* Canımı yakan her şeye mantıklı bir açıklama getirmeye çalışıyordum ama bu seferki yetersizdi.

Benim yüzümden yalan söylemiyor olabilirdi. Babam benim yüzümden gitmemiş olabilirdi. Annem benim yüzünden uyuşturucu kullanmaya başlamamış olabilirdi.

Fakat benim varlığım bunları tersine çevirmeye de yetmiyordu.

"Sus. Sakinleştiriciden, kitabımdan bahsetme, sus! Önemli bir şeylerin olduğunu biliyorum. Yardım etmeye çalışıyorum. Ve sen bir şeyler gizliyorsun."

"Senin için endişeleniyorum."

"Annem gibi davranıyorsun."

Sustu. "Bu acıttı."

"Doğruyu söylüyorum." Gözlerine bakmaya çalıştım. İstediğim son şey buydu ama ciddi olduğumu anlaması gerekiyordu.

"Ben..." Derin bir nefes aldı. "Sonra konuşuruz. Sakinleştiğinde."

Kısık bir sesle, "Ne hâlin varsa gör," dedim.

Iris'in bana bir erkek olmadığını ne zaman söylediğini hatırlamıyorum.

Senelerce bunu söyleyip durmuştu ama annem ve babam hayal gücünü küçümseyerek gülmüşler ve kendini okulda hedef hâline getirdiğini söylemişlerdi. Iris de bundan bahsetmeyi kesmişti.

Ben yedi Iris'se dokuz yaşındayken Iris'in odasında battaniyeden yaptığımız çadırın içinde oturduğumuz günü hatırlıyordum. Babam yaptığımızı görecek olursa bizi bir yıl cezalandırırdı ama yine de içeriye hoş bir hava katmak için bir mum yakmıştık. Sıcaklık yüzümdeki kendi kendime yaptığım yaraları acıtmaya başlamıştı ama Iris gizemli bir şekilde öne eğilip, "Denise, bir oyun oynamak ister misin?" diye sorduğunda her şeyi unutmuştum.

"Nasıl bir oyun?" Eğer oyun ona ait olursa patron o olurdu ve yanlış ve aptalca kurallar koyardı. Iris'le pek anlaşamıyorduk. Ben çok zor ve çok öfkeli bir çocuktum. Bu yüzden anlaşabildiğimiz bir an bulduğumuzda, baş başa verip fısıldaştığımız ve ellerimizi mum ışığında ısıttığımız zamanlarda bunu mahvetmek istemiyordum. Abimle güzel anılarımız yoktu.

"Oyunda bana Iris diyebilir misin?"

"Iris olamazsın. Iris kız ismi," dedim. "Benim adım June olsun. Dün akşam izlediğimiz filmdeki gibi."

"Tamam sen June olabilirsin. Ama ben de Iris olmak istiyorum."

"Iris kız ismi!" dedim. Yüzüm kızarmıştı. "Iris olamazsın, Iris kız..."

"Sakin ol!" Iris geri çekilip ellerini kaldırdı. "Sadece bir oyun. Kız rolü oynayacağım, tamam mı? Bu yüzden bir kız ismine sahip olmam gerekiyor, değil mi?"

Dudaklarımı kıvırmıştım ve öfkeliydim ama söyledikleri mantıklıydı.

Her zamanki gibi oyunun kuralları mantıklı değildi. Iris oynadıkça kurallar uyduruyordu. Hepsi tutarsız ve alakasızdı ama ilk defa kuralları düzeltmeme izin vermişti. Benim kurallarıma uydu. Benim istediğim konuları ve June'un yarattığı, hırsızlık ve paraşütlerle dolu hikâyeleri oynadık. Sonunda o kadar heyecanlanmış ve yüksek sesle konuşmaya başlamıştım ki babamın bizi yemeğe çağırdığını neredeyse duyamayacaktım.

Sadece dibi kalmış mumu söndürdük ve Iris kokunun çıkması için pencereyi açtı. "Sadece ikimiz olduğumuzda bana Iris demeye devam edebilirsin," diye fısıldadı.

"Oyunu oynamaya devam edeceğiz," dedim memnuniyetle.

"Evet. Oyunu oynamaya devam edeceğiz. Ama sadece ikimiz olduğumuzda, tamam mı? Annem, babam ya da başka birinin yanındayken değil."

Neden olduğunu anlamamıştım ama kurallar açıktı. "Tamam. Kazandım mı?" diye sordum odadan çıkarken.

Kapıyı kapattı. "Evet."

Bir ay sonra ara sıra izlediğimiz bir komedi dizisindeki transeksüel karakteri işaret etti. Sonra ders kitabındaki bir yazıyı gösterip, "Sanırım bu benim," dedi. Açıklama uyuyordu ve mantıklıydı. Her şey normaldi.

Yani bazen kendimi kaybedebiliyordum. Kavga ettiğimizde, onu üzdüğünü anladığımdan beri ona erkek ismiyle sesleniyor ya da kendimi kaybedip annem ve babamın yanında Iris diyordum. O da hemen beni düzeltiyor ve gözleriyle bana hançerler fırlatıyordu.

Tüm bunlar Iris, annem ve babamla konuşmadan aylar önce, doktorlar hormon tedavisine başlama kararı almadan bir yıl öncesinde ve östrojen implantı ve diğer tedavileri olmadan çok önce yaşanmıştı. Yine de jetonumun ne zaman düştüğünü ve ne zaman olan biteni anladığımı bilemiyordum. Iris bana herkesten önce söylemişti.

Onun için yaramaz, üstünlük taslayan ve korumasız bir küçük kız kardeş değildim.

Bana güveniyordu.

BÖLÜM 52

BU SEFER SAMIRA VE NORDIN BULUŞMAK İÇİN SÖZleştiğimiz yerdeydiler. Kollarındaki ışığı ve Samira'nın başörtüsünü görünce, *burada oldukları* ve *yaşadıkları* için sevinmeli miydim, yoksa onlarla yüzleşmek zorunda kalacağım için gerilmeli miydim bilemedim.

Onlar motosikletlerinden inip hastanenin yıkıntılarına doğru tırmanırken ben de onları selamlamak için hangi kelimeyi kullanacağımı kafamdan geçirerek motosikletimi ileri sürdüm ve ağzımdan "Yaşıyorsunuz," diye saçma bir kelime çıktı.

"Sadece bedenimiz," dedi Nordin.

"Ama... Of!" Yakınlaştığım için bir gözünün şişerek kapandığını görebiliyordum. Yüzünün yarısı siyah ve mor renklerine bürünmüştü. "Ne oldu?"

"Sığınaktakilerden biri ona saldırdı," dedi Samira. "Kolu kadar bir mutfak bıçağı vardı elinde. Motosikleti almak istedi."

Gözlerim kocaman açıldı.

"Yanımda Samira var. Adamın hiç şansı yoktu." Nordin gülümsemeye çalıştı ama hemen vazgeçti. "Of. Aslında şansım yaver gitti diyebiliriz. Bıçak elinden düştü. Sadece birkaç yumruk atabildi, o kadar."

"Birkaç yumruk." Samira Nordin'e bir bakış attıktan sonra

bana döndü. "Nordin'in kolunda derin bir kesik var. Hafif bir yaralanma denebilir. Bu birinin motosikleti almaya çalışmak için bize ilk saldırışı değil. Dün salın üzerinden aldığımız bir kadın bizi suya düşürmeye çalıştı. Birkaç gün önce... Neyse, yeter bu kadar. *Weesp*'e mi gittin? Ne işin vardı orada?"

Soruyu geçiştirdiğimi belli etmemeye çalışarak, "Bakın," dedim, "size yemek getirdim." Güvenliklerin yanından geçirebileceğim kadar yemek almıştım. Akşam yemeğinde yanımda götürdüğüm fazladan kıyafetlerin ceplerine tofu parçaları saklamış, sutyenimin içine meyve barı koymuştum. Samira dürüst olmadığımı anlamıştı. Bu şekilde şüphelerini kuvvetlendirecek olsam da umurumda değildi.

Samira motosikletinin üzerine oturdu. "Heleen bize tıbbi malzeme bulabileceğini söylemişti."

"Hayır, sadece yemek." Motosikletimden indim, yıkıntının üzerine çıktım. Duvarın yamuk parçaları ayağıma batıyordu. Neredeyse düşüyordum. Dengemi kurana kadar olduğum yerde durdum ve sonra daha sık adımlar atmaya başladım. Peçeteye sarılı bir kuru üzüm ekmeğini uzattım. "Fazla bir şey yok."

"Nereden buldun bunları?"

Cevap vermedim. Samira da bir daha sormadı. Dakikalar içinde onlara getirdiğim yemekleri bitirmiş ya da sonra yemek için saklamışlardı ama yüzleri hâlâ yorgun görünüyor, hâlâ aç bakıyorlardı. Yanımda daha fazla getirmiş olmayı diledim.

Bu onları ayakta tutacaktı. Yardım geliyordu. Bu sabahki duyuruyu düşündüm. Neredeyse sonraki karışıklık arasında bunu unutacaktım.

"Bir parça isteyip istemediğini sormama gerek yok sanırım," dedi Nordin.

"Bunu nasıl nankörlük etmiyormuş gibi söyleyeceğimi bilmiyorum," dedi Samira. "Nankörlük etmiyorum. Minnettarım. Ama... sen bizimle aynı durumda değilsin. Yardımına ihtiyacımız var."

"Getirebileceğim kadar yemek..."

"Konu o değil. Motosikleti geri almamız gerekiyor." Kollarını motosikletin tutma yerlerine dayayıp öne doğru eğildi. "Seni suya düşürdüğümüz için sana borçlu olduğumuzu biliyorum. Ve yemekle ketamin için de. İhtiyacımız olmasaydı bunu senden istemezdik."

"Şu anda veremem," dedim düşünmeden. Bunu daha önce aklımdan geçirmiştim. Iris geri döndüğüne göre motosiklete ihtiyacım kalmamıştı. Yine de şimdi verecek olursam geri dönüş için bir vasıtaya ihtiyacım olacaktı. O zaman da gemiyi öğreneceklerdi. En iyi çözüm Iris'le birlikte gelip onun kanosuyla dönmekti.

"İnsanları sığınaklardan dışarı taşıyoruz. Bazı sığınaklarda motosikletimizi şarj edecek enerji stoğu var. Ancak bir motosikletle... yavaş gidiyoruz."

"Yardıma geliyorlar," diye ağzımdan kaçırdım. "Doğudakiler insanları taşımak için helikopter ayarlıyorlar."

Yüzlerinin şekli ne hissettiklerini anlayamayacağım kadar hızlı değişti. "Sen... Gerçekten mi?" diye sordu Nordin. "Emin misin?"

"Radyo yayını duyduk."

"*Emin* misin? Kesinlikle emin misin?"

"Evet!"

Anlamadığım bir şeyler fısıldadı ve derin bir nefes aldı.

Samira öylece kalakalmıştı. "Ne zaman? Bunu daha önce de duyduk."

"Bilmiyorum. Ama bu da bir şeydir, değil mi?"

İkisi de bir an sessizleşti. Yardım geliyordu. Neden mutlu değillerdi?

"Herkese..." diye başladı Nordin.

Samira onun sözünü kesti. "Oturup bekleyemeyiz. Yola çıkmış olsalar bile kaç helikopterle geleceklerini bilemiyoruz. Ayrıca sığınaklarda çok fazla insan var."

"Siz insanları nereye götürüyorsunuz? Doğuya gittiniz mi?" Bu sabah Weesp'te gördüğüm insanlardan birini taşıyıp taşımadıklarını merak ederek başparmağımı motosikletin tutunma yerine dokundurdum.

Samira, "Motosikleti geri verecek misin, vermeyecek misin?" diye sordu.

"Ona göstermeliyiz," dedi Nordin.

"Neyi göstereceksiniz?"

Samira yanağını okşayarak derisinin üzerindeki kir tabakasını daha da yaydı. "Onların güvenini zedeleriz."

"*Ona* güvenmiş oluruz." Nordin beni işaret etti. "Bize yemek getirdi. Birlikte çalışmak böyle bir şey, değil mi?"

"Tamam." Samira uzun süre bana baktı. "Tamam," dedi yeniden.

"*Neye* tamam?"

"Sana göstereceğiz," dedi Nordin.

Olimpiyat Stadyumu hâlâ ayaktaydı.

Samira ve Nordin etrafımızdaki yapıların arasından geçtiler. Suyun üzerinde yüzen iki cesedin yanından geçtiğimizde kimse tek kelime söylemedi. Sessizlik, motosikletin ışıkları stadyumu aydınlattığında bozuldu.

Motosikletlerimizi bir taş parçasının üzerine çıkarırken, "Neler olup bittiğini söyleyecek?.." dedim. Nordin bana motosikletimi çıkarmam için yardım etti. Metal bir çubuk motosikletin dışını çizince kendimi geriye doğru attım ve kıçımın üzerine düştüm. Nordin motosikleti zar zor tutabildi. "Özür dilerim! Özür dilerim." Ayağa fırladım hemen. "Sadece... ses..."

"Önemli değil." Acı dolu bir gülümsemeyle baktı.

Motosikletin diğer tarafına geçtim. Bu sefer yere sürtmemeye özen gösterdik.

"Hayatta kalanlarla karşılaştık," dedi Samira. "Sığınağına gidemeyenler ya da oradan çıkmaya karar veren insanlarla. Ellerinde erzak var. Küçük bir gruba yetecek kadar. Nordin'in ailesini getirmemize izin verdiler." Stadyumun yıkılan dış duvarlarından birinin üzerinde yürürken konuşmaya devam ediyordu. İleride tozlu havaya yayılan bir ışık hüzmesi vardı. İçeride insanlar ol-

malıydı. "Aileleriyle bir araya gelmelerine yardım ettik. Hepimiz kuru tarafa gidecektik ama... sığınaklar..."

"Buradan ayrılmadan önce elimizden geldiği kadar çok insan *çıkarmak* istiyoruz," diye ekledi Nordin.

Enkazın stadyumu açık bir şekilde gören en üst kısmına ulaştık. Fenerimle etrafı taradım. Müzeye çevrilen bu stadyuma iki sene önce okul gezisiyle gelmiştim. 1928 Olimpiyatları'ndan, madalya kazanan Hollandalı jimnastik takımının üzücü hikâyesinden, Maraton Kulesi'nden ve kulede yakılan ilk Olimpiyat meşalesinden bahsetmişlerdi. Kule yıkılmıştı. Tribün kısmının da ayakta kalmasını beklemiyordum. Bazı bölümleri tamamen yıkılmıştı, koltuklar kırılmış ya da götürülmüştü ama diğer bölümler ufak yeniliklerle eski hâline döndürülebilecek gibiydi. Üzerinde bulunduğum yıkıntının etrafında koltuk parçaları vardı. Sahanın tümü sular altında kalmıştı. Çimler karanlığa gömülmüştü. Fakat stadyumun ovalliği mükemmel bir şekilde korunduğu için suyu saha gibi düşünmek mümkündü. Sadece suyun içindeki araba, taş ve metal parçalar bu görüntüyü bozuyordu.

Ve insanlar da vardı. Bir grup, sağlam kalmış koltuklarla enkazın birbirine karıştığı sağ tarafta bizden birkaç metre ileride oturuyordu. Kendi fenerlerinin ışığı sayesinde görebildiğim iki farklı grup ise tam karşıdaydı.

Bir haftadır dışarıda bu kadar çok insan görmemiştim.

"Yirmi altı kişiyiz," dedi Samira.

En yakındaki gruptakilerden biri fenerini bize doğru tuttu. Bir erkek sesi, "Kimi getirdin?" diye sordu.

"Arkadaşımı. Bizimle kalmayacak ama bize yardım edebilir."

Dakikalar içinde altı kişilik bir grup olduk. Samira, ben ve dört kişi daha çember şeklinde oturuyorduk. Çoğu Samira'nın yaşıtlarıydı. Yirmili yaşlardalardı. Ellerindeki Amsterdam haritasını açmış, stadyumun çevresinde esen soğuk rüzgâra karşı düzgün tutmaya çalışıyorlardı. Gülüyorlardı ya da isteklilerdi. Çok tuhaf bir şeydi bu. Şüpheleneceklerini düşünüyordum.

Benden yardım etmemi bekliyorlardı. Bu durum yüzünden en-

dişeli bir tavırla kot pantolonumu tırmalamak, bu sabah işten kaçtığımı ve sabah yataktan zar zor kalktığımı söylemek istiyordum. Ama hepsinden öte, haklı olduklarını kanıtlamak istiyordum.

Haritada pembe fosforlu kalemle daireler çizmişlerdi. "Sığınaklar mı?" diye sordum ama sonra olamayacaklarını anladım. Dairelerden biri mavi boyanmış Sloterplas'a yakındı, diğeri Centraal Garı'nın oradaydı ki o bölgede sığınak yoktu. Şehir merkezi kocaman mağaralar kazmak için mantıklı bir alan değildi.

Erkeklerden biri, "Yeniden düşün," dedi göz kırparak. Adını unutmuştum. Türkçeydi ve O ile başlıyordu.

Dairelere yeniden göz attım. Bu sürede cevap vermeden geçen zamanın farkındaydım. Aptal olduğumu düşüneceklerdi ya da... "Su," dedim. Tüm daireler su yakınındaydı. Büyük su havuzları Sloterplas, Nieuwe Meer, Gaasperplas ve Ij gibi... Ayrıca Amstel Kanalı gibi. Etrafımdaki yüzlere baktım ve doğru cevap verdiğimi anladım.

"Limanlar!" dedi sarışın kız. Benim yaşlarımda, hatta benden daha küçük olan bir tek o vardı. Bukleli saçları, laboratuvar gözlüklerinin ardında kalan heyecanlı ve kocaman gözleri vardı. Adı R ile başlıyordu. Hâlâ dikkatini bana veren tek kişi oydu. Diğerleri arkama doğru bakıyorlardı ve sonunda fenerlerini de o tarafa çevirdiler.

"İnsanları tekneyle çıkarmayı düşünüyorsunuz," dedim.

"Fena plan değil, değil mi?" dedi arkamdan bir ses.

Arkamı dönmeme gerek yoktu. Kim olduğunu biliyordum.

"Merhaba Denise," dedi Iris.

BÖLÜM
53

"SEN..." DEDİM BEŞİNCİ DEFA.

Iris'le stadyumun çamurlu koltuklarında yan yana oturmuş, aşağıdaki karanlık çukura bakıyorduk.

"Bu sabah buraya geldin," dedim sonunda.

"Ve daha önce de."

Önceki gün kayıp varilleri aramaya gittiğini hatırladım. Yalan mı söylüyordu? Peki ya ondan önce?

Hış-hış-hış-hış... "Neden?"

"O konuştuğun insanlar. Osman." Gülen gözlü Türk'ü işaret etti. "Ondan daha önce sana bahsetmiştim. Bazen eğlencelere yardım ederdi. Belçika'daki partiye birlikte gittik ama o ve arkadaşları Amsterdam'a daha erken döndüler. Diğerlerine ne olduğunu bilmiyordum. Ya ayrıldılar ya da öldüler ya da... Osman bir şey söylemiyor. Fakat geriye sadece o kalmış. Siyah saçlı kız, Kristin. Onu Amsterdam'a dönerken bulduk. Kıyı şeridini birlikte gezdik. Sağlam birkaç tane kano buldu ve onları karaya taşıdık. O olmasaydı Amsterdam'a gelemezdik." Iris ardından gözlüklü sarışın kızı işaret etti. "O çocuğun adı da Rens. O ve bir arkadaşıyla partide tanıştım."

"Çocuğun?" dedim şaşkınlıkla ama sonra anladım. "Ah. Tamam, özür dilerim, şimdi anladım," dedim. "Queer partisi miy-

di?" Birden Iris'in gittiği partilerle ilgili hiçbir şey bilmediğimi fark ettim. Partilerden bahsediyor muydu? Yoksa onu dinlemiyor muydum? Bunu bile bilmiyordum. Şu anda bu kafama takılacak bir şey değildi ama bunu düşününce bile somurtmaya başlamıştım.

"Evet. Belçika'da uzun kalmamın sebebinin bizi kalıcı bir sığınağa alabileceğini söyleyen biriyle tanışmamız olduğunu söylemiştim. Rens, arkadaşı ve şu anda stadyumun diğer tarafında olan iki kişi daha aynı ortamdaydık. Tanıştığımız kadının özel bir sığınağı var, Denise. Yeraltında. Yüz kişilik. Akan su ve rüzgârdan enerji üretiyor. Güneş ışıkları var. Ekilecek toprağı var. Bir topluluk oluşturmak istiyor. Yeryüzü güvenli bir yer olana dek hayatta kalmanın bir yolu bu. Protein için ve bitkileri gübrelemek için böcekleri bile var. Eve ailelerimizi götürmek için dönmüştük ve..."

Tepkimi görmek için gözlerime baktı. Benimkilerin tersine kucağında açık bir şekilde duran ellerine bakıyordum. *Hış-hış...*

"Bizim ihtiyacımız yok... *Nassau* var," dedim.

"Diğerlerinin var."

"O zaman onlara yardım mı ediyorsun? Onlarla vedalaşıyor musun?"

"Sanırım ikisi de."

Söylediklerini düşünmek için durdum. "O hâlde ailelerini bulduklarına göre şimdiki planları Belçika'ya geri dönmek. Ama önce sığınaklardaki insanların dışarı çıkmalarına yardım etmek istiyorlar."

"Bu kolay bir iş değil. Önce limanlara ulaşmalıyız. Teknelerin çoğu yerinde değildir ya da hasar almıştır. Eğer bir tekne bulabilirsek, Osman'ın tekneyi nasıl çalıştıracağını anlaması gerekecek. Nehirlerin ve kanalların arasından geçip en yakındaki sığınaklara gitmemiz ve insanları teknedeki kanolarla sığınaklar arasındaki sığ sulardan geçirmemiz gerekecek. Ah, bir de artık motosikletimiz var. Önceki gün..."

"Samira ve Nordin'le karşılaştınız. Şehirdeki arkadaşlarımla."

"Ah. *Aah*! Ben henüz onlarla tanışmadım ama Osman'ın dediğine göre... Motosikleti onlardan mı aldın?"

"Bu planı uygulayabilmek için motosikleti geri istiyorlar." Motosikleti vermek zorunda olduğumu zaten anlamıştım. Tek soru, nasıl vereceğimdi ve Iris burada olduğuna göre motosikleti burada bırakıp kanoyla geri dönebilirdik. Fakat Iris'in kelimeleri rahatlamama engel oluyordu. "Sürekli olarak 'biz' diyorsun. *Nassau* iki gün sonra havalanıyor."

"Elimden geldiğince yardım etmek istiyorum. Ben... ben gidemem..." Bir bacağını uzatıp stadyumun ortasındaki suya baktı. Bir dakika boyunca sessiz kaldı. İki dakika. Nerdeyse onu duyamayacağım kadar kısık bir sesle, "Sığınak buldum diye yalan söyledim," dedi. "Partiden sonra kalıcı sığınak hakkında konuşurken arabamız çalındı. Amsterdam'a yürüyerek döndük. Ben, Kev, Rens ile Rens'in arkadaşı ve diğerleri."

"Yüzlerce kilometre var arada."

"Çarpışma ve ani rüzgâr için saklanacak bir hendek bulduk. Acil durum yönlendirmelerinde söyledikleri gibi kulaklarımı tıkadım ve... saatlerce orada yatarak bekledik..."

"Çarpışma sırasında dışarıda olmamalıydınız." Sesim titriyordu.

"Yakınlardaki bir bina çöktü. Çoğumuz yaralandık. Rens'in arkadaşına araba çarptı ve... Rens'in... kanaması hiç durmadı. Öleceğini düşündüm. Kulakları hâlâ iyi duymuyor." Yüzünde önceden tanıdığım boş bir ifade vardı. Tereddüt rekoru kırarcasına birden hüzünlü bir ifadeye bürünüyor ve sonra yeniden boşluğa dönüyordu. "Partide tanıştığımız bir kızın bacakları kırıldı. Onu taşıdık ama ertesi gün öldü. Yemeğimizin çoğunu kaybettik ve..."

Iris titriyordu. Bir şey söylemeliydim. Ya da ona sarılmalıydım. Kız kardeşlerin yaptığı şeyleri yapmalıydım. Iris bu durumda bana sarılmasına izin verip vermediğimi sorar ve ardından kollarını vücuduma dolayıp yüzünü omzuma koyup beni sakinleştirecek kelimeler fısıldardı. Fatima'ya sormuştum, değil mi? Iris'e de sorabilirdim.

"Çok üzüldüm," dedim onun yerine. Bu neredeyse komik denecek kadar uygunsuz olmuştu.

Stadyumun karşı tarafında bir grup koltukların arasından ilerlemeye başladı ve fenerlerinden çıkan ışıklar da onlarla birlikte hareketlendi.

Iris konuşmaya devam etti. "Sonra sele kapıldık. En uç kısmına denk gelmiştik. Burası kadar kötü değildi. Yüzmeye başladık ama Kev ve bir çocuk... Bulduğumuz cesetlerdeki maskeleri almak zorunda kaldık..." Sesi yeniden titremeye başladı. Üzgün bir ses çıkardı. "Onlara yardım etmem gerekiyor. Tamam mı? *Nassau*'da oturup karnımı doyuramam. Nerede kaldığım hakkında yalan söylemem zaten çok kötü."

"Neden bana anlatmadın?"

"Hepsi geçmişti. Gemide güvendeydik. Yanında olmak istedim."

Çocuk gibi, *Ama yalan söyledin*, demek istedim. Kelimeleri yuttum. Iris'in yaşadıkları... Gorinchem sığınağından çıktıktan sonra yaşayacağımızı düşündüğüm şeylerdi. Annem geç kaldığında ya da *Nassau*'dan atıldığımızda korktuğum şeylerdi. Gemi dünyadan ayrıldıktan sonra soğukta bıraktığım Samira ve Nordin'in başına geleceğini düşündüğüm şeylerdi. Weesp sığınağındaki insanların yüzleşmek zorunda kalmasından korktuğum şeylerdi.

"Sarılmak ister misin?" Kelimeler zorla dökülmüştü.

Yine de söyleyebilmiştim.

Iris, "Çok isterim," diye fısıldadı.

Gruptakilere motosikletin onların olabileceğini söyledim ve onlar da bana tekneleri bulma planlarını ve ellerinde anahtar, şifre ya da doğru parmak izi olmadan nasıl çalıştıracaklarını anlattılar. Kimse nasıl dümen tutulacağını bilmiyordu ama bir yolunu bulacaklarını ya da sığınaklardan deneyimli birini getirebileceklerini söylediler.

"İyi misin?" diye sordu Rens. Yanıma oturdu. Birkaç dakikada bir gözlüklerinin üzerindeki tozu temizliyor ve plastik merceklerin arkasındaki kocaman mavi gözleriyle bana bakıyordu. "Şaşırmış gibi duruyorsun."

"Böyle bir şey beklemiyordum."

Iris diğer tarafımdan gelerek bana çarptı. Birbirimize bakıp güldük. Gergindim ama doğru olanın bu olduğunun farkındaydım. Küçük bir insan çemberi ortamızdan yayılan ışığın etrafını kuşattı. Hayattaydılar, umutları vardı ve plan üretiyorlardı. Iris'in kelimeleri beynimde yankılandı: *İnsanlar birçok şeyi atlatabilirler.*

İlk defa insanların hayatta kalmalarına yardım ediyordum. Ve bunu yaparken gemiden yemek çalmıyor ya da kimseyi gemiye gizlice sokmuyordum. Samira ve Nordin gibiydim. Dr. Meijer gibiydim. Belki bir buçuk gün sonra Iris'le birlikte yaptığımız şeyleri düşünerek buradan ayrılacaktık.

Peki neden hâlâ bu kadar... bu kadar *mutsuzdum*?

Osman ayağa kalkarak, "Aç olan var mı?" diye sordu. "Denise, elimizde pek bir şey yok ama..."

"Ben almayayım," dedim.

"Neyse." Iris hemen yanımda o kadar yüksek sesle konuşmuştu ki olduğum yerde sıçradım. "Önceliklerimizi konuşalım. Helikopterlerin ne zaman geleceğini bilmiyoruz, bu yüzden..."

Osman'ın konuşmayı Iris'e bırakmasını izledim. Fenerinden çıkan ışık hemen önündeki koridoru aydınlatıyordu. Biraz ileride VIP bölümü vardı. Camı kırılmıştı ama gerisi mucizevi bir şekilde sapasağlamdı. Binanın aşağıda kalan bölümlerinin ne kadarının sağlam olduğunu merak ettim. Kafe, soyunma odaları, müze...

"Denise?" diye seslendi Iris. "Ben... Senin düşüncelerin..."

Sırtıma ağrı saplanıyordu. Iris neden bu kadar yüksek sesle konuşuyordu? Neden benim ne düşündüğümü soruyordu? Durumu benden iyi biliyorlardı. Hatta içlerinden bazıları kuru tarafa çıkıp hayatta kalan insanlarla konuşmuştu.

Uzakta Osman'ın fenerinin yönü değişti. Yan yan gitmesi gerekirken yukarıya doğru yöneldi ve bir koltuktan diğerine atlayarak koşmaya başladı.

"İşte." Iris, Kristin'in bacağının üzerinde duran haritaya bastırdı. Kâğıdın yırtılma sesi havaya yayıldı.

"Iris, ne yapıyorsun?" diye sordu Kristin.

"Ne oldu?" dedim.

"Buraya bak. Şuradan gitsek..."

Hiç düşünmeden kâğıdın delinen bölümüne baktım. Sonra yeniden Osman'a döndüm. Iris ona bakmamı istemiyordu. Nedense...

Osman'ın feneri yuvarlak mavi bir şeyi aydınlattı.

BÖLÜM 54

IRIS'İN GÖZLERİ KOCAMAN OLDU. "NISE. LÜTFEN ŞUNU aklından..."

Osman'ın önünde iki varil vardı. Üç. Fenerinin ulaşamadığı bölümlerde kaç varil olduğunu kimse bilemezdi.

Neler olduğunu anlamadan ayağa kalktım. Osman'a doğru koşmak üzereydim. Sonra ne yapacaktım? Varilleri elinden alıp tek başıma gemiye mi götürecektim? Osman neler olduğunu bile bilmiyordu. Feneri bıraktı ve varillerden birini açmak için iki elini kullandı.

Protein çubukları, diye düşündüm. *Diğer erzaklar bitince kullanacağımız protein çubukları.*

"Denise?" dedi Samira.

"Neler oluyor?" Rens bir bana, bir Iris'e bakıyordu.

Iris'le konuşmam gerekiyordu. Bana her şeyi açıklamalıydı. Hayır, yalan söyleyecekti. Bilmediğini söyleyecekti. Ben... Ben ne yapmam gerektiğini bilmiyordum.

Arkamı dönüp koşmaya başladım.

Olimpiyat Stadyumu'ndan ayrıldıktan beş dakika sonra, motosikletimi onlara bırakacağımı hatırladım.

Daha sonra geri getirebilirdim. Önce gördüklerimi Els'e anlatmalıydım. *Nassau* iki gün içinde dünyadan ayrılacaktı. Eğer

variller zamanında geri getirilemezse, bekleme listesindekilerin ve sevdiklerini gemiye aldırma umudu taşıyan herkesin hayalleri suya düşecekti. Els eğer gemiye daha fazla insan alamazsak bile başımızın dertte olduğunu söylemişti. Ufak bir gerileme bile yaşarsak yeniden toparlanacak kaynağımız olmayacaktı.

Motosiklet enkaza sürttü. Sol tarafta tehlikeli bir yarık oluştu. Sese irkilerek motosikleti yavaşlattım ve normal çalıştığını fark edince yeniden hızlandırdım. Eve gitmeliydim. Hepsini harfiyen ezbere bilsem de kedilerin tüy dökmesiyle ilgili olan bölümün tüm sayfalarını okumak istiyordum. Fakat bunu havalandıktan sonra yapabilirdim. Variller önce geliyordu. Els'e haber verecektim, o da kaynakları toplamaları için dışarı insan gönderecekti. Hırsızlığın Iris gemiye geldikten sonra yaşanmış olmasını görmezden geliyordum ama oradakiler ister çalınmış, ister sele kapılan variller olsun, hepsini geri getirecektik. Bunu kutlayacaktık.

Bükülmüş bir sokak lambasının etrafından geçtim ve pusulamı güneye doğru ayarladım.

Kutlayacaktık.

Samira ile Nordin'i ve onların ailelerini, Osman'ı, Rens'i, Kristin'i ve stadyumun diğer tarafındaki isimsiz silueti hiçliğin ortasında bırakacaktık. Iris onların yanında kalacaktı. Varilleri biliyordu ve yalan söylemişti. *Nassau*'dan atılması kesindi.

Arkadaşlarıyla tanışmamdan ve bana yaşadıklarını anlatmasından sonra bile yalan söylemeye devam ediyordu.

Gözlerimdeki yaşlar görüşümü bulanıklaştırdı. Boş bir alanda motosiklete gaz verdim. Akıntı bana doğru çarpıyordu ama motosikleti sıkı tuttum. Zorunda kaldığım zaman yavaşlıyor, imkânım olduğu zaman hızlanıyordum. Kırılmış ağaçlar, dallar, kökler ve birbirlerine bağlı eski telefon hatlarının arasından geçiyordum. Yüksekte kalan bir otobanın etrafından dolaşmak için başka bir yola saptım. Önümde yine bir açıklık vardı.

Ne yapacağımı bilmiyordum.

Henüz karar vermeme gerek yoktu. *Nassau*'da karar verebilirdim... Belki Fatima'yla konuşurdum. Hızlandım. Dünya bula-

nıklaşarak yanımdan aklamaya, karanlık tenime değmeye, soğuk rüzgâr yanaklarımı yalamaya başladı.

Motosiklet titredi.

Bir anda motosikletin daha önce de titrediğini ve bunu mühendislere söylemeyi unuttuğumu hatırladım. Hızla ve birden yavaşladım. Tiz bir ses çıktı.

Motor durdu.

"Hayır," dedim.

Motosikletin yan ışıkları bir kere, iki kere yanıp söndü ve sonra tamamen söndü.

"*Hayır*!"

Motosiklete sıkı sıkı tutundum.

Uzun bir süre bırakmadım.

Sonra avcumun içiyle vurdum. Motoru yeniden çalıştırmayı denedim. Hiçbir şey olmadı. Motosiklete yeniden vurdum. Çığlık attım. Ön tarafa tekme atmak için eğildim. Motosiklet sağa sola sallanıyordu. Su bana çarpıp geçiyordu.

Koltuktan kalkıp bacaklarımı koyduğum yerde durabilmek için eğildim. Kolumu dizime sarıp başımı koltuğa koydum.

Akıntı motosikleti kaldırıp indiriyordu. Beni doğuya doğru sürüklüyordu. *Nassau*'dan uzağa. Iris'ten uzağa.

"Ne yapacağımı bilmiyorum," dedim.

"Ne yapacağımı bilmiyorum," diye yineledim.

Tekrardan ve daha yüksek sesle, "Ne yapacağımı bilmiyorum," diye bağırdım.

Cümle bir ritme dönüştü. Kelimeler beni suyun üzerindeki motosiklete zincirliyordu. Motosiklet, düşüncelerimin büyüyüp beni yutmasına engel oluyordu. "Ne yapacağımı bilmiyorum."

Yine bağırdım. Sesim suyun üzerinde sekti.

Zaten ne yapacağımı bilsem bile bir şey *yapamazdım*. Mühendislere mekanik bir sorun olduğunu bile söyleyemiyordum. Ablamın bana güvenmesini sağlayamıyordum. Yataktan bile kalkamıyordum.

Başımı koltuğa bastırdım. Aylar önce kuyrukluyıldızın ha-

berini aldığımda vazgeçtiğim şeyleri hatırladım. O ekim günü hayvan barınağında güçsüz olmaktan, kedilerden ve kendimden vazgeçmiştim. Dokuz gün önce annem evin içinde dolaşırken salonun ortasında durup vazgeçtiğimi hatırladım: *Geç kaldık*. Hayatta kalma şansım olmadığı için vazgeçmiştim. Ama şimdi farklıydı. Gece karanlığındaki gökyüzüne doğru baktım ve vücudumu bir kez daha bıraktım, bir kez daha, bir kez daha, *pat pat pat*. Ve vazgeçtim... hayatta kalma şansım olmadığı için değil.

Çünkü şansım vardı.

Hayatta kalabilirdim.

Ama artık bir önemi kalmamıştı. Buradan kurtulsam bile, kurtulan kişi asla olması gerektiği kişi olamazdı.

Vazgeçtim. Sustum.

Sonra, "Pekâlâ," dedim.

Gözlerimi açtım. Karanlık rüzgâr yanağıma çarptı. Önüme baktım ve derin bir nefes aldım. "Pekâlâ."

Uyarı, metin düzeltme, annem için endişelenme, yolcuların sorularını duymazdan gelme, Dr. Meijer'le koridorda karşılaşmamak için çaba sarf etme yoktu artık.

Maskemi temizleme, çantamı hazırlama, saçımı sıkı bir at kuyruğu yapma, karanlık sokakların arasından geçme, girdaplara ve enkazlara dikkat etme, dışarı çıktıktan sonra kıyafetlerimi kurutma yoktu.

Kafamı hâlâ koltuğa bastırıyordum, *tak, tak, tak*, ama daha hafifçe bastırıyordum.

Hafiflemiştim.

"Pekâlâ."

Uzun bir süre boyunca başka bir şey söylemedim.

Akıntının beni nereye sürüklediğini bilmiyordum. Bir kere suya düştüm. Üşümüş, şaşırmış ve kolumun acısından titreyerek motosiklete geri çıktım ve çantamdaki ultra emici havluyla kendimi kuruladım.

Su etrafımda dönüyor ve beni boşluğun ardındaki boşluğa çekiyordu. Ağaçların dalları içine girdi ve yarım saat sonra oradan

çıktı. Motosiklet yeniden açıklığa çıkana kadar duvarlara çarptı, çarptı ve çarptı.

Bazen fenerimle etrafıma bakıyordum ama geldiğim mahalleyi tanımıyordum.

Çoğunlukla olduğum yerde oturuyordum. Başımı bastırıyordum. Iris'in iyi olmasını diliyordum. Annemin havalanana kadar bulunmamasını diliyordum. Babamın durumunu merak ediyordum.

Beni gecenin ilerleyen saatlerinde o hâlde buldular. Üşümüş, kirli ve sessiz.

"Tatlım, lütfen benimle konuş." Bu Surinamlı mühendisti. Beni motosikletinin arkasına oturtmuştu ve karanlığın içinden ilerliyorduk. Bize çarpan suyun, yanımızdan geçen rüzgârın sesi duyuluyordu bir tek. Ve onun sesi. Kendini duyurmak için bağırması gerekiyordu. Her zamanki dostça sesi kulak tırmalayıcı ve tuhaf çıkıyordu.

Ve bunu bana daha önce de sormuştu.

"Dışarıda ölebilirdin. Eğer motosikletinin nerede olduğuna bakmasaydık..."

Beni takip edebileceklerini bilmiyordum. Bu bana mantıklı gelmiyordu.

Endişelenmem gereken daha fazla şey vardı. Gözlerimi kapalı tuttum. Yanımızdan akıp giden dünyayı, motosikletin çok hızlı ve çok soğuk, gri ve kahverengi ışıklarını görmek istemiyordum.

"Bir şey mi oldu?" diye sordu.

Kaptan van Zand'ın kardeşi, "Onunla ilgilenme işini gemidekilere bırak, Antonia," diye bağırdı diğer motosikletten. Rüzgâr söylediklerinin yarısını kesiyordu.

Antonia yine de denemeye devam etti.

Nassau'nun gürültüsüne ve aydınlığına yaklaştık. *İstemiyorum*, diye düşündüm. *Yapamam*. Antonia'nın elleri birden önüme çıktı. Kendimi geri attım. Neredeyse motosikletten düşecektim.

"Hey! Hey! Tatlım. Ben sadece... sana yardım etmeme izin ver."

Bacaklarım koltuğu sıkmaya başladı. Antonia yanaştığımız rampanın üzerinde duruyordu ve ellerini bana doğru uzatmaya devam ediyordu.

"Ben..." İç çekti. Geri gitti. "Özür dilerim."

Yeterince uzaklaştığında yavaş ve sağlam adımlarla motosikletten indim. Bacaklarım titriyordu. Saatlerce süren sallantıdan sonra rampanın dengeli durması tuhaf geliyordu. Gözlerimi yükleme alanına diktim ve geminin dışından gelen mühendisleri görmezden gelmeye çalıştım. Bazıları bana seslendi. Kaptan van Zand'ın kardeşinin ve Antonia'nın yanından geçerek rampadan çıkmaya başladım. Kamaramı bulmalı, Iris'in geri dönüp dönmediğini öğrenmeli ve döndüyse konuşmak isteyip istemediğini...

Ağzımı açmadan inledim.

"Güzel," dedi Anke uzaktan. "Onu bulmuşsunuz."

Birkaç saniye sonra görüş açıma girdi. Bir tutam kızıl saç ve dümdüz olmuş dudaklar. Bir yandan tırnaklarını kemirirken, bir yandan da bana ters ters bakıyordu.

"Hücreye atın."

BÖLÜM 55

GEMİYE TEK BAŞIMA BİNMEME İZİN VERDİLER. KASkatıydım. Omuzlarım çökmüştü. Bana bir şeyler söylemeye devam ediyorlardı ama söylediklerini bölük pörçük duyabiliyordum. Tüm dikkatimi nereye gittiğimize veriyordum ve saatlerdir zifiri karanlıkta olduğum için gözlerim koridorun loş ışıklarına karşı bile hassastı.

Yine de şunları anlamıştım:

Iris'ten şüphelendikleri için kano ve motosiklete takip cihazı takmışlardı. Bizi Olimpiyat Stadyum'una kadar takip etmişlerdi ve beni birkaç dakika farkla kaçırmışlardı. Iris'i ve varilleri bulmuşlardı. Benim gibi onlar da olan biteni anlamışlardı. Varilleri hızla gemiye geri getirmişlerdi.

Ondan saatler sonra benim nereye gittiğimi merak etmişlerdi.

"Bilekliğini almam gerekiyor." Anke tanımadığım bir yerde bir kapının önünde durdu. Pencere yoktu. Iris burada mıydı? Burası bir hücre miydi? Gemide hücreye ihtiyaç duyacaklarını hiç düşünmemiştim. Neden uğraştıklarını bile anlamamıştım.

Bizi neden dışarı atmadıklarını da anlamamıştım. Önünde sonunda atacaklardı.

Anke bileğimi tuttu. Tırnakları derimi kesti. Başparmağını bilekliğime taktı. Uyguladığı baskı vücudumdaki tüm sinirleri aya-

ğa kaldırdı ve tüm vücudumu harekete geçirdi. Çığlık attım ve kolumu geri çektim. O hızla dönerek kapıya çarptım.

Gözlerimin içine bakarak, "Peki, kendin çıkar," dedi. Kalbim saatte bir milyon kilometre hızla çarpıyordu ve ışıklar hâlâ çok parlaktı. Gözlerimdeki yaşlardan Anke'yi belli belirsiz görebiliyordum. "Çıkarmıyor musun? Sabrım tükeniyor." Yeniden kolumu tuttu. Çığlık attım ve yeniden gözyaşlarına boğuldum. Duvara yapışık olduğum için gidebileceğim bir yer yoktu. Yaralı kolumu duvara çarptım. Acı tüm vücuduma yayıldı. Sanki o demir çubuk yeniden derimi kesiyor ve kaslarımın içine giriyor gibiydi.

Anke bilekliğimi çıkardı ve beni geri itti. Kaptan van Zand'ın kardeşi kapıyı açtı. Dengesiz adımlarla geri geri gittim. Yeniden çığlık attım. Ya da hâlâ çığlık atıyordum. Emin olamıyordum.

"Neden senin gibi birini gemiye aldılar ki zaten?" Anke'nin tükürükleri yüzüme sıçradı. Yüzüne vurmuş olmalıydım çünkü dudaklarından kan geliyordu.

Kapı hızla kapandı.

Kendimi yere bıraktım. Zorlukla nefes alıyordum. *Neler... Neden... Nerede...*

Uzaklaşmalarını dinledim. Anke'nin sesi öfkeli geliyordu. Yüzümde onun tükürükleri vardı. Küçük noktacıkları hâlâ hissedebiliyordum. Yüzümü temizleme ve her şeyi düzeltip eski hâline getirip yeniden benim yapma arzusuyla yanıp tutuşuyordum. Suya ve havluya ihtiyacım vardı. Sırt çantamda ikisi de vardı ama... çantanın ağırlığını hissetmiyordum. Çantamı almışlardı. Motosikletle gelirken de sırtımda mıydı? Hatırlamıyordum.

Üzerimde bir tek kirli montum vardı.

"Şerefsizler." Iris yanıma geldi.

İrkildim. Burada olduğunu fark etmemiştim bile. Arkasına doğru baktım. Yukarıdaki kamaramızdan daha küçük bir odadaydık ve içeride yukarıdakilerle aynı iki tane yatak ve iki tane başucu masası vardı. İlerideki açık kapının ardında lavabo ve banyo fayansları görünüyordu.

"Seni bulduklarını söylediler. Çok merak ettim. Seni aramaları için onlara bağırdım. Ben..."

Kollarını uzattı. Gözlerinde tuhaf bir bakış vardı. Donuk gibi ya da bir şey sorar gibi... Geri çekildim. Hâlâ titriyordum. Kollarının etrafımı saracağı düşüncesiyle yumruklarımı sıktım.

Yüzümü yıkamam gerekiyordu.

Onun yerine oturdum. Bir süre sonra öne arkaya sallandığımı fark ettim. Iris bana bir şeyler söylemeye devam ediyordu. Sanırım bilekliğim ve varillerle ilgili konuşuyordu.

Kendini topla, dedim kendi kendime. *Kendini topla.*

Fakat toplayamadım.

"Beni dinlemeyecekler." Iris yataklardan birinin üzerine oturmuş ve bacaklarını kendine doğru çekmişti. "Varilleri çalmadığımı söyledim. Onları Osman buldu. Sele kapılıp gidenler olmalı. Yalan söylediğim için özür dilerim... Amacım..." Sesi titredi. "Arkadaşlarımın varillere *Nassau*'dan daha çok ihtiyaçları var. Bunu anlıyorsun, değil mi? Lütfen anladığını söyle.

"Variller çalıntı olsun ya da olmasın Kaptan van Zand'ın beni gemiden atacağını biliyorum ama onlara senin hiçbir şey bilmediğini söyledim. Yine de bana yardım ettiğini sanıyorlar. Emin olana kadar bizi burada tutacaklar. Varillerin içinde ne olduğunu öğrenmeye çalışıyorlar. Sanırım bizi şimdi atarlarsa insanlara gemiden bahsetmemizden korkuyorlar. Fırlatma gününe kadar bizi burada tutabilirler. Sana bunlardan bahsettiler mi?

"Beni duyduğunu sanmıyorum."

Kahkahası hıçkırığa dönüştü.

Duyuyordum. Sadece ne söylemem gerektiğini bilmiyordum. Ya da nasıl söylemem gerektiğini. Kelimeler beynimin içinde dolaşıyor ama doğru biçimi alıp dilimin ucuna gelmiyorlardı.

Ayağa kalkarak montumu ve atkımı omzumdan sıyırdım. Ardından yüzümü yıkamaya gittim.

• • •

Iris sağ taraftaki yatağın üzerinde oturuyordu. Bense diğer yatakta battaniyenin altına kıvrılmıştım. Gözlerimi kapatmıştım. Ayağa kalkacak olursam yorgunluktan yere yığılacağımı düşünüyordum ama uyuyamıyordum.

Iris ara sıra bana bir şeyler söylüyordu. "Kaptan van Zand varilleri geri aldı, değil mi? Kavga çıkmış mı? Arkadaşlarım yaralanmış mı?"

Sonra şöyle dedi: "Eskiden neredeyse hiç konuşmadığını unutmuşum. Tuhaf değil mi?"

Ya da: "Karar bizim lehimize çıkmayacak. Hiç çıkmaz zaten."

Ya da başka şeyler söyledi. Onu dinlemek için dikkatimi toplamam gerekiyordu ve ben bunu yapamıyordum.

O yüzden sessiz kaldım.

Keşke düşüncelerim de sessiz kalabilseydi.

Kapı sessizce vuruldu. Sonra bir fısıltı geldi. "Benim, Sanne. Sizler..."

Iris kapıya doğru bağırdı. "Sanne!"

Bense olan biteni yataktan izliyordum.

"Çok vaktim yok. Fatima onları oyalıyor. Ne oldu? Denise nerede?"

Iris kapının önünde durdu. Sanne'nin öbür taraftaki siluetini hayal edebiliyordum. Parmaklarım saçımın bir buklesine takılmıştı ve sürekli olarak onu aşağıya doğru çekiyor ve geri bırakıyordum.

"Denise burada."

"Denise, iyi misin?"

Iris omzunun üzerinden bana baktı. Sanki bir şey bekliyor gibiydi. "Denise... gergin. Konuşmak istemiyor."

"Bir şey mi yapmışlar?"

"Bilmiyorum."

"*Sen* iyi misin?"

"İyiyim." Iris iyi *görünmüyordu*. Ağlıyordu. O kadar tuhaf görünüyordu ki ona arada bir gizlice bakıyordum. Değişmişti. İyi değildi. O ve dünyanın kalanı normale dönene kadar gözlerimi kapatmak istiyordum. "Sanne, varilleri çaldığımızı düşünüyorlar. Bizi gemiden atacaklar. Ama beni dinle. İki gün önce Denise'le birlikte annemizi gemiye soktuk. Anke onu buldu ve bize şantaj yaptı. Sonra biz de ona şantaj yaptık ve annemi saklamamıza yardım etmesini sağladım. Ancak Anke hakkındaki her şey bilekliklerimizde. O da bunu biliyor olmalı ki gemiye gelir gelmez bilekliklerimizi bizden aldı. Şimdi Kaptan'a annemizi söylememesi için hiçbir neden kalmadı. Eğer ondan bahsedecek olursa Denise'le gemiden atılmamız kesinleşir. Eğer onları Denise'in varillerle bir alakası olmadığına ikna edebilirsem ki zaten yoktu onları bilen tek kişi bendim, onun bir şansı olabilir. Belki. Eğer annemi bulurlarsa onun da şansı olmaz."

Sanne bir dakika boyunca hiçbir şey söylemedi. "Annenizi Anke'den saklamamı mı istiyorsunuz?"

"Tanrım... Ben... Ben bilmiyorum! Seni de bu karışıklığa dahil etmek istemiyorum. Ama ne yapabileceğimizi bilmiyorum. Fırlatmaya bir buçuk gün var ve bu süre boyunca onu Anke'den saklamak zor olacak."

"Yardım edebilir miyim bilmiyorum."

"Belki..." Iris başını kapıya dayadı. "Eğer annemi saklayacak bir yer bulamazsan, onu gemiden çıkarabilir misin?"

"Emin misin?"

"Yoksa bulunacaktır."

"Nasıl yapabileceğimi... Kahretsin! Fatima mesaj attı. Birinin geleceğini söylüyor..."

"Els." Yavaşça söylemiştim. "*Els*."

Iris döndü. Gözleri açılmıştı. Bana doğru bir adım attı ve durdu. "Sanne, Els Maasland'dan yardım iste. Ona her şeyi anlat."

"Anladım. İyi şanslar."

Sanne'nin adımları uzaklaşırken Iris, "*Teşekkür ederim*!" diye bağırdı. Bana döndü ve birkaç adımda yatağın yanına geldi. Göz

seviyeme inmek için eğildi. "Hey, tatlım," diye fısıldadı. Sanki her şeyi kontrol altına almış gibi sakin bir ses tonuyla konuşmaya çalışıyordu. "Hey. Daha iyi misin?"

Yüzü kabarmıştı, gözleri şişmişti. Bana annemi hatırlatıyordu.

Birden neden onu oyun parkında bulduğumdan beri bana annemi hatırlattığını anladım. Çünkü annem benim iyiliğim için gülümsüyordu. Yalan söylüyordu.

Iris de yalan söylüyordu.

En azından artık bunu biliyordum. Bunu fark etmek, suyun yükseğe sıçraması beklentisiyle göle bir taş atmak ama karşılığında birkaç saniye içinde biten sessiz, minik dalgalar görmek gibi bir şeydi.

"Denise, lütfen. Endişeleniyorum. Benimle konuş. Yardım etmek istiyorum."

Iris gibi olmayan yüzü, kırmızı gözleri, yalvaran ses tonu beni zorluyordu. Ne yapacağımı bilmiyordum. Başka tarafa baktım. Sallanıyordum. Sallanıyor ve Iris'in siluetinin sakin ve açık gri duvarın önündeki yansımasının bulanıklaşmasına izin veriyordum. Duvardaki paneller arasında ince çizgiler vardı. Çizgiler yatay, uzun ve farklı kalınlıklardaydı. Çizgilerin kalınlıklarına bakıyor ve belli bir düzenle mi yoksa rasgele mi yapıldıklarını inceliyordum.

"Denise..."

Yüzümü kapattım. *Yeter yeter yeter.* Yalvararak başımı salladım, saçım yüzüme çarpıyordu, *yeter yeter yeter.*

"Lütfen!"

Dur, sadece dur, beni yalnız bırak, yeter yeter yeter, daha iyiye gidiyordum her şey sessizleşiyordu bunu bozma özür dilerim özür dilerim şu anda seninle konuşamam yeter yeter.

Dudaklarımı araladım. Dilim üst damağıma yapışmış hâlde hımlamaya başladım.

Uzun bir süre duyulan tek ses buydu. Bir mırıldı, gri bir duvar, vücudumdaki ve altımdaki şiltede bir sallantı.

BÖLÜM
56

ERTESİ SABAH SAAT SEKİZDE ANTONIA BİZE YEMEK getirerek beni şaşırttı. Bizi dışarıya attıktan sonra ölmemizde bir sıkıntı yoktu ama onların gözetimi altındayken aç kalmamızı istemiyorlardı.

Kaptan van Zand'ın kardeşi, Antonia'nın yanında duran Iris'e bakıyordu. Benim duyma alanımın dışında bir şeyler konuşuyorlardı. Antonia kafasını sallıyor ve bana bakıyordu. Duvara döndüm ve parmaklarımı panellerin ince çizgilerinin üzerinde gezdirdim.

(Deseni önceki akşam çözmüştüm. Tekrar eden bir düzende ilerliyor ama daha sonra düzen bozuluyordu. Önce bundan hoşlanmamıştım ama sonra neden olduğunu anladım ve neden daha önce çözemediğime takıldım.)

(En iyi günlerimden birinde değildim. Bunun farkındaydım.)

Kapı kapanınca Iris, "Hey," dedi. Tepsiyi başucuma koydu. "Başka bir şey verebilirler mi diye sordum ama..."

Tepsiye baktım. Portakal suyu. Elma ve armut cipsi. Tepsideki son yemeği de görünce dudaklarımı büzüştürdüm: Fındıklı ekmek.

"Kötü, değil mi? Sanki bilerek yapmışlar gibi." Kısık sesle bir kahkaha attı. "Fındıkları ayıklamamı ister misin? Önce ellerimi

yıkarım. İyice yıkarım. Sonra yemek istersen, bir tadına bakarsın. Ya da sana başka bir şey getirmeleri için burayı ayağa kaldırabilirim?"

Ekmeğe baktım. Çok fazla fındık yoktu. Ve açtım. Fark etmemiştim bile.

"Söylesene. Hayır, özür dilerim. Söyleme. Konuşmak zorunda değilsin. Sadece yapmamı istediğin şeyi nasıl işine geliyorsa öyle belirt." Iris kendini yatağa bıraktı. Ben cevap vermeyince derin derin ve yavaşça nefes alıp verdi.

Başımla ekmeği işaret ettim.

Iris tuvalete girdi. Kapıyı açık bıraktı ve ellerini yıkamasını izlememe izin verdi. Doğru söylüyordu: Ellerini iyice yıkadı. Tırnaklarını fırçaladı, iki kere sabunladı ve iyice duruladı. Dışarı çıkarken kapıya ya da başka bir yere dokunmadı.

Sonra başucuma geldi ve fındıkları ayıklamaya başladı.

İki saat sonra kapı açıldı. Yere bir şey bırakıldı.

Kaptan van Zand'ın kardeşi, "Görebileceğiniz iyilik budur," dedi.

Kapı yeniden kapandı.

Yere bıraktığı şeyi görünce içimde bir şey kıpırdandı. Düşünmedim bile. Yataktan indim, onu aldım ve yeniden battaniyenin altına girdim.

Kapağını açmadım. Elimde tutup göğsüme bastırdım. Sonra kapağındaki kediyle yüz yüze geldim. Kitabın köşelerini tenime bastırdım. Köşeleri hâlâ keskindi. Kitaba iyi bakıyordum. Parmağımı sayfaların üzerinde gezdirdim. Birbirlerine bağlandıkları ve ayrıldıkları yerlere dokundum.

Teşekkür etmedim.

Fakat Iris'e döndüm ve onun da gülümsediğini görene kadar tekrar tekrar başımla onayladım.

• • •

Gemi ara sıra titriyordu.

"Deneme mi?" diye sordum.

Böylece hem kendimi hem de Iris'i şaşırtmış oldum. Uyuduğu ya da düşündüğü yerden fırlayarak doğruldu. Sonra yeniden battaniyesinin içine girdi. "Evet," dedi. "Yarınki fırlatmanın kontrollerini yapıyorlar."

Kedilerin arka bacaklarını okumaya geri döndüm.

Akşam yemeği geldiğinde Iris, "Sanırım annemi bulamadılar," dedi.

Tepsiye baktım. (Pilav. Bezelye. Yapay tavuk şeritleri. Bir de sos vardı ama onu üzerine dökmek yerine ayrı bir tabağa koymuşlardı.)

"Bulsalardı bize söylerlerdi, değil mi?" diye sordu.

Ağzıma bir parça atıp cevap olarak bir şeyler geveledim.

"Umarım annem iyidir. Gerçekten." Iris çatalını kaldırdı. "Durumun ne kadar kötü olduğunu anlamaya çalışıyordum. Anke onu bulmuş olabilir."

Onu dinledim ama umursamadım. Kendi kelimelerimi söylemeye odaklanmıştım. "Sanne ve Els yardım etmiştir."

Iris hafifçe gülümsedi. "İyi arkadaşların var."

"Meraklandığını biliyorum. Özür dilerim. Ben sadece... çok..." Doğru kelimeyi bulamıyordum. Beynimin hem çok yavaş hem de çok karışık olduğunu nasıl anlatabilirdim? Enerjimin bittiğini? Denediğimi ve kendimi bırakmamak için bir tek bu gerçeğe tutunduğumu? Ya da belki de kendimi çoktan bırakmıştım ve şimdi parçaları nasıl toplayacağımı bilemiyordum?

Tek bir kelime söyledim. "Yorgunum."

"Sanne geldiğinde seni zorlamamalıydım."

"Vazgeçtim," dedim.

Iris çatalını kaldırdı. "Neyden vazgeçtin?"

Derin bir nefes aldım. Aklımdan yüzlerce şey geçiyordu. Bundan bahsetmemeliydim. Bunu hiç söylememeliydim. Duvardaki desene bakıp bir sonraki çizginin kalınlığını tahmin edebildiğim için mutlu olmalıydım... "Her şeyden."

Yaşlar pilavıma damlamadan yüzümü sildim.

Iris önce heyecanlı sonra daha sakin bir tavırla daha fazla soru sordu. Cevap vermeyeceğimi anladığı zaman sustu.

"Ne zaman hazır hissedersen," dedi.

Yemeği sessizlik içinde bitirdik.

Ertesi sabah geminin titremesi durmadı. Kapı açıldı.

"Hâlâ konuşmayacak mısın?" diye sordu Anke. "Bileklikleriniz burada." Benimkini yatağa attı, diğerini Iris'e doğru fırlattı. Iris bilekliğini açtı hemen.

Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Kullanıcı değişikliğini kabul etmediğimiz takdirde Anke benim ya da Iris bilekliğindeki videolara erişemez ya da onları silemezdi. Neden bileklikleri bize geri veriyordu ki?

"Silmişsin," dedi Iris.

Gözlerimi kırpıştırdım. Ancak biz kullanıcı değişikliğini onaylamadan Anke... Ah, Max! Annesini bana tercih edeceğini söylemişti.

"Neyi silmişim?" Anke, Iris'e bakarak gülümsedi. Farklı gözüküyordu. Daha sağlıklıydı. Biraz sonra neden olduğunu anladım. Mirjam'ın ölümünün üzerinden bir hafta geçmişti. Şiva bitmişti. Anke yeniden makyaj yapmaya başlamıştı. "Kıyafetleriniz ve diğer eşyalarınız." Tanımadığımız bir güvenliğin elinde duran sırt çantalarımızı işaret etti. "Onlara ihtiyacınız olacak. Bu arada Kaptan size bir şey söylemek istiyor."

Kaptan van Zand kapının önünde belirdi. İlk gün yükleme alanında annem ve Els kalacak bir yer isterkenki gibi görünüyordu. Bense kaptanın arkasından gemiye doğru hayretle bakıyordum.

Gemide beklediğimden uzun süre kalmıştım.

Kalmam gerektiğinden daha kısa kalmıştım.

Sonsuza kadar burada kalabilirdim. Bu duvarlar arasında, bu-

radan milyonlarca kilometre ötede, bugünden yetmiş yıl sonra, yaşlı ve gri saçlarımla ölebilirdim. Yatağımın yanında torunlarım ağlamamak için dudaklarını ısırıyor olabilirdi. Belki Max elimi tutardı. Ya da tanıma fırsatı bulamadığım başka biri.

Dışarıdaki suyun üzerindeyken vazgeçtiğim bir gelecek.

Gemiye geri döndüğüm için daha canlı bir hayaldi.

Kaptan van Zand ne kadar üzgün olduğunu, hayal kırıklığına uğradığını, varillerin ve Anke'nin annemiz hakkındaki suçlamaları arasında kaldığını ve bizi artık *Nassau*'da istemediğini söyledi. Bizim lehimizde bir kanıt çıkması için mümkün olduğunca beklediğini de ekledi.

Onu dinlerken parmaklarım bilekliğimi okşuyordu. Sığınaktaki kayıtlara bakmama gerek yoktu. Max, Anke'nin kayıtlarıyla birlikte onları da silmiş olmalıydı.

Kaptan van Zand işlerin farklı gitmiş olmasını dilediğini söyledi. Bize dışarıda iyi şanslar diledi. Sonra dışarı çıktı.

"Önden siz," dedi Anke.

Eşyalarımızı topladık. Üzerimizi giyindik ve odadan çıktık. Iris Anke'yle aramıza girdi. Kitabı göğsüme bastırdım. Kendi kendime sakin, sakin, sakin olmam gerektiğini söyledim. Bir süre daha kendimi tutabilirdim. Anke'nin liderliğinde koridorlardan ve meraklı yüzler arasından geçerken ve dışarıda bizi bekleyen dünyaya doğru ilerlerken, *Sakin*, dedim.

"Denise, hiçbir şey yapmadı," dedi Iris. "Varilleri kontrol edecektiniz. Onların çalıntı olmadığını anlamış olmalısınız."

Ayaklarımızın altındaki gemi titriyordu. Kitaba daha sıkı sarıldım. Yükleme alanından geçerken insanlar fısıldamaya başladı. Bazıları başlarını önlerine eğmiş şekilde duvara yaslanmıştı ve sessizce burunlarını çekiyorlardı. Çoğu havalanacakları için heyecanlıydı, hazırlıkları bitirmek için var güçleriyle çalışıyorlardı. Bizi görmemişlerdi bile. Rampa kaldırılmıştı ama duvarda ufak bir çıkış vardı.

Karanlığa açılan bir kapı.

Sesler kesildi. Durdum. Karanlık üçgene baktım.

Iris, "Başımızın çaresine bakacağız," diye fısıldadı. "Başaracağız. Birlikte olacağız. Arkadaşlarımız var. Tamam mı?"

"Tanrının adını veriyorum ki..." Anke bana doğru yürüdü.

Yeniden yürümeye başladım. Sesler geri geldi. İnsanlar kutuları bağlıyor, el arabalarını sürüklüyorlardı. Gemi dünyanın ekseninden çıkacağı için her şey yer çekimsiz ortama göre ayarlanmış olmalıydı.

"Siz..." diye bağırdı bir ses.

"Bu tarafa!"

"Kahretsin! Çocuklarımla konuşmalı..."

"Bu kızlar?.."

Kapıya yaklaşmıştık. Daha da yaklaşmştık. Iris kulağıma bir şeyler fısıldıyordu.

"Diğerlerini kontrol edin!"

"Kabiliyetsiz adamlar onları nereye..."

"Şu ikisini daha önce atamazlar mıydı? Onların yerine geçebilecek arkadaşlarım vardı!"

Kimseyle vedalaşmamıştım. Els'le, Fatima'yla ya da bir başkasıyla. Els en azından birkaç varilin geri dönmesine sevinmiş olmalıydı. Ve bizim yerimize kimsenin gelmeyecek olmasına.

Yine durdum. Sanki derimin altındaki bir şey görünür olmaya başlamış gibi, *Aah*, diye geçirdim içimden. *Ah. Tabii ki.*

Anke beni tutmak için elini kaldırdı ama Iris önünü kapattı. "Sakın buna *cüret*..."

"Els," dedim yüksek sesle. "Hırsız Els."

Gemiye doğru koştum.

BÖLÜM 57

GÜVENLİKLER KOŞMAMI BEKLEMİYORLARDI.

İşçilerin arasından eğilerek geçtim. Saniyeler içinde yükleme alanından çıkmıştım. Sola döndüm, düz gittim ve merdivenlerden çıktım. İzimi kaybettirdiğimi düşünüyordum. Els'i bulduğum sürece bunun bir önemi yoktu.

Koşarken düşünceler beynimde çalkalanıp durdu. Kitabı vücuduma yakın tutuyordum. Tek elimi Els'in ofisinin kapısına vurdum. Burada olmayabilirdi. Diğerlerinin yanında, hazırlanıyor olabilir...

Kapı inleyerek açıldı. Tüm düşüncelerim kesildi. Geri çekildim.

"Denise?" Els başını kollarının arasından kaldırdı. Gözleri şişmişti.

Kafamı toparladım. Ne söyleyeceğimi biliyordum. Aptal kapı... Şimdi biliyordum ve sadece...

Sakin, sakin, sakin.

"Sen. Hırsız sensin." Kelimeleri ağzımdan çıkardım ve kalanın gelmesini bekledim. Kısa ve basit cümleler kuruyordum. "Yeni yolcu istemiyordun. Varilleri sen çaldın. Erzak sıkıntısı yaratmak için onları sakladın. Böylece kimse yeni birini getiremeyecekti." Kendimi düzelttim. "Kaptan yeni yolcu alımını onaylamayacaktı."

"Ben..."

"Erişim iznin vardı. Ve nedenin de. Güvenli bir alan yaratmak istedin. Sonrası için de yedek erzak. Sen... Varilleri sen ayrıştırıyordun. Olimpiyat Stadyumu'nda bulunanlar ise... Hepsine bir numara vermiştik. Onların çalıntı olmadığını kanıtlayabilirdin. Iris'i ve beni serbest bırakmalarını söyleyebilirdin. Fakat bunu yapmadın. Çünkü bir günah keçisine ihtiyacın vardı."

Els uzun bir süre bana baktı. Sonunda, "Senin kalman gerektiğini söyleyecektim. Gerçekten. Son anda, yeni bir yolcu almamız mümkün değilken varilleri tanımlayacaktım. Bunu planlıyordum."

"Ama yapmadın."

"Annen." Els gözlerime bakmaya çalışıyordu. "Durumun ne kadar kötü olduğunu biliyordun, kuralları biliyordun ve *anneni* gemiye getirdin. Bir uyuşturucu bağımlısını. Sana yardım ettim ve sen... sen bana ihanet ettin." Sanki başka bir şey daha söyleyecekmiş gibiydi ama vazgeçti.

"Ona ne yaptın?"

"İstediğiniz şeyi. Havalimanına döndü. Sanne ile birlikte geç olmadan onu dışarı çıkardık. Anke kaptanı onun yanına götürdü. Aptal durumuna düştü."

Bu beni gülümsetmişti. Tekrarladım, "Hırsız sensin."

Ne elde edeceğimi bilmiyordum. Buraya gelmek doğru ve tek hamleydi ama şimdi aptalca geliyordu. Gerçek ne olursa olsun, Iris yalan söylemişti. Kayıp varillerin yerini bizden gizlemişti. Gemide kalmasına izin verilemezdi.

"Seni serbest bırakmaları için bir plan yaptım gerçekten. Kuralları çiğnemiş olsan bile. Sonra dakikada... Hâlâ yapmalı mıyım diye düşünüyordum."

Artık bir önemi yoktu. Els istediğini yapabilirdi. Az insan, çok yemek. Uyuşturucu bağımlısı, yalancı kız kardeşler, hain yardımcı yoktu.

"Vazgeçtim," dedim Els'e.

Güvenliklerin ayak sesleri yaklaşıyordu.

Kendime geldim. Koridora çıkıp tutacakları şey bedenim yerine kitapmış gibi ona iyice sarıldım. "Lütfen hayır... ben geliyorum, yapmayın..."

"Bir dakika." Els sandalyesini geriye iterek ayağa kalktı. "Denise bana doğru bilgiye ulaşmama yardım etti. Takıldığım yeri bana söyledi. Iris haklıydı. O variller çalınan variller değil."

Güvenlikler yavaşladı.

Els, "Kaptan van Zand'ı çağıralım," dedi.

Els'in bana kefil olması yeterliydi. Eğer kalmak istersem kalabilirdim.

Ancak ne kadar yalvarırsam yalvarayım, Iris kalamayacaktı.

Günlerdir kayıp varillerin yerini bilen ve yalan söyleyen kız kalamazdı.

Yükleme alanının dışındaki koridorda oturup insanların telaşla gidip gelmesini izledik. Yani Iris izledi. Ben botlarıma, kitabıma ve ellerime bakıyordum.

"Neredeyse rahatladım biliyor musun?" dedi Iris. "Arkadaşlarıma ve sığınaktakilere yardım etmek istiyordum. Başka kimseye değil. Gemiden ayrılmayı *tercih* edebilirdim, eğer..."

Elini aramızdaki boşluğa koydu. Başımı salladım. Kirpiklerimi ıslatan yaşlardan kurtulmak istiyordum.

Doğru olan bu değildi.

Tek yapabildiğim başımı sallamaktı. Saçlarım yüzümü okşadı. Bir dakika daha oturduk. Iris'in eli gitgide yaklaşıyordu.

Bilekliğim titredi. Ekranda görmeyi beklediğim son kişinin ismi belirdi. Özür dilemek isteyen Els değildi, bağırmak isteyen Anke değildi, buradan çıkamadan döndüğüm için bana hoş geldin demek isteyen Fatima değildi.

Max'ti.

Söylediği ilk şey, "Özür dilerim," oldu. Yüzü kolumun yukarısına yansıdı. Aynı dağınık sarı saçlar, yuvarlak surat ve her daim şaşkın yüz ifadesi. Tıraş olmuştu. Projeksiyonla yüz yüze

gelebilmek için kolumu dizimin üzerine koydum. "Dosyaları sildiğim için özür dilerim. Annemin gemiden atılmasını istemedim. *Senin* de atılmanı istemedim ama sadece... Neyse, varillerle ilgili son haberleri aldım. Her şey güzel. Senin bir şey çaldığını hiç düşünmedim. Kanıtının olmasına sevindim. Bu biraz, evet..." Saçıyla oynadı. "Kalmana da sevindim. Söylemek istediklerim bunlardı."

"Ben kalabiliyorum," dedim ona, "ama Iris kalamıyor." Bir sonraki kelimeleri söylemeden önce durdum ama düşündüğümden daha kolay oldu. Sanırım günlerdir bunu düşünüyordum. "Gemiden birlikte gidiyoruz."

BÖLÜM 58

"NE?" DİYE SORDU IRIS.

"*Ne* yapacaksın?" diye ekledi Max.

"*Nassau*'da işe yaramıyorum. Denedim. Yapamıyorum. Iris'i de bırakamam. Yani..."

"Denise, bunu yapamazsın. Benim için yapamazsın."

"Bir şey olmaz," dedim. "Arkadaşlarımız var. Onlar hayatta kalıyorlar. Biz de kalabiliriz."

"Ama..." Max gözlerini kırpıştırıyordu. "Bu çok tehlikeli. En az bir sene karanlık olacak."

"Dışarıya çıkıyorum. Bunu biliyorum."

"Her yerde toz var."

"Denise." Iris önüme geçti. Koridordaki gürültüye ve altımızda titreyen gemiye rağmen tek gördüğüm oydu. "Emin misin?"

Emin miydim?

Els'le sabahın erken saatlerinde çalışmaya başladığımızı düşündüm. Sığınaktaki insanları düşündüm. Başımı defalarca yukarı aşağı salladım.

"Sel," dedi Max. "Dışarıda sel olduğunu biliyor musunuz?"

"Biliyoruz," diye çıkıştı Iris. "Doğuya giden helikopterlerden birine binebiliriz."

"Helikopterler mi?" Max yüzünü ovuşturdu. "Anlamıyorsunuz. Bu çok tehlikeli! Zaten... zaten yaralısın."

"Max, neler oluyor?" Uykulu gözlerine baktım. "Neyi anlamıyoruz?"

"Vaktiniz var mı?"

Iris yakınımızdaki güvenliğe baktı. "Neredeyse. Vedalaşmak için bize birkaç dakika verdiler. Ne oldu?"

"Sadece... Sadece..." Bir parmağını kaldırdı. "Bekleyin. Bekleyeceğinize dair bana söz verin." Projeksiyon kapandı.

Bunu yapıyor muydum? Bunu yapıyordum. *Nassau*'dan ayrılıyordum. Bunu düşününce hem vücudumu ateş basıyor hem de üşüyordum.

"Neden bahsediyordu?" diye sordu Iris.

Omuz silktim.

Bana yaklaştı. "Emin misin?"

Emin miydim? Yeniden düşündüm ama Iris'in ellerini yıkayıp ekmekteki fındıklarını ayıklamasına ve kitabımı bana getirmeleri için onları ikna etmesine tanık olmuştum. Ona ihtiyacım vardı. Bu gezegenden gidip onun başına ne geldiğini bilmeden yaşayamazdım. *Bundan* emindim.

"Sanal gerçeklik odasında olanlar için özür dilerim," dedi. "Tüm dikkatimi seni düzeltmeye verdiğim için *sana* yeterince odaklanamıyordum. Dışarıdayken benimle *konuş*. Yardım iste. Bu sefer seni dinleyeceğim. Söz veriyorum."

Bilekliğim titredi. Iris'inki de. Ve güvenliklerden birinin bilekliği ve koridordaki diğerlerininki de titredi. Birinci seviye duyuru gelmişti. Daha önce geminin fırlatılış zamanıyla ilgili de bir duyuru almıştık. Bir düzenleme bekliyordum zaten ama onun yerine Max'in yüzü önüme yansıdı ve görebildiğim kadarıyla bir düzine kadarı daha koridora yayılmıştı.

"Ah, merhaba," dedi. "Birçoğunuz beni tanıyorsunuz. On dakika sonra *Nassau*'nun fırlatma işlemi başlamış olacak. İki saat sonra da yerden ayrılacağız. Bu yüzden ben, şey..." Bana baktı sonra da ne söyleyeceğini unutmuş gibi kameraya döndü. Son-

ra yüzü aydınlandı. "Ben sistemi bozdum. Fırlatmayı geciktiriyorum. Size bu zamanı... elimize geçen bilgileri anlamanız için ayırıyorum. Bir: İki gün önce aldığımız radyo sinyalleri hakkında bir duyuru vardı. Mesajlar ülkenin doğusundan geliyor dendi ve yardım için helikopterleri hazırladıklarını söyledikleri iletildi. Bu bir yalandı. Helikopterden bahsedildiğine dair bir kayıt yok elimizde. Şey, bu duyurunun emrini kim verdi bilmiyorum ama biri sizleri sığınaktakilerin iyi olacağına inandırmak istedi. Ama onlar iyi değiller. İyi olabilirler ama bunun nedeni... Konuşma yapmakta çok kötüyüm. Bakın. Bu video Weesp yakınlarındaki bir sığınakta kaydedildi."

Tanıdık bir görüntü gözümün önüne geldi. Polonyalı mülteciyle yaptığım konuşmanın kayıtları. Max sesi kısmıştı. Bazı yerleri hızlı geçiyor, bazı yerleri yavaş oynatıyordu. Daha çok etrafı çektiğim yerleri gösteriyordu. İnsanlar uyuyordu. İki genç birbirlerine sarılmıştı. Çabuk ayrılan bir kavga göründü.

Bazen Max sesi de açıyordu: Bir bebeğin ağlamasını, yaşlı bir adamın burnunu çekmesini ve çocukların oynarkenki gülüşmelerini gösteriyordu.

Ve Polonyalı adamın son kelimelerini de kullanmıştı. Oğluna sarılıp kameraya doğru yaklaşıyordu. "Çok yakınız ama çok korkuyoruz. Hepimize yetecek kadar sal inşa edemeyiz. Bu gerçek. Bu yüzden şimdilik kimse gitmiyor. Burada yemeğimiz kalmayabilir ama eninde sonunda bizi bulacaklar."

Max kayıtlar birkaç saniye içinde bitmeden videoyu durdurdu. Onun videosu bir dakika ya da daha az sürmüştü.

"Bu üç gün önceydi. Kimse onları bulmadı. Hâlâ bekliyorlar. Bir hiç için." Max sesini yükseltti. "Kız kardeşimi kaybettim. O zaman bunu anlamadım. Uçuşa geçtiğimiz zamana kadar duygularımı erteleyebileceğimi ve ondan sonra yas tutabileceğimi düşünüyordum. Aynı şeyi bu gezegen için de yapabileceğimi düşünüyordum. *Nassau*'nun kurallarına uydum. Gemiden kimseye bahsetmedim, enerjiyi boşa harcamadım, elimden geldiğince herkese yardım ettim. Kız kardeşimle birlikte gerekli seçimleri

yapacağımıza dair birbirimize söz verdik. Hazırdık. Dünyayı arkamızda bırakmaya *çok* hazırdık. Her şey bittikten sonra yas tutacaktım. Her şey yüzüme çarptıktan sonra.

"Ama kız kardeşim öldü ve sığınaktaki insanlar onlara ulaşmayacak yardımı bekliyorlar. Bir arkadaşım dünyada kalmaya hazırlanıyor ve...

"Her şey *şimdi* yüzüme çarpıyor.

"Bir seçeneğimiz var. Hiçbir şey bitmedi. Ancak her şeyin bitmesini bekleyip sonra kendimizi kötü hissetmemiz doğru olmaz. Kalkışı ertelememin sebebi... başka birinin daha kardeşini kaybetmesini istememem. Yardım edecek kaynaklarımız var. Kaptana kalması gerektiğini söyleyin. Size bir saat veriyorum. Gerisi size ve kaptana kalmış."

Max'in görüntüsü kayboldu.

Koridora baktım. İnsanlar şaşırmış görünüyorlardı. Sesler yükselmeye başladı. Sorular geldi. Ve Max'e karşı mı yoksa kaptana karşı mı olduğunu bilmediğim bir öfke doğdu.

"Güvenlikler gitti." Iris ayağa kalktı. "Denise benim... sen iyi misin?"

"Git."

Gülümsedi. "Eğer bildiğim bir şey varsa o da eylem yapmak ve insanlarla kavga etmektir. Bu ikiliyi karıştırmanın vakti geldi."

Sonraki yarım saat ortalık karıştıkça etrafı izlemekle yetindim. İnsanlar yanıma gelip "Sence bunu yapmalı mıyız?" ya da "Gerçekten bu durumda mıyız?" ve "Dışarısı bu kadar kötü mü?" diye sormaya başladılar.

Bense başımla onaylayıp "evet" ya da "daha kötü durumda" diyerek yanlarından ayrılıyordum.

Daha önce duvarın önünde duran insanlara baktım. Şimdi umutla gülümsüyorlardı. Diğerleri ise haftalar önce gitmiş olmamız gerektiğini söylüyorlardı.

Başım çatlayacak gibiydi. Tek kelimelik cevaplarım bile boşa gitmişti. Bir buçuk gün boyunca Iris'le aynı kamarada kaldıktan sonra normale dönebileceğimi sanmıyordum.

Üç tane daha birinci seviye mesaj aldık. Biri mühendislerin başından geliyordu ve gecikmeyi iptal etmeye çalıştıkları yazıyordu. Diğeri kaptandandı ve herkesi dinleyeceğini söylüyordu. Bir tanesi ise Iris ve Max'tendi. Baş başa vermiş bir şekilde insanlara nerede toplanacaklarını ve fikirlerini nasıl duyuracaklarını anlatıyorlardı.

Kendimi Els'in ofisinin önünde buldum. Burası sessizdi. Parmaklarımı kapının üzerine doğru götürdüm. Henüz basmamıştım. Kendimi o tiz sese hazırlıyordum.

Arkamdan gelen Els, "Gemiyi bayağı bir karıştırdın," dedi.

"Ben yapmadım. Kaptanla konuşabilir miyim?"

"Biraz meşgul."

"Elimde bilgi var. Iris'tense beni dinlemeyi tercih edebilir."

"Aramızda bir sorun... Olanlardan sonra?.."

Başımı salladım sonra Els'in ne düşündüğünü anlamaya çalıştım. "Şu anda olmaz," dedim. "Yapamam. Şimdi olmaz."

"Sadece bilmek istedim."

Doğru kelimeleri buldum: "Teker teker."

BÖLÜM 59

ON DAKİKA SONRA ELS, KAPTAN VAN ZAND'I KENARA çekti. "Sen de mi işin içindesin?" diye sordu. Bilgi merkezinin dışındaki köşedeydik ve kaptan Max'in müdürlerinden biriyle konuşuyordu.

Başımı iki yana salladım.

"Kız kardeşin öyle."

Başımla onayladım.

"Onun yüzünden bir sürü sorunumuz var. Hiç mutlu değilim."

Nasıl bir tepki vermem gerektiğini bilmiyordum.

"Bir şey söylemeyecek misin? Tüm günümü buna ayıramam."

Konuşmaktan bıkmıştım. Yanlış uçları birbirine doğru tutmak gibiydi bu: Elimden geleni yapabilir ve tüm gücümle onları birbirine bastırabilirdim ama kendimi bıraktığım anda uçlar da birbirlerinden ayrılırdı. "Max'le ya da Iris'le konuştunuz mu?"

"Hayır. Onları takip etmemizi istemiyorlar. Sen neden buradasın, Denise?"

"Onların söylediklerini yapmalısınız."

Ellerini havaya kaldırıp arkasını döndü. "Söyleceklerin bitti mi? Yönetmem gereken bir gemim var."

"İnsanların hayatta kalmak için güvendiği kişisiniz."

"Evet!" Arkasını döndü ve üzerime yürüdü. İrkildim. "Altı yüzden fazla insan bana güveniyor. Bu gezegenden ayrılmak üzereydik. Altı yüz insan ve kim bilir kaç nesil daha! Herkes paniğe kapılmak üzereydi ve Max hepimizi ezip geçti."

Kelimelerimi önceden hazırlamıştım. Son defa... "Büyük resmi düşünüyorsunuz. İnsan türünün geleceğini."

"Evet!"

"Bu gezegendeki insanlar da o geleceğin bir *parçası*."

"Eğer herkesi kurtarmaya çalışırsam, hepimiz ölürüz. İnsanları elemekten ve aralarında seçim yapmaktan hoşlandığımı mı düşünüyorsun? Bazen bu gereklidir."

"Gerekli olan her zaman... O sadece kolay yoldur. Beni dinleyin. Dışarıdakilerin bir planı var." Sesimi yükseltiyordum. Yumruğumu sıkıp açıyordum. Kitabı Els'e bırakmıştım çünkü onu taşıdığım sürece kimse beni ciddiye almazdı. Ancak şimdi ağırlığını özlüyordum. "Yerel limanları buldular. Çalışan tekneleri alıp kanallardan ve nehirlerden geçerek insanları taşıyacaklar. Onlara yardım edebiliriz. O teknelere ulaşabilmeleri için küçük araçlara, örneğin su motosikletlerine ve üç boyutlu yazıcıdan çıkarılmış sallara ihtiyaçları var. Teknelere girecek ve onları tamir edecek mühendislere ihtiyaçları var. Tekneleri suda ilerletebilecek kaptanlara ihtiyaçları var. Uzaktan iletişim kurabilmek için bileklik-lere ve sinyal vericilerine ihtiyaçları var. Yüz maskelerine ihtiyaçları var. *Nassau* tüm bunlar için onlara yardım edebilir. Belki gerçek kurtarma çalışmalarını beklemek çok uzun sürecektir ama *Nassau* bu plan için yardımcı olabilir ve altyapı..." Nefes al, nefes al. Söylemeyi düşündüğüm diğer şeyleri aklımdan geçirdim. "Sadece birkaç gün sürer."

"*Birkaç* günümüz yok. Yeni bir felaket olabilir. Bir tsunami daha gelebilir. Ya da bir deprem olabilir. Tüm tadilatlara sıfırdan başlamamız gerekebilir."

Duvara dayanmıştım. Diğeri Kaptan van Zand'ın dikkatini kendilerine çekmeye çalışıyorlardı. Bense kaptanın gözlerini benim gözlerime, uyuşuk sözlerime ve etrafımızdan hızla geçip

giden insanlara diktiğini biliyordum. "O sığınaktaki insanların başına neler geleceğini düşünsenize."

Kollarımı etrafıma doladım. Gitmek zorundaydım.

"Sorumluluklarm var..."

"Peki," dedim sadece.

"Dışarıda arkadaşlarının olmasını anlıyorum. Ve kendini yakın hissettiğin insanların. Bu senin için kişisel bir şey. Fakat benim tarafsız olmam gerekiyor."

Karşı çıkmadım. O giderken yüzüm düştü ve kendimi sessizliğin içine bıraktım. Eski kamaramın karanlığında, bana ait olan eşyaların yokluğunun ortasında beklemeye başladım.

Nefes aldım.

Eylemcilerin sesleri yakınlardan geliyordu. Parkta toplanmışlardı. Onları izlemeliydim. Iris ve Max'in gruba konuşma yapıp yapmadığını ya da eylemcilerin kendi başlarına toplanıp toplanmadığını bilmiyordum. Kaptan van Zand'ın dinleyip dinlemediğini bilmiyordum. Bunun olabileceğini de sanmıyordum. Onun seçim yapması gerekiyordu ve seçimini yapmıştı.

Fakat tarafsızmış gibi davranmaktan vazgeçmeliydi. Onun gemisi vardı. Yolcuları. Görevi.

Dışarıdakilere yakın duruyor olmam ve bunun kişisel bir hâl alması beni haksız mı yapıyordu? Belki de tam tersiydi. Belki yakın olmak gerçekleri görmek demekti. Zararı görmek demekti.

Belki büyük resim yoktu. Hepimizin kendi kendine endişelendiği küçük resimler vardı.

Bilekliğim titredi.

Iris nefes nefese, "Dört gün," dedi. Arkadaki kargaşadan ne dediğini doğru dürüst duyamıyordum. Projeksiyona yansıyan görüntüsünde saçları dağılmıştı, yüzü terliydi. Yüzünde kocaman bir gülümseme vardı. "Kaptan bize dört gün verdi."

BÖLÜM 60

ÖĞLEDEN SONRA IRIS ANNEMİ BULMAK İÇİN HAVALİmanına gitti ve ona üçümüzün dünyada kalacağını söyledi. Iris'le ben, kurtarma çalışmaları hazırlıklarına yardım etmek için birkaç gün daha gemide kalacaktık.

Ondan sonra gemiden ayrılacaktık.

Iris birkaç saat sonra yorgun bir şekilde gemiye döndü. Annemin ne durumda olduğunu sormama gerek yoktu. Tek söylediği, "Birlikte olacağımız için mutlu," oldu.

Sonra ulaşımla ilgili konuşmak için yanımdan ayrıldı. Bulmaları gereken tekneler vardı.

Bense geri planda kaldım. Gemi, kaldığımız için üzülen, yardım ettiğimiz için sevinen ve ailelerine ulaşabilecekleri umuduyla dolan insanlar yüzünden tam bir kargaşa içindeydi.

Eski kamaramızda ve son iki haftada keşfettiğim sessiz köşelerde takılmaya başladım. Vaktimin çoğunu karanlıkta geçiriyordum. Yukarıdan gelen ışık yerine fenerden ve ışık çubuklarından yayılan aydınlığa alışacaktım.

Kitabımı okuyordum. Koridorda Anke'yi görmezden geliyor ve onun da benden sakındığını görüyordum. Revire gidip kolumu gösteriyordum. Hatta Dr. Meijer'e isteksizce ama önceden çalışa-

rak sakinleştiricisi olup olmadığını sordum. Sakinleştiriciyi bana verdi ve sandalyeyi göstererek "Konuşmak istiyorum," dedi.

Sonrasında parka yukarıdan bakan bir yola oturdum. Sanne de yanıma oturdu ve kaç gönüllünün kurtarma çalışmasına katılmak için yardım önerdiğini söyledi. Çoğunlukla sessiz kalıyordum. Sanne, "Çok etkilendim biliyor musun? Senin yaptıklarından," dedi.

Nasıl cevap vereceğimi bilmiyordum. Ancak tek sorumlunun ben olmadığımı biliyordum.

İkinci günün ortalarına doğru Max'i takip ettim. Geçici olarak yönetim odasına dönüştürülen bir toplantı odasında kendine ait bir köşesi vardı. Arkasına yaslanmıştı ve ayaklarını önündeki masanın üzerinde koymuştu. Parmakları başının üzerindeki projeksiyonun üzerinde dans ediyordu. İçerisi karanlıktı, enerji kısıtlaması devam ediyor olmalıydı.

Beni gördüğünde alnındaki bir tutam saçı geriye doğru elleriyle taradı. Gözlerinin altında mor gölgeler vardı. Neredeyse hiç uyumamış gibiydi. "Heeey," dedi. "Kol askını çıkarmışsın."

"Dr. Meijer'in yanından geliyorum. Ne üzerine çalışıyorsun?"

Elini oynatarak projeksiyondaki yansımayı benim önüme attı. "Dün gece mühendisler şehre sinyal arttırıcı koydular. Bak, bizden Nieuwe Meer'e kadar dümdüz bir çizgi..." Şehrin haritası üzerinde çizilmiş noktaları gösterdi. "Ve buradan en dışarıdaki kanallara kadar. Artık tekneleri araştıranlarla iletişim kurabiliyoruz. IJ hattına kadar gidebilecek dağıtıcılar yazdırıyoruz. Daha fazla alana ulaşmak için çekim gücünü arttırmaya çalışıyorum."

Söylediklerinin yarısını anlamıştım. "Iris'in nerede olduğunu biliyor musun?"

Şehrin batı tarafında bir halka çizdi. "Tekne kullanmayı bilen birilerini bulmak için sığınakları geziyor diye duydum."

"Gemiden gönüllü çıkmadı mı?"

"Uzman kimse yoktu. Enkazlar işi karıştırıyor. Eğer daha deneyimli birini bulabilirsek..." Esnedi.

Esnemesi ve tembelce arkasına yaslanması hâlâ çok tatlıydı. Max'in normalde dağınık, belirsiz ama şirin görünen hâlinin çalışırken ciddileşmesini seviyordum. Kalın boynu ve kalın kollarıyla *güçlü* durmasını seviyordum.

Ondan bu kadar etkilendiğimi bilmiyordum ama etkileniyordum.

"Eğer Iris helikopterlerden bahsetmese, gitmemize izin verirdin," dedim.

Çenesini sıktı. "Bilmiyorum. Bilekliğindeki videoya bakıyorum ve..."

"Eğer Els'le yüzleşmek için onun yanına dönmemiş olsaydım, biz de dışarıda olacaktık."

İrkildi.

"Ablam bana yalan söyledi. Els bana yalan söyledi. Sen ve annen..." Ayaklarıma baktım. "Öfkeli olmam gerekiyor. Yaptığın şey yanlıştı."

"Evet."

"Üzgün müsün?"

"Evet! Dedim ya..."

"Tamam."

"Ne?"

"Tamam." Ayağıma bakmaya devam ediyordum. Saçım yüzümün iki tarafını kapattığı için odanın çoğunu göremiyordum. "Yorgunum. Öfkeli olmak istemiyorum. Bu hareketi sen başlattın. Hem de atılabileceğini bile bile. Bu yüzden. Tamam."

"Ah. Peki. Tamam."

"Ne oldu? Atıldın mı?"

"Kaptan çok kızdı. Birçok insan benim tarafımdaydı ve o hepsine yalan söylemişti. Sonra karar vereceğini söyledi. Şimdilik teknik detaylarla uğraşıyorum." Max projeksiyona bastı.

Gözlerim arkasındaki duvara doğru yöneldi. "Yardım edebilir miyim?"

• • •

Iris'le birlikte kapatıldığımız kamarada fark ettiğim desen geminin her yerinde devam ediyordu. Max'in arkasındaki duvar ve alt katlardaki labirentlerde aynı yatay çizgilerden vardı. Boynum yukarı dönmüş bir hâlde tüm panelleri yukarıdan aşağıya inceleyerek geçiyordum. Geniş, daha geniş, dar, geniş, dar, sonra daracık, sonra yine geniş, dar...

Her seferinde aynısıydı.

Üçüncü gün gemi, insanların beni koridorda durdurmaları haricinde eski hâline dönmüştü. Kimsenin beni omzumdan tutup döndürmesinden ya da fırlatılışın ertelenmemesi gerektiğine dair bağırışlarına maruz kalmaktan korkmadan yemek salonların gidebiliyor, balkonların etrafına sarılı yaprakları elleyebiliyordu.

Kendimi Kaptan van Zand'ın ofisinin dışında buldum. Burada olduğumu söylemek için cesaretimi topladığım anda kendimi dışarı atıyor, koridorlardan geçiyor ve bininci defa ne isteyeceğimi tekrarlıyordum.

Kaptan'ın kapısı açıldı. Kaptan van Zand dışarı çıktı. Neredeyse beni görmüyordu. "Denise? Bir şey mi istiyorsun?" Saçları dağınıktı. Bana Max'in her yöne dağılmış saçlarını hatırlatıyordu. Ve kaptanın cildinde pek belli olmasa da gözlerinin altında kalın ve koyu halkalar vardı.

"Neden fırlatmayı ertelemeye karar verdiniz? Konuşmamızdan sonra sanıyordum ki..."

Yanımdan geçmek istiyor gibiydi ama "Doğruyu mu istiyorsun?" diye sordu.

Başımla onayladım.

"İnsanlar çok kızmıştı. Eğer fırlatmayı gerçekleştirseydik... Önümüzde uzun bir yol var. Bu yola öfkeliyken çıkmak doğru olmazdı."

"Yani fikrinizi değiştirmediniz."

"Eğer bana kalmış olsaydı şu anda kendi yerçekimimize geçmiş olurduk." Tavanı gösterdi. "Son haftalardaki hayırsever van Zand diktası hoşuma gitmeye başlamıştı. Sanırım şimdi demokrasi var."

"Iris ve Max'e kızgın mısınız?"

"Hem de nasıl." Gidecekmiş gibi arkasını döndü ama sonra durdu. "Bu sizi anlamadığım anlamına gelmiyor. Ve o tarafım yaptıklarımdan hoşnut değil."

Hafifçe ve ürkekçe gülümsedim.

"Neden sordun?"

"Meraktan," diye yalan söyledim.

BÖLÜM 61

MAX'E YARDIM ETMEK İÇİN ELİMDEN GELENİ YAPIyordum. Bana haritayı güncellemek, diğerlerine göndermek, hayatta kalanların listesini düzenlemek, radyo sinyallerini kontrol etmek gibi küçük görevler verdi.

Dışarıdaki olaylar hakkında gerekli güncellemeleri yapıp daha önceki gibi sisteme yüklüyordum. Paylaşılacak videolar bana geliyordu. Motosikletler bir sığınağa yaklaşırken ve yeni bulunan bir tekne Nieuwe Meer'de gururla yol alırken çekilmiş, sığınaktan çıkarılan yorgun insanlar ve kurtarma çalışmasında yer alanları gösteren karanlık ve titreyen görüntüler. Videolardan biri Amstelveen'in yakınlarındaki bir sığınakta çekilmişti. Sığınağın tavanı çökmüştü ve içerisi su dolmuştu.

Videoların boyutlarını ayarlıyor ve uygun yerleri sisteme yüklüyordum.

En azından deniyordum. Bazen başarılı oluyordum. Bazen de paniğe kapılıp yumruklarımı gözlerime bastırıyor, boğazımdan tuhaf sesler çıkarıyordum. Çünkü bunu yapamıyor, yapamıyor, yapamıyordum.

Aklım işe mi takılıyordu yoksa başka bir şeye mi, bilemiyordum.

"Hey," diye fısıldadı Iris.

Yumruğumu indirdim. Yanıma yaklaşan ablama bakmak yerine koridora doğru baktım. Burada olduğunu fark etmemiştim. Vaktinin çoğunu dışarıda geçiriyordu. Gemide olduğu zamanlarda da ya uyuyor ya da plan yapıyordu.

"Konuşabilirim," dedim birkaç saniye sonra.

"İyi misin?"

"Benim hakkımda böyle düşünmeni..."

"Eğer konuşacak durumda değilsen anlarım."

Dışarıdan geliyordu. Pantolonunun üzeri çamurla kaplıydı. Çamura alıştığımı düşünüyordum ama *Nassau*'nun lekesiz duvarları arasında geçirdiğim birkaç mutsuz günden sonra çamur parçaları beni korkutuyordu.

"Montajını yaptığın videolar çok ağır," dedi.

Başımla onayladım. "Videolarda seni gördüm."

"Gerçekten mi? Nasıl görünüyordum? Pek fotojenik değilimdir."

"Doğal görünüyordun."

Duraksadı. "Nise... On dokuz yaşında bile değilim. Paket yemekler, makaleler ve uykusuz geceler beni doğal gösteriyor. Sakın aklından..."

"İşe yaramıyorum."

"Efendim?"

Tekrarladım. Ayağa fırladım ve konuşmaya devam etmeden önce koridordan geçen kişinin uzaklaşmasını bekledim. "Elimden gelenin en iyisini yapıyorum. Senin gibi. Onlar gibi. Ama hayvan barınağına dönmek istiyorum." Sesim titredi. "Sadece kedileri istiyorum."

"Tatlım... Max'e yardım etmene gerek yok."

Haklıydı. Iris'in adımlarını takip etmeliydim: Hayatta kalanları kurtarmalıydım, şehirde keşife çıkmalıydım, inşaat çalışmalarına katılmalıydım. Sanırım yakın zaman içinde bunları yapmaya başlayacaktım. Van Zand'ın verdiği süre dolmak üzereydi.

Yapılması gereken şey de buydu ama ben... korkuyordum.

"Ben hiçbir şey yapmak istemiyorum." Neredeyse fısıldayarak konuşuyordum. "Bir süreliğine sadece. Ne kadar vaktim varsa." *Dur*, dedim kendi kendime, *dur*, *Iris de yorgun*. Sözlerime devam ederken sesim düzelmişti. Fakat vücudumun kalanı titriyordu. "Dünyanın sonuna uygun olduğumu düşünmüyorum. Güçlü olmayı denedim ve elimden geleni yaptım, kedileri unuttum... İşe yaramıyorum."

Iris bana yaklaştı. "İnsanların işe yarar olup olmaması, onları faydalılıklarına göre değerlendirmene bağlıdır."

Ona nasıl bakacağımı bilemeden başımı önüme eğdim.

"Çok fazla şey yaşadık. Yapabileceğinin en iyisini yapıyorsun. Bu kadar. Eğer biri sana zorluk çıkarıyorsa... Yani, kız kardeşimin yer alamayacağı dünyanın sonu programına ben de dahil olamam. Hayatta kalmak için *tutunduğumuz* tüm nedenlerimizden vazgeçerek hayatta kalamayız. Böyle olmamalı. Kedileri unutmak da nedir? Senin kedileri sevmeni *seviyorum*! Yiyebileceğin ve yiyemeyeceğin yemekler arasında kurduğun ikili karşıtlığı seviyorum. Bir uzay gemisiyle karşılaştıktan sonra yazım yanlışlarını düzeltmeye karar vermeni seviyorum. Ve... ablan kayıpken üç boyutlu yazıcıdan çıkardığın salla onu bulmak için kışla yüzleşmeni seviyorum." Yaşlarını sildi. "Ama en çok kedileri sevmeni seviyorum."

Hafifçe kendime vurdum. Dudaklarımı büzüştürdüm.

"Yani, kedileri *sev*. *Sev*. Sen biraz takıntılısın, tatlım."

Güldüm. Başka bir şey söylemedim.

Fakat söylediklerini dinledim.

Montajlamamı istedikleri videoları izledim. Projeksiyonu kamaramın tavanına yansıttım ve yatağıma yattım. Görüntü köşelerden titriyordu ve fazla yayılmıştı.

Odam karanlıktı. Tek aydınlatma, projeksiyondan çıkan ışıktı. Görüntüde kameraman fenerini küçük bir kıza ve kızın sığınaktan çıkmasına yardımcı olan Antonia'ya tutuyordu. "Böyle işte,"

diyordu Antonia ve arada sırada kameraya bakıyordu. "Sadece... ayağını motosiklete at. İşte, annenin arkasına geç... seni tekneye o götürecek, tamam mı? Sizi kuru kalmış eski büyük bir fabrikaya götüreceğim.

Limandan birkaç metre ötedeki terk edilmiş fabrikada çekilmiş kayıtlara geçtim. Fabrikada diğerleriyle iletişime geçip kurtardıkları insanları daha iyi bir yere götürene kadar bekletiyorlardı. İçeride sıra sıra dizilmiş yataklar vardı. Weesp'teki sığınağa benziyordu. Yataklar, şişme yataklar, sedyeler, açılır kapanır koltuklar.

Orasının sığınaklardan farklı olması için de bir neden yoktu.

Diğer tarafta boş yerler vardı. Çocuklar birbirlerini kovalıyor, *Hileci, Hileci* ya da *Hayır, en hızlı ben koştum,* diye bağırarak birbirlerini suçluyor ve bir dakika sonra tartışmayı unutarak yüksek sesle gülmeye başlıyorlardı. Işık doğru açıdan geldiğinde yüzlerindeki hava maskeleri parlıyordu. Üstlerindeki kabanlar çamur içindeydi.

Heleen'i Amstelveen'deki sular altında kalmış sığınaktan alınan yemekleri dağıtırken gördüm. Samira tekerlekli sandalyede ağlayan bir çocuğun önünde diz çökmüştü.

İnsanlar hayatta kalacaktı. Bundan hiç olmadığım kadar emindim. Dünyanın düzeni bozulmuştu, toz ve kaos her yerdeydi. Her zamanki gibi hayat ve *gelecek* de.

Fakat benim geleceğimin de orada olup olmadığını bilmiyordum.

"Hâlâ kalabilir miyim?" diye sordum Els'e.

Neredeyse hiç konuşmamıştık. Duyurularla ilgili mesajlaşmıştık. O kadar.

Ofisinin önünde duruyordum. Els'in karşısında Leyla vardı, kırık bacağını ileriye doğru uzatmıştı.

"İsmim temize çıktı. Gemideki yerimi koruyabilir miyim? Gitme konusundaki fikrimi değiştirebilir miyim?" Dudaklarımı yaladım. "Çalışamasam bile?"

Els bilekliğini kapattı. "Zorlandığını bana söylemeliydin."

Parmak ucuna kalktım. "Denedim."

"O kadar çok şey yapabilirsin ki." Ben cevap vermeyince konuşmaya devam etti, "Başka ayarlamalar yapabiliriz. Bu akıldışı haftalar yüzünden kendini dışlanmış hissetme."

Bir anlığına heyecanlandım. Çalışmak ilk başlarda güzeldi, değil mi? Her şey çok hoşuma gitmişti ve o haklıydı. Bir daha böyle bir stres yaşanmayacaktı.

Fakat okul da öyleydi. Her yeni yılın farklı olacağını düşünüyordum ve bir ay içinde dersten kaçmaya ve kızlar tuvaletinde ağlamaya başlıyordum.

"Elimden geleni yapacağım," dedim. "Peki ya bu yeterli değilse?"

"Bu diğer yolculara haksızlık olur. Konu senin otizmli olman değil. Dr. Meijer'i görüyorsun. Herkese eşit davranıyoruz. Herkes çalışıyor." Yardım ister gibi Leyla'ya baktı.

"*Yapabilen* herkes." Geri çekildim. "Kaptanla kendim konuşurum."

"Denise..."

Kapı o berbat sesle kapandı ve Els görüş açımdan çıktı.

Bu sefer benim yanıma gelen kaptan oldu.

Kapıyı açmak için yatağımdan çıktım. Balkonun önünde duruyordu. Tavandan sarkan büyük güneş ışınları onu arkadan aydınlatıyordu.

"Bana zihinsel eziyet ediyorsun." Gülüyor gibiydi ama tam olarak belli olmuyordu. "Max mesajını bana iletti. Kalmanıza izin vermezsem ablanla başlatacağınız propagandadan korkuyorum," dedi. "Son iki haftadır çok farklısın. Gelecekte yapacaklarının ya da yapmayacaklarının bir önemi yok. Kendini kanıtladın."

Bu sözleri birkaç gün önce duymuş olsaydım kalbim yerinden çıkardı. Keşke artık böyle olmadığını ve kendimi kanıtlamak yerine Iris ve Dr. Meijer'in söylediği üzere kendime dikkat etmeyi öğrendiğimi söyleyebilseydim.

Keşke *Nassau*'da kalmayı başarısızlık yerine bir zafer olarak gördüğümü söyleyebilseydim.

"İleride bize zorluk çıkaracaksın, değil mi?"

"Zamanımın çoğunu kedi anatomisi üzerine bir şeyler okuyarak geçirmek istiyorum," dedim ona dürüstçe.

"Buna katlanabilirim," dedi.

"Ama önce..."

Bu sefer gerçekten gülümsedi. "Of, Tanrım."

Daha önce ayarladığım şekilde, "Artık demokrasi olduğunu söylemiştin," dedim. "Kalkıştan önce bir seçim düzenleyelim."

"Ne için?"

"Nereye gideceğimize karar vermek için." Omzunun üzerinden arkaya bakmak için çenemi kaldırdım. Yuvarlak koridorda, çantalarını ayaklarının önüne koymuş, arkadaşlarıyla vedalaşan genç bir çift vardı. Dünyadaki aileleriyle kalmaya karar veren yalnız onlar değildi. Onların yerine ihtiyacı olan insanlar gemiye gelmişti ama yeteri kadar kişi gelmemişti.

Ve Iris de gelmemişti.

"Diğer gemiler gibi ikiz gezegenler planını uygulayabiliriz. Ya da Dünya'nın ekseninde kalabiliriz. Biliminsanları tozun bir sene sonra biteceğini tahmin ediyorlar. Kalan sorunlar da zamanla giderilecek. Önünde sonunda her şey bitecek. Dünyaya keşif için bir mekik gönderebiliriz ya da biz de iniş yapabiliriz. Dünyanın yeniden inşa edilmesine yardımcı olabiliriz. Kaynaklarımızı paylaşabiliriz. Bir şeyler yapabiliriz. *Deneyebiliriz*."

Söyleyeceğim diğer şeyleri düşündüm. Hepsini ezberlemiş ve Fatima'yla prova etmiştim. Hiçbir şeyi atlamak istemiyordum.

"Enerji üretmek ve kendi hasatlarımızı elde etmek için dünyadan ayrılmamız gerektiğini biliyorum. Ama... O kadar *uzağa* gitmemize gerek yok. İstediğimiz zaman ikiz gezegenlere gidebiliriz. Seneye, on yıl sonra, elli yıl sonra. Atmosferden çıktıktan sonra zamanın bir önemi yok, değil mi? Kendi biyosferimizde sonsuza kadar kalabiliriz. Eğer Dünya yaşanılamaz bir yer olarak kalmaya devam ederse, seçimi çocuklarımıza bırakabiliriz.

"Yolcuların geleceğimizde söz hakkı olması gerekiyor. Evimizde de."

Annem ve Iris'le birlikte kollarımı açarak havalimanının koridorunda yattığımı hayal ettim.

Köklerimiz derine inecekti.

"Seni gemiye aldığımda duş yasağından fazlasını yapmalıydım."

Şaka mı yapıyordu, yoksa beni kovuyor muydu anlayamamıştım. Derin bir nefes aldım.

Şansımı son bir kez daha denedim.

"Diğer gemiler de bu kararı vermiş olabilir. Belki toz bulutunun hemen ötesinde, Dünya'ya ikinci bir şans vermek için bekleyen bir sürü gemi vardır. Seçim ve eleme hakkında söylediklerini hatırlıyor musun? Şimdi ikisini de yapabilirsin. Diğer gezegenler bekleyebilir."

Uzun bir süre bana baktı. "Bunu düşüneceğim."

Kapı kapandı.

Söylediğim her şey doğruydu. Ancak benim küçük resmim ve benim kişiselleştirdiğim durum şuydu: Iris'le vedalaşmak istemiyordum.

Sonsuza kadar vedalaşmak istemiyordum.

BÖLÜM 62

IRIS'E KALACAĞIMI SÖYLEDİM. SPOR ODASINDA BİSİKletlerin üzerinde oturuyorduk. Iris sırtüstü uzanmıştı ve bana bakıyordu.

"*Nassau* daha güzel bir yer," dedim. "*Benim* için."

Gözleri doldu.

Annem kamaramın önünde beni bekliyordu. Onu görünce olduğum yerde kaldım. "Ne. Ne yapıyorsun?"

"Sürpriz," diye bağırdı.

"Ne yapıyorsun... Ne... Buraya gelmek için izin aldın mı?"

"Els birkaç şey ayarlamış. Kendini affettirmesi gereken bir şey varmış."

Koridorun ortasında, kapıdan iki metre uzakta duruyordum. Ona doğru adım atmadım. "Kalıyor musun? Tamamen mi?"

"Evet. Els eski işlerimi ve ne okuduğumu falan sordu." Kollarını bana doğru uzattı ve yeniden "Sürpriz," diye bağırdı.

Iris son günlerde annemi ziyaret etmişti. Matthijs de. Ben onu düşünmüyordum bile. Annemin kalmasını istemiştim, hâlâ *istiyordum*. Fakat onu burada görünce içimde bir şey düğümlenmişti. O kalıyordu ama Iris...

Böyle olmamalıydı.

"Neden?" diye sordum. "Neden *Nassau*'yu seçtin?"

"İstediğimiz şey buydu."

Başımı salladım. *Nassau* yanlış nedenlerden dolayı benim istediğimi sandığım şeydi. Şimdi istememin sebebi doğru nedenlerdi. Yine de annemin nedenlerini bilmiyordum. Korkuyor muydu? Ona Iris'ten daha çok ihtiyaç duyacağımı mı düşünüyordu? *Nassau*'da dünyada bulabileceğinden daha çok uyuşturucu bulabileceğini mi sanıyordu? Ya da ihtiyacı olan yardımı buradan alacağını mı umuyordu? Düzene ve öngörülebilir bir hayatla birlikte benim gibi her köşesini bileceği bir eve mi ihtiyaç duyuyordu?

Sorumu tekrarlayabilirdim: *Neden*?

Tekrarlamamayı seçebilirdim.

"Denise? Sen?.."

Doğru kelimeleri bulana kadar bekledim. "Eğer olmak istediğin yer burasıysa, kalmana sevindim. İyi olmana sevindim. Ama ben... ben..."

Yüzü düştü. Daha önce onu böyle görmemiştim. "Tatlım..."

"Farklı kamarada kalmak istiyorum. Uyuşturucu kullandığın sürece aynı yerde yemek yemem. Uyuşturucuyu tamamen bırakana kadar başka hiçbir şey yok."

"Ciddi olamazsın," dedi burnundan soluyarak. "Sen on altı yaşındasın. Benim çocuğumsun. Tatlım..."

"Ciddiyim," dedim.

"Sen sadece..."

Daha yüksek sesle tekrarladım: "Ciddiyim."

"Ben insanım, tamam mı? Hata yapıyorum ama onlar benim hatalarım. Hâlâ senin *annenim*. Beni cezalandırman..."

"Seni cezalandırmıyorum," dedim. "Kendimi koruyorum."

Boş bir ifadeyle yüzüme baktı. Ona gözlerimin ucuyla bakıyordum. Sonra arkamı döndüm, yürümeye başladım ve o görüş açımdan çıktı.

• • •

Vedalaşan tek kişi ben değildim.

Nassau'nun rampası kapanmadan ve gemi kilitlenmeden dakikalar önce yükleme alanında düzinelerce insan toplanmıştı. Arkamızda insanlar hazırlıklar için koşturuyor, arkadaşlarına sarılıyor ve ağlıyor, birbirlerini görebilecekleri son anı kaydediyorlardı. Önümüzde karanlık sular hiçliğe doğru uzanıyordu.

"Güvende kal," dedim Iris'e.

"Kendine dikkat et," dedi bana. "Sen en iyisini bilirsin zaten."

Yanaklarımdan kocaman gözyaşları aktı. Yüzüncü defa fikrimi değiştirdiğimi ve onunla gitmek istediğimi söyleyecek gibi oldum ve yüzüncü defa bundan vazgeçtim.

"Bir yıl," dedi. "Bu çok uzun değil. Sanki İngiltere'ye ya da Amerika'ya üniversiteye gitmişim ve tatilde eve dönmüşüm gibi olacak. O kadar."

Komik bir şey söylemek istedim ama yüzümü koluma silip, "Dikkatli ol," diye tekrarladım.

"Eğer şansım olursa." Duraksadı. "Annemle revirde vedalaştık zaten ama ona *Nassau*'da kalmayı tercih etmesini anlayışla karşıladığımı söyle. Ona söylediklerin..."

Dr. Meijer'in mesajını düşündüm. Annem benim kararımı pek anlamamıştı.

"Fikrini değiştirmesine izin verme. Tamam mı?"

"Annemden bahsetmek istemiyorum." Kollarımı açtım. Islak yüzümle gülümsedim. "Sana sarılabilir miyim?"

Ayaklarımın altında dünya olmayacaktı.

Fakat parkta oradan alınmış bir parça olacaktı. Her sabah kahvaltıya gittiğim yolun üzerindeki tırabzanlara sarılmış üzüm salkımları olacaktı. Başımın üzerinde bir güneş ve hem gündüz hem de gece kaybolmayan yıldızlar olacaktı. Duvarlarda ezbere bildiğim bir desen olacaktı.

Fatima, Sanne ve Max olacaktı. Kitabım ve yastık kılıfım ola-

caktı. Annem bile olacaktı. Ona yardım eden ve bana kedi anatomisiyle ilgili dosyalar gönderen doktorlar olacaktı.

Harika işler yapan bir ablam olacaktı.

Tozların arasından geçecek, gemi yerçekiminin gücünden kurtulacak ve kendi yerçekimini yaratacak, koltuklarımızdan kalkıp yürüyüş yollarında, parkta, geminin etrafını kuşatan tarlalarda dolaşmaya başlayacaktık. Yukarı bakacaktık. Güneşi selamlayacaktık. Bizden önce giden, karanlığın içindeki gemilere videolar ve davetiyeler yollayacaktık.

Bugün 13 Şubat 2035. Geleceğimizi, bizi bekleyen her şeyi kucaklıyoruz.

YAZARIN NOTU

Artan farkındalık ve tanı kriterlerindeki değişiklikler sayesinde, otizm tanısı konulmuş kişi sayısı çok hızlı bir yükselişe geçti. Bunu geçici bir çılgınlık olarak görmeyin, otizm her zaman vardı ve bundan sonra da bin farklı şekilde var olmaya devam edecek. Toplumsal sınıf, ırk, cinsiyet ya da atipik belirtiler yüzünden daha en baştan doğru tanı konulamayan kişileri de unutmayalım.

Herkes otizmi farklı deneyimler: bazen olumlu, bazen olumsuz ve çoğunlukla, bu ikisinin sert ve birbiriyle zıtlaşan bir karışımı olarak.

2004 yılında bana otizm tanısı konduğundan beri, bunu ayrılmaz bir parçam olarak kabul edip kucakladım, ancak her zaman bu kadar basit bir yolculuk değildi. Denise'in yaşadığı çoğu korku ve baskıyla benim de mücadele etmem gerekti ki hâlâ gerekiyor. Bunlar, basit cevapları olmayan karmaşık konular.

Bu zorlukları anlamanın en iyi yolu dinlemekten geçiyor. Bilgi kirliliği ve korku tellallığının kimseye bir faydası yok ve bu konuda yapılan ateşli tartışmalar esnasında kendi sesimizi kaybetmemiz korkutucu derecede kolay.

Benim sesime kulak verdiğiniz için teşekkür ederim.

TEŞEKKÜRLER

Kitabımı henüz başlarındayken değerlendiren okurlarım Emily, Marieke ve Kayla'ya; uzmanlık alanım dışındaki konularda bana yardım eden Alice J., One'sy, Alice W. ve Rick'e; sermayelendirmeden kedilere kadar sorduğum her soruya sabırla yanıt veren Justina, Katherine, Kaye ve Léonicka'ya çok teşekkür ederim.

Amutlet Yayınları ve Erin Murphy Edebiyat Ajansı'nı yuvam olarak seçtiğim çok mutluyum: Denise'le böyle titizlikle ilgilendiğiniz için teşekkürler.

Kendilerini temsil eden değerli engelli dostlarım: Kötü yanlarınızla coşun, direnmeye devam ettiğiniz için teşekkürler.

Ve tabii ki beni her zaman destekleyen, hevesini hiç kaybetmeyen aileme çok teşekkürler.